

PLAN URBANISTIC GENERAL

COMUNA BUTEA, JUDEȚUL IAȘI

BENEFICIAR:

COMUNA BUTEA, JUDEȚUL IAȘI

PROIECTANT GENERAL:

S.C. ANDERSSSEN S.R.L

ADMINISTRATOR: COSTIA OCTAVIAN

PROIECTANT DE SPECIALITATE:

S.C. REALITIS S.R.L.

ADMINISTRATOR: ARHITECT BOGUS GHEORGHE-VENIAMIN

ADMINISTRATOR: ING. MĂSURĂTORI TOPOGRAFICE SĂVESCU CIPRIAN-CONSTANTIN

DENUMIREA ETAPEI:

II. PLAN URBANISTIC GENERAL ȘI REGULAMENT LOCAL DE URBANISM

DENUMIREA STUDIULUI:

MEMORIU GENERAL

- I. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚIEI EXISTENTE ȘI A DISFUNȚIONALITĂȚILOR.
DIAGNOSTIC PROSPECTIV
- II. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ. PROPUNERI DE ORGANIZARE
URBANISTICĂ

VERSIUNE PRELIMINARĂ – 10.03.2025

LISTA ȘI SEMNĂTURILE PROIECTANȚILOR

PROIECTANT GENERAL: **S.C. ANDERSSEN S.R.L**
Administrator COSTIA OCTAVIAN

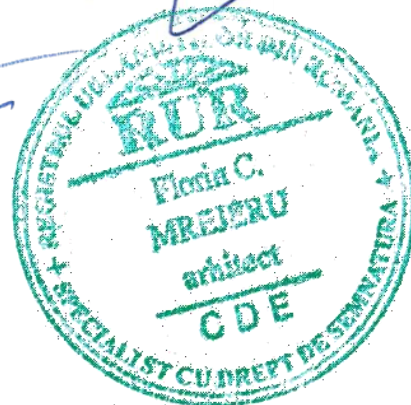

PROIECTANT DE SPECIALITATE: **S.C. REALITIS S.R.L.**
Administrator SĂVESCU CIPRIAN-CONSTANTIN

Administrator BOGUS GHEORGHE – VENIAMIN

ȘEF PROIECT: ARH. URB. MREJERU FLORIN

COORDONATOR RUR: ARH. URB. MREJERU FLORIN

COLECTIV DE ELABORARE: GEOGRAF MELINTE SILVIA

GEOGRAF FILIPOAIA LARISA-DIANA

GEOGRAF AGAPE ANDREEA-CĂTĂLINA

ASISTENT SOCIAL BUICIUC ELENA – DANIELA

PARTEA I - SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR.
DIAGNOSTIC PROSPECTIV

1. INTRODUCERE

1.1. Date de recunoaștere a documentației

- 1.1.1. Denumirea lucrării
- 1.1.2. Beneficiar
- 1.1.3. Proiectant general
- 1.1.4. Subcontractant
- 1.1.5. Data elaborării

1.2. Scopul studiului și obiectivele specifice ale P.U.G. și R.L.U.

- 1.2.1. Obiectul documentației de urbanism
- 1.2.2. Scopul și obiectivele documentației de urbanism
- 1.2.3. Ediții anterioare ale P.U.G.

1.3. Surse documentare

- 1.3.1. Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior P.U.G.
- 1.3.2. Lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu P.U.G.
- 1.3.3. Date statistice
- 1.3.4. Suportul topografic al P.U.G.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

2.1. Încadrarea în teritoriu

- 2.1.1. Contextul teritorial județean și regional
- 2.1.2. Contextul teritorial comunal

2.2. Evoluția istorică și urbanistică

- 2.2.1. Evoluția teritoriului administrativ

2.3. Elemente ale cadrului natural

- 2.3.1. Cadrul geografic
- 2.3.2. Geologia
- 2.3.3. Clima

2.4. Hidrografia

- 2.4.1. Ape de suprafață
- 2.4.2. Ape de adâncime
- 2.4.3. Zone inundabile
- 2.4.4. Eroziuni

2.5. Populația. Elemente demografice și sociale

- 2.5.1. Evoluția istorică a populației
- 2.5.2. Evoluția ratelor de natalitate și mortalitate

- 2.5.3. Mișcarea migratorie
- 2.5.4. Structura pe sexe și grupe de vârstă
- 2.6. Circulații și transporturi**
- 2.7. Intravilan existent. Zone funcționale.**
- 2.8. Potențialul economic**
- 2.9. Dotări publice**
- 2.10. Patrimoniu construit protejat**
 - 2.10.1. Imobile înscrise în Lista Monumentelor Istorice 2015
 - 2.10.2. Situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național
 - 2.10.3. Zone construite protejate
- 2.11. Regim juridic de proprietate a terenurilor**
- 2.12. Echipare edilitară**
 - 2.12.1. Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate
 - 2.12.2. Alimentarea cu energie electrică
 - 2.12.3. Alimentarea cu gaze naturale
 - 2.12.4. Telecomunicații
- 2.13. Probleme de mediu**
 - 2.13.1. Schimbări climatice
 - 2.13.2. Biodiversitatea (resurse de faună, floră și păduri)
 - 2.13.3. Mediul și infrastructura de mediu
- 2.14. Necesități și opțiuni ale populației**
- 3. CONCLUZII ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI. DIAGNOSTIC PROSPECTIV**

PARTEA A II-A - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

4. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

- 4.1. Principalele caracteristici ale teritoriului studiat. Competențe distinctive
- 4.2. Analiza S.W.O.T.
- 4.3. Viziunea de dezvoltare
- 4.4. Priorități de dezvoltare

5. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

- 5.1. Condiționări ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și ale strategiilor de dezvoltare spațială aprobate
- 5.2. Studii de fundamentare
- 5.3. Optimizarea relațiilor în teritoriu
- 5.4. Evoluția populației, elemente demografice și sociale
- 5.5. Intravilan propus. Zonificare funcțională
- 5.6. Reglementări urbanistice. Unități Teritoriale de Referință
- 5.7. Dezvoltarea activităților economice

- 5.8. Dotări publice
- 5.9. Protecția patrimoniului cultural și a peisajului
- 5.10. Patrimoniu arheologic. Recomandări, restricții, permisivități și obligații
- 5.11. Reglementări urbanistice. Regim de protecție. Permisivități și restricții de intervenție
- 5.12. Organizarea circulațiilor și transporturilor
- 5.13. Regimul de proprietate al terenurilor. Circulația terenurilor
- 5.14. Măsuri în zonele cu riscuri naturale
- 5.15. Echipare edilitară
- 5.16. Reabilitare, protecția și conservarea mediului
- 5.17. Obiective de utilitate publică

6. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

7. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI

8. PLANUL DE ACȚIUNE

9. BIBLIOGRAFIE

LEGISLAȚIE

- **Legea nr. 50/29.07.1991**- Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, aplicabilă de la 18.09.2018, modificată și actualizată de Ordonanța de urgență nr. 84 din 13.09.2018;
- **Legea nr. 18/19.02.1991** - Legea a fondului funciar (modificată și actualizată de Legea nr. 231 din 02.08.2018), aplicabilă de la 09.08.2018;
- **Legea nr. 33/27.05.1994** - Legea privind exproprierea pentru cauza de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial pe data: 05.07.2011, în vigoare de la 08.07.2011;
- **Legea nr. 481/08.11.2004** - Legea privind protecția civilă, aplicabilă de la 29.06.2009 (forma actualizată cu modificările și completările aduse de Ordonanța de urgență nr. 70 din 14.06.2009);
- **Legea nr. 10/18.01.1995** - Legea privind calitatea în construcții, aplicabilă de la 18.09.2018 (modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 84 din 13.09.2018);
- **Ordinul nr. 34/07.11.1995** - Ordin pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor, în vigoare de la 07.12.1995;
- **Ordinul nr. 4221/08.08.1995** - Ordin pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor, intrat în vigoare de la 07.12.1995;
- **Ordinul nr. 3422/01.08.1995** - Ordin pentru aprobarea Precizărilor privind avizarea documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului, precum și a documentațiilor tehnice pentru autorizarea executării construcțiilor, în vigoare de la 07.12.1995;
- **Ordonanța de urgență nr. 195/22.12.2005** - Ordonanța de urgență privind protecția mediului (forma actualizată cu modificările și completările aduse de Ordonanța de urgență nr. 75 din 19.07.2018);
- **Legea nr. 7 / 13.03.1996** - Legea cadastrului și a publicității imobiliare, aplicabilă de la data 26.07.2018, modificată și completată de Legea nr. 185 din 18.07.2018;
- **H.G nr. 525/27.06.1996 (Republicarea 1 din 2002)** - pentru aprobarea Regulamentului general de urbanism, aplicabilă de la 30.12.2014 (modificările și completările fiind aduse de H.G nr. 273 din 31.03.2010, H.G nr. 490 din 11.05.2011 și H.G. nr. 1180 din 29.12.2014);
- **Legea nr. 107 / 25.09.1996 a apelor**, aplicabilă de la 10.11.2017, actualizată prin Ordonanța de urgență nr. 78 din 08.11.2017 - pentru modificarea și completarea Legii apelor nr. 107/1996;
- **Legea nr. 114 / 11.10.1996** legea locuinței, aplicabilă de la data de 23.06.2017, modificată și completată de Lege nr. 143 din 16.06.2017 - Legea pentru completarea Legii locuinței nr. 114/1996;
- **H.G nr. 930/11.08.2005** - Hotărârea pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitare și hidrogeologice, în vigoare de la 02.09.2005;

- **Ordonanța Guvernului nr. 43/28.08.1997** (Republicarea 1 din 1998) - Ordonanța privind regimul drumurilor, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 55 din 14.09.2016 și Lege nr. 154 din 26.06.2018;
- **Legea nr. 157 / 07.10.1997** privind ratificarea Convenției pentru protecția patrimoniului arhitectural al Europei adoptată la Granada la 03.10.1985 și semnată de România la 22 iunie 1996;
- **Legea nr. 171 / 24.11.1997** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a II-a – Apa;
- **Ordinul Ministerului Transporturilor nr. 50 / 27.01.1998** privind “Normele tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale”;
- **Legea nr. 247/19.07.2005** - Legea privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, aplicabilă de la 01.01.2016, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 23 din 06.06.2012;
- **O.U.G. nr. 12/07.07.1998** privind transportul pe căile ferate române și reorganizarea Societății Naționale a Căilor Ferate Române, aplicabilă de la 29.11.2016, modificată și completată prin Ordonanța de urgență nr. 83 din 16.11.2016;
- **Ordinul comun al M.L.P.A.T., Șefului Departamentului pentru Administrație Publică Locală și al Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului nr. 62 / N / 19.O / 288 / 1.955 /31.07.1998** privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale;
- **Legea nr. 213 / 17.11.1998** privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, aplicabilă de la 29.11.2016, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 83 din 16.11.2016;
- **Legea nr. 219 / 1998** privind regimul concesiunilor, abrogată prin O.U.G. nr. 34 / 2006 și înlocuită de O.U.G. nr. 54/2006, modificată și completată de Legea nr. 528 / 25.11.2004;
- **Ordinul nr. 45/27.01.1998** - Ordin pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor, abrogat la data 18.09.2017 de Ordin nr. 1296 din 30.08.2017;
- **Ordinul nr. 46/27.01.1998** - Ordin pentru aprobarea Normelor tehnice privind stabilirea clasei tehnice a drumurilor publice, abrogat la data 07.09.2017 de Ordin nr. 1295 din 30.08.2017;
- **Ordinul nr. 47/ 06.03.1998** - Ordin privind ratele aferente contractelor de vânzare - cumpărare de acțiuni cumpărate de F.P.S. care devin exigibile după data intrării în vigoare a legii 55/1995, în vigoare de la 13.04.1998;
- **Ordinul nr. 48/27.01.1998** - Ordin pentru aprobarea Normelor privind amplasarea și exploatarea balastierelor din zona drumurilor și a podurilor, abrogat la data 12.09.2017 de Ordin nr. 1293 din 30.08.2017;
- Ghid privind metodologia de elaborare și conținutul-cadru al Planului Urbanistic General, indicativ **G.P. 038 / 99** aprobat prin **Ordinul nr. 13 / N / 10.03.1999**;
- **Ordinul nr. 2032 / 14.07.1999** al Ministrului culturii pentru înființarea Comisiei de atestare în domeniul monumentelor istorice și aprobarea normelor și criteriilor de atestare a experților în domeniul protejării monumentelor istorice și a specialiștilor în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice, abrogat la data 17.11.2008 de Ordin nr. 2398 din 25.06.2008;

- Ghid privind elaborarea și aprobarea regulamentelor locale de urbanism, indicativ **G.M.-007-2000** aprobat prin **Ordinul nr. 21 / N / 10.04.2000**, abrogat la data 19.06.2002 de Ordin nr. 116 din 11.02.2002 și Ordin nr. 289 din 06.03.2002;
- **Legea nr. 5 / 12.04.2000** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a III-a – Zone protejate, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 49 din 31.08.2016;
- **H.G. nr. 540 / 22.06.2000** privind aprobarea încadrării în categorii funcționale a drumurilor publice și a drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice, abrogat la data 16.04.2014 de Hotărâre nr. 257 din 09.04.2014;
- **Legea nr. 215 / 23.05.2001** privind administrația publică locală, modificată și completată de Legea nr. 52 din 02.03.2018;
- **Legea nr. 350/2001** privind amenajarea teritoriului și urbanismul, republicată, aplicabilă de la 25.06.2018, modificată și completată de Ordonanța de urgență nr. 51 din 21.06.2018; actualizată 2024;
- **Legea nr. 351 / 06.07.2001** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități;
- **Legea nr. 378 / 10.07.2001** pentru aprobarea O.G. nr. 43 / 30.01.2000 privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, modificată și completată prin Legea nr. 462 / 12.11.2003;
- **Legea nr. 422 / 18.07.2001** privind protejarea monumentelor istorice cu modificările și completările ulterioare prin O.U.G. nr. 77 / 26.06.2009 privind organizarea și exploatarea jocurilor de noroc, Legea nr. 261 / 16.07.2009 privind aprobarea O.U.G. nr. 214 / 2008 pentru modificarea și completarea Legii nr. 50 / 1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții [cu intrare în vigoare la 14.10.2009], H.G. nr. 1410 / 04.12.2009 privind reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, O.U.G. nr. 43 / 13.05.2010 pentru modificarea unor acte normative în vederea reducerii sau simplificării administrative a unor autorizații/avize/proceduri ca urmare a măsurilor asumate de Guvernul României în cadrul Planului de simplificare aferent Memorandumului de înțelegere dintre Comunitatea Europeană și România, O.U.G. nr. 12 / 15.02.2011 pentru reorganizarea unor instituții aflate în subordinea Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, precum și pentru reducerea unor cheltuieli și Legea nr. 187 / 12.11.2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286 / 2009 privind Codul penal [cu intrare în vigoare de la 01.02.2014] și prin Lege nr. 209 din 03.11.2017 Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal;
- **Legea nr. 564 / 19.10.2001** pentru aprobarea O.G. nr. 47 / 2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial;
- **Legea nr. 575/22.10.2001** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a V-a – Zone de risc natural, în vigoare de la 17.11.2001;
- **Ordinul nr. 2039 / 08.04.2002** al Ministrului culturii și cultelor privind înființarea Comisiei de avizare a constituirii agenților economici care au ca obiect de activitate efectuarea de cercetări, proiectarea și executarea de lucrări asupra monumentelor istorice, precum și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare și a componenței acesteia, cu modificările și completările ulterioare;

- **Ordinul nr. 2043/11.04.2002** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, în vigoare de la 29.05.2002;
- **Ordinul nr. 2086 / 2002** al Ministrului culturii și cultelor pentru aprobarea criteriilor de avizare a constituirii agenților economici cu activitate în domeniul monumentelor istorice;
- **Ordinul nr. 2112 / 2002** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor;
- **Legea nr. 413 / 26.06.2002** privind aprobarea O.G. nr. 79 / 30.08.2001 pentru modificarea și completarea O.G. 43 / 1997 privind regimul drumurilor, în vigoare de la 12.07.2002;
- **Legea nr. 451 / 08.07.2002** de ratificare a Convenției europene a peisajului, adoptată la Florența la 20 octombrie 2000, în vigoare de la 26.07.2002;
- **H.G. nr. 1309 / 20.11.2002** pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, abrogat la data 14.02.2008 de Hotărâre nr. 1502 din 12.12.2007, Hotărârea pentru aprobarea Normelor metodologice privind cuantumul timbrului monumentelor istorice și modalitățile de percepere, încasare, virare, utilizare și evidențiere a sumelor rezultate din aplicarea acestuia, în vigoare de la 14.02.2008;
- **H.G. nr. 382 / 02.04.2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale, în vigoare de la 16.04.2003;
- **H.G. nr. 447 / 10.04.2003** pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații, aplicabilă de la 05.09.2013;
- **Legea nr. 203 / 16.05.2003** republicată în 26.01.2005 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european, în vigoare de la 29.01.2005;
- **H.G. nr. 610 / 29.05.2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind procedura de acordare a creditelor necesare efectuării de lucrări de protejare la monumentele istorice deținute de persoanele fizice sau juridice de drept privat, în vigoare de la 10.06.2003;
- **H.G. nr. 1430 / 04.12.2003** pentru aprobarea Normelor metodologice privind situațiile în care Ministerul Culturii și Cultelor, respectiv autoritățile administrației publice locale, contribuie la acoperirea costurilor lucrărilor de protejare și de intervenție asupra monumentelor istorice, proporția contribuției, procedurile, precum și condițiile pe care trebuie să le îndeplinească proprietarul, altul decât statul, municipiul, orașul sau comuna (M.O. nr. 905/18 decembrie 2003);
- **Ordinul nr. 2535 / 2003** al Ministrului culturii și cultelor pentru instituirea Registrului agenților economici autorizați să desfășoare activități în domeniul protejării monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- **Ordinul nr. 2682 / 13.06.2003** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și evidență a monumentelor istorice, a Listei monumentelor istorice, a Fișei analitice de evidență a monumentelor istorice și a Fișei minime de evidență a monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare, abrogat la

data 17.07.2008 de Ordin nr. 2260 din 18.04.2008 - Ordin privind aprobarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, în vigoare de la 17.07.2008;

- **Ordinul nr. 2684 / 18.06.2003** al Ministrului culturii și cultelor privind aprobarea Metodologiei de întocmire a obligației privind folosința monumentului istoric și a conținutului acestuia, în vigoare de la 24.06.2003;
- **H.G. nr. 493 / 01.04.2004** pentru aprobarea Metodologiei privind monitorizarea monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și a Metodologiei privind elaborarea și conținutul-cadru al planurilor de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial, în vigoare de la 30.04.2004;
- **H.G. nr. 974 / 15.06.2004** privind normele de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile, aplicabilă de la 10.12.2015, modificată și completată de următoarele acte: Ordonanța nr. 11 din 29.01.2010, H.G. nr. 342 din 04.06.2013 și Legea nr. 301 din 27.11.2015;
- **H.G. nr. 930 / 11.08.2005** privind protecția sanitară a surselor și instalațiilor de aprovizionare cu apă, în vigoare de la 02.10.2005;
- **O.U.G. NR. 195/2005** privind protecția mediului, cu modificările și completările ulterioare; aplicabilă de la 19.07.2018;
- **Legea nr. 259 / 06.07.2006** pentru modificarea și completarea Legii nr. 422 / 2001 privind protejarea monumentelor istorice, în vigoare de la 06.07.2007;
- **Legea nr. 363 / 26.09.2006** privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea I – Rețele de transport, aplicabilă de la 29.09.2006;
- **Legea nr. 265 / 2006** privind protecția mediului, în vigoare de la 09.07.2006;
- **Legea nr. 24/2007** privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților, cu modificările ulterioare; aplicabilă de la 19.10.2014;
- **Legea nr. 100 / 19.04.2007** pentru modificarea și completarea Legii nr. 351 / 06.07.2001 privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a IV-a – Rețeaua de localități, în vigoare de la 30.04.2007;
- **Legea nr. 190 / 09.06.2009** pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 142/28.10.2008 privind aprobarea P.A.T.N. – Secțiunea a VIII-a – Zone cu resurse turistice, în vigoare de la 12.06.2009;
- **Legea nr. 287 / 17.07.2009** privind Codul Civil, în vigoare de la 01.10.2011;
- **Hotărârea nr. 593 din 8 iunie 2011** privind organizarea și funcționarea Institutului Național al Patrimoniului;
- **O.U.G. nr. 64 / 2010** privind modificarea și completarea Legii cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7 / 1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/ 2011, aplicabilă de la 01.10.2011;
- **Legea nr. 153/2011** privind măsuri de creștere a calității arhitectural-ambientale a clădirilor, aplicabilă de la 09.07.2016;
- **Ordin nr. 1278 / 20.04.2011** pentru aprobarea Instrucțiunilor privind delimitarea zonelor de protecție sanitară și a perimetrului de protecție hidrogeologică, în vigoare de la 13.05.2011;

- **Legea nr. 60 / 17.04.2012** privind aprobarea O.U.G. 79 / 30.09.2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287 / 15.07.2009 privind Codul Civil, în vigoare de la 20.04.2012;
- **Legea nr. 185 / 05.07.2013** privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, Republicată în temeiul art. 8 din Legea nr. 154/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 511 din 3 iulie 2017;
- **Legea nr. 229 / 15.07.2013** pentru completarea art. 13 din Legea nr. 255 / 2010 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, necesară realizării unor obiective de interes național, județean și local, și pentru completarea art. 56 din Legea nr. 350 / 2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, în vigoare de la 21.07.2013;
- **Ordinul nr. 119 / 04.02.2014** al Ministrului sănătății pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, modificat și completat de următoarele acte: - Hotărârea nr. 741 din 12.10.2016, Ordin nr. 994 din 09.08.2018, și Ordin nr. 1378 din 30.10.2018;
- **Ordinul nr. 233/2016** pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism; în vigoare de la 17.03.2016;
- **Ordinul nr. 994 / 09.08.2018** pentru modificarea și completarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 119 / 2014, în vigoare de la 21.08.2018.

PARTEA I - SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR.
DIAGNOSTIC PROSPECTIV

1. INTRODUCERE

1.1. Date de recunoaștere a documentației

1.1.1. Denumirea lucrării

Plan Urbanistic General Comuna Butea, Județul Iași – 2230 din 13.06.2023

1.1.2. Beneficiar

Comuna Butea, Județul Iași

1.1.3. Proiectant general

S.C. ANDERSEEN S.R.L

Administrator: Costia Octavian

1.1.4. Subcontractant

S.C. REALITIS S.R.L.

Șef de proiect/Coordonator RUR: arhitect-urbanist Mrejeru Florin

1.1.5. Data elaborării

Octombrie 2025

1.2. Scopul studiului și obiectivele specifice ale P.U.G. și R.L.U.

1.2.1. Obiectul documentației de urbanism

Obiectul studiului este realizarea Planului Urbanistic General al comunei Butea, Județul Iași și al Regulamentului Local de Urbanism aferent acestuia.

Realizarea acestor documentații de urbanism se realizează conform legii, în mai multe etape.

Cele două documentații de urbanism sunt distincte dar indisociabile.

Observații preliminare:

(a) Obiectul P.U.G. este teritoriul administrativ al comunei Butea;

(b) P.U.G. stabilește condițiile generale de dezvoltare ale comunei Butea pentru o perioadă de 10 ani;

(c) R.L.U. reglementează modul de utilizare a terenurilor, modul de realizare și de utilizare a construcțiilor din teritoriul administrativ al comunei;

(d) După avizarea de către autoritățile competente și aprobarea conform legii de către Consiliul Local al comunei Butea, dispozițiile documentațiilor devin obligatorii pentru toate imobilele, construite sau reconstruite, cuprinse în teritoriul administrativ al comunei;

(e) Modificarea P.U.G. și, implicit, ale R.L.U. se fac conform legii;

(f) Detalierea reglementărilor pentru una sau mai multe zone ale comunei Butea se poate face prin următoarele documentații de urbanism, elaborate, avizate și aprobate conform legii:

1. Plan urbanistic zonal (P.U.Z.) și regulament local de urbanism aferent acestuia;
2. Plan urbanistic de detaliu (P.U.D.).

În prezent se află în vigoare Planului Urbanistic General al comunei Butea elaborat de către SC URBA SISTEM SRL cu nr. de proiect/contract 17/2012.

Prezenta documentație de urbanism este menită să actualizeze prevederile P.U.G. aprobat în 2012

Documentația a fost întocmită în conformitate cu prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare, cu conținutul-cadru stabilit prin Ghidul privind metodologia și conținutul-cadru al Planului urbanistic general, indicativ GP038/99, aprobat cu Ordinul M.L.P.A.T. nr. 13N/10.03.1999 precum și cu modificările introduse prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul și de elaborare și actualizare a documentațiilor de urbanism din iunie 2016.

1.2.2. Scopul și obiectivele documentației de urbanism

Conform nevoii de dezvoltare se dorește modificarea teritoriului intravilan, astfel încât să cuprindă lucrările existente, în prezent, în extravilan, cât și necesarul de construcții pentru următorii ani, avându-se în vedere o utilizare rațională a teritoriului.

Definirea limitei teritoriului intravilan se va face respectând opțiunile populației, tendințele de dezvoltare ale zonelor de locuit și a amplasamentelor pentru investiții, în concordanță cu strategia de dezvoltare a comunei.

Conform prevederilor legale P.U.G. are următoarele obiective pe termen scurt:

(a) Stabilirea și delimitarea teritoriului intravilan în relație cu teritoriul administrativ al localității;

(b) Stabilirea modului de utilizare a terenurilor din intravilan;

- (c) Zonificarea funcțională în corelație cu organizarea rețelei de circulație;
- (d) Delimitarea zonelor afectate de servituți publice;
- (e) Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare;
- (f) Stabilirea zonelor protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate;
- (g) Zonele care au instituit un regim special de protecție prevăzut în legislația în vigoare; formele de proprietate și circulația juridică a terenurilor;
- (h) Precizarea condițiilor de amplasare și conformare a volumelor construite, amenajate și plantate;
- (i) Zonele de risc natural, delimitate și declarate astfel, conform legii, precum și măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- (j) Zone de risc datorate unor depozități istorice de deșeuri.

Conform prevederilor legale P.U.G. include obiective pe termen mediu și lung cu privire la:

- (a) Evoluția în perspectivă a localității;
- (b) Direcțiile de dezvoltare funcțională în teritoriu;
- (c) Traseele coridoarelor de circulație și de echipare prevăzute în planurile de amenajare a teritoriului național, zonal și județean;
- (d) Zonele de risc natural, declarate astfel, conform legii; măsurile specifice privind prevenirea și atenuarea riscurilor, utilizarea terenurilor și realizarea construcțiilor în aceste zone;
- (e) Lista principalelor proiecte de dezvoltare și restructurare;
- (f) Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară și definitivă de construire;
- (g) Delimitarea zonelor în care se preconizează operațiuni urbanistice de regenerare urbană.

Reglementările aferente P.U.G. se vor realiza pe zone omogene din punct de vedere funcțional, zone delimitate pe limite cadastrale. Pentru aceste zone reglementate, după caz, vor fi specificate posibile operațiuni integrate, în concordanță cu caracterul zonei: zone centrale, zone istorice; zone construite protejate; zone de mari ansambluri de locuit; zone locuite de comunități defavorizate, inclusiv așezări informale; zone de reconversie funcțională (situri industriale dezafectate, situri militare dezafectate, situri cu infrastructuri majore dezafectate).

Conform Caietului de sarcini, P.U.G. va avea la bază strategia de dezvoltare a localității și se va corela cu bugetele și programele de investiții publice ale localității, în vederea implementării prevederilor obiectivelor de utilitate publică.

1.2.3. Ediții anterioare ale P.U.G.

În prezent se află în vigoare Planului Urbanistic General al comunei Butea elaborat de către SC URBA SISTEM SRL cu nr. de proiect/contract 17/2012.

1.3. Surse documentare

1.3.1. Lista studiilor și proiectelor elaborate anterior P.U.G.

Documentații de urbanism

Principalele documentații de amenajare a teritoriului, de urbanism și strategii privind dezvoltarea locală sunt următoarele:

- Planul de amenajare a Teritoriului Național (P.A.T.N.) – secțiunile I-VI (aprobate);
- Strategia de Dezvoltare Durabilă a Județului Iași 2021-2027;
- Strategia de dezvoltare locală a Comunei Butea, Județul Iași 2021-2027;
- În prezent se află în vigoare Planului Urbanistic General al comunei Butea elaborat de către SC URBA SISTEM SRL cu nr. de proiect/contract 17/2012

1.3.2. Lista studiilor de fundamentare întocmite concomitent cu P.U.G.

- Studiu de fundamentare privind condițiile geotehnice și hidrogeologice;
- Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice;
- Studiu de fundamentare istoric;
- Studiu de fundamentare privind tipurile de proprietate;
- Studiu de fundamentare privind infrastructura tehnico-edilitară;
- Studiu de fundamentare privind evoluția activităților economice;
- Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică;
- Studiu de fundamentare privind impactul schimbărilor climatice;

1.3.3. Date statistice

- Institutul Național de Statistică (I.N.S.);
- Baza de date TEMPO-Online;
- Primăria Comunei Butea;

1.3.4. Suportul topografic al P.U.G.

În cadrul elaborării prezentei documentații de urbanism a fost actualizat suportul topografic ce are la bază un ortofotoplan adus la zi, acesta stând la baza elaborării pieselor desenate aferente PUG și RLU Comuna Butea.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII. SINTEZA ANALIZEI SITUAȚEI EXISTENTE ȘI A DISFUNCȚIONALITĂȚILOR

2.1. Încadrarea în teritoriu

2.1.1. Contextul teritorial județean și regional

În cadrul județului Iași, reglementările referitoare la amenajarea teritoriului și urbanism sunt stabilite în Planul de Amenajare a Teritoriului Județean (PATJ), cu obiectivele:

- Îmbunătățirea competitivității teritoriului în contextul economiei naționale;
- Contracurarea declinului demografic prin stimularea creșterii populației și menținerea stabilității structurilor economice locale;
- Valorificarea optimă a potențialului natural, cu accent pe resursele semnificative prezente în județ, într-o perspectivă regională, zonală și națională;
- Protejarea terenurilor agricole cu valoare economică înaltă, prin impunerea unor restricții în procesul de transformare a acestora în zone construite, în favoarea dezvoltării locale;
- Monitorizarea și intervenția constantă în fenomenele de eroziune și alunecare a terenurilor, pentru îmbunătățirea calității terenurilor agricole;
- Corectarea dezechilibrelor zonale în dezvoltarea economico-socială, generate atât de condițiile geografice, cât și de particularitățile dezvoltării care au condus la concentrarea populației și activităților în jurul orașelor și municipiilor principale;
- Ajustarea echipamentelor de bază la nivel teritorial, în concordanță cu organizarea rețelei generale de localități, urmărindu-se nevoile economiei naționale și asigurarea unei calități optime a vieții la nivel local;

2.1.2. Contextul teritorial comunal

Din punct de vedere administrativ, comuna este situată în partea de vest a județului Iași.

Comuna Butea este străbătută de șoseaua națională DN28, care leagă Iași-ul de Roman. La Miclăușeni, din acest drum se ramifică șoseaua județeană DJ 208J, care duce spre sud în județul Neamț la Doljești. Din DJ 208J, la Butea se ramifică șoseaua județeană DJ 208K, ce duce spre est și sud tot în județul Neamț, la Doljești și Sagna.

Comuna Butea se află în partea de vest a județului Iași.

Din punct de vedere geomorfologic, zona ce urmează a fi studiată face parte din Podișul Central Moldovenesc, unitatea Culuarul Siretului.

Configurația generală a terenului ocupat de comuna Butea este deluroasă, în afara suprafeței cultivate pe malul stâng al Siretului, de la podul Șcheia până în apropierea comunei Răchiteni care este teren de șes. Panta apuseană a satului Butea, spre valea Siretului este mai abruptă și supusă eroziunii apelor.

Satul Butea este situat pe două coline, despărțite între ele de pârâul Boca, afluent al Siretului.

Datorită așezării sale colinare tronând deasupra văii Siretului, satul Butea oferă o imagine pitorească. Satul Miclăușeni e ascuns privitorilor, din șoseaua Europeană, de perdeaua frumosului parc al castelului medieval și de dealurile din dreapta șoselei naționale. Satul este tăiat în două părți inegale de pârâul Boca, versantul nordic având majoritatea populației.

2.2. Evoluția istorică și urbanistică

2.2.1. Evoluția teritoriului administrativ

În istoria ultimelor două veacuri puține comunități, așezări și chiar cătune de pe întreaga întindere românească, indiferent de cum și-au manifestat voința, și-au văzut împinse, extinse sau restrânse fruntariile, au fost împărțite și transferate atât de des între varii unități administrative sau structuri teritoriale, li s-a schimbat statutul juridic, precum în cazul satelor Butea, Miclăușeni, Hândrești și Lițca. Nu e doar despre nestatornicia lumii, cât, din nefericire, de neșansa dăinuirii într-un destin colectiv, dacă nu neapărat edificator pentru regiunea Moldovei, măcar purtător al unui firesc uman ce ar fi adus cu el, dintr-un *cândva*, de preferabil pilduitor, învățăminte și o moștenire patrimonială asupra căreia am fi zăbovit mai îndelung.

Relatările despre această zonă prin un plus de substanțialitate în prima jumătate a secolului al XIX-lea, când Miclăușeni era, din punct de vedere administrativ, parte a ținutului Roman, în Ocolul de Sus, fiind prins în catagrafiile din 1820, 1832.

Cea pe 1820 structura populația Miclăușenilor în cei ai „dumisale logofătului Dimitrii Sturza”, însumând 191 de persoane, adică „40 liudi scutiți. 45 liudi breslași, 106 liudi trecuți a dumisale logofătului Dimitrii Sturza”. Cumulat, aceștia dețineau 341 boi, 289 vaci, 49 cai, 663 oi, 31 stupi și 425 sfini. Mai erau și „80 slugi ci să scutescu fără bir de dumnealui logofăt Dimitrii Sturza”, alături de alți șase „ce se scutesc fără bir, tot întru acest sat de către postelnicel Gheorghii”, plus patru slujitori ai bisericii, preoții Lup și Ioan, ajutați de dascălii Mihalachi și Costandin. La acea vreme, miclăușenii, trecuți în registre la starea a 2-a, se ocupau „cu pământ și cărașie”, la rubrica „banii cifertului” apărând 504, la numărul birnicilor 344, la scutiți 40, la breșlași 45, iar la „trecuți”, 229, toate cifrele fiind raportate la liudii. Instantaneul acelor zile se mărginea la o numărătoare sumară, nume de animale și referințe financiare.

Tot la 1820, în catagrafia fiscală a Moldovei, Miclăușeni apărea ca „moșia logofătului Dimitrie Sturza. Cu chirii și cherestele. Starea 1-a. 504 lei, 191 birnici: 40 scutelnici și 45 breslași ai logofătului Dimitrie Sturza și 106 trecuți; au 341 boi, 289 vaci, 49 cai, 663 oi, 31 stupi, 425 porci; 80 slugi ale logofătului Dimitrie Sturza au 174 boi, 126 vaci, 37 cai, 100 oi, 47 stupi, 143 porci; 6 slugi fără bir ale postelnicelului Gheorghe au 12 boi, 7 vaci, 6 porci; 4 slujitorii bisericii au 4 boi, 2 vaci, 2 cai, 7 porci”. Este în această evidență reflectarea unei stări economice nu tocmai dătătoare de speranță, dependentă exclusiv de muncile agricole, într-un interstițiu când se punea tot mai presant problema, la curtea domnească, în presa de la Iași, Brașov sau București, în recomandările făcute bursierilor plecați la studii în străinătate, despre dezvoltarea unor forme locale incipiente de industrializare.

Catagrafia fiscală pe anul 1832 prindea în dreptul Miclăușenilor „cu cotunurile”, proprietate a logofătului Dimitrachi Sturza, 132 locuitori birnici, nouă „oameni fără căpătâi”, un mazel, doi „jidovi orândari”, 3 preoți, doi diaconi, opt dascăli, trei „scutiți pentru strajă”, douăzeci și cinci bătrâni și nevolnici, șaptesprezece văduve și treizeci și trei de slujbași volnici.

Tot în 1832 se știa că în Miclăușeni erau „4 biserici, trei creștinești și una catolică cu hramurile: Bunavestiri Svinții Voievozi și Adormire și Svânta Troiță catolică”, la care slujeau trei preoți, doi diaconi și unsprezece dascăli.

Hândrești era consemnat drept „cătun al satului Miclăușeni, tot al logofătului Dimitrie Sturza”, fiind trecuți în catastife „47 birnici ce dau bir cu Miclăușenii, au 74 boi, 47 vaci, 5 cai, 71 oi și 66 porci; 2 slujitorii bisericii au 8 boi, 6 vaci, 2 cai, 15 stupi, 10 porci”. Sunt indicii și informații extrem de fragmentare, ce nu au forța creionării unei notabile și credibile imagini de ansamblu.

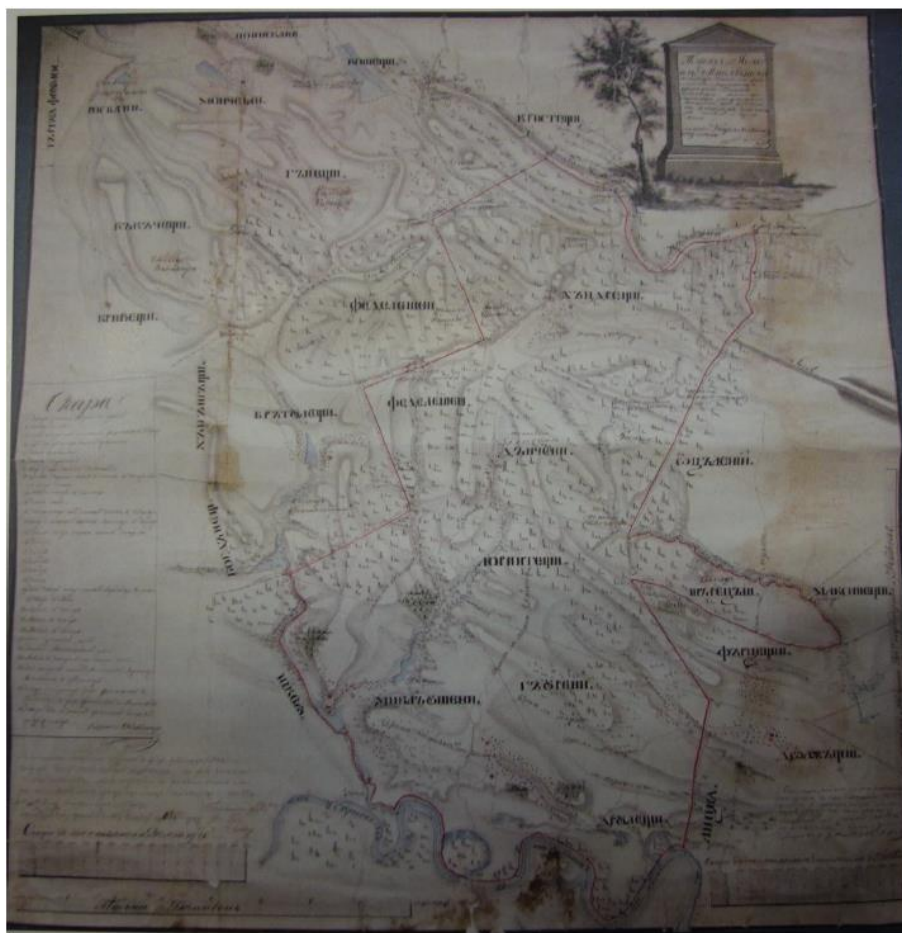

Fig. 1 – Planul moșiei Miclăușeni de la 1829
Sursa: Studiu de fundamentare istoric

În atari condiții, confirmările hotarelor în medievalitate, apoi urcând în modernitatea noastră întârziată, ba și în interbelic, apar deseori doar un exercițiu de imaginație. Singurul care s-a aventurat să încerce o minimă deslușire a fost Costin Merișca, apelând la documente și încercând să potrivească, aidoma unui puzzle, informațiile despre largimile comunităților învecinate.

Datele adunate de dânsul, ample și lămuritoare pentru fiecare sat în parte, în concordanță deplină cu mutațiile survenite, mai consistent de undeva de pe la 1870, cu precizări cu iz statistic, ne încredințează că „satul Miclăușeni devine centru de comună în 1864, de ea depinzând și satele Butea, Hândrești și Lițca. În 1871-1873, Miclăușenii aparțin de comuna Butea. Apoi se revine la situația de dinainte. Timp de circa un an, în

1895, comuna Miclăușeni cuprinde satele: Buhonca, Butea, Cuza-Vodă, Lițca, Miclăușeni, Rotunda și Șcheia. Sub guvernul prezidat de către D.A. Sturdza (originar din Miclăușeni), în 1908, devine centru de plasă, până în 1911, pentru comunele: Bâra, Boghicea, Cuza-Vodă, Doljești, Gâdiniți, Heleșteni, Miclăușeni, Sagna, Stănița și Strunga. În 1929-1930 Miclăușenii aparține de comuna Strunga. În 1941, com. Miclăușeni includea și cătunul Stârcea. În 1946 încă e comună, dar n-ar decât satul Miclăușeni. Din 1950 trece la comuna Butea.

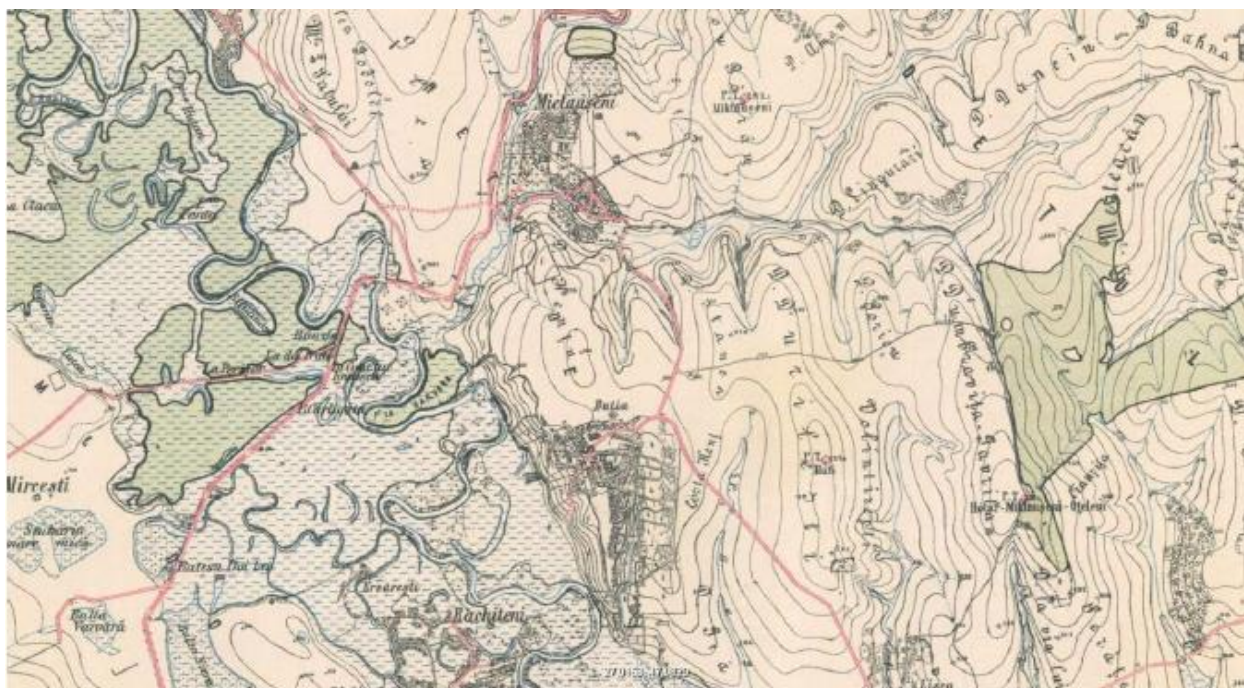

Fig. 2 – Butea și Miclăușenii pe harta topografică a Moldovei (1892 – 1898) (www.mapire.eu)

Sursa: Studiu de fundamentare istoric

În ceea ce privește Butea, din cea mai recentă monografie a acesteia aflăm că „începând cu anul 1871, satul devine centru de comună. Această situație va dura până în anul 1929, când, în urma Decretului nr. 4036 din 9 decembrie, dat în baza Legii pentru organizarea administrației locale, din 3 august, privind împărțirea teritoriului României în județe, redevine sat în comuna Strunga. Nu știm care au fost motivele acestei mișcări. Această situație a durat doar până în anul 1931, când satul trece din nou la comuna Miclăușeni, așa cum reiese din Tabloul cu comunele rurale din țară, formate potrivit legii sancționată cu înaltul decret regal nr. 2536, din 14 iulie. Un an mai târziu, în 1932, ca urmare a Deciziunilor de arondare a comunelor, care nu erau altceva decât o altă modificare produsă în organizarea administrativ-teritorială a României, Butea redevine comună. Această stare de fapt va dura până în 1939, când, prin Decretul-lege privind schimbări în organizarea administrativă, se transformă din nou în sat component al comunei Miclăușeni.

După război, din cauza pierderilor teritoriale suferite de țara noastră în anul 1946, are loc o nouă împărțire a teritoriului, de această dată satul Butea redevenind centru de comună cu același nume în plasa Bâra, județul Roman. De atunci și până astăzi, chiar dacă au mai fost opt împărțiri teritoriale ale României la nivelul comunelor, satul Butea nu s-a mai mutat la altă comună. Singura modificare a fost trecerea comunei, din anul 1950, la raionul Târgu Frumos, regiunea Iași”.

În 1950, Butea figura cu 1.560,60 hectare teren arabil, din care 1.479,60 erau în câmp, 11 hectare islaz și alte 70 hectare în vatra satului. Mai știm că pășunea naturală se întindea pe 374 hectare, împărțite astfel: 80 de hectare în vatra satului, iar diferența, de 294 hectare, răzlețită în varii orizonturi. Registrele primăriei mai indicau alte 27 hectare de fâneată, 18,30 hectare plantate cu viță de vie, 5 hectare cu livezi cu pomi fructiferi.

Hândreștii a aparținut comunei Miclăușeni până în 1932, cu excepția anilor 1871-73, când aparține de com. Butea, în 1895, când e declarată pentru circa un an comuna Hândrești, cu satele: Brătulești, Fedeleșeni, Hăbășești, Hândrești și Oțeleni, precum și în 1929-1930, când e în com. Strunga. Între 1932-39 e din nou comună, dar n-are decât satul Hândrești. Din 1939 până azi aparține de com. Oțeleni.

Satul Lițca iese în 1910 din componența com. Miclăușeni și trece la com. Doljești, iar în 1931 se contopește cu Doljeștii.

Ca unitate administrativă superioară, Miclăușenii, Butea și Hândreștii depind de Ocolul de Sus (1772), Ocolul Siretului de Sus (1834); comuna e plasa Siretul de Sus (1854-1871, 1906, 1911), plasa Șcheia (1904 și 1926-29), plasa Miclăușeni (1908-1911), plasa Roman-Vodă (1931), plasa Siret (1932), plasa I. Gh. Duca (1934-39), plasa Bâra (1942-1946). Din 1950, comuna Butea (cu satele Butea și Miclăușeni) aparține raionului Tg. Frumos; din 1965, raionul Pașcani, iar din 1968 județului Iași”.

Fixări pertinente într-o cronologie aparent ternă, modelarea orizonturilor geografice în funcție de context, stabilirea unor hotărnicii ce s-au dovedit prea deseori efemere, și constatarea unor forme de asimilare în ruralitatea autohtonă propun un ghidaj credibil printre experiențele și nenumăratele reorganizări teritoriale atingătoare sătenilor din regiune.

La finele veacului al XIX-lea datele începeau să capete un plus de consistență. Petru Condrea, într-o sinteză de geografie dedicată județului Roman, premiată de „Societatea Geografică Română” cu premiul „D.A. Sturdza”, puncta aspecte organizatorice, religioase, pedagogice și economice ale întregii comune. Arăta, cu cifre ce induceau siguranță prezentării, că în toată entitatea administrativă trăiau „701 c. fam., 736 contrib., 3203 loc., din care 86 știu carte și 761 case. Această populaț. este compusă din 368 c. fam. (1472 loc.) unguri, 11 fam. evrei și restul români. Sunt 1316 c.v.m.17. Sunt 3 biserici de zid, din care 1 catolică și 2 ortodoxe. Are o școală prim. de băieți, care în cursul a.s. 1886-87 a fost frecventată de 11 elevi din 33 înscriși și o școală prim. de fete, care a fost frecventată în cursul a.s. 1886-87, de 14 eleve. Formează cu comuna Strunga o circumscripție fiscală. Venitul anual al comunei este de lei 7553,36 și cheltuielile de lei 6943”¹⁸. Structurarea socială, atenția acordată celor care plăteau taxe și impozite, amprenta religioasă, rezervele părinților în a-și înscrie copiii la școală, dar, surprinzător, închiderea bugetului pe plus, au fost considerate de Petru Condrea edificatoare pentru o voce de dicționar.

Rezultatele recensământului populației, desfășurat în decembrie 1912, se vedeau și în rubrica dedicată comunei Miclăușeni, formată din trei sate: Miclăușeni, Butea și Hândrești. Iar datele, indicau, fără putință de tăgadă, unde era epicentrul unității administrative. Astfel, populația comunei se ridica la 3481 de suflete, dintre care 1726 bărbați (357 în Miclăușeni, 788 în Butea și 581 în Hândrești) și 1755 femei (366 în Miclăușeni, 812 în Butea și 577 în Hândrești). Și în privința numărului de case, tot Butea se afla în fruntea ierarhiei, cu 425 clădiri locuite și 35 libere, apoi Hândreștii cu 263 case întreținute și alte 22 lăsate de izbeliște, iar la urmă, Miclăușenii cu 166 de imobile folosite zi de zi și 19 abandonate.

Privind retrospectiv, Butea apare ca o așezare a cărui destin acoperă aproximativ două secole de vibrație cotidiană, fiind atestată la începutul veacului al XIX-lea. Pe harta realizată de Bawr în 1774, în dreptul satului Butea figura Miclăușeni. Abia pe cea din 1815, creionată de monahul Isaiia și Vasile Popa, la care Vasile Tăutul a mai adăugat unele moșii, la 13 octombrie, considerată alături de planul din 1829, desenat de inginerul Karl v. Osvat, principalele mărturii cartografice referitoare la satul în sine, Butea era marcată drept un teritoriu acoperit mai bine de 80% de pădure.

Costin Merișca este cel care a demonstrat convingător că încă din perioada 1815-1829 butenii s-au statornicit pe actualul amplasament. În paralel cu denumirea Butea, mai erau vehiculate variantele Vatra Miclăușeni, Miclăușeni-Unguri sau Unguri.

2.3. Elemente ale cadrului natural

2.3.1. Cadrul geografic

Comuna Butea se află în extremitatea vestică a județului Iași, la limita cu județul Neamț, pe malul stâng al Siretului, acolo unde acesta primește apele afluentului Pârâul Boca. Satul Butea este situat pe două coline.

Configurația generală a terenului ocupat de comuna Butea este deluroasă, în afara suprafeței cultivate pe malul stâng al Siretului, de la podul Șcheia până în apropierea comunei Răchiteni care este teren de șes. Panta apuseană a satului Butea, spre valea Siretului este mai abruptă și supusă eroziunii apelor.

Din punct de vedere geomorfologic, teritoriul comunei Butea aparține sectorului nordic al Podișului Central Moldovenesc, în Podișul Sucevei (parte din Podișul Central Moldovenesc), subunitatea Șaua Ruginoasa, fiind dezvoltată în principal pe zidul teraselor superioare ale râului Siret.

Situat în nord – vestul Podișului Moldovei, Podișul Sucevei este delimitat în vest, față de Carpați, prin seria de depresiuni de tip subcarpatic, pe aliniamentul localităților: Straja, Marginea, Solca, Cacica, Păltinoasa; spre sud, de valea Moldovei și în continuare, peste Siret, de șaua Ruginoasa; către est, prin o serie de depresiuni de contact dintre culmea Bour–Dealul Mare și Câmpia Moldovei, pe aliniamentul localităților: Tg. Frumos, Cotnari, Hârlău, Flămânzi, Botoșani, Dorohoi, Pomirla, iar către nord, limita Podișului Sucevei coincide cu hotarul țării.

Petrografic, acest podiș este alcătuit dintr-o alternanță de argile, marne, nisipuri, gresii, calcare oolitice și conglomerate, dispuse monoclinale, toate aparținând sarmațianului inferior, la nord de paralela orașului Fălticeni și sarmațianului superior în sud.

Ca înfățișare, relieful actual se datorează acțiunii apelor curgătoare și celorlalți agenți care au modelat depozitele cuaternare, alcătuite din argile, marne cu alternanțe de nisipuri, gresii, calcare oolitice, prundișuri și luturi loessoidice, prin eroziune și acumulare.

De menționat prezența înălțimilor, de o parte și de alta a Siretului: Dealul Peter, Dealul Gura Badiliței, Dealul Osoi și Șaua Ruginoasa din stânga Siretului-și Dealul Iorcani, Dealul Runcu sau Gâștești, Dealul Parcului–pe dreapta Siretului.

Valea Siretului în acest sector are 290m, cu versanți înclinați.

Relieful spațiului hidrografic Siret scade ca înălțime pe toată lungimea bazinului, de la vest la est, marile unități de relief fiind bine individualizate: lanțul muntos al Carpaților Orientali, Subcarpații Moldovei și de curbura care încep la sud de cursul râului Moldovei, Podișul Central Moldovenesc, o unitate tipică de platformă, care ocupă tot spațiul din fața Carpaților Orientali și subcarpaților, până la Prut și Câmpia Siretului inferior care cuprinde marginea sudică mai coborâtă a Podișului Central Moldovenesc și partea de nord – nord-est a Câmpiei Române.

Relieful actual derivă dintr-o câmpie sermatopliocenă, înălțată, fragmentată și transformată într-o regiune de platouri, coline și dealuri.

Format din interfluvii despărțite de văi largi este însoțit de terase bine dezvoltate, propice pentru construcții. Interfluviile, cu altitudini de 350-400m, au aspect de platou.

Particularitățile lito-stratigrafice, aferente municipiului Iași, sunt subordonate ariei Podișului Moldovenesc și respectă în linii generale, ansamblul morfo-structural al acestuia.

Configurația generală a terenului ocupat de comuna Butea este deluroasă, în afara suprafeței cultivate pe malul stâng al Siretului, de la podul Șcheia până în apropierea comunei Răchiteni care este teren de șes.

Panta apuseană a satului Butea, spre valea Siretului este mai abruptă și supusă eroziunii apelor.

Satul Butea este situat pe două coline, despărțite între ele de pârâul Telii, afluent al Siretului. Datorită așezării sale colinare tronând deasupra văii Siretului, satul Butea oferă o imagine pitorească.

Satul Miclăușeni e ascuns privitorilor, din șoseaua Europeană, de perdeaua frumosului parc al castelului medieval și de dealurile din dreapta șoselei naționale.

Din punct de vedere geomorfologic zona studiată se încadrează în:

- unitatea Podișul Moldovei;
- subunitatea – Culuarul Siretului;

Relieful are un caracter predominant sculptural, prezentând o fragmentare sub formă de interfluvii deluroase, cu altitudini între 250-300 m, mărginite de versanți cu pante și orientări variate.

La limita vestică a teritoriului relieful are un caracter acumulativ, fiind reprezentat de șesul Siretului.

Platurile interfluviale dinspre valea Siretului pot avea un caracter acumulativ-eroziv, fiind considerate terase ale Râului Siret.

Interfluviile sunt terenuri foarte bune pentru agricultură, așezări, căi de comunicații, fiind terenuri plane sau relativ plane, stabile și fără degradări.

Versanții care mărginesc interfluviile au înclinări și orientări variate, cei orientați spre nord și vest au înclinări mai accentuate și sunt afectați de procese de degradare, alunecări de teren și eroziuni – versantul stâng al Siretului, între Miclăușeni și Butea.

Versanții cu orientare sudică și estică au în general înclinări accesibile și stabilitate mai mare, nefiind afectați de degradări active.

Șesul Siretului prezintă două trepte: o treaptă joasă și îngustă, bogată în acumulări de nisip și pietriș, în cadrul căreia meandrează albia râului și o treaptă mai înaltă, de 4-7 m altitudine relativă, ce constituie o terasă de luncă.

Șesul este inundabil, mai puțin terasa de luncă, care se inundă numai la viituri mari. Litologic șesul este constituit din nisipuri și pietrișuri în bază, peste care se dispun aluviuni nisipoase și argiloase.

Celelalte văi din teritoriu Dăcița și Boca au șesuri înguste, parțial inundabile la ploii mari și cu exces de umiditate, constituite din aluviuni argilo nisipoase subțiri. Pe pârâul Dăcița s-au făcut regularizări ale albiei.

2.3.2. Geologia

Sub raport geologic, se încadrează în unitatea geologică Platforma Moldovenească (o prelungire a Platformei Ruse) - unitate structurală majoră - ce are soclul alcătuit din șisturi cristaline, iar cuvertura din formațiuni sedimentare. Acestea sunt dispuse transgresiv și discordant peste soclu(fundament).

Fundamentul reprezintă etapa de geosinclinal, în care s-au manifestat, intense procese geodinamice (orogeneza, metamorfism, magmatism), finalizată prin sisteme orogenetice distincte. Tectonica fundamentului este relizată de un mănunchi de falii, răsfirate, orientate pe direcția SE-NV, cu tendința de dirijare NNV-N.

Aria vorlandului este acoperită de o cuvertură sedimentară mai nouă, cretacică și miopliocenă, mai dezvoltată în apropierea orogenului carpatic și care se reduce treptat, atât ca grosime cât și ca termeni, pe măsură ce se deplasează către est.

Grosimea cuverturii Platformei Moldovenești este de circa 1200-1400m, depozitele sedimentare de pe raza comunei Miroslava aparținând cuverturii. Platforma Moldovenească este o unitate rigidă, stabilă, fiind considerată a fi cea mai veche platformă ce s-a consolidat în Proterozoicul mediu.

Pe cuprinsul platformei aflurează de la nord la sud, în sensul retragerii Mării sarmatice, toate subetajele Sarmatjanului: Buglovian, Volhinian, Basarabian, Chersonian și Meoțian.

Buglovianul aflurează în partea nordică, între Prut și Valea Bașeului și Siret și Valea Sucevei, reprezentat prin depozite argiloase și nisipoase cărora li se adaugă calcare recifale.

La nivelul Volhinianului, se modifică morfologia bazinului de sedimentare și se creează condiții faciale diferite de acumulare a sedimentelor.

La est de linia Siretului se depun depozite predominant argiloase, cu intercalații subțiri de gresii și calcare; depozitele devin predominant arenitice (nisipoase), cu intercalații de gresii și calcare oolitice.

Bassarabianului îi revin argilele și nisipurile în partea sa inferioară și calcarele oolitice. Chersonianul este preponderant nisipos, cu intercalații de calcare și argile.

Meoțianul apare în general legat de chersonian ca arie de dezvoltare și este marcat de prezența unui nivel de cinerite, gresii în plăci și conglomerate, care încheie sedimentarea.

Modalitatea de acționare a acestor factori s-au aflat în strânsă legătură atât cu materialul asupra căruia s-a acționat- roca, dar și cu modul de dispunere a stratelor-structura. Configurația actuală s-a desăvârșit ca urmare a unei evoluții geologice îndelungate, realizate de la sfârșitul miocenului și care continuă și-n prezent. (un rol important avându-l factorii modelatori).

2.3.3. Clima

Climatul are un caracter temperat continental cu unele particularități determinate de altitudine, circulația atmosferică, formele și fragmentarea reliefului. Iernile sunt friguroase și umede, iar verile călduroase.

Temperatura medie anuală la stația meteorologică Roman este de +8,50C, prezentând: temperatura medie a lunii celei mai calde = 19,90C (iulie) și temperatura medie lunară negativă = - 4,50C (decembrie).

Temperatura maximă absolută înregistrată este de +38,20C (în data de 17.08.1952) și temperatura minimă absolută înregistrată este de -33,20C (în data de 20.02.1954), în acest context rezultând o valoare a amplitudinii termice absolute de 71,40 oC.

Aceste diferențieri mari termice sunt rezultatul acțiunii combinate a radiației solare, a circulației maselor de aer și caracteristicile suprafeței active din zona văii Siretului.

Precipitațiile atmosferice au media anuală de 519,4 mm/an. Cea mai mică cantitate de precipitații se înregistrează în luna ianuarie - 19,6 mm, iar maximul în luna iunie - 78,8 mm.

Maxima înregistrată în 24 de ore a fost de 95,6 mm, la data de 29.07.1991. Cele mai ploioase luni sunt cele de vară cu ponderea de 45% din întreaga cantitate de precipitații cazută într-un an. Sfârșitul toamnei, iarna și începutul primăverii (octombrie-martie), se caracterizează prin cantități de precipitații mici care reprezintă doar 25% din total.

În sezonul cald precipitațiile au un pronunțat caracter torențial, înregistrând averse de o intensitate deosebită. Cantitățile mari de precipitații căzute în intervale scurte de timp provoacă vara inundații și eroziunea solului, iar iarna înzăpeziri.

În valea Siretului sunt frecvente o serie de fenomene meteorologice precum cețuri, brume, înghețuri care se produc mai timpuriu toamna și mai târziu primăvara, destul de frecvente sunt și fenomenele de inversiune termică. Având în vedere prevederile din STAS 6054-77 ("Teren de fundare – Adâncimi maxime de îngheț"), adâncimea de îngheț maximă din zonă este de 0,9 – 1,00 m față de cota terenului natural.

Bazinul Siretului, dezvoltat asimetric, își culege apele de pe versanții estici ai Carpaților Orientali care, spre deosebire de cei vestici, au umiditatea mai slabă, datorită caracterului descendent al maselor de aer oceanic ce și-au lăsat o mare parte din vaporii de apă la traversarea culmilor muntoase. Excepție face partea nordică, aflată direct sub influența unor mase de aer nordice baltice, mai umede.

Cu toate acestea, precipitațiile din zona montană fiind bogate, Siretul primește suficiente ape prin afluenții din Carpați care, rând pe rând de la izvoare și până la vărsare, îi măresc debitul și îi compensează pierderile cauzate prin infiltrație și evaporare.

- presiunea de referință a vântului, mediată pe 10 minute $q_{ref} = 0.70$ kPa, conform CR 1-1-4/2012 „Cod de proiectare. evaluarea acțiunii vântului asupra construcțiilor”
- valoarea caracteristică a încărcării din zăpadă pe sol $s_0, k = 2.5$ kN/m², conform CR 1-1-3-2012 „Cod de proiectare. Evaluarea acțiunii zăpezii asupra construcțiilor.”

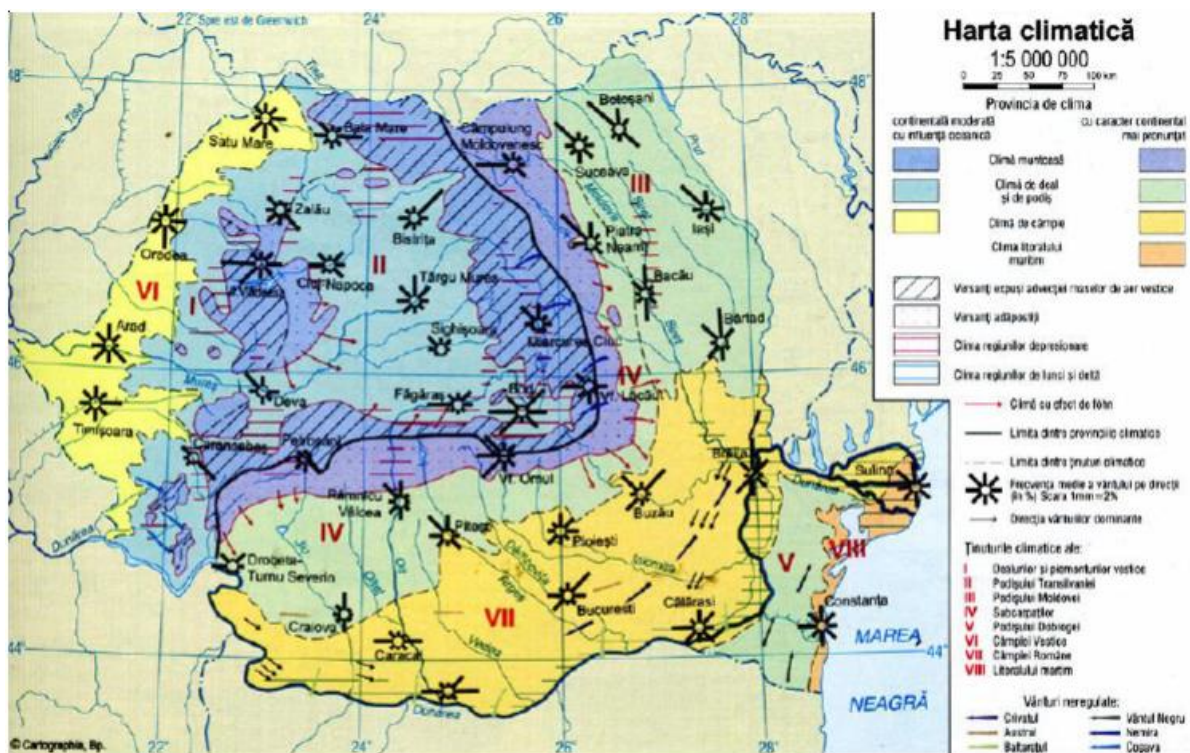

Fig. 3 – Harta climatică a României

Sursa: Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice

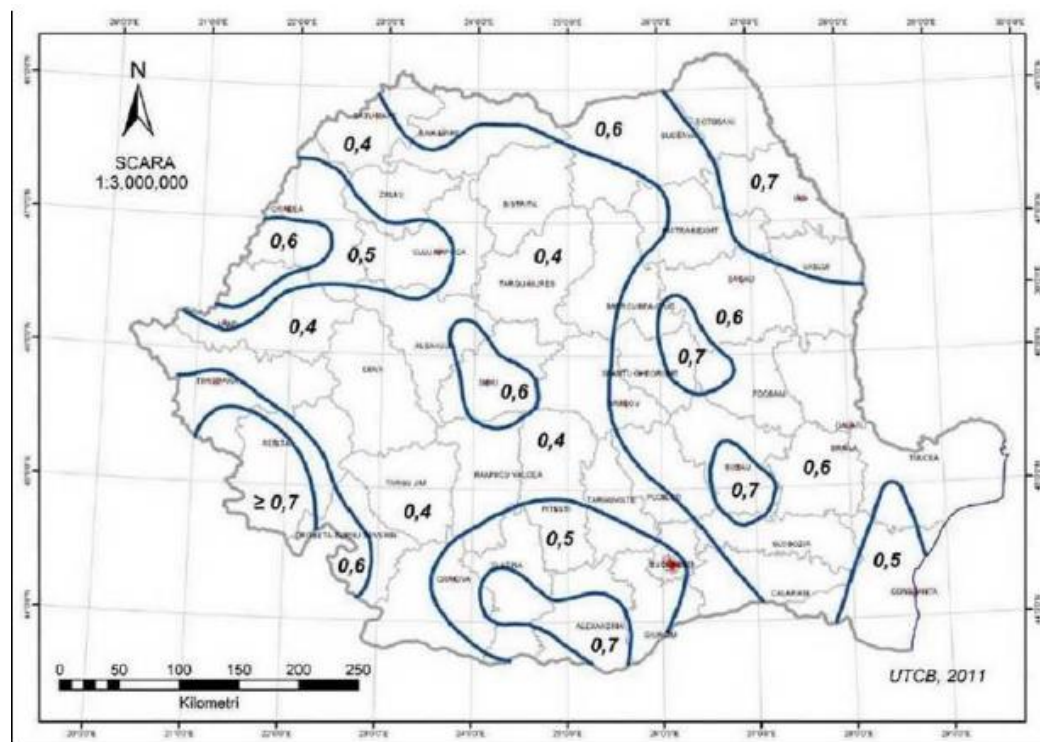

Fig. 4 – Valori caracteristice ale presiunii de referință dinamice a vântului, qb având 50 de ani interval mediu de recurență

Sursa: Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice

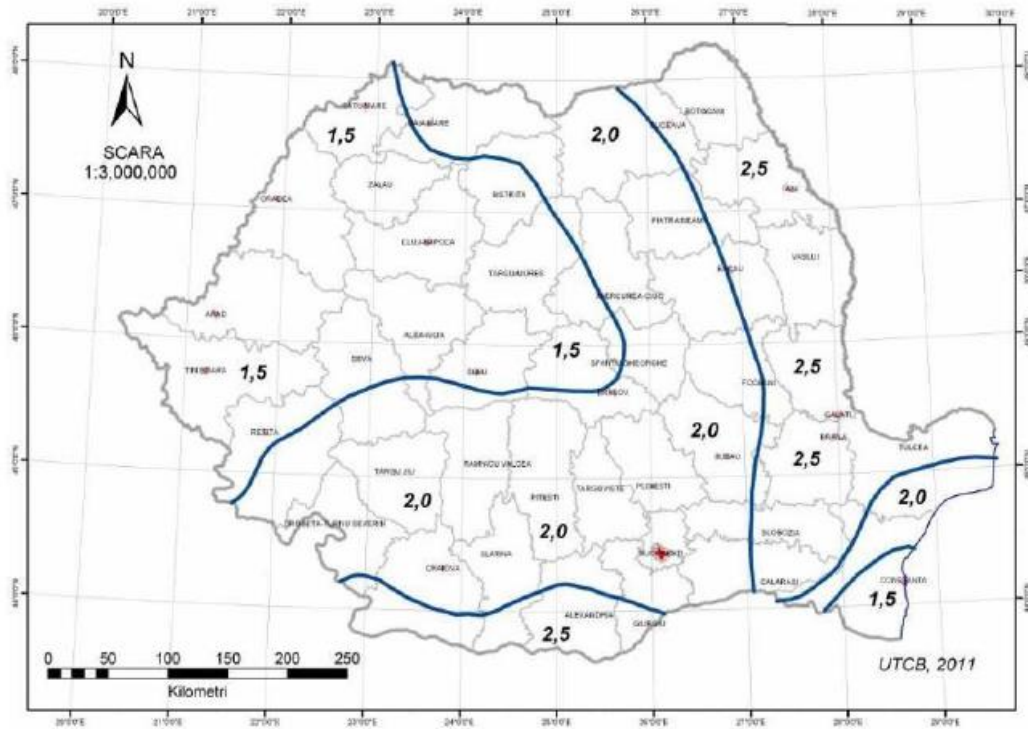

Fig. 5 – Zonarea valorii caracteristice a încărcării din zăpadă pe sol

Sursa: Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice

Adâncimea de îngheț se consideră a fi -0.90m de la cota terenului natural sau amenajat, conform STAS 6054-77.

2.4. Hidrografia

2.4.1. Ape de suprafață

Resursa naturală de apă provenită din râurile interioare a reprezentat, la nivel național, un volum scurs de 38227 mil.m³ în cursul anului 2023, volum care situează anul 2023 cu 4,24% sub nivelul volumului mediu multianual calculat pentru o perioadă îndelungată, de 39920 mil.m³. În acest context, anul 2023 poate fi considerat un an normal.

Volumul scurs pe râurile interioare din România în anul 2023 este mai mare cu 9% față de media multianuală a stocului anual scurs în intervalul 2018-2022. Pentru bazinul Siret, situația este mai defavorabilă. Astfel, volumul scurs în anul 2023 reprezintă doar 59,7% din cel mediu multianual scurs în intervalul 2018-2022.

În concluzie, anul 2023 a fost un an secetos în ceea ce privește cuantumul resursei de apă provenită din râurile interioare, la nivelul bazinului hidrografic Siret, volumul scurs în cursul anului 2023 (3913 mil.m³), fiind cel mai mic din intervalul 2018-2023.

2.4.2. Ape de adâncime

Resursele de apă subterană reprezintă volumul de apă care poate fi extras dintr-un strat acvifer, deci volumul de apă exploatabilă. Această noțiune este complexă, deoarece cantitatea de apă ce poate fi furnizată de un

strat acvifer depinde de volumul rezervelor și este limitată de posibilitățile tehnice și economice, de conservare și protecție a resurselor.

În România, în conformitate cu cerințele Directivei Cadru a Apei 2000/60/EC și cu legislația europeană și națională subsecventă, au fost identificate, delimitate și caracterizate un număr de 143 de corpuri de apă subterană. Dintre acestea, un număr de 115 reprezintă corpuri de apă subterană freatică, iar 28 sunt corpuri de apă subterană de adâncime. În general, apa subterană din primul orizont acvifer întâlnit în adâncime, este utilizată pentru irigații și industrie, pentru alimentarea populației fiind utilizată apa captată prin izvoare și foraje de adâncime. Calitatea apei este determinată de alcătuirea mineralogică și chimică a rocii în care este localizată apa subterană, dar și de evoluția tectonică regională și/sau locală.

În anul 2023 nivelurile medii anuale au înregistrat scăderi față de mediile multianuale în aproximativ 80% din numărul total de foraje analizate la nivelul întregii țări. Creșterile de nivel piezometric în anul 2023 față de anul s-au înregistrat în aproximativ 48% dintre forajele incluse în analiză, la nivelul întregii țări.

Se observă că majoritatea forajelor din județul Iasi au înregistrat scăderi de nivel piezometric, doar unul dintre acestea relevând creșteri.

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Național – Secțiunea a II-a Apa – Apă pentru populație, comuna nu este situată în arealul județelor cu apă potabilă distribuită pentru uz casnic, sub consumul normat, în municipii și orașe, care necesită lucrări prioritare de dezvoltare a sistemului de alimentare cu apă. De altfel, comuna Butea este localizată în zona cu nr. 27 – zone cu disfuncționalități mari în alimentare cu apă și/sau canalizare a municipiilor și orașelor cuprinse în Anexa 3, care necesită lucrări hidroedilitare de reabilitare și dezvoltare, precum și în zona F – zona cu localități rurale, cu resurse reduse de apă, care necesită lucrări prioritare de alimentare cu apă, în sistem centralizat.

2.4.3. Zone inundabile

Inundațiile sunt un dezastru natural obișnuit pentru Europa, iar împreună cu furtunile reprezintă cel mai important hazard natural din Europa din punct de vedere al pagubelor economice.

Principalul râu care trece prin comuna Butea, este Siretul. Râul Siret trece prin Comuna Butea din județul Iași, în partea de sud a comunei. Râul Siret este unul dintre cele mai importante râuri din România, iar în comuna Butea, el are o importanță deosebită pentru economia și viața comunității locale, însă pe zona străbătută poate prezenta potențial de inundabilitate a culturilor pe culturile prezente.

Din punct de vedere hidrografic, teritoriul comunei aparține bazinului hidrografic al râului Siret, care demarchează limita teritoriului administrativ al comunei în partea de V.

Rețeaua hidrografică din teritoriu este formată din râul Siret și cei doi afluenți principali pâraiele Dăcița și Boca.

Regimul hidrologic se caracterizează prin variații însemnate de debite și nivele, creșterea acestora în timpul primăverii și verii generând local inundații și exces de umiditate în șesuri.

Pe pârâul Dăcița s-au executat lucrări de regularizare a albiei care au limitat inundațiile. Același rol de diminuare a viiturilor îl au și iazurile existente pe cele două văi.

Iazurile de pe valea pârâului Boca crează un cadru deosebit de pitoresc valorificat prin amenajarea punctului turistic „Trei iazuri”.

Lungimea totală a râurilor cadastrate pe teritoriul comunei Butea este de 10.343 km.

Conform studiului geologic, întocmit de S.C. GEOSTUDIS S.R.L. IAȘI există o șansă mare de dezvoltare a fenomenului de inundabilitate, partea de sud a satului Butea fiind încadrat în zonă inundabilă. Pe zona în care se poate dezvolta fenomenul de inundabilitate datorită reversării râului Siret nu există construcții sau clădiri de locuit, terenul având destinația de pășune și arabil.

În perioada apelor mari de primăvară și a viiturilor de vară s-au produs frecvent inundații în albia râului, iar în unii ani chiar și pe terasa joasă de luncă, ceea ce a impus realizarea unor diguri locale pentru apărarea satului Butea.

În timpul viiturilor mari de vară se înregistrează și cele mai mari valori ale turbidității, când sunt transportate în suspensie cantități apreciabile de particole fine.

Din punct de vedere geomorfologic, terenul este stabil, cu risc la alunecare scăzut din observațiile de teren deși conform hărților comuna este situată în zonă cu risc ridicat, dar cu potențial mare de inundabilitate pe partea de sud a comunei (zona râului Siret).

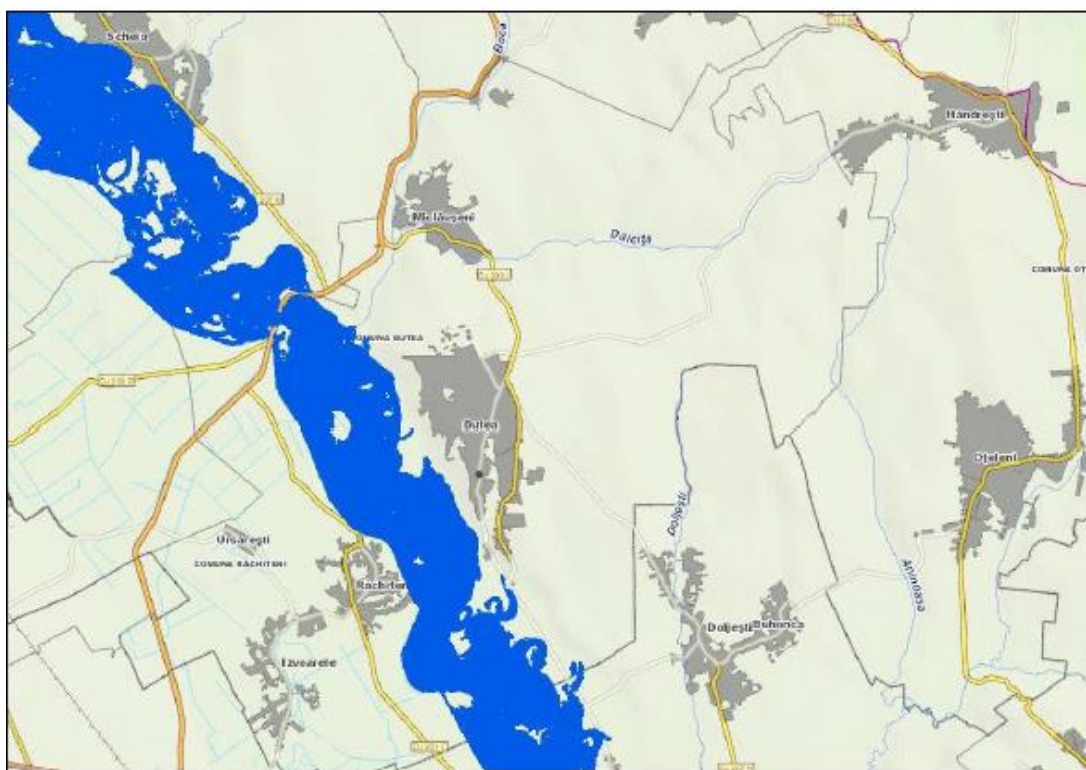

Fig. 6 – Benzi inundabilitate 0.1%

Sursa: Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice

2.4.4. Eroziuni

Prin eroziune se înțelege procesul de degradare fizică sau chimică a solurilor sau a rocilor, caracterizat prin desprinderea particulelor neconsolidate și transportul lor sub acțiunea apei din precipitații și a vântului.

Eroziunea este un proces natural ai cărui principali factori sunt ploile, în special cele în aversă, morfologia terenului, conținutul redus de materie organică din sol și gradul de acoperire cu vegetație.

Pentru estimarea și cuantificarea eroziunii au fost dezvoltate în timp o serie de modele. Dintre acestea cele mai utilizate sunt: USLE (Universal Soil Loss Equation), RUSLE (Revised Universal Soil Loss Equation), MUSLE (Modified Universal Soil Loss Equation), MMF (Morgan, Morgan and Finney Model), WEPP (Water Erosion Prediction Project Model).

Sistemul informatic geografic al resurselor de sol "SIGSTAR-200" a fost realizat pe baza informațiilor conținute în cele 50 de foi de hartă care alcătuiesc „Harta Solurilor României la scara 1:200 000”, foi publicate între anii 1964 și 1994, ale căror informații au fost actualizate conform unei legende unice.

Eroziunea solului este fenomenul prin care suprafața solului este îndepărtată de apă și de vânt. Principalele cauze ale eroziunii solului sunt practicile neadecvate de gestionare a terenurilor, despădurirea, pășunatul excesiv, incendiile forestiere și activitățile din construcții. Ratele de eroziune sunt foarte sensibile, atât la climă, cât și la utilizarea terenurilor, precum și în urma practicii de conservare detaliată la nivelul solului. Având în vedere rata foarte lentă de formare a solului, orice pierdere de sol mai mare de 1 tonă pe hectar pe an poate fi considerată ca ireversibilă, pentru o perioadă de 50 - 100 ani. Eroziunea solului poate fi datorată apei sau vântului (eroziunea eoliană).

Potrivit unor studii aprofundate referitoare la fondul funciar, în România există suprafețe întinse cu terenuri degradate, cele mai multe fiind situate în zonele de deal și de munte. Așa cum rezultă din Strategia Națională pentru Prevenirea și Combaterea Efectelor Secetei, Degradării Terenurilor și Deșertificării", suprafața totală a terenurilor degradate este mare. Eroziune excesivă, asociată cu ravenări și alunecări de teren, se înregistrează pe o suprafață de peste 2 milioane de hectare, iar eroziune moderat- puternică pe aproape 5 milioane de hectare. Suprafețe mari de terenuri degradate se găsesc în Podișul Getic, Subcarpații Munteniei, Podișul Someșan, Podișul Transilvaniei, Subcarpații Moldovei, Campia și Podișul Moldovei și Dobrogea. În perspectivă, pe măsura intensificării utilizării terenurilor agricole, peste două milioane hectare de terenuri degradate vor trebui reabilitate prin împadurire.

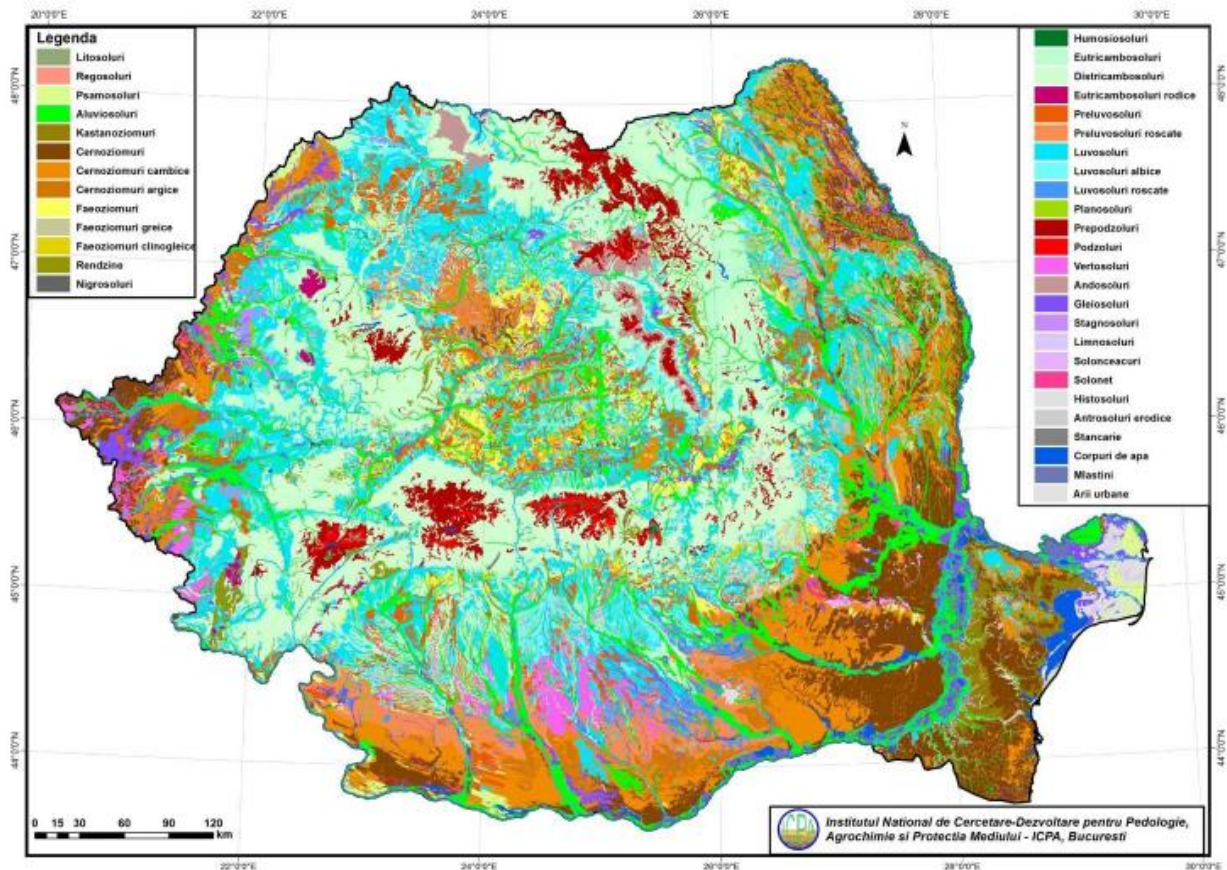

Fig. 6 – Harta solurilor României la scara 1:200 000

Sursa: Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice

Configurația generală a terenului ocupat de comuna Butea este deluroasă, în afara suprafeței cultivate pe malul stâng al Siretului, de la podul Șcheia până în apropierea comunei Răchiteni care este teren de șes. Panta apuseană a satului Butea, spre valea Siretului este mai abruptă și supusă eroziunii apelor.

Ca înfățișare, relieful actual se datorează acțiunii apelor curgătoare și celorlalte agenți care au modelat depozitele cuaternare, alcătuite din argile, marne cu alternanțe de nisipuri, gresii, calcare oolitice, prundișuri și luturi loessoidice, prin eroziune și acumulare.

Panta apuseană a satului Butea, spre valea Siretului este mai abruptă și supusă eroziunii apelor.

Versanții care mărginesc interfluviile au înclinări și orientări variate, cei orientați spre nord și vest au înclinări mai accentuate și sunt afectați de procese de degradare, alunecări de teren și eroziuni – versantul stâng al Siretului, între Miclăușeni și Butea.

Frecvența mare și abundența precipitațiilor atmosferice din ultimii 2-3 ani, au constituit cauza principală a unor fenomene destructive cum ar fi: alunecări de teren, creșteri ale nivelului apelor subterane și de suprafață, inundații, eroziunea solurilor etc.

2.5. Populația. Elemente demografice și sociale

2.5.1. Evoluția istorică a populației

În ultimele două decenii, România se confruntă cu un declin demografic, populația recenzată diminuându-se de la recensământ la recensământ, mai accentuat între Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002 și Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011. Așadar, populația recenzată a țării s-a redus cu 7.2% din anul 2002 până în anul 2011, respectiv cu 5.3% din anul 2011 până în anul 2021, în cei 20 de ani scăzând cu 12.1% (s-a diminuat de la 21.680.974 la 19.053.815 persoane).

Repartiția și evoluția populației recenzate a României, Regiunii Nord-Est și Județului Iași între Recensămintele Populației și Locuințelor realizate în anii 2002, 2011 și 2021

		RPL 2002		RPL 2011		2011/ 2002*	RPL 2021		2021/ 2011*	2021/ 2002*
România	T	21680974		20121641		-7.2%	19053815		-5.3%	-12.1%
	B	10568741	48.7%	9788577	48.6%	-7.4%	9245540	48.5%	-5.6%	-12.5%
	F	11112233	51.3%	10333064	51.4%	-7.0%	9808275	51.5%	-5.1%	-11.7%
Regiunea Nord-Est	T	3674367		3302217		-10.1%	3226436		-2.3%	-12.2%
	B	1808390	49.2%	1631162	49.4%	-9.8%	1590548	49.3%	-2.5%	-12.0%
	F	1865977	50.8%	1671055	50.6%	-10.4%	1635888	50.7%	-2.1%	-12.3%
Județul Iași	T	816910		772348		-5.5%	760774		-1.5%	-6.9%
	B	401516	49.2%	381844	49.4%	-4.9%	374325	49.2%	-2.0%	-6.8%
	F	415394	50.8%	390504	50.6%	-6.0%	386449	50.8%	-1.0%	-7.0%

T = total populație, B = bărbați, F = femei,

*raport procentual de modificare a volumului populației recenzate

Sursa: Recensămintele Populației și Locuințelor din anii 2002, 2011 și 2021

Distribuind populația României în funcție de apartenența la sex, am identificat că la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 s-au înregistrat cu 7.4% mai puțini bărbați și cu 7.0% mai puține femei, comparativ cu Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002. Pe de altă parte la Recensământul Populației și Locuințelor anul 2021 s-au înregistrat cu 5.6% mai puțini bărbați și cu 5.1% mai puține femei, comparativ cu Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011, astfel că în cei 20 de ani, în România numărul bărbaților a scăzut cu 12.5%, iar cel al femeilor cu 11.7%.

În ceea ce privește evoluția populației recenzate a Regiunii Nord-Est, rezultatele înregistrate la recensămintele evidențiază o scădere a populației cu 10.1% de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2002 la RPL 2011 și cu 2.3% de la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2011 la Recensământul Populației și Locuințelor din anul 2021, rezultând astfel o scădere totală cu 12.2% a populației regiunii în cei 20 ani (s-a diminuat de la 3.674.367 la 3.226.436 persoane).

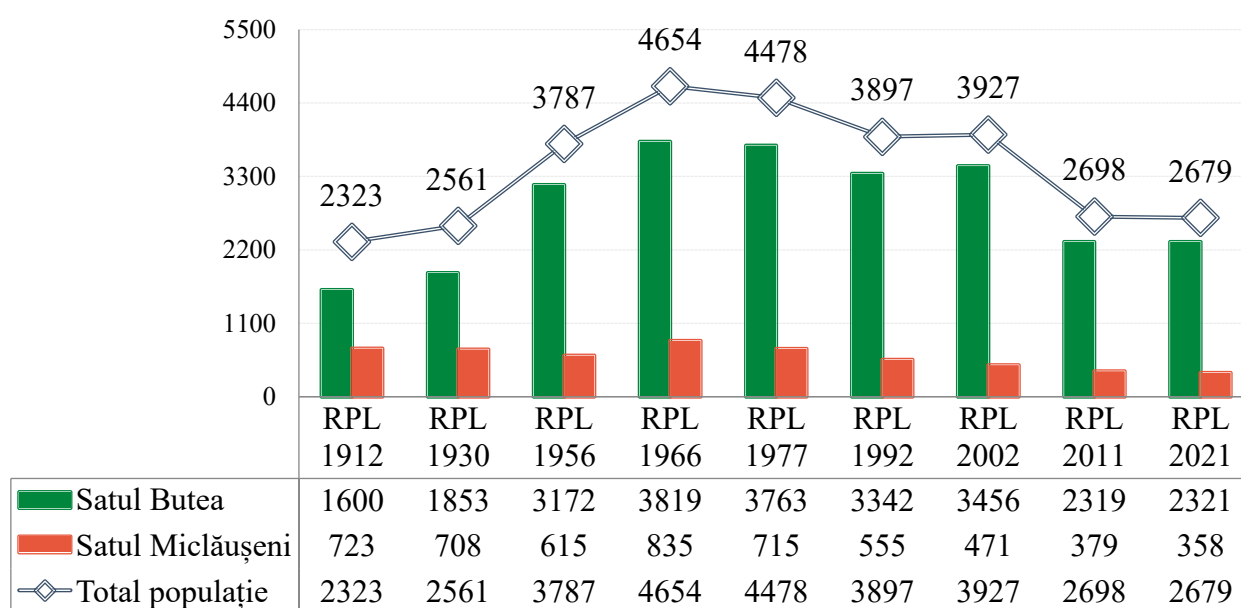
Distribuind populația regiunii în funcție de apartenența la sex, am identificat că la nivel regional în primii 10 ani numărul femeilor s-a redus mai accentuat decât numărul bărbaților, astfel că la RPL 2011 s-au înregistrat cu 10.4% mai puține femei și cu 9.8% mai puțini bărbați, comparativ cu RPL 2002, iar în următorii 10 ani numărul bărbaților s-a redus mai accentuat decât numărul femeilor, astfel că la RPL 2021 s-au înregistrat cu 2.5% mai puțini bărbați și cu 2.1% mai puține femei, comparativ cu RPL 2011. În ansamblu în cei 20 de ani, la nivel regional numărul bărbaților s-a redus cu 12.0%, iar numărul femeilor s-a redus cu 12.3%.

Dacă ne raportăm la evoluția populației recenzate a Județului Iași, la RPL 2011 față de RPL 2002 s-au înregistrat cu 5.5% mai puțini locuitori, iar la RPL 2021 față de RPL 2011 s-au înregistrat cu 1.5% mai puțini locuitori, rezultând astfel o scădere totală cu 6.9% a volumului populației județului în cei 20 ani (a scăzut de la 816.910 la 760.774 persoane).

Distribuind populația județului în funcție de apartenența la sex, am identificat că s-a înregistrat o evoluție similară cu cea de la nivel regional, respectiv în primii 10 ani numărul femeilor s-a redus mai accentuat decât numărul bărbaților, astfel că la RPL 2011 s-au înregistrat cu 6.0% mai puține femei și cu 4.9% mai puțini bărbați, comparativ cu RPL 2002, iar în următorii 10 ani numărul bărbaților s-a redus mai accentuat decât numărul femeilor, astfel că la RPL 2021 s-au înregistrat cu 2.0% mai puțini bărbați și cu 1.0% mai puține femei, comparativ cu RPL 2011, în cei 20 de ani, la nivel județean numărul bărbaților fiind mai mic cu 6.8%, iar numărul femeilor cu 7.0%.

Repartiția și evoluția populației recenzate a Comunei Butea între Recensămintele Populației și Locuințelor realizate în anii 1912, 1930, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011 și 2021

Locuințelor realizate în anii 1912, 1930, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011 și 2021

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Iași

Evoluția populației recenzate a Comunei Butea între RPL 1912 și RPL 1966 prezintă un trend ascendent, deoarece: între RPL 1912 și RPL 1930 populația comunei a crescut cu 10.2%, între RPL 1930 și RPL 1956 a crescut cu 47.9%, iar între RPL 1956 și RPL 1966 a crescut cu 22.9%. Prin urmare, între RPL 1912 și RPL 1966, populația comunei a crescut de 1.9 ori (s-a majorat de la 2.323 la 4.454 persoane). Repartizând **populația recenzată între RPL 1930 și RPL 1966 în funcție de apartenența la sex**, am identificat că atât numărul bărbaților, cât și numărul femeilor au crescut. Între RPL 1930 și RPL 1956 atât numărul bărbaților, cât și cel al femeilor au crescut cu 47.9%, iar între RPL 1956 și RPL 1966, numărul bărbaților a crescut cu 24.3%, iar cel al femeilor cu 21.6%. Având în vedere aceste aspecte concluzionăm că între RPL 1930 și RPL 1966 numărul bărbaților s-a majorat cu 59.0%, iar numărul femeilor cu 89.6%.

Dacă ne raportăm la repartitia populației recenzată **între RPL 1912 și RPL 1966 pe localități componente** am identificat faptul că ponderea populației satului Miclăușeni s-a redus considerabil, de la 31.1% la 17.9% (13.2 pp), astfel că din populația totală la RPL 1912 în Satul Butea existau 68.9%, iar în Satul Miclăușeni existau 31.1%, la RPL 1930 în Satul Butea existau 72.4%, iar în Satul Miclăușeni existau 27.6%, la RPL 1956 în Satul Butea existau 83.8%, iar în Satul Miclăușeni existau 16.2%, iar la RPL 1966 în Satul Butea existau 82.1%, iar în Satul Miclăușeni existau 17.9%.

Evoluția populației recenzate între RPL 1966 și RPL 1992 prezintă un trend descendent, deoarece între RPL 1966 și RPL 1977 populația comunei a scăzut cu 3.8%, iar între RPL 1977 și RPL 1992 a scăzut cu 13.0%, rezultând astfel o scădere totală a populației între RPL 1966 și RPL 1992 cu 16.3% (s-a diminuat de la 4.654 la 3.897 persoane). Repartizând **populația recenzată între RPL 1966 și RPL 1992 în funcție de apartenența la sex**, am identificat că, în ansamblu, atât numărul bărbaților, cât și numărul femeilor au scăzut. Între RPL 1966 și RPL 1977, numărul bărbaților a scăzut cu 13.5%, iar numărul femeilor a crescut cu 5.4%, iar între RPL 1977 și RPL 1992 numărul bărbaților a scăzut cu 6.3%, iar numărul femeilor a scăzut cu 18.2%. Scăderea numărului de femei de la RPL 1977 la RPL 1992 a avut un impact semnificativ, astfel că între RPL 1966 și RPL 1977, numărul bărbaților a scăzut cu 18.9%, iar cel al femeilor a scăzut cu 13.8%.

Repartitia populației recenzate **între RPL 1966 și RPL 1992 pe localități componente** arată faptul că ponderea populației satului Miclăușeni continuă să se reducă, dar într-o proporție mai mică, doar cu 3.7 puncte procentuale, întrucât din populația totală la RPL 1977 în Satul Butea existau 84.0%, iar în Satul Miclăușeni existau 16.0%, iar la RPL 1992 în Satul Butea existau 85.8%, iar în Satul Miclăușeni existau 14.2%.

Evoluția populației recenzate a Comunei Butea între RPL 1992 și RPL 2021 prezintă un trend descendent. Situația între recensăminte se prezintă astfel: între RPL 1992 și RPL 2002 populația comunei a crescut cu 0.8%, între RPL 2002 și RPL 2011 populația comunei a scăzut cu 31.3%, iar între RPL 2011 și RPL 2021 a scăzut cu 0.7%. În ansamblu, între RPL 1992 și RPL 2021, populația comunei a scăzut cu 31.3% (s-a diminuat de la 3.897 la 2.679 persoane). Repartizând **populația recenzată între RPL 1992 și RPL 2021 în funcție de apartenența la sex**, am identificat că numărul femeilor a scăzut, indiferent de anul de referință, iar numărul bărbaților a crescut între RPL 1992 și RPL 2002, respectiv între RPL 2011 și RPL 2021. În ansamblu, între RPL 2021 și RPL 2011, numărul bărbaților a scăzut cu 28.9%, iar numărul femeilor a scăzut cu 33.4%.

Repartitia populației recenzate **între RPL 1992 și RPL 2021 pe localități componente** arată faptul că ponderea populației satului Miclăușeni a oscilat, la RPL 2021 fiind mai mică doar cu 0.8 puncte procentuale

față de RPL 1992. Rezultatele arată faptul că din populația totală la RPL 2002 în Satul Butea existau 88.0%, iar în Satul Miclăușeni existau 12.0%, la RPL 2011 în Satul Butea existau 86.0%, iar în Satul Miclăușeni existau 14.0%, iar la RPL 2021 în Satul Butea existau 86.6%, iar în Satul Miclăușeni existau 13.4%.

În concluzie în decursul a 109 ani, respectiv de la RPL 1912 la RPL 2021, populația recenzată a Comunei Butea a crescut cu 15.3%, de la 2.323 la 2.679 locuitori.

Repartiția și evoluția populației recenzate a Comunei Butea între Recensămintele Populației și Locuințelor realizate în anii 1912, 1930, 1956, 1966, 1977, 1992, 2002, 2011 și 2021

RPL 1912			RPL 1930		1930/1912*	RPL 1956		1956/1930*
Număr total de locuitori 2323			2561		+10.2%	3787		+47.9%
			1234	48.2%		1825	48.2%	+47.9%
			1327	51.8%		1962	51.8%	+47.9%
RPL 1966			RPL 1977		1977/1966*	RPL 1992		1992/1977*
T	4654		4478		-3.8%	3897		-13.0%
B	2268	48.7%	1962	43.8%	-13.5%	1839	47.2%	-6.3%
F	2386	51.3%	2516	56.2%	+5.4%	2058	52.8%	-18.2%
RPL 2002			RPL 2011		2011/2002*	RPL 2021		2021/2011*
T	3927		2698		-31.3%	2679		-0.7%
B	1949	49.6%	1270	47.1%	-34.8%	1308	48.8%	+3.0%
F	1978	50.4%	1428	52.9%	-27.8%	1371	51.2%	-4.0%

T = total populație, B = bărbați, F = femei

*raport procentual de modificare a volumului populației recenzate

Sursa: Direcția Județeană de Statistică Iași

2.5.2. Evoluția ratelor de natalitate și mortalitate

Mișcarea naturală a populației este un fenomen biologic-social aflat sub influența unor evenimente demografice pure (nașterea și decesul). Aceasta exprimă procesul de reînnoire al unei populații de tip închis, nesupuse fluxurilor migratorii. În majoritatea țărilor lumii, natalitatea continuă sistematic tendința de scădere, apropiindu-se de nivelul mortalității.

Comparativ cu țările occidentale, intrarea României în procesul de tranziție demografică (caracterizat prin niveluri scăzute ale natalității și mortalității) a avut loc mai târziu. Decalajul de aproape un secol este cauzat de dezvoltarea întârziată din punct de vedere economic, social și politic, deoarece schimbările sociale și economice au un grad de influență puternic asupra populației și structurii acesteia, precum și asupra evoluției natalității și a mortalității.

Analiza natalității pe medii de rezidență pune în evidență faptul că, în ultimii ani, rata natalității a fost mai ridicată în mediul rural decât în mediul urban. Decalajul dintre nivelul natalității celor două medii de rezidență are la bază diferențele de structură pe vârste a populației și de pondere a populației feminine de vârstă fertilă

dintre urban și rural, nivelul de instruire, tradiția, activitatea femeilor în gospodărie sau în afara gospodăriei, cât și nivelul migrației interne din cele două medii. Totodată, în mediul urban, un număr ridicat de cupluri familiale se limitează la un singur copil.

În cadrul unei populații, într-un anumit interval de timp frecvența nașterilor de copii vii reprezintă natalitatea, iar cea a deceselor reprezintă mortalitatea. Diferența dintre numărul născuților vii și numărul decedaților în perioada de referință reprezintă sporul natural.

În acest sens, pentru a avea o imagine de ansamblu asupra evoluției sporului natural în Comuna Butea, în graficul de mai jos, am reprezentat evoluția numărului de născuți vii, decedați și a sporului natural, în perioada 2013 - 2022.

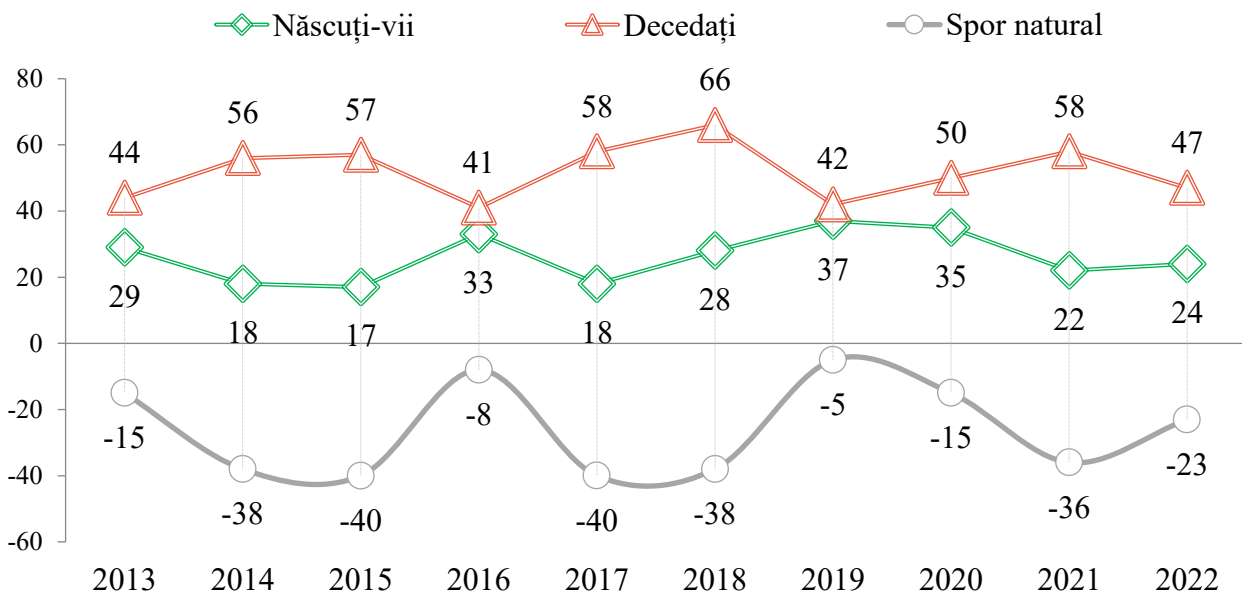
Potrivit datelor furnizate de Institutul Național de Statistică, în perioada 2013 - 2022, numărul de născuți vii din Comuna Butea a oscilat, prezentând o evoluție cu trend ascendent. Numărul mediu de născuți vii înregistrați pe raza comunei în perioada analizată a fost de 26 născuți vii, cei mai puțini fiind înregistrați în anul 2015 - 17 persoane, iar cei mai mulți fiind înregistrați în anul 2019 - 37 persoane. De asemenea, în anul 2022 s-au înregistrat cu 17.2% mai puțini născuți vii comparativ cu anul 2013 (a scăzut de la 29 la 24 născuți vii).

Analizând numărul de decedați înregistrat la nivelul Comunei Butea, am identificat că în perioada 2013 - 2022 acesta a oscilat, prezentând o evoluție cu un trend ușor ascendent. Numărul mediu de persoane decedate a fost de 52 persoane, cele mai puține fiind înregistrate în anul 2016 (41 persoane), iar cele mai multe fiind înregistrate în anul 2018 (66 persoane). Totodată, în anul 2022 numărul persoanelor decedate s-a majorat cu 6.8%, comparativ cu anul 2013 (a crescut de la 44 persoane la 47 persoane).

Referitor la numărul de decese sub 1 an, la nivelul Comunei Butea s-au înregistrat decese doar în anii 2014 și 2017, respectiv o persoană.

Un aspect foarte important îl reprezintă analiza sporului natural. Așadar, pe întreaga perioadă analizată, pe raza Comunei Butea s-a înregistrat un spor natural negativ, deoarece numărul de născuți vii a fost mai mic decât numărul decedaților.

Cel mai mare bilanț demografic s-a înregistrat în anii 2015 și 2017 (numărul decedaților a fost mai mare cu 40 persoane decât numărul născuților vii), iar cel mai mic bilanț demografic s-a înregistrat la nivelul anului 2019 (numărul decedaților a fost mai mare cu 5 persoane decât numărul născuților vii).

Evoluția ratei brute de natalitate la nivelul României, Județului Iași (pe total, respectiv pe medii de rezidență) și Comunei Butea

Rata brută de natalitate reprezintă numărul de născuți vii dintr-un an raportat la populația curentă și se exprimă în număr de născuți vii la 1.000 locuitori. În ultimele nouă decenii, în România, natalitatea a avut mișcări care îi conferă o anumită specificitate, în raport cu celelalte țări europene. În acest sens, între anii 1930 - 1935 s-au înregistrat valori de peste 30.0‰, iar în anii din jurul celui de-Al Doilea Război Mondial rata natalității s-a diminuat, din cauza dezorganizării familiei și a scăderii nupțialității.

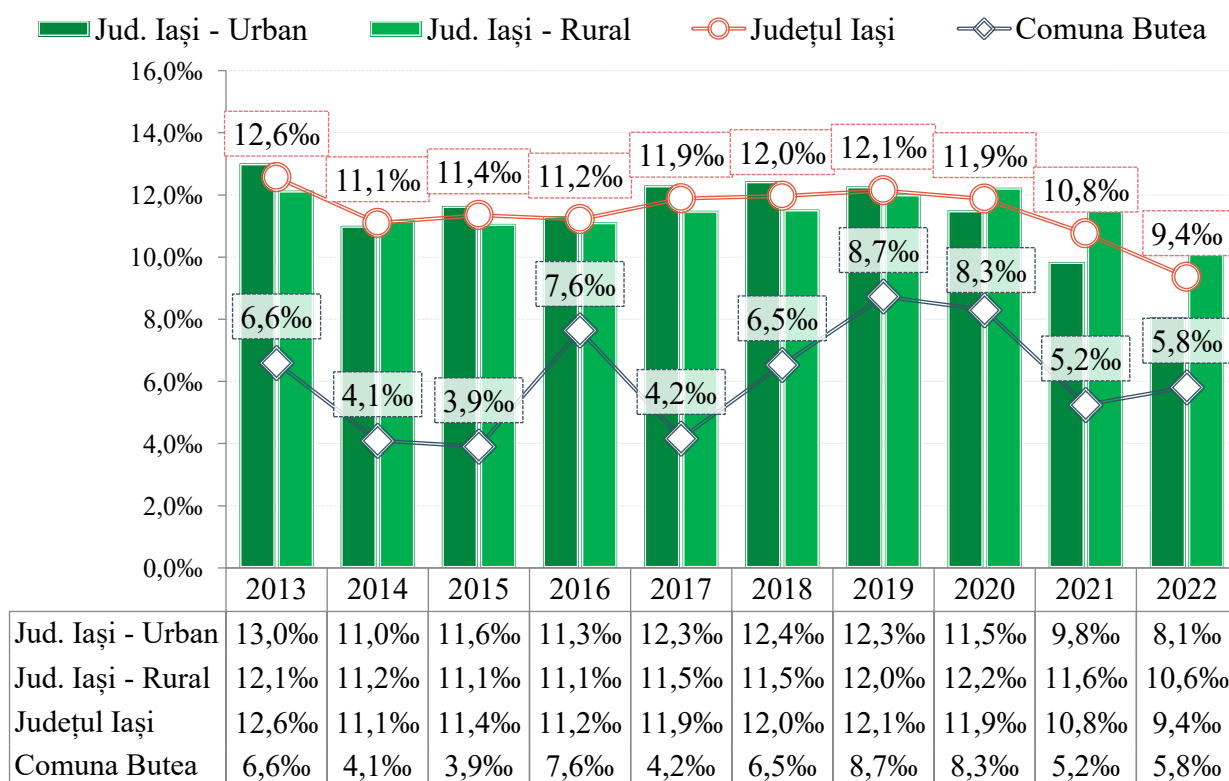
După finalizarea războiului, ritmul de creștere a natalității este unul simțitor, în anul 1949 ajungând până la valoarea de 27.6‰. Începând cu anul 1956, natalitatea a avut o scădere semnificativă, influențată atât de liberalizarea avorturilor, cât și de cauze de ordin social, economic și educațional, astfel încât s-a înregistrat o rată de natalitate de 14.3‰ în anul 1966. La sfârșitul anului 1966 s-au adoptat măsuri de politică demografică care interziceau avorturile (Decretul 770/1966), situație care a condus la o redresare foarte puternică a natalității, îndeosebi în primii ani de aplicare (1967 → 27.4‰ și 1968 → 26.7‰), aceasta fiind urmată de o scădere, dar într-un ritm mai lent, ajungând la o valoare similară cu cea înregistrată în anul 1966. După anul 1990, ca urmare a abrogării legislației privind interzicerea avortului și contracepției și a programului de planificare a familiei, s-a produs o scădere accelerată a natalității, nivelul ratei de natalitate fiind de 13.6‰, în anul 1992 ajunge la 11.4‰, în anul 2000 la 10.4‰, iar în anul 2022 la 8.3‰.

Evoluția ratei brute de natalitate a Județului Iași în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend descendent, valoarea medie a acestui indicator fiind de 11.4‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat circa 12 născuți vii la 1.000 locuitori. Analizând rata brută de natalitate a județului pe medii de rezidență, observăm că atât în mediul urban, cât și în mediul rural evoluția ratei brute de natalitate prezintă un trend descendent.

Ratele brute de natalitate înregistrate în mediul urban în anul 2013 și în perioada 2015 - 2019 sunt mai mari decât ratele brute de natalitate din mediul rural, iar în anul 2014 și în perioada 2020 - 2022 ratele brute de natalitate înregistrate în mediul urban sunt mai mici comparativ cu ratele brute de natalitate înregistrate în mediul rural. În plus, în perioada analizată, rata brută de natalitate medie înregistrată în mediul urban este de 11.3‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat aproximativ 12 născuți vii la 1.000 locuitori, cea mai mare rată brută de natalitate fiind înregistrată în anul 2013 (13.0‰).

Evoluția ratei brute de natalitate înregistrată la nivelul Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend ascendent, chiar dacă valorile acestui indicator au oscilat. Rata brută de natalitate medie înregistrată la nivelul comunei este de 6.1‰ (circa 7 născuți vii la 1.000 locuitori), cea mai mică rată fiind înregistrată în anul 2015 → 3.9‰ (circa 4 născuți vii la 1.000 locuitori), iar cea mai mare rată fiind înregistrată în anul 2019 → 8.7‰ (circa 9 născuți vii la 1.000 locuitori). Referitor la variațiile acestui indicator, am identificat că în perioada analizată, cele mai mari scăderi s-au înregistrat în perioadele 2016 - 2017 (de la 7.6‰ la 4.2‰) și 2020 - 2021 (de la 8.3‰ la 5.2‰), iar cele mai mari creșteri s-au înregistrat în perioadele 2015 - 2016 (de la 3.9‰ la 7.6‰), 2017 - 2018 (de la 4.2‰ la 6.5‰) și 2018 - 2019 (de la 6.5‰ la 8.7‰).

Evoluția ratei brute de natalitate din Comuna Butea, comparativ cu evoluția ratei brute de natalitate a Județului Iași, inclusiv pe medii de rezidență, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Evoluția ratei brute de mortalitate la nivelul României, Județului Iași (pe total, respectiv pe medii de rezidență) și Comunei Butea

Rata brută de mortalitate reprezintă numărul persoanelor decedate dintr-un an raportat la populația din statistica curentă și se exprimă în număr decese la 1.000 locuitori.

Referitor la evoluția ratei de mortalitate la nivel de țară, în perioada imediat postbelică aceasta a înregistrat valori ridicate (de peste 20.0‰) din cauza condițiilor social-economice și sanitare nefavorabile, a secetei și epidemiilor. Ulterior, ca urmare a aplicării unor măsuri pe plan sanitar, rata de mortalitate a scăzut considerabil, în anul 1956 înregistrând valori de circa 10.0‰. Urmează o perioadă de staționare în jurul acestei valori, dar începând cu anul 1975 se înregistrează o tendință de creștere ușoară din cauza schimbărilor survenite în structura pe grupe de vârstă a populației (creșterea efectivului populației vârstnice).

În următorii 10 ani, acest indicator a înregistrat o evoluție relativ staționară, cu valori cuprinse între 10.4‰ - 11.6‰. În anul 1990, rata de mortalitate a înregistrat valoarea de 10.6‰, urmând să crească până la 12.2‰ în anul 1997 și din nou să scadă în jurul valorii de 11.2‰ în anul 2000. În anul 2022, rata de mortalitate în România a fost de 12.4‰.

Evoluția ratei brute de mortalitate a Județului Iași în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend ușor ascendent, valoarea medie a acestui indicator fiind de 10.0‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat 10 decedați la 1.000 locuitori.

Analizând rata brută de mortalitate a județului pe medii de rezidență, observăm că atât în mediul urban, cât și în mediul rural evoluția ratei brute de mortalitate prezintă un trend ușor ascendent. Ratele brute de mortalitate înregistrate în mediul rural în perioada 2013 - 2022 sunt mai mari comparativ cu ratele brute de mortalitate din mediul urban, valorile acestora având un impact semnificativ asupra evoluției ratei brute de mortalitate înregistrată la nivel județean.

Rata brută de mortalitate medie înregistrată în mediul urban este de 8.4‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat aproximativ 9 decedați la 1.000 locuitori, cea mai mare rată brută de mortalitate fiind înregistrată în anul 2021 (10.7‰). Dacă ne raportăm la rata brută de mortalitate din mediul rural, valoarea medie este de 11.6‰, respectiv s-au înregistrat circa 12 decedați la 1.000 locuitori, cea mai mare rată brută de mortalitate fiind înregistrată în anul 2021 (13.4‰).

Evoluția ratei brute de mortalitate înregistrată la nivelul Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend ușor ascendent, chiar dacă valorile acestui indicator au oscilat. Rata brută de mortalitate medie înregistrată la nivelul comunei este de 12.1‰, cea mai mică rată fiind înregistrată în anul 2016 → 9.5‰ (circa 10 decedați la 1.000 locuitori), iar cea mai mare rată fiind înregistrată în anul 2018 → 15.4‰ (circa 16 decedați la 1.000 locuitori).

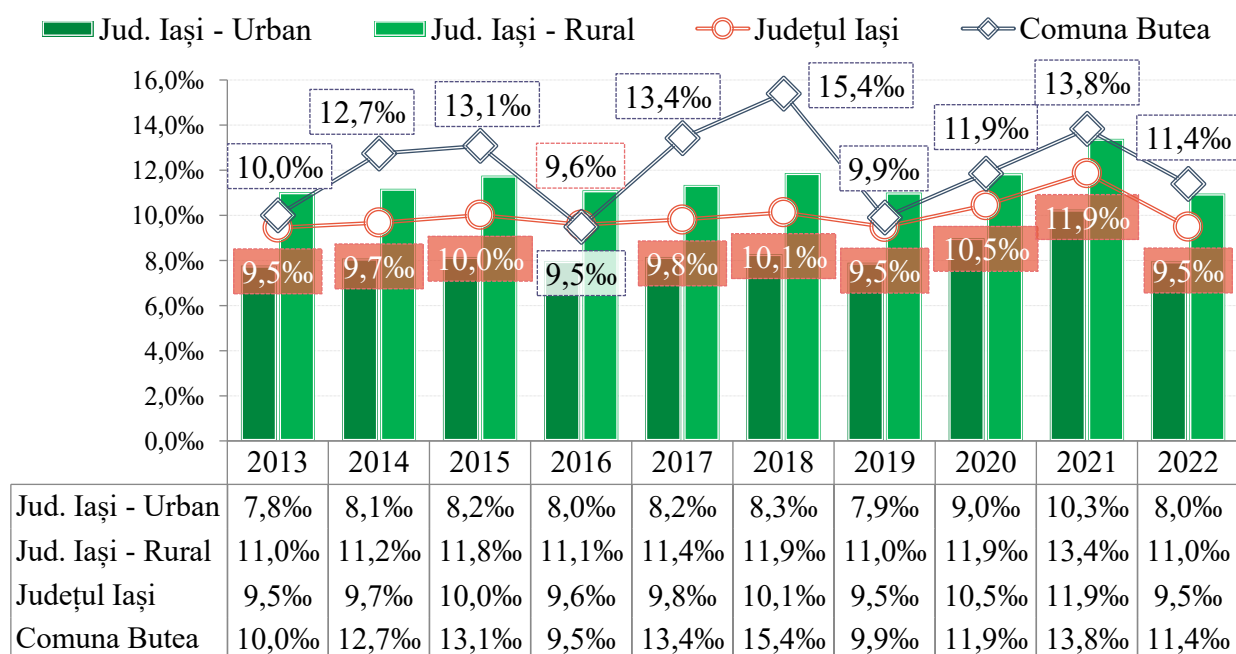
Referitor la variațiile acestui indicator, am identificat că în perioada analizată, cea mai mare creștere s-a înregistrat în perioada 2016 - 2017 (de la 9.5‰ la 13.4‰), iar cea mai mare scădere s-a înregistrat în perioada 2018 - 2019 (de la 15.4‰ la 9.9‰).

Observăm în graficul de mai jos, că ratele brute de mortalitate înregistrate la nivelul Comunei Butea sunt mai mari, indiferent dacă le analizăm în paralel cu rata brută de mortalitate a județului sau în paralel cu ratele de mortalitate a județului, pe medii de rezidență. Cu toate acestea, în cei 10 ani s-au înregistrat și excepții, precum anii 2013, 2016, 2019 și 2020, ani în care rata de mortalitate a fost mai mică sau egală cu rata de mortalitate a județului înregistrată în mediul rural.

Rata de mortalitate infantilă la nivelul **Comunei Butea** s-au putut calcula doar pentru anii 2014 și 2017, întrucât doar atunci s-au înregistrat decese sub un an, valoarea acestuia fiind de 5.6%.

Analizând în paralel rezultatele din subcapitolele 3.2.2. (Evoluția ratei brute de natalitate la nivel național, județean și local) și 3.2.3. (Evoluția ratei brute de mortalitate la nivel național, județean și local), am identificat faptul că în perioada 2013 - 2022, rata de mortalitate este mai mare decât rata de natalitate, ceea ce înseamnă că această comună se confruntă cu un **deficit natural**.

Evoluția ratei brute de mortalitate din Comuna Butea, comparativ cu evoluția ratei brute de mortalitate a Județului Iași, inclusiv pe medii de rezidență, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Evoluția numărului de femei cu vârsta în intervalul 15 - 49 ani și a ratei generale de fertilitate a Județului Iași (pe total, respectiv pe medii de rezidență) și Comunei Butea

Rata generală de fertilitate, cunoscută și ca „indicatorul conjunctural al fertilității”, reprezintă numărul mediu de copii pe care i-ar naște o femeie în cursul vieții sale fertile, în condițiile fertilității anului respectiv. Aceasta se calculează ca raport între numărul de născuți vii și numărul femeilor cu vârsta în intervalul 15 - 49 ani, rezultatul fiind înmulțit cu 10, 100, 1.000, 10.000 etc. în funcție de baza la care dorim să ne raportăm.

Având în vedere că evoluția numărului de născuți vii a fost analizată în secțiunea 3.2.1. (Evoluția numărului de născuți vii [...] în Comuna Butea), vom continua analiza celorlalți 2 indicatori prezentați în *Tabelul VIII*, respectiv numărul de femei cu vârsta în intervalul 15 - 49 ani și rata generală de fertilitate.

Așadar, evoluția numărului de femei cu vârsta în intervalul 15 - 49 ani din Comuna Butea prezintă un trend descendent, în perioada 2013 - 2022. Numărul mediu de femei de vârstă fertilă a fost de 1.178 persoane, cele

mai multe fiind înregistrate în anul 2016 → 1.221 persoane, iar cele mai puține fiind înregistrate în anul 2022 → 1.096 persoane. La sfârșitul perioadei analizate, respectiv în anul 2022 s-au înregistrat cu 7.0% mai puține femei de vârstă fertilă decât în anul 2013.

Rata generală de fertilitate medie în Comuna Butea în perioada 2013 - 2022 este de 2.2%, ceea ce înseamnă că la fiecare 100 de femei cu vârsta în intervalul 15 - 49 ani s-au înregistrat circa 3 născuți vii. Cea mai mică rată generală de fertilitate s-a înregistrat în anul 2015 → 1.4%, iar cea mai mare rată generală de fertilitate s-a înregistrat în anul 2019 → 3.1%.

În anul 2022 rata generală de fertilitate înregistrată în Comuna Butea este mai mică doar cu 0.3 puncte procentuale comparativ cu rata generală de fertilitate înregistrată în anul 2013.

Evoluția numărului de născuți vii, a numărului de femei cu vârsta în intervalul 15 - 49 ani, respectiv a ratei generale de fertilitate la nivelul Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Născuți vii	29	18	17	33	18	28	37	35	22	24
Femei 15 - 49 ani	1179	1200	1211	1221	1219	1198	1182	1149	1122	1096
Rată generală de fertilitate Butea	2.5%	1.5%	1.4%	2.7%	1.5%	2.3%	3.1%	3.0%	2.0%	2.2%

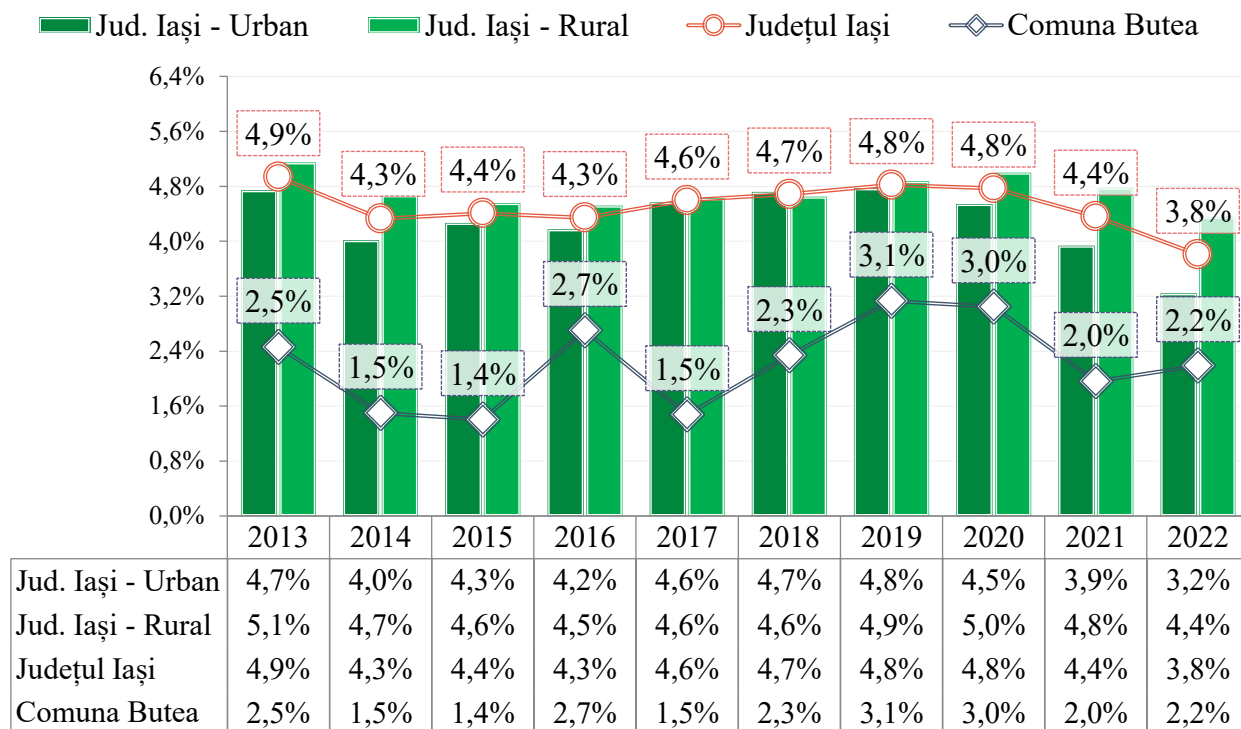
Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Evoluția ratei generale de fertilitate a Județului Iași în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend descendent, valoarea medie fiind de 4.5% (la fiecare 100 de femei de vârstă fertilă s-au înregistrat circa 5 născuți vii). Analizând acest indicator pe medii de rezidență, observăm că atât evoluția ratei generale de fertilitate din mediul urban, cât și evoluția ratei generale de fertilitate din mediul rural prezintă un trend descendent.

Rata generală de fertilitate medie înregistrată în mediul urban este 4.3% (la fiecare 100 de femei de vârstă fertilă s-au înregistrat circa 5 născuți vii), cea mai mare rată fiind înregistrată în anul 2019 (4.8%). Pe de altă parte, rata generală de fertilitate medie din mediul rural este 4.7% (la fiecare 100 de femei de vârstă fertilă s-au înregistrat circa 5 născuți vii), cea mai mare rată fiind înregistrată în anul 2013 (5.1%).

Observăm în tabelul de mai jos, faptul că pe întreaga perioadă analizată ratele generale de fertilitate înregistrate la nivelul Comunei Butea sunt mai mici, indiferent dacă le analizăm în paralel cu rata generală de fertilitate a județului sau în paralel cu ratele generale de fertilitate ale județului, pe medii de rezidență.

Evoluția ratei generale de fertilitate din Comuna Butea, comparativ cu evoluția ratei generale de fertilitate a Județului Iași, inclusiv pe medii de rezidență, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

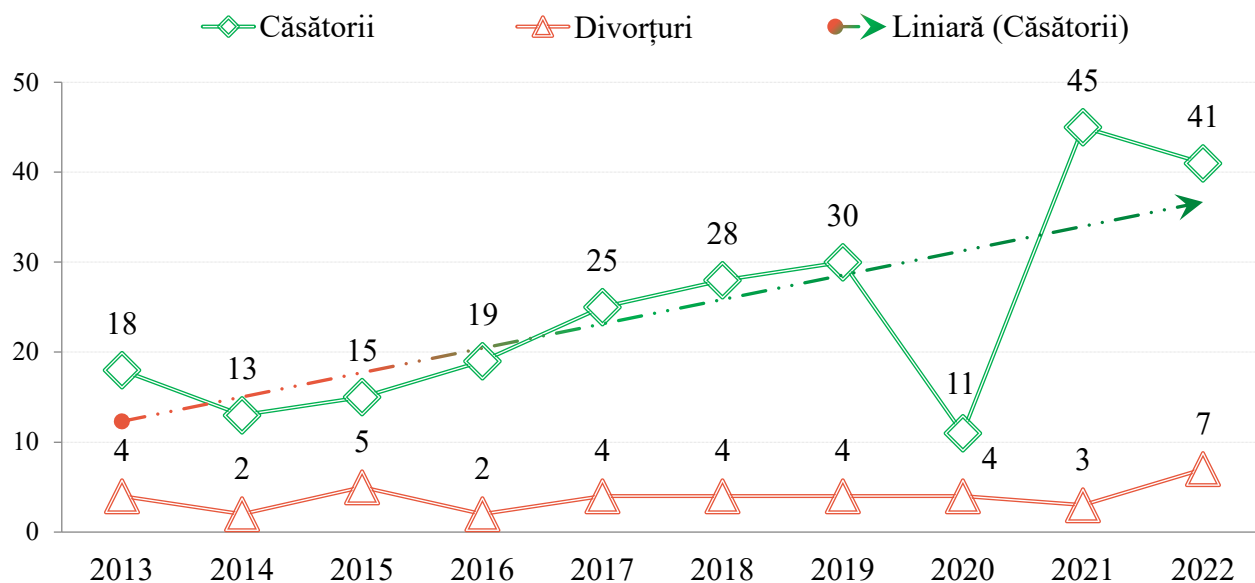
Evoluția numărului de căsătorii și divorțuri pe raza Comunei Butea

Nupțialitatea este într-o scădere continuă în toate țările Europei, fiind influențată de modificarea raporturilor între sexe, dificultățile economice în cazul cuplurilor tinere, dar și de diferențele sociale dintre acestea. Referitor la **nupțialitatea din Comuna Butea**, datele din graficul de mai jos arată că evoluția numărului de căsătorii prezintă un trend ascendent în perioada 2013 - 2022. Așadar, observăm că cele mai puține căsătorii s-au oficiat în anul 2020 (11 căsătorii), iar cele mai multe căsătorii s-au oficiat în anul 2022 (45 căsătorii), numărul mediu de căsătorii fiind aproximativ 25 căsătorii.

Un alt fenomen demografic este reprezentat de divorțialitate. Studiarea acestuia este importantă, deoarece divorțurile influențează, în mod direct, atât fertilitatea conjugală, cât și stabilitatea familială. **Numărul divorțurilor din Comuna Butea** a oscilat în perioada analizată, prezentând o evoluție cu un trend ascendent. Cele mai puține divorțuri s-au înregistrat în anii 2014 și 2016 (două divorțuri), iar cele mai multe s-au înregistrat în anul 2022 (7 divorțuri), media divorțurilor în cei 10 ani analizați fiind de circa 4 divorțuri.

Ca notă generală, pe întreaga perioadă analizată, numărul de căsătorii înregistrate pe raza Comunei Butea este mai mare decât numărul de divorțuri.

Evoluția numărului de căsătorii și divorțuri înregistrate pe raza Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Evoluția ratei de nupțialitate la nivelul României, Județului Iași (pe total, respectiv pe medii de rezidență) și Comunei Butea

Rata brută de nupțialitate este un indicator care are valoare de comparabilitate în timp și în spațiu și oferă o bună măsurare a intensității fenomenului. În acest sens, este important să se prezinte evoluția acestui indicator la nivel național (perioada 1930 - 2022). Ca tendință de evoluție, rata căsătoriilor a înregistrat un trend descendent cu scădere pe termen lung. După cel de-Al Doilea Război Mondial, cea mai mare rată s-a înregistrat în anul 1954 (12.4‰ → aproximativ 13 căsătorii la 1.000 locuitori), iar cea mai mică rată s-a înregistrat la nivelul anilor 2012 și 2013 (4.8‰ → aproximativ 5 căsătorii la 1.000 locuitori). Un aspect interesant constă în faptul că, în anul 2007, rata căsătoriilor înregistrează o creștere bruscă, datorită unei măsuri politice care a stimulat financiar cuplurile căsătorite printr-o indemnizație. Cu toate acestea, în anul 2022, rata de nupțialitate a atins valoarea de 5.4‰.

Evoluția ratei de nupțialitate a Județului Iași în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend ușor ascendent, valoarea medie a acestui indicator fiind de 6.0‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat 6 căsătorii la 1.000 locuitori. Analizând rata de nupțialitate a județului pe medii de rezidență, observăm că în mediul urban evoluția ratei de nupțialitate prezintă un trend descendent, iar în mediul rural evoluția ratei de nupțialitate prezintă un trend ascendent.

Ratele de nupțialitate înregistrate în mediul urban în perioada 2013 - 2020 sunt mai mari decât ratele de nupțialitate din mediul rural, iar în anii 2021 și 2022, ratele de nupțialitate înregistrate în mediul urban sunt mai mici decât ratele de nupțialitate înregistrate în mediul rural.

Rata de nupțialitate medie înregistrată în mediul urban este 7.0‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat 7 căsătorii la 1.000 locuitori, cea mai mare rată de nupțialitate fiind înregistrată la nivelul anului 2018 (8.8‰ →

aproximativ 9 căsătorii la 1.000 locuitori), iar cea mai mică rată de nupțialitate fiind înregistrată la nivelul anului 2020 (4.4‰ → aproximativ 5 căsătorii la 1.000 locuitori).

Dacă ne raportăm la rata de nupțialitate din mediul rural, valoarea medie este 5.1‰, respectiv s-au înregistrat circa 6 căsătorii la 1.000 locuitori, cea mai mică rată de nupțialitate fiind înregistrată în anul 2013 (3.8‰ → aproximativ 4 căsătorii la 1.000 locuitori), iar cea mai mare rată de nupțialitate fiind înregistrată în anul 2022 (6.5‰ → aproximativ 7 căsătorii la 1.000 locuitori).

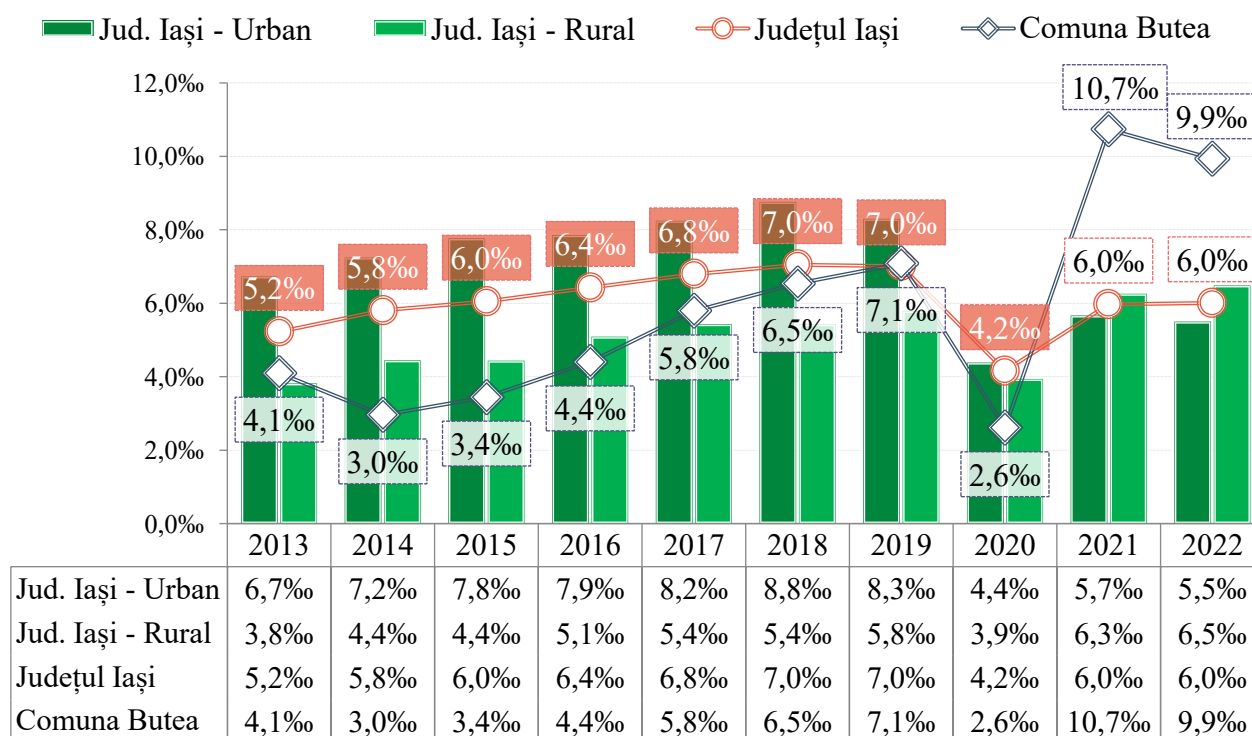
Rata de nupțialitate din Comuna Butea a oscilat în perioada 2013 - 2022, înregistrând o evoluție cu trend ascendent. Rata medie de nupțialitate este 5.8‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat aproximativ 6 căsătorii la 1.000 locuitori, cea mai mică rată fiind înregistrată în anul 2020 → 2.6‰ (circa 3 căsătorii la 1.000 locuitori), iar cea mai mare rată fiind înregistrată în anul 2021 → 10.7‰ (circa 11 căsătorii la 1.000 locuitori).

Referitor la variațiile acestui indicator în cei 10 ani analizați, am identificat faptul că cea mai mare scădere a avut loc între anii 2019 - 2020 (de la 7.1‰ la 2.6‰), iar cea mai mare creștere a ratei de nupțialitate s-a înregistrat în perioada 2020 - 2021 (de la 2.6‰ la 10.7‰).

Dacă analizăm comparativ rata de nupțialitate înregistrată la nivelul comunei cu rata de nupțialitate înregistrată la nivelul județului, observăm că pe toată perioada 2013 - 2022 indicatorii înregistrați la nivel local sunt mai mici, cu excepția anilor 2019, 2021 și 2022, ani în care indicatorii înregistrați la nivel local sunt mai mari.

Dacă analizăm comparativ rata de nupțialitate înregistrată la nivelul comunei cu rata de nupțialitate înregistrată în mediul rural la nivel județean, observăm că pe toată perioada 2013 - 2022 indicatorii înregistrați la nivel local sunt mai mari, cu excepția perioadei 2014 - 2016 și anului 2020, ani în care indicatorii înregistrați la nivel local sunt mai mici.

Evoluția ratei de nupțialitate din Comuna Butea, comparativ cu evoluția ratei de nupțialitate a Județului Iași, inclusiv pe medii de rezidență, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Evoluția ratei de divorțialitate la nivelul României, Județului Iași (pe total, respectiv pe medii de rezidență) și Comunei Butea

Rata de divorțialitate este de asemenea un indicator care are valoare de comparabilitate în timp și în spațiu și oferă o bună măsurare a intensității fenomenului pentru care este important să prezentăm evoluția sa la nivel național în perioada 1930 - 2022.

Rata de divorțialitate a oscilat, cele mai mari fluctuații fiind înregistrate între anii 1930 - 1975. În anul 1967 a avut loc cea mai mare scădere a ratei, de la aproximativ 2.0‰ la aproape 0.1‰, prin modificarea codului familiei, în sensul înăsprii condițiilor privitoare la divorț. Ulterior, rata de divorțialitate se stabilizează în jurul valorii medii de 1.5‰. După anul 1990, valorile indicatorului se află ușor sub media europeană, care variază între 1.03‰ și 1.75‰.

Evoluția ratei de divorțialitate a Județului Iași în perioada 2013 - 2022, prezintă un trend descendent, valoarea medie a acestui indicator fiind de 1.2‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat aproximativ două divorțuri la 1.000 locuitori. Analizând rata de divorțialitate a județului pe medii de rezidență, observăm că evoluția ratei de divorțialitate înregistrată în mediul urban prezintă un trend descendent, iar rata de divorțialitate înregistrată în mediul rural prezintă un trend ascendent.

Ratele de divorțialitate înregistrate în mediul urban în perioada 2013 - 2020 și anul 2022 sunt mai mari decât ratele de divorțialitate din mediul rural, iar în anul 2021 rata de divorțialitate înregistrată în mediul urban este mai mică decât rata de divorțialitate înregistrată în mediul rural.

Rata de divorțialitate medie înregistrată în mediul urban este 1.4‰, ceea ce înseamnă că s-au înregistrat aproximativ două divorțuri la 1.000 locuitori, cea mai mare rată de divorțialitate fiind înregistrată la nivelul anului 2013 (1.7‰ → aproximativ două divorțuri la 1.000 locuitori), iar cea mai mică rată de divorțialitate fiind înregistrată la nivelul anului 2022 (1.0‰ → un divorț la 1.000 locuitori).

Dacă ne raportăm la rata de divorțialitate din mediul rural, valoarea medie a acesteia este 1.0‰, respectiv s-a înregistrat un divorț la 1.000 locuitori, cea mai mică rată de divorțialitate fiind înregistrată la nivelul anilor 2013, 2016, 2017 și 2022 (0.9‰ → aproximativ un divorț la 1.000 locuitori), iar cea mai mare rată de divorțialitate fiind înregistrată la nivelul anului 2021 (1.3‰ → aproximativ două divorțuri la 1.000 locuitori).

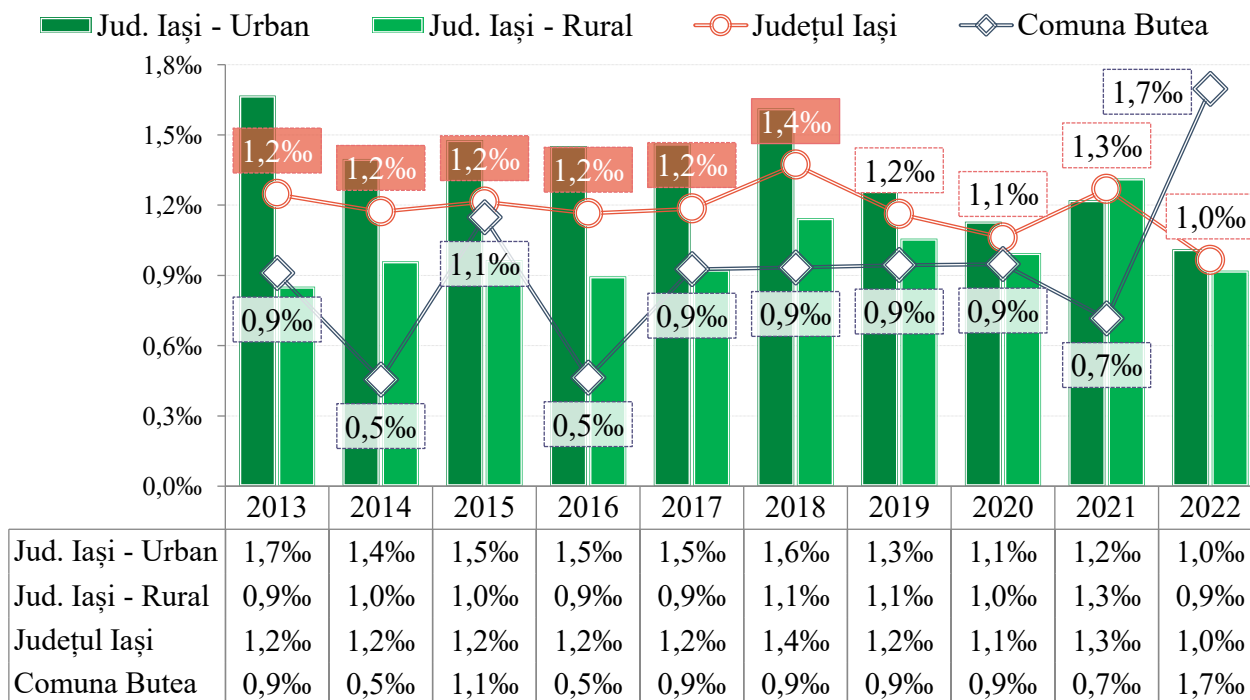
Rata de divorțialitate în Comuna Butea a oscilat în perioada 2013 - 2022, înregistrând o evoluție cu un trend ascendent. Rata de divorțialitate medie este 0.9‰, ceea ce înseamnă că s-a înregistrat în medie un divorț la 1.000 locuitori, cele mai mici rate fiind înregistrate la nivelul anilor 2014 și 2016 → 0.5‰ (mai puțin de un divorț la 1.000 locuitori), iar cea mai mare rată fiind înregistrată la nivelul anului 2022 → 1.7‰ (circa două divorțuri la 1.000 locuitori).

Referitor la variațiile acestui indicator în cei 10 ani analizați, am identificat faptul că cele mai mari creșteri ale ratei de divorțialitate s-au înregistrat între anii 2014 - 2015 (de la 0.5‰ la 1.1‰), respectiv 2021 - 2022 (de la 0.7‰ la 1.7‰), iar cele mai mari scăderi s-au înregistrat în perioadele 2013 - 2014 (de la 0.9‰ la 0.5‰) și 2015 - 2016 (de la 1.1‰ la 0.5‰).

Observăm în graficul de mai jos, că ratele de divorțialitate înregistrate la nivelul Comunei Butea sunt mai mici, dacă le analizăm în paralel cu rata de divorțialitate a județului în perioada 2013 - 2021. În schimb, la nivelul anului 2022, rata de divorțialitate înregistrată la nivel local a fost mai mare decât rata de divorțialitate înregistrată la nivel județean.

Dacă analizăm comparativ rata de divorțialitate înregistrată la nivelul comunei cu rata de divorțialitate înregistrată în mediul rural la nivel județean, observăm că pe toată perioada 2013 - 2022 indicatorii înregistrați la nivel local sunt mai mici, cu excepția anilor 2013 și 2017, ani în care acești indicatori au avut aceeași valoare (0.9‰), respectiv anilor 2015 și 2022, ani în care indicatorii înregistrați la nivel local sunt mai mari decât indicatorii înregistrați în mediul rural la nivel județean.

Evoluția ratei de divorțialitate din Comuna Butea, comparativ cu evoluția ratei de divorțialitate a Județului Iași, inclusiv pe medii de rezidență, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Analiza indicatorilor socio-demografici înregistrați în anul 2022, la nivelul României, Regiunii Nord-Est, Județului Iași și Comunei Butea

În această secțiune am analizat indicatorii socio-demografici, precum: ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate înregistrați în anul 2022 atât la nivelul României, cât și la nivelul Regiunii Nord-Est, Județului Iași și Comunei Butea.

Rata de natalitate a Comunei Butea la nivelul anului 2022 a fost 5.8‰, ceea ce reflectă faptul că la 1.000 de locuitori revin circa 6 născuți vii. Aceasta este mai mică decât ratele înregistrate la nivel național, regional și județean.

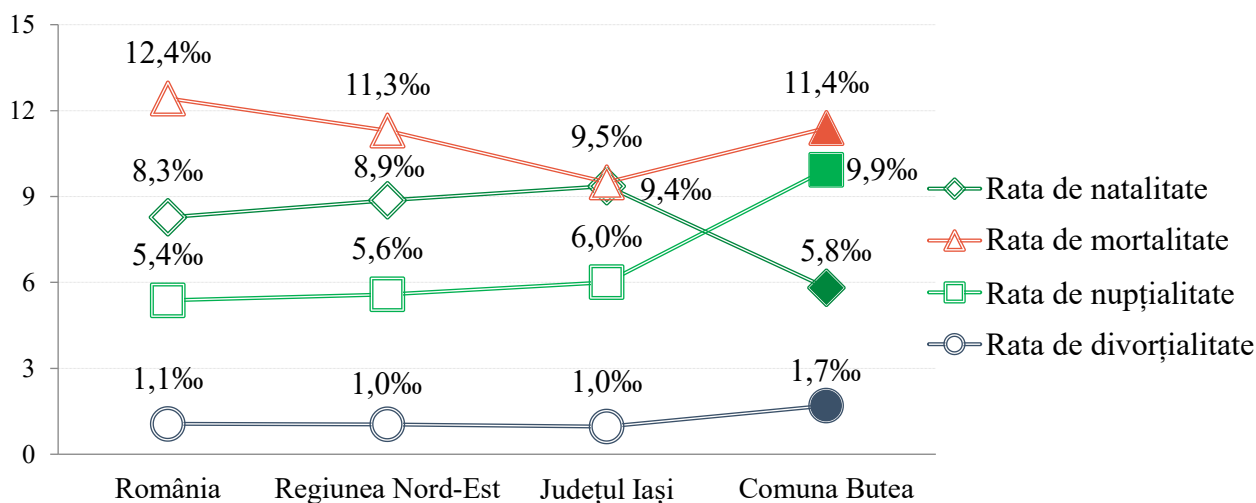
Rata de mortalitate în Comuna Butea a fost 11.4‰ în anul 2022, ceea ce înseamnă că la 1.000 locuitori revin aproximativ 12 decedați. Rata de mortalitate a comunei este mai mică decât rata înregistrată la nivel național, dar mai mare

comparativ cu ratele înregistrate la nivel regional și județean.

Rata de nupțialitate la nivelul Comunei Butea la nivelul anului 2022 a fost 9.9‰, ceea ce înseamnă că se înregistrează circa 10 căsătorii la 1.000 locuitori. Această rată de nupțialitate este mult mai mare comparativ cu ratele de nupțialitate înregistrate la nivel național, regional și județean.

Rata de divorțialitate în Comuna Butea la nivelul anului 2022 a fost 1.7‰, ceea ce înseamnă că se înregistrează aproximativ două divorțuri la 1.000 locuitori. Rata de divorțialitate de la nivel local este de circa 2 ori mai mare comparativ cu ratele înregistrate la nivel național, regional și județean.

Indicatori socio-demografici înregistrați în anul 2022 la nivelul României, Regiunii Nord-Est, Județului Iași și Comunei Butea

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Analiza indicatorilor socio-demografici înregistrați în mediul rural în anul 2022, la nivelul României, Regiunii Nord-Est, Județului Iași și Comunei Butea

În această secțiune am analizat indicatorii socio-demografici din mediul rural, precum: ratele de natalitate, mortalitate, nupțialitate și divorțialitate înregistrați în anul 2022 atât la nivelul României, cât și la nivelul Regiunii Nord-Est și Județului Iași.

Rata de natalitate a Comunei Butea este de circa 1.6 ori mai mică decât rata de natalitate înregistrată în mediul rural la nivel național, de circa 1.7 ori mai mică decât rata de natalitate din mediul rural la nivel regional și de circa 1.8 ori mai mică decât rata de natalitate din mediul rural la nivel județean.

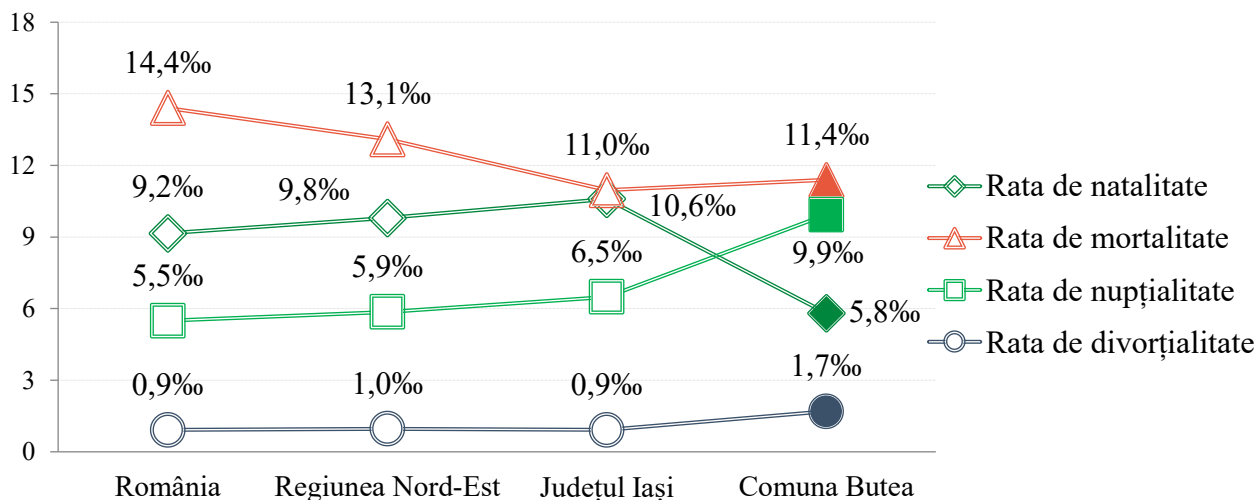
Rata de mortalitate în Comuna Butea este de circa 1.3 ori mai mică decât rata de mortalitate din mediul rural la nivel național, de circa 1.2 ori mai mică decât rata de mortalitate din mediul rural la nivel regional, dar mai mare decât rata de mortalitate din mediul rural la nivel județean.

Rata de nupțialitate a Comunei Butea este de circa 1.8 ori mai mare decât rata de nupțialitate din

mediul rural la nivel național, de circa 1.7 ori mai mare decât rata de nupțialitate din mediul rural la nivel regional și de 1.5 ori mai mare decât rata de nupțialitate din mediul rural la nivel județean.

Rata de divorțialitate a Comunei Butea este mai mare de circa 1.8 ori comparativ cu ratele de divorțialitate înregistrate în mediul rural la nivelul României, Regiunii Nord-Est și Județului Iași.

Indicatori socio-demografici înregistrați în mediul rural în anul 2022, la nivelul României, Regiunii Nord-Est, Județului Iași și Comunei Butea

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Raportul de masculinitate și raportul de dependență demografică a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, indicatori înregistrați la nivelul României, Regiunii Nord-Est, Județului Iași pe total și pe medii de rezidență, respectiv la nivelul Comunei Butea

Raportul de masculinitate reprezintă proporția dintre numărul bărbaților și cel al femeilor. În anul 2022 la nivel național raportul de masculinitate este de 95.4 (la fiecare 100 femei revin circa 96 de bărbați), la nivel regional raportul de masculinitate este de 99.6 (la fiecare 100 femei revin circa 100 de bărbați), iar la nivel județean raportul de masculinitate este de 100.4 (la fiecare 100 femei revin circa 101 de bărbați). Analizând acest indicator pe medii de rezidență, fie că este vorba despre România, Regiunea Nord-Est sau Județul Iași, am identificat faptul că raportul de masculinitate înregistrat în mediul rural este mai mare comparativ cu cel înregistrat în mediul urban.

Raportul de masculinitate a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, a Comunei Butea este 102.3, respectiv la fiecare 100 de femei revin circa 103 bărbați. Comparând valoarea acestui indicator înregistrată la nivel local cu valorile înregistrate în mediul rural la nivel național observăm că raportul de masculinitate la nivel local este mai mare și comparând cu valorile înregistrate la nivel regional și județean, observăm că raportul de masculinitate la nivel local este mai mic.

Raportul de masculinitate și raportul de dependență demografică a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, indicatori înregistrați la nivelul României, Regiunii Nord-Est, Județului Iași pe total și pe medii de rezidență, respectiv la nivelul Comunei Butea

		Raport de masculinitate	Raport de dependență demografică
România	Total	95.4	47.2%
	Urban	91.0	45.9%
	Rural	101.2	49.0%
Regiunea Nord-Est	Total	99.6	45.3%
	Urban	94.4	43.6%
	Rural	104.3	46.8%
Județul Iași	Total	100.4	44.5%
	Urban	94.2	45.1%
	Rural	106.8	44.0%
Comuna Butea		102.3	35.1%

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Raportul de dependență demografică este raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă” (persoane sub 15 ani și de peste 64 ani) și populația în vârstă de muncă (15 - 64 ani) exprimat la 100 de persoane. Analiza acestui indicator de la nivel macro (România) la nivel micro (Județul Iași) arată o scădere, astfel că raportul de dependență demografică înregistrat la nivel județean este mai mic cu 2.7 puncte procentuale decât raportul de dependență demografică înregistrat la nivel național. În plus, pe medii de rezidență, la nivel național și regional, raportul de dependență demografică în mediul rural este mai mare decât cel din mediul urban, iar la nivel județean, acest indicator din mediul urban este mai mare decât cel din mediul rural.

Raportul de dependență demografică a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022 a Comunei Butea este 35.1%, ceea ce înseamnă că există circa 36 persoane în vârstă de dependență la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă. Totodată, la nivel local există mai puține persoane în vârstă de dependență decât la nivelul României (47.2% → aproximativ 48 persoane în vârstă de dependență la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă), Regiunii Nord-Est (45.3% → aproximativ 46 persoane în vârstă de dependență la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă) și Județului Iași (44.5% → aproximativ 45 persoane în vârstă de dependență la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă).

De asemenea, comparând valoarea raportului de dependență demografică înregistrată în Comuna Butea cu valoarea raportului de dependență demografică înregistrată în mediul rural la nivelul țării, regiunii și județului, observăm faptul că în comună există mai puține persoane în vârstă de dependență la fiecare 100 persoane în vârstă de muncă.

2.5.3. Mișcarea migratorie

Populația unei țări sau a unei unități administrativ-teritoriale își modifică numărul nu numai ca urmare a intrărilor și ieșirilor determinate de nașteri și decese, ci și în urma imigrărilor și emigrărilor. Întrucât fluxurile migratorii pot să afecteze grupe particulare de persoane sub raportul caracteristicilor de vârstă și sex, migrația modifică nu numai volumul populației, ci și structura acesteia după sex și vârstă și, eventual, după alte caracteristici.

Deplasările locuitorilor se pot face în afara localității, între țări, pot avea o durată mai mică sau definitivă etc., ceea ce face necesară o clasificare detaliată a diferitelor tipuri de migrație. În raport cu granițele oficiale ale unei țări, migrația poate fi internă și internațională, iar în raport cu localitatea de destinație, respectiv de plecare, se folosesc termenii de imigrare și emigrare.

Evoluția stabilirilor de reședință și a plecărilor cu reședință la nivelul Comunei Butea

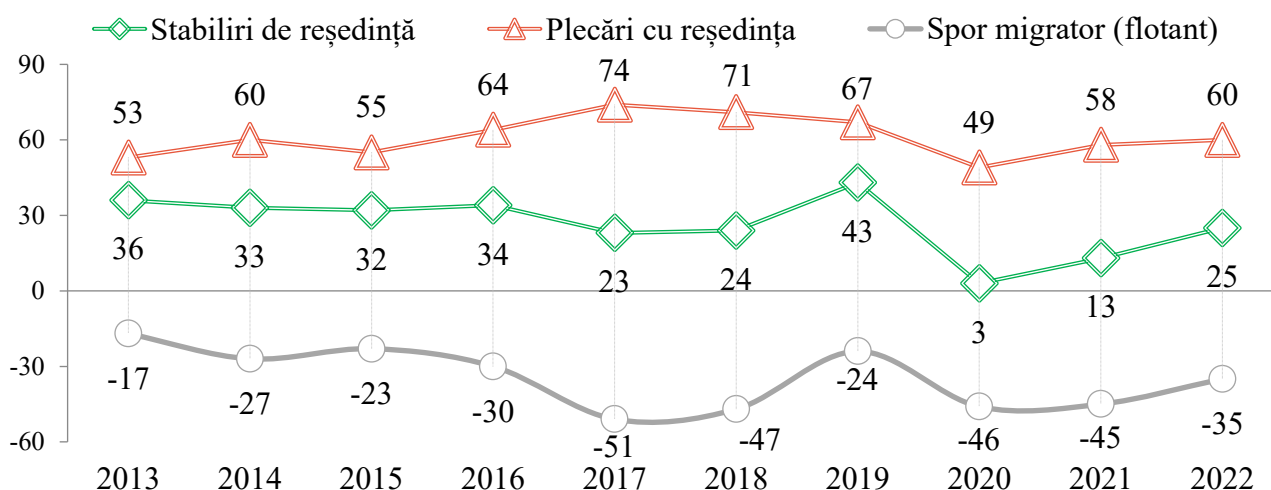
Reședința este adresa la care persoana fizică declară că are locuința secundară, alta decât cea de domiciliu. Stabilirile de reședință sau plecările cu reședință reprezintă persoanele sosite sau plecate într-o altă localitate, decât cea de domiciliu, care la data de 1 ianuarie sau 1 iulie aveau înscrisă în actul de identitate și în fișele de evidență a populației mențiunea de stabilire a reședinței.

În perioada 2013 - 2022, atât **numărul stabilirilor de reședință**, cât și **numărul plecărilor cu reședință din Comuna Butea** au oscilat. Referitor la *numărul stabilirilor de reședință*, observăm în graficul de mai jos faptul că cele mai multe stabiliri de reședință s-au înregistrat în anul 2019 (43 stabiliri), iar cele mai puține s-au înregistrat în anul 2020 (3 stabiliri). Totodată, în anul 2022 s-au înregistrat cu 30.6% mai puține stabiliri de reședință decât în anul 2013 (a scăzut de la 36 stabiliri la 25 stabiliri).

Dacă ne raportăm la *evoluția plecărilor cu reședință*, cele mai multe plecări s-au înregistrat în anul 2017 (74 plecări), pe când, cele mai puține plecări cu reședință s-au înregistrat în anul 2020 (49 plecări). Totodată la nivelul anului 2022 s-au înregistrat cu 13.2% mai multe plecări cu reședință comparativ cu anul 2013 (a crescut de la 53 la 60 plecări).

În ceea ce privește sporul migrator (flotant), în perioada analizată, numărul stabilirilor de reședință a fost mai mic decât numărul plecărilor cu reședință, aspect ce arată statutul **Comunei Butea de comună sursă**.

Evoluția stabilirilor de reședință și a plecărilor cu reședință, la nivelul Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online, prelucrări Anderssen

Evoluția stabilirilor și plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) la nivelul Comunei Butea

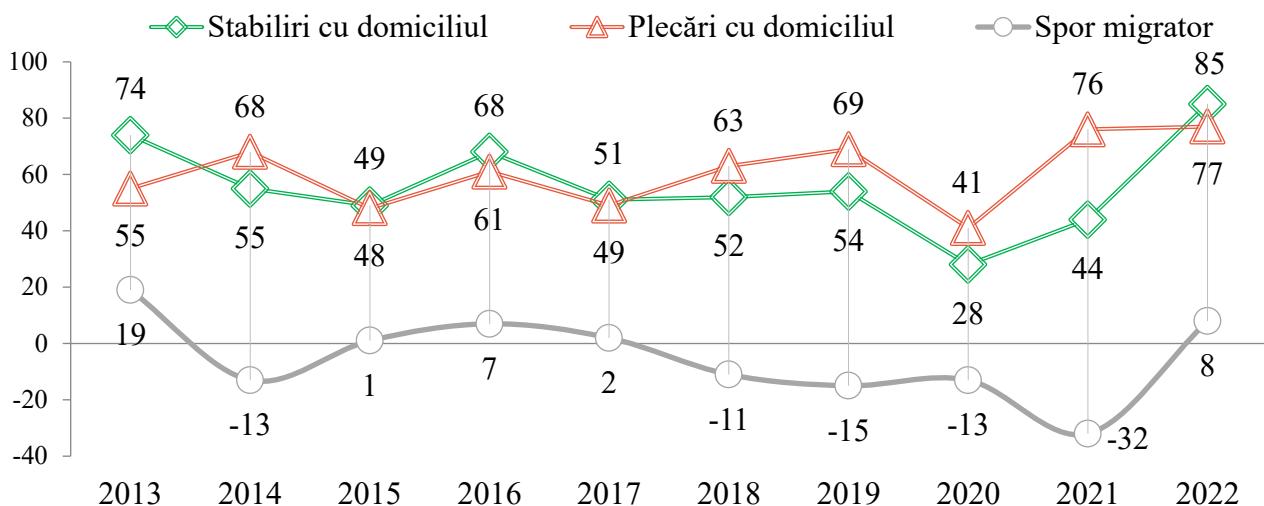
Datele disponibile în baza de date TEMPO-Online a Institutului Național de Statistică ne indică faptul că, în perioada 2013 - 2022, atât numărul stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) pe raza comunei, cât și numărul plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională) din comună au oscilat.

Evoluția **stabilirilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)** în perioada analizată prezintă un trend descendent. Numărul mediu de stabiliri cu domiciliul este de 56 stabiliri, cele mai puține fiind înregistrate în anul 2020 (28 stabiliri), iar cele mai multe în anul 2022 (85 stabiliri). În anul 2022 s-au înregistrat cu 14.9% mai multe stabiliri comparativ cu anul 2013 (74 stabiliri).

Evoluția **plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională)** în perioada analizată prezintă un trend ascendent. Numărul mediu de plecări cu domiciliul este de 61 plecări, cele mai puține fiind înregistrate în anul 2020 (41 plecări), iar cele mai multe în anul 2022 (77 plecări). În anul 2022 s-au înregistrat cu 40.0% mai multe plecări, comparativ cu anul 2013 (55 plecări).

În anul 2014 și perioada 2018 - 2021, numărul plecărilor cu domiciliul a fost mai mare decât numărul stabilirilor cu domiciliul rezultând astfel un **spor migratoriu negativ**, în schimb în anii 2013, 2015, 2016, 2017 și 2022, numărul stabilirilor cu domiciliul a fost mai mare decât numărul plecărilor cu domiciliul rezultând astfel un **spor migratoriu pozitiv**.

Evoluția stabilirilor și a plecărilor cu domiciliul (inclusiv migrația internațională), la nivelul Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

2.5.4. Structura pe sexe și grupe de vârstă

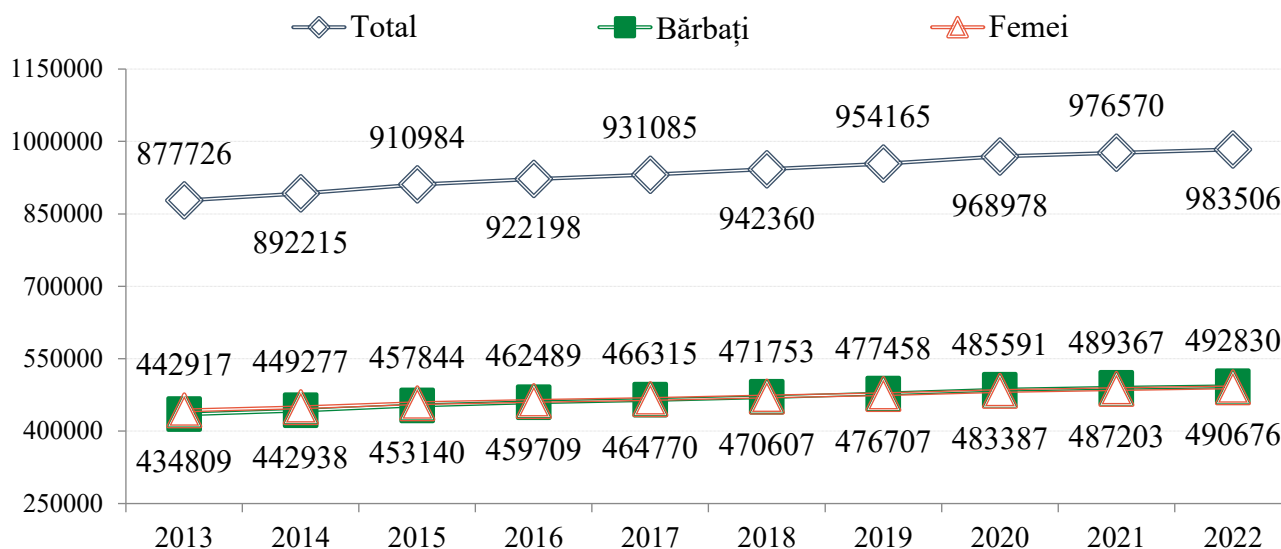
Repartiția și evoluția populației după domiciliu la 1 ianuarie a Județului Iași și Comunei Butea pe total, respectiv în funcție de apartenența la sex

Populația după domiciliu la data de 1 ianuarie a anului de referință reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliu pe teritoriul României, delimitat după criteriile administrativ-teritoriale. În acest sens, Institutul Național de Statistică calculează populația după domiciliu în funcție de soldul sporului natural, soldul migrației internaționale definitive și soldul migrației interne cu schimbarea domiciliului.

În perioada 2013 - 2022, evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Județului Iași prezintă un trend ascendent. Numărul mediu de locuitori pe raza județului în perioada analizată este de 935.979 persoane, cei mai puțini locuitori fiind înregistrați în anul 2013 (877.726 persoane), iar cei mai mulți fiind înregistrați în anul 2022 (983.506 persoane). În plus, de la an la an, volumul populației s-a majorat în medie cu 1.3%, astfel că pe raza județului în anul 2022 s-au înregistrat cu 12.1% mai mulți locuitori, comparativ cu anul 2013.

Având în vedere aceste date, concluzionăm faptul că volumul populației județului s-a modificat semnificativ în cei 10 ani analizați. Evoluția numărului de locuitori atât pe total, cât și în funcție de apartenența la sex poate fi observată în graficul de mai jos (*Grafic 2*).

Repartiția și evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Județului Iași, pe total, respectiv în funcție de apartenența la sex, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

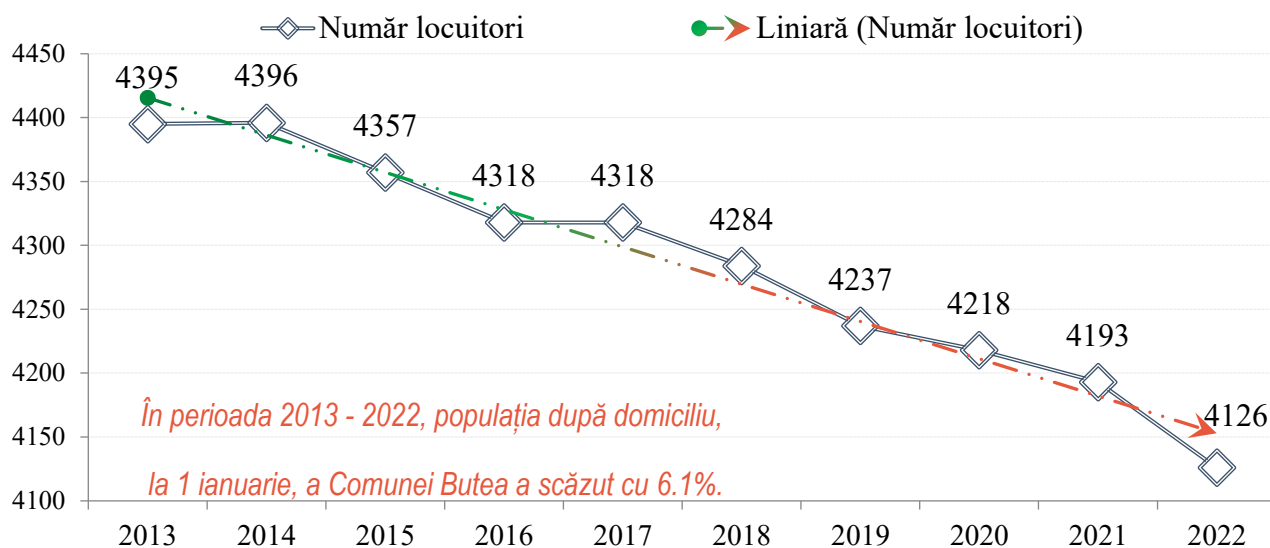
Având în vedere structura populației pe sexe, în perioada 2013 - 2018, am constatat faptul că la nivelul Județului Iași femeile au fost mai numeroase decât bărbații, iar în perioada 2019 - 2022, bărbații au fost mai numeroși decât femeile. În plus, în anul 2022, comparativ cu anul 2013, în județ s-au înregistrat cu 13.3% mai mulți bărbați și cu 10.8% mai multe femei.

Conform datelor disponibile în baza de date statistice Tempo-Online a Institutului Național de Statistică, populația după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, a Județului Iași era de 983.506 persoane, iar populația Comunei Butea de 4.126 persoane și reprezenta aproximativ 0.4% din populația județului.

Evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea, în perioada 2013 - 2022 prezintă un trend descendent. Numărul mediu de locuitori după domiciliu, la 1 ianuarie, ai Comunei Butea în perioada analizată este de 4.285 persoane, cei mai mulți locuitori fiind înregistrați în anul 2014 (4.396 persoane), iar cei mai puțini locuitori fiind înregistrați în anul 2022 (4.126 persoane).

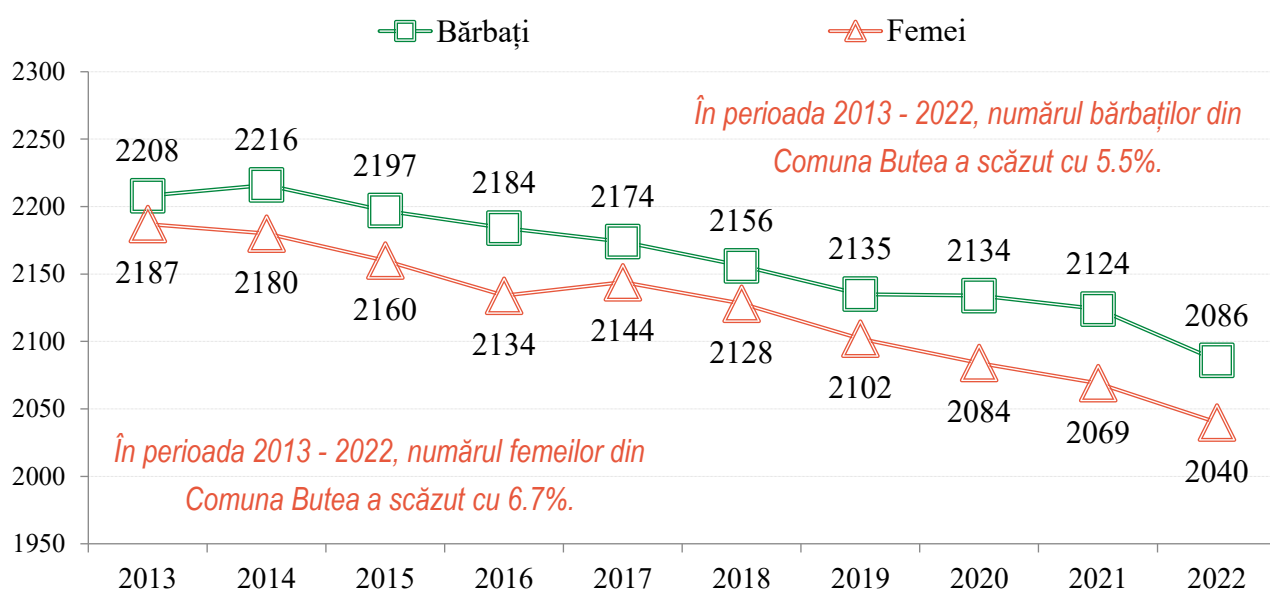
De asemenea, cea mai mare scădere procentuală s-a înregistrat în perioada 2021 - 2022, când volumul populației comunei s-a diminuat cu 1.6%, iar singura creștere s-a înregistrat între anii 2013 - 2014, când volumul populației s-a majorat cu un locuitor. La nivelul anului 2022, populația după domiciliu a Comunei Butea a scăzut cu 6.1% (de la 4.395 la 4.126 persoane) comparativ cu populația înregistrată la nivelul anului 2013.

Evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Repartiția și evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea, în funcție de apartenența la sex, în perioada 2013 - 2022

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Dacă ne raportăm la **distribuția populației Comunei Butea pe sexe**, observăm faptul că pe întreaga perioadă 2013 - 2022, numărul bărbaților este mai mare comparativ cu numărul femeilor, în medie cu 39 persoane. Atât evoluția populației feminine, cât și a populației masculine este descrescătoare, în anul 2022 fiind înregistrați cu 5.5% mai puțini bărbați și cu 6.7% mai puține femei, numărul mediu de bărbați și femei în

perioada analizată fiind de 2.162 persoane, respectiv 2.123 persoane. În plus, la 1 ianuarie 2022, în totalul populației bărbații reprezentau 50.6%, iar femeile reprezentau 49.4%.

Sintetizând rezultatele din subcapitolele 3.1.1.B. (Repartiția și evoluția populației recensate [...]) și 3.1.2. (Repartiția și evoluția populației după domiciliu la 1 ianuarie [...]) referitoare la populația Comunei Butea, am identificat că la nivel local nu există o diferență semnificativă între numărul bărbaților și numărul femeilor, indiferent de perioada de raportare, cu excepția a 3 recensăminte, respectiv RPL 1977, RPL 1992 și RPL 2011.

În anii în care nu există diferențe rezultă că în Comuna Butea nu există un dezechilibru demografic între sexe, iar la cele 3 recensăminte menționat anterior, în Comuna Butea a existat un dezechilibru demografic, diferența dintre bărbați și femei fiind chiar și de 12.4 puncte procentuale.

Structura populației după domiciliu, la 1 ianuarie, pe grupe de vârstă, la nivelul anilor 2002, 2011 și 2022

Grupe de vârstă	România	Regiunea Nord-Est	Județul Iași	Comuna Butea
1 IANUARIE 2002				
0 - 14 ani	17.7%	20.4%	20.6%	23.0%
15 - 64 ani	68.7%	66.6%	67.6%	66.2%
65 ani și peste	13.6%	13.0%	11.8%	10.8%
1 IANUARIE 2011				
0 - 14 ani	15.3%	17.8%	18.3%	18.2%
15 - 64 ani	70.2%	68.4%	69.3%	69.7%
65 ani și peste	14.5%	13.8%	12.4%	12.1%
1 IANUARIE 2022				
0 - 14 ani	14.7%	16.1%	17.2%	12.4%
15 - 64 ani	67.9%	68.8%	69.2%	74.1%
65 ani și peste	17.4%	15.1%	13.6%	13.5%

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Sintetizând evoluția populației după domiciliu, la 1 ianuarie, pe categorii de vârstă, observăm că din anul 2002 până în anul 2022, atât în țară, cât și în regiune, respectiv județ, ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani a scăzut astfel: la nivel național cu 3 puncte procentuale, la nivel regional cu 4.3 puncte procentuale, iar la nivel județean cu 3.4 puncte procentuale.

Ponderea populației după domiciliu din categoria de vârstă 15 - 64 ani la nivel național și județean a crescut în anul 2011, comparativ cu anul 2002 și a scăzut în anul 2022, comparativ cu anul 2011. În ansamblu, din anul 2002 până în anul 2022 ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani înregistrată la nivel național a scăzut cu 0.8 puncte procentuale, iar ponderea acestei categorii de vârstă înregistrată la nivel județean a crescut cu 1.6 puncte procentuale. Pe de altă parte, ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani înregistrată la nivel regional a crescut cu 2.2 puncte procentuale din anul 2002 până în anul 2022.

Ponderea populației după domiciliu cu vârsta de 65 ani și peste a crescut din anul 2002 până în anul 2022, astfel: la nivel național cu 3.8 puncte procentuale, la nivel regional cu 2.1 puncte procentuale, iar la nivel județean cu 1.8 puncte procentuale.

Structura pe grupe de vârstă a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2002, a Comunei Butea, arată că ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani (23.0%) este mai mare decât ponderile înregistrate la nivel național (17.7%), regional (20.4%) și județean (20.6%), pe când ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani (66.2%) este mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (68.7%), regional (66.6%) și județean (67.6%). Dacă ne raportăm la ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste (10.8%), aceasta este mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (13.6%), regional (13.0%) și județean (11.8%).

Structura pe grupe de vârstă a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2011, a Comunei Butea arată comparativ cu structura pe grupe de vârstă din anul 2002, că ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani (18.2%) a scăzut 4.8 puncte procentuale, iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste (12.1%) a crescut cu 1.3 puncte procentuale, aspect ce evidențiază procesul de îmbătrânire a populației.

Cu toate acestea, ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani este mai mare față de ponderile înregistrate la nivel național (15.3%) și regional (17.8%), dar apropiată de cea înregistrată la nivel județean (18.3%), iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste este mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (14.5%), regional (13.8%) și județean (12.4%). Ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani (69.7%) a crescut cu 3.5 puncte procentuale, fiind mai mare decât ponderile înregistrate la nivel regional (68.4%) și județean (69.3%), dar mai mică decât cea înregistrată la nivel național (70.2%).

Structura pe grupe de vârstă a populației după domiciliu, la 1 ianuarie 2022, a Comunei Butea arată comparativ cu structura pe grupe de vârstă din anul 2011, că ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani (12.4%) a scăzut cu 5.8 puncte procentuale, iar ponderea populației din categoria de vârstă 65 ani și peste (13.5%) a crescut cu 1.4 puncte procentuale, aspect ce evidențiază din nou procesul de îmbătrânire a populației. Ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani este mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (14.7%), regional (16.1%) și județean (17.2%), iar ponderea populației cu vârsta de 65 ani și peste este mai mică decât ponderile înregistrate la nivel național (17.4%), regional (15.1%) și județean (13.6%). Ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani (74.1%) a crescut cu 4.4 puncte procentuale, fiind mai mare comparativ cu ponderile înregistrate la nivel național (67.9%), regional (68.8%) și județean (69.2%).

Concluzionăm astfel, că în 21 ani ponderea populației din categoria de vârstă 0 - 14 ani a scăzut cu 10.6 puncte procentuale, ponderea populației din categoria de vârstă 15 - 64 ani a crescut cu 7.9 puncte procentuale, iar ponderea persoanelor de 65 ani și peste a crescut cu 2.7 puncte procentuale.

2.6. Circulații și transporturi

Din punct de vedere administrativ, comuna Butea este situată în partea de sud a județului Iași, la o distanță de 26 km de orașul Roman și la 70 km de orașul Iași.

Principala arteră rutieră care străbate comuna Butea este drumul european/ național DN 28 / E 583 care leagă Romanul de Iași și mai departe de granița cu Republica Moldova prin Albița.

Drumul pornește din DN2 în dreptul localității Săbăoani și traversează județele Neamț, Iași, Vaslui. Acest drum trece prin partea de nord-vest și vest a localității Miclăușeni.

DJ 208J face legătura între satele comunei și DN 28. Pe teritoriul comunei are o lungime de 5 km. DC 82 A Butea – Doljesti.

În anul 2009 prin Hotărârea nr. 289 a Consiliului Județean Iași sunt clasificate și trecute în categoria drumurilor comunale, drumurile satești DS 1661, DS 2182 și Ds 2813. Acestea devin:

- DC 82 B pe traseul: Butea- Hent – Humărie – Miclăușeni cu lungimea de 3 Km;
- DC 82C – intravilan Butea cu lungimea de 1 Km Butea- Rotunda jud. Neamț;
- DC 82 D primăria Butea – stația de pompare apă (spre Rotunda – jud. Neamț)
- DC 82 E de la stația de clorinare intersecție DC 82A.

Circulația între localitățile comunei precum și între comuna Butea și comunele învecinate se face prin intermediul drumurilor satești.

Comuna este tranzitată de curse regulate de autobuze spre Pașcani și Iași, asigurate de firme private de transport.

2.7. Intravilan existent. Zone funcționale.

Conform datelor rezultate în urma măsurătorilor, intravilanul existent are o suprafață de **542.1883 ha**.

În componența intravilanului existent intră suprafețele ambelor sate și a trupurilor izolate și se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire	Intravilan existent (ha)
1.	Butea	387.1754
2.	Miclăușeni	123.7371
3.	Trupuri izolate	31.2757
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT UAT BUTEA		542.1883

Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în limita teritoriului administrativ al Comunei Butea este:

TERITORIUL UAT BUTEA	CATEGORII DE FOLOSINȚĂ (HA)												TOTAL
	AGRICOL					NEAGRICOL							
	ARABIL	PĂȘUNE	FÂNEAȚĂ	VII	LIVADĂ	PĂDURI	PĂȘUNE ÎMPĂDURITĂ	APE	CĂI DE COMUNICARE		CURȚI CONSTR.	NEPROD.	
							CĂI RUTIERE	CĂI FERATE					
EXTRAVILAN	2016.62	486.57	42.34	0.00	0.00	491.93	0.00	81.01	43.57	0	14.79	0.00	3176.83
INTRAVILAN	310.47	31.03	0.13	20.73	2.45	0.53	0.79	2.67	37.50	0	133.90	1.99	542.19
TOTAL	2327.09	517.60	42.47	20.73	2.45	492.46	0.79	83.68	81.07	0	148.69	1.99	3719.02
% DIN TOTAL	62.57	13.92	1.14	0.56	0.07	13.24	0.02	2.25	2.18	0	4.00	0.05	100

Bilanțul teritorial al suprafețelor cuprinse în intravilanul existent este de:

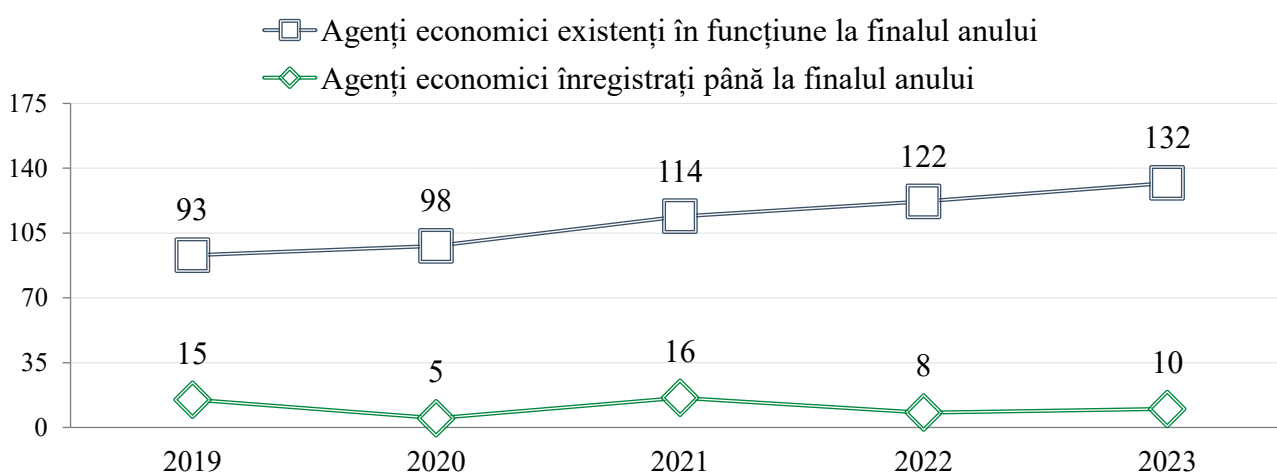
BILANȚUL TERITORIAL AL SUPRAFEȚELOR CUPRINSE ÎN INTRAVILAN EXISTENT								
ZONE FUNCȚIONALE	BUTEA		MICLĂUȘENI		TRUPURI IZOLATE		TOTAL	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	0.6002	0.16	1.9169	1.55	0.1550	0.50	2.6721	0.49
FOND FORESTIER	0.3944	0.10	-	-	0.1319	0.42	0.5264	0.10
TERENURI AGRICOLE	260.0140	67.16	77.9064	62.96	26.8915	85.98	364.8119	67.29
UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	2.5065	0.65	-	-	1.0193	3.26	3.5258	0.65
ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	1.9001	0.49	-	-	-	-	1.9001	0.35
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	29.4799	7.61	7.7503	6.26	0.2693	0.86	37.4995	6.92
ZONĂ CENTRALĂ	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONĂ MIXTĂ	-	-	-	-	-	-	-	-
INSTITUȚII PUBLICE	2.2627	0.58	18.4371	14.90	-	-	20.6999	3.82
COMERȚ ȘI SERVICII	0.5730	0.15	-	-	2.8088	8.98	3.3818	0.62
ZONE LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	86.7056	22.39	16.5578	13.38	-	-	103.2635	19.05
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONA GOSPODĂRIILOR COMUNALE	1.5524	0.40	0.5109	0.41	-	-	2.0633	0.38
SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	1.1865	0.31	0.6577	0.53	-	-	1.8442	0.34
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONĂ EXPLOATARE RESURSE NATURALE	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONĂ TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-	-	-	-	-
ALTE ZONE	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN EXISTENT	387.1754	100%	123.7371	100%	31.2757	100%	542.1883	100%

2.8. Potențialul economic

Un prim aspect analizat în cadrul acestei secțiuni îl reprezintă **numărul de agenți economici înregistrați până la finalul anului cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea**, indiferent de forma de organizare juridică, respectiv domeniul de activitate, în perioada 2019 - 2023. Analizând datele din graficul de mai jos, am constatat faptul că numărul de agenți economici înregistrați până la finalul anului pe raza comunei a oscilat, prezentând o evoluție cu trend descendent. Cei mai puțini agenți economici s-au înregistrat în anul 2020 (5 agenți economici), iar cei mai mulți agenți economici s-au înregistrat în anul 2021 (16 agenți economici).

Al doilea aspect analizat îl reprezintă **numărul de agenți economici existenți în funcțiune la finalul anului cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea**, indiferent de forma de organizare juridică, respectiv domeniul de activitate, în perioada 2019 - 2023. Prin urmare, evoluția numărului de agenți economici existenți în funcțiune la finalul anului este una ascendentă, numărului de agenți economici existenți la finalul anului 2023, fiind mai mare cu 42.0% față de numărul de agenți economici existenți la finalul anului 2019.

Evoluția agenților economici înregistrați până la finalul anului și a agenților economici existenți în funcțiune la finalul anului, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, în perioada 2019 - 2023

Sursa: ListăFirme.ro

Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, în funcție de localitatea pe raza căreia au sediul social și/sau punctul de lucru și forma de organizare

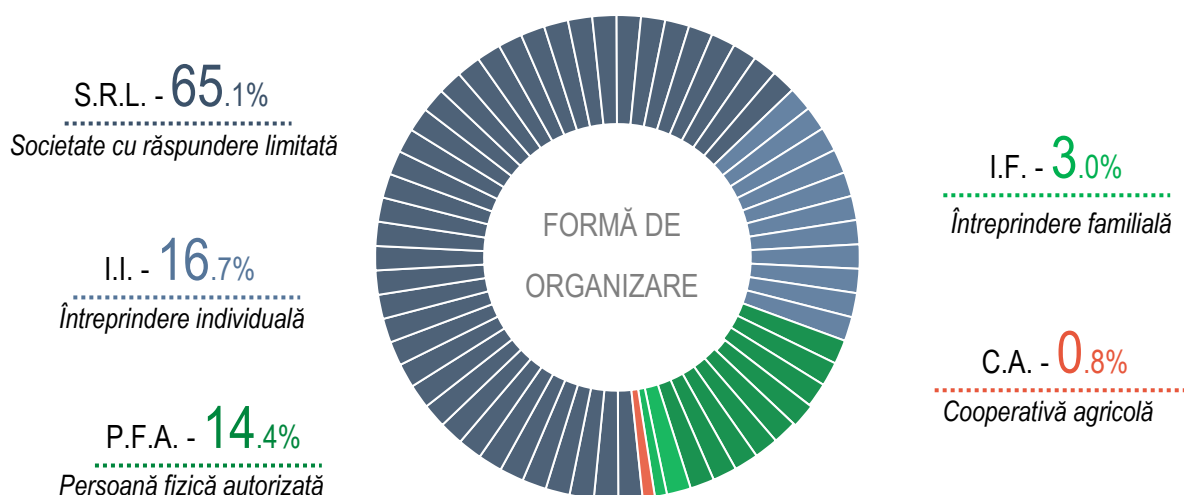
Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, în funcție de localitatea pe raza căreia au sediul social și/sau punctul de lucru, ne indică faptul că 94.7% au sediul social și/sau punctul de lucru pe raza satului Butea (125 agenți economici) și 5.3% au sediul social și/sau punctul de lucru pe raza satului Miclăușeni (7 agenți economici).

Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, în funcție de forma de organizare evidențiază faptul că cei mai mulți, respectiv 65.1%, sunt înmatriculați ca societăți cu răspundere limitată (86 agenți economici).

Celelalte forme de organizare prezente în rândul agenților economici în funcțiune din Comuna Butea sunt:

- ❖ *întreprindere individuală* → 16.7% (22 agenți economici);
- ❖ *persoană fizică autorizată* → 14.4% (19 agenți economici);
- ❖ *întreprindere familială* → 3.0% (4 agenți economici);
- ❖ *cooperativă agricolă* → 0.8% (un agent economic).

Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, în funcție de forma de organizare

Sursa: ListăFirme.ro

Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, în funcție de vechimea pe piață, sectorul de activitate și activități ale economiei naționale conform CAEN rev.2

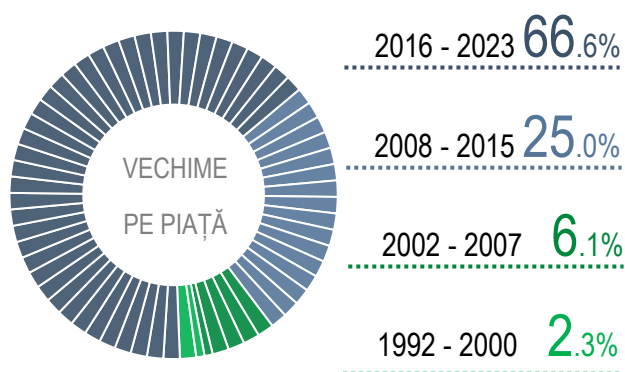
Referitor la vechimea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, am identificat faptul că 66.6% dintre agenții economici activează pe

piață din perioada 2016 - 2023 (88 agenți economici au o vechime de cel mult 7 ani), iar 25.0% dintre agenții economici activează din perioada 2008 - 2015 (33 agenți economici au o vechime cuprinsă între 8 - 15 ani).

De asemenea, am identificat faptul că 6.1% dintre agenții economici activează din perioada 2002 - 2007 (8 agenți economici au o vechime cuprinsă între 16 - 21 ani), iar 2.3% activează pe piață din perioada 1992 - 2000 (3 agenți economici au o vechime cuprinsă între 23 - 31 ani).

În ceea ce privește **sectorul de activitate al agenților economici aflați în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea**, am identificat faptul că 37.1% dintre agenții economici își desfășoară activitatea în sectorul secundar (49 agenți economici), 31.8% dintre agenții economici își desfășoară activitatea în sectorul terțiar (42 agenți economici), iar 31.1% dintre agenții economici își desfășoară activitatea în sectorul primar (41 agenți economici).

Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, în funcție de vechimea pe piață

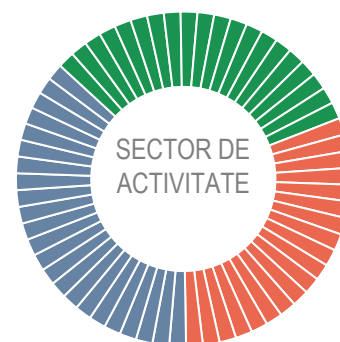
Sursa: ListăFirme.ro

Secundar 37.1%

Terțiar 31.8%

Primar 31.1%

Sursa: ListăFirme.ro

Repartizarea agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, în funcție de sectorul de activitate

SECTORUL PRIMAR

În sectorul primar activează **31.1%**, respectiv **41 agenți economici**, din totalul agenților economici aflați în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea. Aceștia desfășoară activități aferente **secțiunii A. Agricultură, silvicultură și pescuit, diviziunile 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe și 03 - Pescuitul și acvacultura. Concret, antreprenorii desfășoară activități, astfel: cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase; cultivarea legumelor și a pepenilor, a rădăcinoaselor și tuberculilor; activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor); creșterea bovinelor de lapte; creșterea altor bovine; creșterea păsărilor; creșterea altor animale; activități auxiliare pentru creșterea animalelor; acvacultură în ape dulci.**

SECTORUL SECUNDAR

În sectorul secundar activează **37.1%**, respectiv **49 agenți economici**, din totalul agenților economici aflați în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea. Numărul de agenți economici, ponderea înregistrată pe fiecare activitate a economiei naționale conform CAEN rev.2, diviziunile aferente și activitățile realizate se prezintă astfel:

✎ **1.5%**, respectiv **2 agenți economici** activează în **secțiunea B. Industria extractivă, diviziunea 08 - Alte activități extractive, mai exact aceștia desfășoară activități de extracție a pietrișului și nisipului; extracția argilei și caolinului.**

✎ **7.6%**, respectiv **10 agenți economici** activează în **secțiunea C. Industria prelucrătoare, diviziunea 10 - Industria alimentară, 16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite, 23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice și 25 - Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații. Agenții economici realizează activități de fabricarea produselor de morărit; fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie; fabricarea produselor lactate și a brânzeturilor; fabricarea altor produse din lemn; fabricarea articolelor din plută, paie și din alte materiale vegetale împletite; tăierea, fasonarea și finisarea pietrei; fabricarea produselor din azbociment; fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice.**

✎ **28.0%**, respectiv **37 agenți economici** activează în **secțiunea F. Construcții, diviziunile 41 - Construcții de clădiri, 42 - Lucrări de geniu civil și 43 - Lucrări speciale de construcții. Agenții economici realizează: dezvoltare (promovare) imobiliară; lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale; lucrări de construcții a proiectelor utilitare pentru electricitate și telecomunicații; lucrări de instalații electrice; alte lucrări de finisare; alte lucrări speciale de construcții n.c.a.; lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat; lucrări de tâmplărie și dulgherie.**

SECTORUL TERȚIAR

În sectorul terțiar activează **31.8%**, respectiv **42 agenți economici**, din totalul agenților economici aflați în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea. Numărul de agenți economici, ponderea înregistrată pe fiecare activitate a economiei naționale conform CAEN rev.2, diviziunile aferente și activitățile realizate se prezintă astfel:

➤ **22.7%**, respectiv **30 agenți economici** activează în **secțiunea G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, diviziunile 45** - Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor, **46** - Comerț cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete și **47** - Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor. *Aceștia realizează următoarele activități: întreținerea și repararea autovehiculelor; comerț cu ridicata al produselor lactate, ouălor, uleiurilor și grăsimilor comestibile; comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare; intermediari în comerțul specializat în vânzarea produselor cu caracter specific, n.c.a.; comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun; comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse nealimentare; comerț cu amănuntul al cărnii și al produselor din carne, în magazine specializate; comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioșcuri și piețe; comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet; comerț cu amănuntul efectuat în afara magazinelor, standurilor, chioșcurilor și piețelor.*

➤ **1.5%**, respectiv **2 agenți economici** activează în **secțiunea H. Transport și depozitare, diviziunea 49** - Transporturi terestre și transporturi prin conducte, *aceștia desfășurând activități de transporturi rutiere de mărfuri.*

➤ **3.0%**, respectiv **4 agenți economici** activează în **secțiunea I. Hoteluri și restaurante, diviziunea 56** - Restaurante și alte activități de servicii de alimentație, respectiv *prestează activități în restaurante; baruri și alte activități de servire a băuturilor;*

➤ **1.5%**, respectiv **2 agenți economici** activează în **secțiunea M - Activități profesionale, științifice și tehnice, diviziunile 70** - Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management și **71** - Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică. *Aceștia realizează activități de consultanță pentru afaceri și management; activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea.*

➤ **0.8%**, respectiv **un agent economic** activează în **secțiunea N - Activități de servicii administrative și activități de servicii suport, diviziunea 80** - Activități de investigații și protecție, concret realizează *activități de protecție și gardă.*

➤ **0.8%**, respectiv **un agent economic** activează în **secțiunea Q - Sănătate și asistență socială, diviziunea 86** - Activități referitoare la sănătatea umană, concret realizează *activități de asistență medicală generală.*

✎ **1.5%**, respectiv **2 agenți economici** activează în **secțiunea S - Alte activități de servicii, diviziunea 96 - Alte activități de servicii**, concret realizează *activități de cofatură și alte activități de înfrumusețare*.

Potrivit informațiilor detaliate în paragrafele anterioare, concluzionăm că toți agenții economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea din sectorul primar își desfășoară activitatea în secțiunea agricultură, silvicultură și pescuit, preponderent realizând activități agricole și zootehnice și mai puțin activități piscicole.

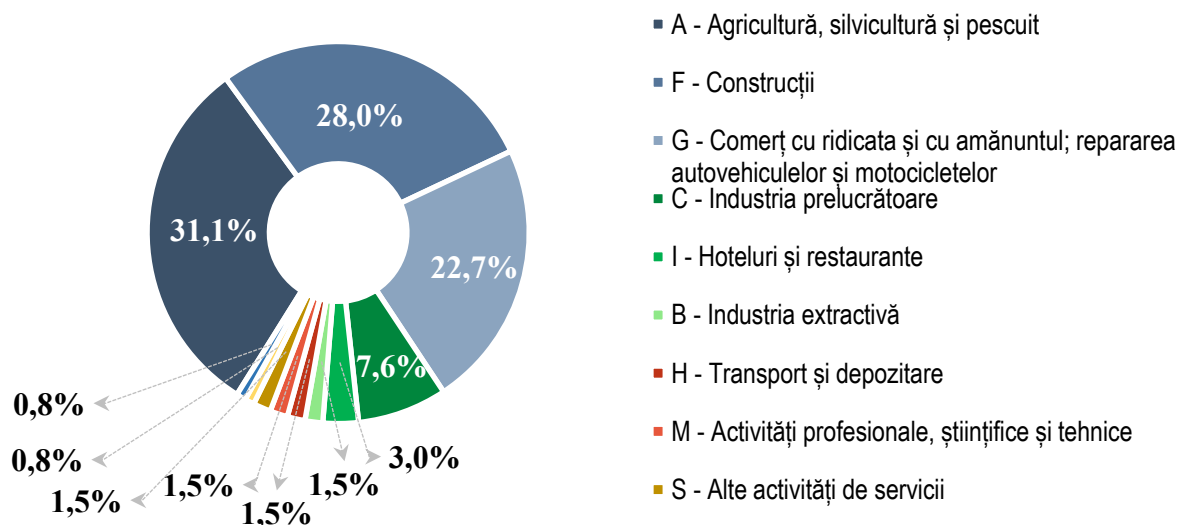
Dacă ne raportăm la domeniile de activitate ale agenților economici din sectorul secundar, am identificat faptul că cei mai mulți își desfășoară activitatea în construcții, preponderent realizează lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale, iar dacă analizăm domeniile de activitate ale agenților economici din sectorul terțiar am constatat că cei mai mulți activează în comerț, preponderent în comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor.

Numărul și ponderea agenților economici aflați în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, grupați în funcție de sectorul de activitate și activități ale economiei naționale conform CAEN rev.2

Sector de activitate și activități ale economiei naționale conform CAEN rev.2	Număr antreprenori	Ponderi total
SECTOR PRIMAR	41	31.1%
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	41	31.1%
SECTOR SECUNDAR	49	37.1%
B. Industrie extractivă	2	1.5%
C. Industrie prelucrătoare	10	7.6%
F. Construcții	37	28.0%
SECTOR TERȚIAR	42	31.8%
G. Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	30	22.7%
H. Transport și depozitare	2	1.5%
I. Hoteluri și Restaurante	4	3.0%
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	2	1.5%
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1	0.8%
Q. Sănătate și asistență socială	1	0.8%
S. Alte activități de servicii	2	1.5%
TOTAL	132	100.0%

Sursa: ListăFirme.ro

Ponderea agenților economici aflați în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, grupați după secțiuni conform CAEN rev.2

Sursa: ListăFirme.ro

Evoluția agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024 și a numărului de angajați ai acestora, respectiv repartizarea acestora pe sectoare de activitate

Numărul agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, prezintă o evoluție ascendentă. Dacă raportăm anul 2023 la anul 2019, obținem o creștere cu 14.9% a numărului de agenți economici care au depus situații financiare. Repartizarea antreprenorilor pe sectoare de activitate evidențiază următoarele: ponderea antreprenorilor din sectorul primar variază între 5.6% și 7.4%, ponderea antreprenorilor din sectorul secundar variază între 40.4% și 50.8%, iar ponderea antreprenorilor din sectorul terțiar variază între 42.6% și 53.2%.

Numărul de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024 a oscilat, evoluția sa fiind una ascendentă, în anul 2023 fiind înregistrați cu 16.4% mai mulți angajați comparativ cu anul 2019. Repartizarea angajaților pe sectoare de activitate evidențiază următoarele: ponderea celor din sectorul primar variază între 2.8% și 6.1%, ponderea celor din sectorul secundar variază între 45.8% și 67.7%, iar a celor din sectorul terțiar variază între 26.2% și 51.4%.

Evoluția agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024 și a numărului de angajați ai acestora, respectiv repartizarea acestora pe sectoare de activitate, în perioada 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Număr agenți economici					
Sector primar	3 (6.4%)	3 (5.6%)	4 (7.1%)	4 (6.6%)	4 (7.4%)
Sector secundar	19 (40.4%)	25 (47.2%)	28 (50.0%)	31 (50.8%)	27 (50.0%)
Sector terțiar	25 (53.2%)	25 (47.2%)	24 (42.9%)	26 (42.6%)	23 (42.6%)
TOTAL agenți	47	53	56	61	54
Număr angajați (persoane)					
Sector primar	15 (6.1%)	13 (5.7%)	9 (4.1%)	10 (3.8%)	8 (2.8%)
Sector secundar	165 (67.7%)	142 (62.6%)	113 (51.9%)	124 (47.7%)	130 (45.8%)
Sector terțiar	64 (26.2%)	72 (31.7%)	96 (44.0%)	126 (48.5%)	146 (51.4%)
TOTAL angajați	244	227	218	260	284

Sursa: ListăFirme.ro

Evoluția cifrei de afaceri și a profitului înregistrat de către agenții economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, respectiv repartizarea acestora pe sectoare de activitate

În perioada 2019 - 2023, **cifra de afaceri a agenților economici, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024**, înregistrează o evoluție ascendentă. Cifra de afaceri înregistrată în anul 2023 a fost cu 50.7% mai mare, comparativ cu cifra de afaceri înregistrată în anul 2019 (a crescut de la 72.728.438 lei la 109.636.042 lei). În plus, repartizarea cifrei de afaceri obținută la nivelul anului 2023, pe sectoare de activitate evidențiază faptul că 5.6% este realizată de antreprenorii din sectorul primar, 31.1% este realizată de antreprenorii din sectorul secundar, iar 63.3% este realizată de antreprenorii din sectorul terțiar.

Profitul agenților economici care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, în perioada analizată, a crescut în ansamblu, chiar dacă antreprenorii din sectorul primar au obținut pierderi în anii 2019 și 2020. Totodată, profitul înregistrat de către agenții economici în anul 2023 a fost cu 92.9% mai mare comparativ cu profitul înregistrat în anul 2019 (a crescut de la 7.439.460 lei la 14.352.266 lei). Repartizând profitul înregistrat de antreprenori în anul 2023, pe sectoare de activitate, am identificat faptul că cel mai mare profit s-a înregistrat în sectorul terțiar (53.7%).

Evoluția cifrei de afaceri și a profitului înregistrat de către agenții economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, respectiv repartizarea acestora pe sectoare de activitate, în perioada 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Cifra de afaceri (Lei)					
Sector primar	8448362	5943947	5021457	5499412	6174857
Sector secundar	21323742	26154795	25097865	21493489	34129721
Sector terțiar	42956334	54820887	65857476	73365855	69331464
TOTAL cifră de afaceri	72728438	86919629	95976798	100358756	109636042
Profit (Lei)					
Sector primar	-745149	-624803	102398	274828	1501258
Sector secundar	3525084	6056529	1325919	3339652	5147333
Sector terțiar	4659525	7059199	9610744	9564328	7703675
TOTAL profit	7439460	12490925	11039061	13178808	14352266

Sursa: ListăFirme.ro

Caracteristicile sectorului primar în Comuna Butea

Agricultura

¹Potențialul agricol al Comunei Butea este determinat de prezența terenului arabil, a terenurilor ocupate de pășuni, fânețe, vii și pepiniere viticole care reprezintă premisele care favorizează activitățile bazate pe cultura plantelor și creșterea animalelor.

Cadrul natural generos, cu dealuri înierbate și cu păduri, câmpuri largi de podiș și terasele mai joase prezintă condiții foarte bune și pentru creșterea animalelor.

Din fondul funciar al comunei, suprafața agricolă ocupă ponderea cea mai mare, respectiv 70.0%, iar suprafața ocupată cu terenuri neagricole este de 29.0%. Din suprafața agricolă, ponderea cea mai mare, de 83.0% este ocupată de teren arabil, în special cultură mare, 15.0% este ocupată de pășuni și 2.0% este ocupată de vii și pepiniere viticole.

¹ Strategia de Dezvoltare a Comunei Butea, Județul Iași, perioada de referință 2021 - 2027, p. 58

În Comuna Butea, există o serie de utilaje agricole, acestea fiind deținute individual de cetățeni, precum: - tractoare (37 bucăți), motocultoare (12 bucăți), motocositoare (8 bucăți), pluguri pentru tractor (24 bucăți), pluguri cu tracțiune animală (100 bucăți), cultivatoare (5 bucăți), grape cu tracțiune mecanică (17 bucăți), grape cu tracțiune animală (10 bucăți), combinatoare (6 bucăți), semănători cu tracțiune mecanică pentru păioase - simple (6 bucăți), semănători cu tracțiune mecanică pentru păioase - multifuncționale (o bucată), semănători cu tracțiune mecanică pentru prășitoare - simple (7 bucăți), semănători cu tracțiune mecanică pentru prășitoare - multifuncționale (3 bucăți), semănători cu tracțiune animală (70 bucăți), mașini pentru plantat cartofi (3 bucăți), mașini pentru plantat răsaduri (o bucată), mașini pentru împrăștiat îngrășăminte chimice (8 bucăți), mașini pentru împrăștiat îngrășăminte organice (două bucăți), mașini pentru erbicidat (10 bucăți), combine autopropulsate pentru recoltat cereale păioase (o bucată), combine și mașini pentru recoltat cartofi (o bucată), cositori cu tracțiune mecanică (8 bucăți), prese pentru balotat paie și fân - baloți paralelipedici (8 bucăți), prese pentru balotat paie și fân - baloți cilindrici (două bucăți), încărcătoare hidraulice (4 bucăți), motopompe pentru irigații (6 bucăți), aripi de ploaie cu deplasare manuală (6 bucăți) și instalații pentru prepararea furajelor (două bucăți).

Această enumerare a utilajelor agricole și numărul de bucăți aferente reflectă un grad moderat de mecanizare agricolă, dar comparativ cu numărul mare de echipamente cu tracțiune animală, se poate observa că încă există o dependență semnificativă de metodele tradiționale. Acest lucru sugerează că la nivel local există un potențial semnificativ de creștere a utilizării tractoarelor și altor utilaje mecanizate.

Referitor la evoluția principalelor culturi agricole din Comuna Butea, suprafața cultivată cu grâu a crescut anual în perioada 2019 - 2022, ceea ce a dus la o creștere semnificativă a producției anuale, în anul 2022 producția de grâu înregistrată fiind de 3.2 ori mai mare comparativ cu anul 2019 (a crescut de la 446,32 la 1.403,74 tone).

Suprafața cultivată cu porumb boabe a oscilat, în perioada analizată, iar cantitatea rezultată a înregistrat o scădere cu circa 18.8% în anul 2022 comparativ cu anul 2019 (de la 2.912,19 la 2.365,21 tone).

Dacă ne raportăm la floarea soarelui, atât ca suprafață cultivată, cât și ca producție rezultată, am identificat că ambele au oscilat anual, iar în anul 2022 comparativ cu anul 2019, atât suprafața cultivată cu floarea soarelui, cât și producția acesteia au scăzut cu aproximativ 33.0%.

În ceea ce privește suprafețele cultivate și producție de rapiță și orzoaică există informații doar pentru anul 2022, și anume: cultura de rapiță ocupă 74,64 ha și a înregistrat o producție de 239,74 tone, iar cultura de orzoaică ocupă 3,36 ha și a înregistrat o producție de 3,4 tone.

În perioada analizată, suprafața cultivată cu legume a scăzut de circa 10.6 ori (de la 307,93 la 28,92 hectare), ceea ce a dus la o reducere semnificativă a producției (de circa 4.8 ori, de la 852,21 la 178,48 tone).

Tabel I. Evoluția principalelor culturi agricole din Comunei Butea, în perioada 2019 - 2022

Ani	2019		2020		2021		2022	
	Suprafață(ha)	Producția anuală (t)	Suprafață(ha)	Producția anuală (t)	Suprafață(ha)	Producția anuală (t)	Suprafață(ha)	Producția anuală (t)
Grâu	121,33	446,32	264,56	968,58	302,44	1117,78	379,39	1403,74
Porumb boabe	534,72	2912,19	393,6	2148,78	399,42	2232,45	422,36	2365,21
Floarea soarelui	263,69	942,33	320	1145	379,8	1353,49	177,18	631
Legume	307,93	852,21	69,34	660,77	69,84	639,48	28,92	178,48
Cartofi	1,74	25,44	38	524	38,1	572	42	520
Rapiță	-	-	-	-	-	-	74,64	239,74
Orzoaică	-	-	-	-	-	-	3,36	3,40

* ha = hectare și t = tone

Sursa: Primăria Comunei Butea

Cultura de cartofi a înregistrat o creștere semnificativă a suprafeței cultivate în anul 2020 comparativ cu anul 2019 (de circa 21.9 ori, de la 1,74 la 524 hectare), fapt ce a influențat semnificativ și creșterea producției obținute de 20,6 ori (de la 25,44 la 178,48 tone), iar în perioada 2020 - 2022 atât suprafața cultivată, cât și producția s-au menținut relativ constante.

Concluzionăm că, tendințele generale arată o orientare spre culturi mari, precum grâul și porumbul, în timp ce legumele și floarea-soarelui s-au redus considerabil.

Zootehnia

²Creșterea animalelor este un sector care se dezvoltă pe baza potențialului vegetal și este o ocupație tradițională, asigurându-se necesarul de carne, lapte și produse lactate pentru populația locală și disponibilități de vânzare, atât pe plan local, cât și pe piața urbană apropiată.

Creșterea animalelor se practică în ferme de animale și în ferme mixte în sistem intensiv, dar și familii care practică creșterea animalelor în sistem gospodăresc.

Potrivit informațiilor primite de la Primăria Butea, pe raza localității își desfășoară activitatea 12 ferme zootehnice, numărul total de capete de animale în cadrul acestora însumând 408 capete.

² Strategia de Dezvoltare a Comunei Butea, Județul Iași, perioada de referință 2021 - 2027, p. 61

În ceea ce privește efectivele de animale pe categorii, datele din tabelul de mai jos evidențiază faptul că în perioada 2019 - 2022, efectivele de ovine au crescut semnificativ, în anul 2022 fiind înregistrate cu 30.9% mai multe ovine comparativ cu anul 2019.

În schimb, efectivele de caprine au fost într-o scădere continuă pe întreaga perioadă analizată, ajungând de la 200 capete în anul 2019 până la 124 capete în anul 2022, respectiv s-a înregistrat o scădere cu 38.0%.

Numărul porcinelor a oscilat, înregistrând o scădere în anul 2020, urmată de o creștere în anii 2021 și 2022. În anul 2022 efectivul de porcine a crescut cu 7.1% față de anul 2019 (de la 411 capete la 440 capete).

Numărul de păsări a crescut în anul 2020 comparativ cu anul 2019, ajungând la un număr de 4.397 capete, însă în perioada 2020 - 2022, acesta a scăzut anual, ajungând la 3.867 capete în anul 2022. Comparativ cu 2019, în anul 2022, numărul de păsări este mai mic cu circa 6.0%.

Numărul familiilor de albine a crescut de la 800 familii în anul 2019 la 1.000 familii în anul 2020, apoi a scăzut ușor în anul 2021 (840) și a înregistrat o creștere semnificativă în anul 2022 (1.200 familii). În anul 2022 comparativ cu anul 2019, numărul de familii a crescut cu 50.0%.

Evoluția efectivelor de animale din Comunei Butea, în perioada 2019 - 2022

Efectivele de animale	2019	2020	2021	2022
Ovine	567	587	869	742
Caprine	200	144	138	124
Porcine	411	367	427	440
Păsări	4112	4397	4210	3867
Familii de albine	800	1000	840	1200
TOTAL	6090	6495	6484	6373

Sursa: Primăria Comunei Butea

Numărul familiilor de albine a crescut de la 800 familii în anul 2019 la 1.000 familii în anul 2020, apoi a scăzut ușor în anul 2021 (840 familii) și a înregistrat o creștere semnificativă în anul 2022, la 1.200 familii. În anul 2022, față de anul 2019, numărul familiilor de albine a crescut cu 50.0%.

În concluzie, datele arată o creștere semnificativă a efectivelor de ovine și familiilor de albine și o scădere semnificativă a capetelor de caprine. Pe de altă parte, s-a înregistrat o scădere ușoară în rândul capetelor de păsări și o creștere ușoară în rândul capetelor de porcine.

Silvicultura

Pădurile de pe raza Comunei Butea ocupă o suprafață de aproximativ 535 ha, reprezentând 62.8% din suprafața neagrăcolă a comunei, respectiv 18.7% din suprafața totală a comunei.

³Vegetația lemnoasă din pădurile Găvrilan și Bou Bătrân este reprezentată prin plantații silvice ce cuprind specii precum: carpen, tei, ulm și stejar. De asemenea, există și specii de arbori și arbuști ca: alunul, cornul, păducelul, porumbarul și trandafirul sălbatic. În partea de vest a satului Butea se află lunca Siretului unde predomină răchita, plopul, sângerul și salcâmii.

Evoluția agenților economici din sectorul primar cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, respectiv evoluția numărului de angajați ai acestora și a cifrei de afaceri realizată, pe diviziuni conform CAEN rev.2

În sectorul primar există agenți economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea care își desfășoară activitatea în *agricultură, silvicultură și pescuit*, respectiv agricultură, vânătoare și servicii anexe (diviziunea 01) și pescuit și acvacultură (diviziunea 03).

Evoluția agenților economici din sectorul primar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe secțiuni conform CAEN rev.2, în perioada 2019 - 2023

Număr agenți economici din sectorul primar, care au depus situații financiare	2019	2020	2021	2022	2023
A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT					
01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe	2	2	3	3	3
03 - Pescuitul și acvacultura	1	1	1	1	1
Total agenți economici din sectorul primar care au depus situații financiare	3	3	4	4	4

Sursa: ListăFirme.ro

³ Strategia de Dezvoltare a Comunei Butea, Județul Iași, perioada de referință 2021 - 2027, p. 46

În perioada 2019 - 2023, din totalul agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea înregistrați, în sectorul primar au depus situații financiare până la data de 12.02.2024 cel mult 4 agenți economici. Dacă ne raportăm la **numărul de angajați** ai acestora, potrivit datelor din *Tabelul XVII* maximul a fost de 15 angajați în anul 2019 și minimul 8 angajați în anul 2023, aceștia fiind înregistrați doar în diviziunea 01 - agricultură, vânătoare și servicii anexe și reprezentând 2.8% din numărul total de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri ale agenților economici din sectorul primar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe secțiuni conform CAEN rev.2, în perioada 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
A. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ ȘI PESCUIT					
01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe					
Număr angajați	15	13	9	10	8
Cifra de afaceri (Lei)	8430837	5943947	5015516	5489698	6167923
03 - Pescuitul și acvacultura					
Număr angajați	0	0	0	0	0
Cifra de afaceri (Lei)	17525	0	5941	9714	6934
Total angajați sector primar	15	13	9	10	8
Total cifră de afaceri sector primar	8448362	5943947	5021457	5499412	6174857

Sursa: ListăFirme.ro

Analizând **cifra de afaceri a agenților economici din sectorul primar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024**, am identificat că aceasta a oscilat, înregistrând o evoluție descendentă. Cifra de afaceri înregistrată în anul 2023 a fost cu 26.9% mai mică, comparativ cu cifra de afaceri înregistrată în anul 2019 și reprezenta 5.6% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza comunei, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Caracteristicile sectorului secundar în Comuna Butea

În sectorul secundar există agenți economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea care își desfășoară activitatea în **industria extractivă**, respectiv alte activități extractive

(diviziunea 08), agenți economici care își desfășoară activitatea în *industria prelucrătoare*, respectiv industria alimentară (diviziunea 10), fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite (diviziunea 16), fabricarea altor produse din minerale nemetalice (diviziunea 23) și industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații (diviziunea 25) și agenți economici care își desfășoară activitatea în *construcții*, respectiv construcții de clădiri (diviziunea 41), lucrări de geniu civil (diviziunea 42) și lucrări speciale de construcții (diviziunea 43).

Evoluția agenților economici din sectorul secundar cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, respectiv evoluția numărului de angajați ai acestora și a cifrei de afaceri realizată, pe diviziuni conform CAEN rev.2

A) Număr agenți economici și angajați

În ramura *industriei extractive* (diviziunea 08) în perioada 2019 - 2023 au depus situații financiare 2 agenți economici, în cadrul societăților acestora fiind înregistrați cel mult 42 angajați pe toată perioada analizată. În anul 2023 în această ramură s-au înregistrat 3 angajați, aceștia reprezentând 2.3% din numărul total de angajați ai agenților economici din sectorul secundar și 1.1% din numărul total de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

În ramura *industriei prelucrătoare* (diviziunile 10, 16, 23, 25) cel mult 5 agenți economici au depus situații financiare, în cadrul societăților acestora fiind înregistrați cel mult 23 angajați pe toată perioada analizată. În anul 2023 în această ramură s-au înregistrat 21 angajați, aceștia reprezentând 16.2% din numărul total de angajați ai agenților economici din sectorul secundar și 7.4% din numărul total de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

În ramura *construcțiilor* (diviziunile 41, 42 și 43) cel mult 24 agenți economici au depus situații financiare până la 12.02.2024, în cadrul societăților acestora fiind înregistrați cel mult 112 angajați pe toată perioada analizată. La nivelul anului 2023 în această ramură s-au înregistrat 106 angajați, aceștia reprezentând 81.5% din numărul total de angajați ai agenților economici din sectorul secundar și 37.3% din numărul total de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

B) Cifra de afaceri

Referitor la cifra de afaceri înregistrată în *industrie extractivă* (diviziunea 08), datele evidențiază faptul că aceasta a oscilat în perioada 2019 - 2023, evoluția sa prezentând un trend descendent. Cea mai

mare cifră de afaceri s-a înregistrat în anul 2020 (4.056.359 lei), iar cea mai mică cifră de afaceri s-a înregistrat în anul 2023 (31.556 lei), aceasta din urmă fiind de circa 120 ori mai mică, comparativ cu anul 2019 (3.783.141 lei).

Cifra de afaceri din anul 2023 reprezintă 0.1% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici din sectorul secundar și 0.03% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici de pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Având în vedere cifra de afaceri înregistrată în *industrie prelucrătoare* (diviziunile 10,16 și 23), datele evidențiază faptul că aceasta o oscilat în perioada 2019 - 2023, evoluția sa prezentând un trend ascendent. Cea mai mică cifră de afaceri s-a înregistrat în anul 2020 (2.411.459 lei), iar cea mai mare cifră de afaceri s-a înregistrat în anul 2023 (8.290.481 lei), aceasta din urmă fiind de circa 2.8 ori mai mare, comparativ cu anul 2019 (2.976.740 lei).

Cifra de afaceri din anul 2023 reprezintă 24.3% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici din sectorul secundar și 7.6% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici de pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Dacă ne raportăm la cifra de afaceri în *construcții* (diviziunile 41, 42 și 43), datele din *Tabelul XIX* evidențiază faptul că aceasta o oscilat în perioada 2019 - 2023, evoluția sa prezentând un trend ascendent. Cea mai mică cifră de afaceri s-a înregistrat în anul 2022 (13.304.661 lei), iar cea mai mare cifră de afaceri s-a înregistrat la nivelul anului 2023, respectiv 25.807.684 lei, de aproximativ 1.8 ori mai mare decât cifra de afaceri înregistrată în anul 2019 (14.563.861 lei).

Totodată, cifra de afaceri din anul 2023 reprezintă 75.6% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici din sectorul secundar și 23.5% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici de pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Evoluția agenților economici din sectorul secundar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe secțiuni și diviziuni conform CAEN rev.2, în perioada 2019 - 2023

Număr agenți economici din sectorul secundar, care au depus situații financiare	2019	2020	2021	2022	2023
B. INDUSTRIE EXTRACTIVĂ					
08 - Alte activități extractive	2	2	2	2	2
C. INDUSTRIE PRELUCRĂTOARE					
10 - Industria alimentară	2	3	3	3	1
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută,	1	1	1	1	1

cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite					
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice	1	1	1	1	0
25 - Industria construcțiilor metalice și a produselor din metal, exclusiv mașini, utilaje și instalații	0	0	0	0	0
Total agenți economici - industria prelucrătoare	4	5	5	5	2
F. CONSTRUCȚII					
41 - Construcții de clădiri	11	15	16	18	16
42 - Lucrări de geniu civil	1	1	1	1	1
43 - Lucrări speciale de construcții	1	2	4	5	6
Total agenți economici - construcții	13	18	21	24	23
TOTAL agenți economici din sectorul secundar, care au depus situații financiare	19	25	28	31	27

Sursa: ListăFirme.ro

Evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri ale agenților economici din sectorul secundar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza comunei, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe secțiuni și diviziuni conform CAEN rev.2, în perioada 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
B. INDUSTRIE EXTRACTIVĂ					
08 - Alte activități extractive					
Număr angajați	42	30	3	2	3
Cifra de afaceri (Lei)	3783141	4056359	649420	339274	31556
C. INDUSTRIE PRELUCRĂTOARE					
10 - Industria alimentară					
Număr angajați	9	9	12	1	11
Cifra de afaceri (Lei)	850151	878989	959087	1291200	1609045
16 - Prelucrarea lemnului, fabricarea produselor din lemn și plută, cu excepția mobilei; fabricarea articolelor din paie și din alte materiale vegetale împletite					
Număr angajați	2	6	11	12	10
Cifra de afaceri (Lei)	2036218	1424647	5114956	6404201	6681436
23 - Fabricarea altor produse din minerale nemetalice					
Număr angajați	0	1	0	1	--

Cifră de afaceri (Lei)	90371	107823	176021	154153	--
Total angajați - industrie prelucrătoare	11	16	23	14	21
Total cifră de afaceri - industrie prelucrătoare (Lei)	2976740	2411459	6250064	7849554	8290481
F. CONSTRUCȚII					
41 - Construcții de clădiri					
Număr angajați	101	92	81	96	89
Cifră de afaceri (Lei)	14124089	19438804	17503071	12458735	24048447
42 - Lucrări de geniu civil					
Număr angajați	8	0	0	0	0
Cifră de afaceri (Lei)	259304	0	0	0	0
43 - Lucrări speciale de construcții					
Număr angajați	3	4	6	12	17
Cifră de afaceri (Lei)	180468	248173	695310	845926	1759237
Total angajați - construcții	112	96	87	108	106
Total cifră de afaceri - construcții (Lei)	14563861	19686977	18198381	13304661	25807684
Total angajați sector secundar	165	142	113	124	130
Total cifră de afaceri sector secundar	21323742	26154795	25097865	21493489	34129721

Sursa: ListăFirme.ro

Caracteristicile sectorului terțiar în Comuna Butea

În sectorul terțiar există agenți economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea care își desfășoară activitatea în *comerț sau servicii*.

În *comerț* se desfășoară următoarele activități: comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor (diviziunea 45), comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete (diviziunea 46), respectiv comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor (diviziunea 47).

În *servicii* se desfășoară următoarele activități: transporturi terestre și transporturi prin conducte (diviziunea 49), restaurante și alte activități de servicii de alimentație (diviziunea 56), activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management (diviziunea 70), activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică (diviziunea 71), activități de investigații și protecție (diviziunea 80), activități referitoare la sănătatea umană (diviziunea 86), respectiv alte activități de servicii (diviziunea 96).

Evoluția agenților economici din sectorul terțiar cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, respectiv evoluția numărului de angajați ai acestora și a cifrei de afaceri realizată, pe diviziuni conform CAEN rev.2

A) Număr agenți economici și angajați

În **comerț** (diviziunile 45, 46 și 47), cel mult 19 agenți economici au depus situații financiare până la 12.02.2024, în cadrul societăților acestora fiind înregistrați cel mult 131 angajați pe toată perioada analizată. În anul 2023 numărul de angajați reprezenta 89.7% din numărul total de angajați ai agenților economici din sectorul terțiar și 46.1% din numărul total de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

În **servicii** (diviziunile 49, 56, 63, 70, 71, 80, 86 și 96) cel mult 7 agenți economici au depus situații financiare până la 12.02.2024, în cadrul societăților acestora fiind înregistrați cel mult 19 angajați pe toată perioada analizată. Numărul de angajați înregistrat în anul 2023 reprezintă 10.3% din numărul total de angajați ai agenților economici din sectorul terțiar și 5.3% din numărul total de angajați ai agenților economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Evoluția agenților economici din sectorul terțiar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe secțiuni și diviziuni conform CAEN rev.2, în perioada 2019 - 2023

Număr agenți economici din sectorul terțiar, care au depus situații financiare	2019	2020	2021	2022	2023
G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR					
45 - Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor	1	1	1	1	2
46 - Comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete	1	1	1	1	1
47 - Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	17	17	16	17	14
Total agenți economici - comerț	19	19	18	19	17
SERVICII (SECȚIUNILE H, I, M, N, Q, S)					
49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte	2	2	2	1	1

56 - Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	2	2	2	3	4
70 - Activități ale direcțiilor (centralelor), birourilor administrative centralizate; activități de management și de consultanță în management	0	0	0	0	0
71 - Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică	1	1	1	1	1
80 - Activități de investigații și protecție	1	1	0	0	0
86 - Activități referitoare la sănătatea umană	0	0	1	1	0
96 - Alte activități de servicii	0	0	0	1	0
Total agenți economici - servicii	6	6	6	7	6
TOTAL agenți economici din sectorul terțiar, care au depus situații financiare	25	25	24	26	23

Sursa: ListăFirme.ro

Evoluția numărului de angajați și a cifrei de afaceri ale agenților economici din sectorul terțiar, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe secțiuni și diviziuni conform CAEN rev.2 în perioada 2019 - 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
G. COMERȚ CU RIDICATA ȘI CU AMĂNUNTUL; REPARAREA AUTOVEHICULELOR ȘI MOTOCICLETELOR					
45 - Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor					
Număr angajați	0	0	0	0	0
Cifră de afaceri (Lei)	0	0	0	0	0
46 - Comerț cu ridicata, cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete					
Număr angajați	2	1	0	0	0
Cifră de afaceri (Lei)	126283	0	0	0	30000
47 - Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor					
Număr angajați	55	65	85	107	131
Cifră de afaceri (Lei)	41604033	53349911	63482500	68250737	65470206
Total angajați - comerț	57	66	85	107	131
Total cifră de afaceri - comerț (Lei)	41730316	53349911	63482500	68250737	65500206
SERVICII (SECȚIUNILE H, I, J, M, Q, S)					

49 - Transporturi terestre și transporturi prin conducte					
Număr angajați	0	0	0	0	1
Cifră de afaceri (Lei)	6440	12840	588	10164	46218
56 - Restaurante și alte activități de servicii de alimentație					
Număr angajați	5	4	4	6	7
Cifră de afaceri (Lei)	606899	310194	603315	1045440	1315991
71 - Activități de arhitectură și inginerie; activități de testări și analiză tehnică					
Număr angajați	2	2	7	7	7
Cifră de afaceri (Lei)	612679	1147942	1587425	3524327	2469049
80 - Activități de investigații și protecție					
Număr angajați	0	0	--	--	--
Cifră de afaceri (Lei)	0	0	--	--	--

86 - Activități referitoare la sănătatea umană					
Număr angajați	--	--	0	3	--
Cifră de afaceri (Lei)	--	--	183648	368744	--
96 - Alte activități de servicii					
Număr angajați	--	--	--	3	--
Cifră de afaceri (Lei)	--	--	--	166443	--
Total angajați - servicii	7	6	11	19	15
Total cifră de afaceri - servicii (Lei)	1226018	1470976	2374976	5115118	3831258
Total angajați sector terțiar	64	72	96	126	146
Total cifră de afaceri sector terțiar	42956334	54820887	65857476	73365855	69331464

Sursa: ListăFirme.ro

B) Cifră de afaceri

Cifra de afaceri înregistrată în *comerț* (diviziunile 46 și 47) a oscilat, evoluția acesteia prezentând un trend ascendent. În anul 2019 aceasta a fost de 41.730.316 lei, iar în anul 2023 aceasta a ajuns la 65.500.206 lei, fiind de 1.6 ori mai mare. Totodată aceasta reprezintă 94.5% din totalul cifrei de afaceri a

agenților economici din sectorul terțiar și 59.77% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici de pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

Dacă ne raportăm la cifra de afaceri din *servicii* (diviziunile 49, 56, 63, 70, 71, 86 și 96), datele din *Tabelul XXI* evidențiază faptul că aceasta a oscilat în perioada 2019 - 2023, evoluția sa prezentând un trend ascendent. La nivelul anului 2019 cifra de afaceri a fost de 1.226.018 lei, iar la nivelul anului 2023 aceasta a ajuns la 3.831.258 lei, fiind de circa 3.1 ori mai mare.

Totodată, cifra de afaceri înregistrată în servicii la nivelul anului 2023, de către agenții economici cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, reprezintă 5.5% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici din sectorul terțiar și 3.5% din totalul cifrei de afaceri a agenților economici de pe raza comunei, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024.

2.9. Dotări publice

Funcțiunile existente în cadrul zonei centrale sunt cele specifice - obiective social-culturale: primărie, poștă, instituții de învățământ, poliție, dispensar, farmacie, instituții de cultură, instituții de cult.

Primăria - funcționează în localitatea Butea într-o clădire parter.

Servicii în sănătate și asistență socială existente în comună:

- un dispensar medical uman în care regăsim un cabinet medical în care își desfășoară activitatea un medic de familie și un cabinet stomatologic deservit de un medic dentist;
- sediul poliției, sat Butea;
- un cabinet medical în satul Miclăușeni deservit de un medic de familie;
- azilul de bătrâni Papa Ioan Paul al II-lea, din satul Butea;
- centrul medical – social Providența din satul Miclăușeni;
- 2 farmacii localizate în satul Butea;
- 1 dispensar veterinar deservit de un medic veterinar localizat în satul Butea.

Poștă și telecomunicații - comuna este deservită de Compania Națională Poșta Română S.A, Oficiul Județean de Poștă Iași – Ghișeul Poștal Butea, din localitatea Butea.

Locuitorii comunei beneficiază de telefonie mobilă, televiziune prin cablu și internet.

Divertisment și petrecere a timpului liber:

- Cămin cultural;
- Baza sportivă (ocazional au loc competiții sportive);
- Biblioteca comunală;
- Mănăstirea Miclăușeni;

- Parc central sat Butea (Monumentul eroilor);
- Parc de joacă pentru copii – sat Miclăușeni;
- Biserica romano-catolică „Sfânta Treime”;
- Castelul Sturdza de la Miclăușeni;
- Parcul dendrologic Miclăușeni;
- Sărbătoarea "Sfânta Treime”;
- “Ziua Recoltei”;
- Tariful „Fiuleț”;
- Hanul Trei Iazuri;
- Hanul „Patru Anotimpuri”.

Așezările rurale au evoluat, în principal, sub acțiunea factorilor social-economici, dar s-au dezvoltat și sub influența mediului natural, a localizării în raport cu posibilitățile de alimentare cu apă, cu existența unor resurse (lemn, piatră, loc de cultivat și de pășunat), a unor microclimate de adăpostire, a terenurilor prielnice pentru extinderea vetrelor, etc.

Ansamblul armonios al cadrului natural a favorizat prezența grupurilor umane încă din paleolitic. La limita estică a satului Butea, în punctul numit „la Lutărie”, într-o groapă în formă de pâlnie, s-a descoperit ceramică de tip Cucuteni.

Au mai fost făcute descoperiri în diverse locuri din comună:

„La Porcărie” – așezare de tip Cucuteni A. Hallstatt din sec. III e.n.;

„Dealul Stanca” – ceramică ce aparține culturii Horodiștea – Erbiceni;

„La Podul Siretului” – așezare La Tene II și din sec. XI-XVII;

„La Dealul Neagului” în grădina lui Ianoș Blaj și a vecinilor săi s-a descoperit o necropolă în care scheletele au în apropiere fragmente de vase ceramice marid din sec. IV e.n.

Ambele sate au o vechime destul de mare, având în vedere faptul că ele au fost întemeiate cu peste 400 de ani în urmă.

2.10. Patrimoniul construit protejat

2.10.1. Imobile înscrise în Lista Monumentelor Istorice 2015

În comuna Butea sunt incluse în Lista Monumentelor Istorice următoarele situri:

- Sat Miclăușeni – Monumentul lui Alexandru Sturza – IS-III-m-B-04321
- Sat Miclăușeni – Mănăstirea Miclăușeni – IS-II-a-B-04199
- Sat Miclăușeni – Biserica Sf Voievozi, Buna Vestire – IS-II-a-B-04199.01
- Sat Miclăușeni – Castelul Sturza – IS-II-a-B-04199.02
- Sat Miclăușeni – Parc – IS-II-a-B-04199.03

2.10.2. Situri arheologice înscrise în Repertoriul Arheologic Național

În *Repertoriul arheologic al județului Iași* găsim un sit arheologic:

1. 96138.01 - Castelul Sturdza de la Miclăușeni

2.10.3. Zone construite protejate

Zona construită protejată reprezintă arealul în care regăsim valori de patrimoniu construit care necesită atenție suplimentară din partea autorităților. În cazul Comunei Butea, zona construită protejată poate fi delimitată în zona în care sunt prezente obiectivele incluse în Lista Monumentelor Istorice față de care se impune zona de protecție conform legii

2.11. Regim juridic de proprietate a terenurilor

Date generale

U.A.T.-ul comunei deține mai multe bunuri ce aparțin:

- domeniului public
- domeniului privat
- și alte terenuri proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice.

Terenuri ce aparțin domeniului public

Terenuri aflate în domeniul public se împart în:

- domeniul public aparținând statului;
- domeniul public de interes județean și
- domeniul public aparținând unității administrative teritoriale.

Terenuri ale domeniului public de interes național

Domeniul public de interes național este deținut de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor ce are în posesie terenuri neagricole – **păduri** și alte terenuri forestiere, la nivelul întregului U.A.T..

Terenuri ale domeniului public de interes județean

Domeniul public județean este alcătuit din următoarele bunuri:

- drumurile județene;

- terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea consiliul județean, precum și instituțiile publice de interes județean, cum sunt: biblioteci, muzee și alte asemenea bunuri, dacă nu au fost declarate de uz sau interes public național sau local;
- rețelele de alimentare cu apă realizate în sistem zonal sau microzonal, precum și stațiile de tratare cu instalațiile, construcțiile și terenurile aferente acestora.

Terenuri ale domeniului public de interes local

Domeniul public local conform Inventarul Bunurilor care alcătuiesc Domeniul Public al comunei Butea⁴, ocupă o suprafață importantă la nivelul localității și este alcătuit din următoarele bunuri, păstrând ordinea:

- 1) Străzi componente;
- 2) Clădire piață Agroalimentară Butea;
- 3) Clădire Școală Gimnazială nr. 1 „Dumitru Mărtinaș” Butea, nr. Cad. 640;
- 4) Clădire Școală Gimnazială nr. 2 construită pe schelet metalic, nr. Cad. 640, Butea;
- 5) Clădire Școală veche „Spiru Haret” Butea, nr. Cad. 61956;
- 6) Clădire Grădiniță cu program normal, Butea, nr. Cad. 641;
- 7) Clădire școală și grădiniță Miclăușeni, nr. Cad. 639;
- 8) Clădire Cămin Cultural Butea, nr. Cad. 62064;
- 9) Clădire Cămin Cultural și Cabinet Medical Miclăușeni;
- 10) Clădire bibliotecă Butea;
- 11) Bază sportivă Butea;
- 12) Clădire Dispensar Uman Butea, nr. Cad. 63163;
- 13) Clădire Consiliul Local Butea;
- 14) Clădire remiză și arhivă Butea, nr. Cad. 61644;
- 15) Teren Consiliul Local și Cămin Cultural, nr. Cad. 62064;
- 16) Teren aferent arhivă și remiză Primărie, nr. Cad. 61644;
- 17) Teren școala veche Butea „Spiru Haret”, Nr. Cad. 61956;
- 18) Teren școală + grădiniță Miclăușeni, nr. Cad. 639 (parțial);
- 19) Teren sport Miclăușeni, nr. Cad. 639 (parțial);

⁴Anexa la HCL comuna Butea nr. 43/01.04.2021

- 20) Teren școală gimnazială nr. 2, Butea, nr. Cad. 640;
- 21) Teren școală gimnazială nr. 1 „Dumitru Mărtinaș” Butea, nr. Cad. 640;
- 22) Teren grădiniță Butea, nr. Cad. 641;
- 23) Teren bibliotecă Butea;
- 24) Teren aferent Dispensar Uman Butea;
- 25) Teren aferent parc public Butea;
- 26) Teren centrală telefonică Butea;
- 27) Teren punct telefonic Fir Roșu Butea;
- 28) Teren post Poliție – Butea;
- 29) Teren piață agro-alimentară Butea;
- 30) Teren Lot nr. 1, nr. Cad. 63597, S=0,4969 ha;
- 31) Teren Lot nr. 2, nr. Cad. 63598, S=0,0585 ha;
- 32) Teren Lot nr. 3, nr. Cad. 63599, S=0,0311 ha;
- 33) Teren Lot nr. 4, nr. Cad. 63600, S=0,9935 ha;
- 34) Teren maidan la Rusu;
- 35) Teren aferent biserica Romao-catolică;
- 36) Teren cimitir 1 Butea;
- 37) Teren cimitir 2 Miclăușeni;
- 38) Teren Cimitirul Eroilor Butea;
- 39) Teren intravilan concesionat Consumcoop Tîrgu Frumos, nr. Cad. 62176;
- 40) Teren Viran Antoniu;
- 41) Pășune la est de D. Ion;
- 42) Pășune la Rapa Galbenă;
- 43) Pășune la Mutu;
- 44) Pășune pârâu Gabor Tuta;
- 45) Pășune pârâu Ghibosu;
- 46) Pășune La Fiu;
- 47) Teren deasupra izvor;
- 48) Teren fântână Bejan Antonia;

- 49) Teren pârâu Armanca;
- 50) Teren afectat de alunecări – pnetru împăduriri;
- 51) Teren aferent Groapă gunoi – Butea, (închisă din 1995);
- 52) Teren aferent Groapă gunoi – sat Miclăușeni (închisă din 1995);
- 53) Teren împrejmuit pentru cireadă Butea;
- 54) Teren aferent conductă gaz;
- 55) Teren stație SRM gaz metan;
- 56) Teren stație pompe – Buster;
- 57) Stufărișuri între iazuri Butea 1 – Butea 2;
- 58) Stufăriș aferent iaz Butea 2;
- 59) Teren aferent Pârâu Gagea;
- 60) Pășune Intravilan Butea;
- 61) Pășune comunală Budăi, T26, PS229;
- 62) Pășune comunală Budăi, T26, PS230;
- 63) Pășune comunală Budăi, T26, PS231;
- 64) Teren stație pompare-clorinare;
- 65) Teren ocupat de de PTA 4 și rețea electrică subterană 106 m;
- 66) Teren ocupat de 60 m reșea electrică subterană și 2 stâlpi SE8;
- 67) Teren ocupat de rețea electrică aeriană și 6 stâlpi SE8;
- 68) Teren ocupat de rețea electrică aeriană și 2 stâlpi SE8;
- 69) Teren ocupat de rețea electrică aeriană și 5 stâlpi de lemn;
- 70) Teren Bazar Lot 1, nr. Cad. 63548;
- 71) Teren Bazar Lot 2, nr. Cad. 63549;
- 72) Teren Bazar Lot 3, nr. Cad. 63550;
- 73) Teren stație pompare sistem canalizare I;
- 74) Teren stație pompare sistem canalizare II;
- 75) Teren stație pompare sistem canalizare III;
- 76) Teren arabil vicinal stânga Sector Zootehnic, T63, P2983/10;
- 77) Teren Cartag, T48, P402/100;

- 78) Iazul 1 Butea, suprafață=15,97 ha;
- 79) Iazul 2 Butea, suprafață=9,84 ha;
- 80) Stații maxi-taxi;
- 81) Poduri Butea și poduri Miclăușeni;
- 82) Rețea apă sat Butea și sat Micșăușeni;
- 83) Sistem de canalizare în comuna Butea;
- 84) Rețea gaz metan sat Butea;
- 85) Monument eroi Miclăușeni (cămin);
- 86) Monument eroi 1 Butea;
- 87) Monument Trei Cruci;
- 88) Monument Eroii 2 Butea (parc centru);
- 89) Monument intrare sat Butea (Baza Sportivă).

Terenuri ce aparțin domeniului privat

Conform Inventarului asupra Domeniului Privat, cea mai mare suprafață a acestuia este formată din terenuri ocupate de curți-construcții, dar și terenuri agricole.

Terenuri ce aparțin persoanelor fizice și juridice

Terenurile care aparțin persoanelor fizice și juridice ocupă cea mai mare suprafață la nivelul comunei Butea și sunt localizate atât în extravilan, cât și în intravilan. Ponderea cea mai mare a acestor terenuri se regăsește însă predominant în extravilan și are categoria de folosință arabil. Terenurile din intravilan însă, proprietate privată a persoanelor fizice și juridice, au predominant categoria de folosință curți construcții, dar se regăsesc și într-un procent destul de ridicat și terenuri neconstruite cu categoria de folosință arabil.

2.12. Echipare edilitară

2.12.1. Alimentarea cu apă potabilă și canalizarea apelor uzate

Crearea și modernizarea sistemelor de alimentare cu apă și canalizare constituie elemente de bază pentru orice comunitate. Acestea sunt necesare pentru a asigura condiții de sănătate, protecția mediului, accesibilitate și, în general, condiții optime de trai.

Accesul la apă potabilă reprezintă o nevoie elementară a omului, calitatea vieții fiind grav afectată de absența acesteia. Potrivit datelor furnizate de Primăria Comunei Butea, calitatea apei de suprafață și cea a

apei subterane se încadrează în limitele normale

Rețeaua publică pentru alimentarea cu apă, denumită și rețeaua de distribuție, reprezintă partea din sistemul public de alimentare cu apă alcătuită din conducte, armături și construcții anexe care asigură distribuția apei tuturor utilizatorilor. Limita rețelei publice de alimentare cu apă este contorul de branșament, respectiv aparatul de măsurare a volumului de apă consumat de utilizator, care se montează pe branșament între două vane/robinete, la limita proprietății utilizatorului, fiind ultima componentă a rețelei publice, în sensul de curgere a apei potabile.

Rețeaua publică de alimentare cu apă este amplasată de regulă pe domeniul public. În cazul în care condițiile tehnico-economice sunt avantajoase, rețeaua publică de alimentare cu apă poate fi amplasată, cu acordul deținătorilor, pe terenuri private. În cadrul comunei studiate, APAVITAL S.A. are ca obiect activitatea de alimentare cu apă potabilă și industrială.

Comuna Butea dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă doar în satul Butea. Alimentarea cu apă se face din conducta Iași-Timișești. Rezervorul de apă este amplasat în intravilan, pe înălțimile naturale, într-o zonă stabilă din punct de vedere al terenului. Rezervorul are și rol de compensare diurnă a debitelor, de asigurare a rezervei de incendiu și a cerinței de apă în sistem pe durata stingerii incendiilor.

Alimentarea cu apă a populației din satul Miclăușeni este asigurată din surse proprii, puțuri săpate de tip fântâni alimentate din pânzele freatice și construite de localnici din piatră sau beton. Nu există un control al gradului de potabilitate bacteriologică și chimică al apei acestor fântâni.

Primăria comunei Butea a demarat proiectul "*Extindere rețea de apă în satul Miclăușeni județul Iași*". Apele pluviale din comună sunt colectate prin intermediul rigolelor și șanțurilor amplasate pe marginea drumurilor, evacuarea apei făcându-se gravitațional la emisarii naturali. Locuitorii utilizează closete simple uscate, care constituie surse de infecție pentru pânza freatică.

Conform Recensământului Populației realizat în anul 2011, în Comuna Butea sunt înregistrați 2,2 km ce aparțin rețelei de distribuție a apei potabile, în timp ce în anul 2021 sunt prezentați 13,1 km.⁵

Rețeaua de canalizare este parte a sistemului public de canalizare, alcătuită din canale colectoare, canale de serviciu, cămine, guri de scurgere și construcții anexe care asigură preluarea, evacuarea și transportul apelor uzate. De menționat este faptul că existența unui sistem de canalizare condiționează calitatea mediului înconjurător și implicit a vieții.

Racordarea la rețeaua de apă potabilă, cât și la canalizare reprezintă o necesitate pentru întreaga populație. Astfel, este stimulată dezvoltarea durabilă, ceea ce duce la o creștere a nivelului de trai.

Pentru evacuarea apelor uzate din gospodării, în anul 2007, primăria comunei Butea a demarat proiectul "*Canalizare și stație de epurare în sistem centralizat comuna Butea*", proiect aflat în curs de implementare.

⁵ GOS106B - Lungimea totală a rețelei simple de distribuție a apei potabile, pe județe și localități

În anul 2022, conform HCL nr. 130/19.12.2022, consiliul local aprobă implementarea proiectului „*Extindere rețea de canalizare în comuna Butea, județul Iași*”

În cadrul Recensământului Populației realizat în anul 2011, pentru Comuna Butea nu sunt precizate date. La fel și pentru anul 2021.⁶

Conform Cordep (antreprenor general), s-a încheiat proiectul ce asigură transportul apei uzate de la locul de producer la stația de epurare.⁷

2.12.2. Alimentarea cu energie electrică

În vederea dezvoltării nivelului de trai este necesar ca populația să beneficieze de condiții decente de viață. Electrificarea totală ar permite condiții de existență mai bune, ar dezvolta activitățile productive în domeniul agriculturii, comerțului, artizanatului, al micii industrii, al turismului și ar frâna exodul către alte țări.

Alimentarea cu energie electrică a comunei Butea este asigurată din rețeaua de medie tensiune de 20 KV Tg. Frumos-Strunga-Butea, care este racordată la Sistemul Energetic Național. Comuna este în ăntregime electrificata, consumatorii din comuna sunt de tip casnic . Există un număr de 5 posturi de transformare amplasate în satul Butea și 2 posturi trafo în satul Miclăușeni.⁸

Rețeaua de medie tensiune de 20 KV este pozată pe stâlpi de beton tip RENEL. Posturile de transformare sunt de tip aerian și se alimentează radial din rețeaua de medie tensiune.

Rețeaua de joasă tensiune asigură racordarea tuturor beneficiarilor, realizând în același timp și iluminatul public. Rețeaua de iluminat public are o lungime de aproximativ 20 km si se află în apropierea rețelei de drumuri din comună. Această rețea se află în continuă extindere, pentru alimentarea noilor locuințe.⁹

Astfel, starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică în comuna Butea este bună.

2.12.3. Alimentarea cu gaze naturale

Comuna Butea **beneficiază** de gaze naturale doar în localitatea Butea. S.C. DESIGN PROIECT S.R.L. are *Licență de distribuție și Licență de furnizare gaze naturale*, din anul 2007, în comunele unde societatea a obținut *Concesionarea serviciului de distribuție gaze naturale* și unde își desfășoară activitatea de operare a sistemului de distribuție și furnizare gaze natural în comuna Butea.

Alimentarea cu gaze s-a realizat prin racord la conducta magistrală (două fire) cu Dn 250 mm și care

⁶ GOS110A - Lungimea totala simpla a conductelor de canalizare, pe judete si localitati

⁷ <https://www.cordep.ro/proiecte>

⁸ STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ a Comunei BUTEA Judetul Iasi 2014 – 2020, p. 23-24

⁹ Ibidem 31

funcționează în regim de presiune redusă. Reglarea și măsurarea gazelor naturale se realizează prin intermediul unui SRM , amplasat în dreptul localității Miclăușeni, partea stângă, spre Iași.¹⁰

Alimentarea cu căldură a locuințelor din localitatea Miclăușeni se realizează în cea mai mare parte cu sobe cu combustibil solid (lemn, deșeuri agricole etc.). Pentru alimentarea cu gaze naturale a localității Miclăușeni se recomandă întocmirea unui proiect pentru extindere rețea de distribuție gaze naturale.¹¹

O parte din gospodăria dispun de instalații proprii de furnizare a apei calde pentru baie, bucătărie și încălzire a locuinței.

Ca și proiecte aflate în derulare, este menționat „*Extindere distribuție gaze naturale în sat Miclăușeni*”.¹²

2.12.4. Telecomunicații

Sectorul de comunicații, parte importantă a infrastructurii unei țări, a avut o dezvoltare majoră în ultimii ani. Direcția principală urmărită a constat în alinierea la noile tehnologii utilizate în țările dezvoltate.

Accesul la internet al locuitorilor localității studiate este asigurat prin intermediul rețelei de telefonie fixă, prin fibră optică, precum și prin intermediul serviciilor mobile de conectare la internet, disponibile la operatorii de telefonie mobilă.

Începând cu 1.01.2001 comuna Butea a fost conectată la rețeaua telefonică de tip Alcatel.

Majoritatea familiilor din comună dețin televizoare și aparate radio. Există o rețea de cablu TV care acoperă ambele localități ale comunei, furnizorul de cablu este „SC Norbert Communication IT”.¹³

2.13. Probleme de mediu

2.13.1. Schimbări climatice

Conform evaluărilor de impact efectuate într-o serie de țări europene, precum și cercetării finanțate de UE și de OMS-EURO, se prevede că schimbările climatice vor influența epidemiologia multor boli și condiții de sănătate. Această evaluare este, de asemenea, susținută inclusiv de rapoarte din partea OMS și IPCC8 care descriu impactul negativ al schimbărilor climatice asupra sănătății umane. Aceste efecte asupra sănătății vor fi resimțite în mod neomogen de la o țară la alta sau în cadrul aceleiași țări, printre altele, ca urmare a caracteristicilor geografice ale teritoriului UE. Natura și proporția impacturilor financiare va depinde de capacitatea de adaptare și de acțiunile sistemelor de sănătate, precum și de accesibilitatea

¹⁰ Ibidem 31, p. 24

¹¹ Ibidem 33

¹² https://www.ghidulcuprimarii.ro/index.php?route=product/product&product_id=1472

¹³ STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ a Comunei BUTEA Județul Iasi 2014 – 2020, p. 24

de bază a diferitelor categorii ale populației la aceste servicii. Unele măsuri ar putea fi suficient de eficiente în condițiile climatice actuale, dar, în cazul unor schimbări climatice accentuate sau accelerate, ar putea fi necesar ca ele să fie consolidate sau modificate. Sistemele de sănătate sunt vulnerabile în raport cu evenimentele climatice extreme. Schimbările climatice ar putea avea un impact asupra sistemelor sanitare făcând ca cererea de servicii medicale să devină mai mare decât capacitatea sistemelor respective. De asemenea, ele ar putea influența capacitatea sistemelor de a răspunde cererilor, periclitând infrastructura, resursele tehnologice și disponibilitatea de forță de muncă. Această situație este legată de gradul de pregătire și de răspuns în situații de urgență.¹⁴

România prin poziția sa geografică și cu resursele financiare limitate va avea de suferit pe termen mediu și lung ca urmare a schimbărilor climatice.

Impactul schimbărilor climatice asupra sănătății populației se poate produce pe două niveluri, respectiv direct și indirect.

Posibile efecte ale impactului schimbărilor climatice:

Morbiditatea și mortalitatea

Principalul motiv de preocupare este legat de căldură, ca urmare a creșterii temperaturii medii anuale și a creșterii incidenței temperaturilor extreme, cu toate că această problemă este influențată și de schimbările socio-economice legate de creșterea populației, distribuția pe vârste (îmbătrânirea demografică caracteristică Europei) și de alți factori, precum migrația. În țările Uniunii Europene se preconizează că mortalitatea crește cu 1–4% pentru fiecare ridicare cu un grad a temperaturii, ceea ce înseamnă că mortalitatea legată de căldură ar putea crește cu circa 30 000 de decese pe an până în 2030 și cu 50 000 - 110 000 de decese pe an până în 2080 (proiectul PESETA¹⁵). Persoanele vulnerabile (vârstnice), cu o capacitate redusă de control și de reglare a temperaturii corpului, prezintă cel mai mare risc de deces ca urmare a șocului caloric și a tulburărilor cardiovasculare, renale, respiratorii și metabolice (*Matthies et al, 2008*). În timp ce numărul total al deceselor este strâns legat de dimensiunea populației, modificarea ratei mortalității poate fi mult mai accentuată în regiunile în care încălzirea se manifestă mai puternic. În contextul în care România are printre cele mai mari rate ale morbidității din Uniunea Europeană impactul schimbărilor climatice conduce la agravarea acestui indicator și implicit asupra degradării sănătății populației.

Bolile cu transmitere prin alimente

În plus, este probabil ca bolile infecțioase sensibile la temperatură, cum ar fi infecțiile transmise prin alimente (*Salmonella* sp. și altele) să devină mai frecvente. Studii recente (PESETA, bazat pe Kovats 2003) arată că în Europa s-ar putea înregistra o creștere semnificativă a morbidității, cu o evoluție potențială de 20 000 de cazuri în plus pe an până în 2030 și de 25 000 – 40 000 de cazuri în plus pe an

14 https://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/climate/docs/com_2009-147_ro.pdf

15 Raportul PESETA, <http://peseta.jrc.ec.europa.eu/docs/Agriculture.html>

până în 2080. În România, sistemul de sănătate public fiind unul precar și subfinanțat va accentua și agrava acest efect al bolilor cu transmitere prin alimente.

Bolile cu transmitere prin vectori

S-au studiat cu multă atenție modificările formelor de boli cu transmitere prin vectori care sunt legate de schimbările climatice. IPCC (Grupul interguvernamental privind schimbările climatice) prevede că schimbările climatice vor determina modificări în ceea ce privește transmiterea bolilor infecțioase prin vectori ca țânțarii sau căpușele ca urmare a schimbării ariei lor geografice de răspândire, a sezonelor de activitate și a dimensiunii populației (*Confalonieri et al, 2007*); de asemenea, modificările destinației terenurilor și factorii socio-economici (de exemplu, comportamentul uman, circulația persoanelor și a bunurilor) vor continua să fie importante.

Contaminarea surselor de alimentare cu apă.

Pe fondul încălzirii globale incidența fenomenelor extreme va crește, astfel că populația se poate aștepta la precipitații importante cantitativ. În urma unor evenimente pluviometrice ce includ precipitații abundente se pot declanșa focare de boli transmise prin apă (febră tifoidă, dizenterie, hepatită epidemică, lambliază), ca urmare a mobilizării agenților patogeni sau a contaminării pe scară largă a apei din cauza revărsării apei din rețelele de canalizare. Dintre bolile neinfecțioase datorate poluării apei potabile, prezintă un interes aparte *methemoglobinemia*, boală care apare ca rezultat al poluării cu nitrați a surselor de apă potabilă, ca urmare a efectelor poluării solului și apelor freatice și de suprafață, urmare administrării în exces de îngrășăminte chimice cu azot sau chiar de îngrășăminte naturale, ca și a depozitării neconforme a dejecțiilor pe sol, având în vedere probabilitatea de apariție a bolii, mai ales la copii, precum și consecințele uneori foarte grave ale bolii.

Calitatea aerului

Există alte aspecte privind sănătatea legate de schimbările climatice pentru care nu au fost încă efectuate o cuantificare și o evaluare suficiente. În timp ce în cursul ultimelor decenii nivelurile de poluare atmosferică s-au redus semnificativ în Europa, riscurile pentru sănătate provocate de poluarea atmosferică, în special de particulele în suspensie și ozon, sunt încă semnificative (Strategia tematică privind poluarea aerului, TSAP). Particulele în suspensie din atmosferă sunt poluanți ce se transportă pe distanțe lungi, proveniți din cauze naturale, ca de exemplu antrenarea particulelor de la suprafața solului de către vânt, erupții vulcanice etc. sau din surse antropice precum: arderile din sectorul energetic, procesele de producție (industria metalurgică, industria chimică etc). Traficul rutier contribuie la poluarea cu pulberi produsă de pneurile mașinilor atât la oprirea acestora cât și datorită arderilor incomplete a combustibilului. În România populația (urbană în special) este expusă la particulele în suspensie. Conform ultimelor rapoarte ale Comisiei Europene "cetățenii din anumite zone din București, Brașov și Iași au fost expuși în

mod aproape continuu unor niveluri nesănătoase de PM10 încă din 2007” fără a se întreprinde nimic pentru protejarea sănătății acestora.¹⁶

Alergenii din aer

Există, de asemenea, posibilitatea unei prelungiri a sezonului de apariție și a duratei alergiilor („febra de fân”, astm), cu efecte asupra costurilor directe ale asistenței medicale și medicamentelor, precum și asupra orelor de lucru și implicit asupra productivității muncii. În sfârșit, ar putea exista alte efecte indirecte ale schimbărilor climatice cu impact asupra altor factori determinanți ai sănătății, cum ar fi calitatea aerului din interior și din exterior, nivelul de poluare atmosferică și natura, gravitatea și momentul apariției alergenilor din aer, precum polenul sau mucegaiul. Populația la risc include copiii și persoanele în vârstă. În plus, persoanele care suferă deja de afecțiuni respiratorii cronice cum ar fi astm, alergiile grave sau bronhopneumopatia cronică obstructivă vor fi expuse unui risc deosebit de ridicat.¹⁷

Radiații ultraviolete

Un alt efect (indirect) al schimbărilor climatice asupra sănătății este determinat de posibila modificare a radiațiilor ultraviolete. S-a confirmat că temperaturile ambiante crescute vor influența vestimentația și timpul petrecut în exterior, riscând astfel să intensifice expunerea la radiațiile ultraviolete în unele regiuni (*Confalonieri et al., 2007*). Proiectul EUROSUN privind cuantificarea expunerii solare în Europa și a efectelor sale asupra sănătății examinează o serie de aspecte ale riscului potențial reprezentat de razele UV. Acest proiect, finanțat prin Programul comunitar în domeniul sănătății, are obiectivul de a monitoriza expunerea la ultraviolete și corelația dintre aceasta și incidența cancerelor de piele, inclusiv a melanomului malign, precum și a cataractei.

Boli mentale

Este recunoscut că efectele psihologice ale catastrofelor pot fi considerabile, mai ales în rândul grupurilor cu risc ridicat, cum ar fi copiii. Creșterea incidenței numărului de catastrofe provocate de condițiile climatice adverse ar putea, prin urmare, să determine o creștere a numărului de persoane afectate în această privință. Impactul psihologic asupra comunităților afectate ar fi major și prin urmare s-ar pune presiune pe sistemul public de sănătate.

Creșterea migrației ca urmare a schimbărilor climatice

Impactul schimbărilor climatice asupra economiilor naționale, a hranei și apei disponibile, precum și asupra creșterii nivelului mării, riscă să determine intensificarea fenomenului migrației la nivel global. Agravarea condițiilor de mediu va afecta însă în special mobilitatea internă și interregională. Ca urmare a creșterii cererii de asistență umanitară și de protecție a sănătății grupurilor vulnerabile care migrează către UE sau în cadrul teritoriului UE, ar putea fi necesară consolidarea capacității sistemelor de sănătate ale

16 <http://www.ziarulevenimentul.ro/stiri/dosar/cum-a-ajuns-iasul-in-topul-celor-mai-poluare-orase-din-romania--217391053.html>

17 https://ec.europa.eu/health/archive/ph_threats/climate/docs/com_2009-147_ro.pdf

statelor membre. Deși România și implicit județul Iași nu se află pe traseele și coridoarele de migrație, un potențial pericol este prezent.

Scăderea productivității muncii

Schimbările climatice pot afecta productivitatea muncii prin întâzieri ale activităților în sectorul agricol precum și cel al transporturilor. Un alt efect este riscul de sănătate în timpul unor evenimente extrem cum pot fi valurile de căldură sau de frig.

2.13.2. Biodiversitatea (resurse de faună, floră și păduri)

Vegetația naturală a comunei Butea, constituită din pajiști și păduri, ca și biotopurile caracteristice acestora au fost modificate de-a lungul timpului de diverse activități umane: deșteleniri, defrișări, lucrări ameliorative, chimizare, pășunat intensiv, dezvoltare rurală.

Pădurea acoperă o suprafață de 452 ha, ceea ce reprezintă 12% din suprafața teritoriului administrativ al comunei.

Conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice constituie o condiție a dezvoltării durabile a societății.

Deși în multe locuri nivelul poluării a scăzut și protecția naturii a fost din ce în ce mai mult integrată în planurile de dezvoltare, biodiversitatea rămâne totuși sub amenințarea unui mare număr de factori perturbatori.

Din punct de vedere geobotanic teritoriul comunei Butea aparține în întregime subzonei silvostepii.

Vegetația lemnoasă din pădurile Găvrilan și Bou Bătrân este reprezentată prin plantații silvice (487 hectare) ce cuprind următoarele specii: sunt formate din carpen, tei, ulm și stejar. Mai menționăm și specii de arbori și arbuști ca: alunul, cornul, păducelul, porumbarul și trandafirul sălbatic.

În partea de vest a satului Butea se află lunca Siretului unde predomină răchita, plop, sânger și salcâmi. În apropierea bălților crește o vegetație formată din pipirig, stuf, papură, rogoz și altele.

Pe văile care străbat teritoriul comunei, cu soluri fertile și conținut ridicat de apă se instalează o vegetație mezofilă și hidrofilă reprezentată de: specii de *Lolium perene*, *Agropyron repens*, *Dactylis aglomerata*, *Festuca pratensis*.

În zonele cu exces permanent de umiditate provenit din apa freatică predomină vegetația hidrofilă: stuf (*Phragmites*), rogozul (*Carex vulpina*), papura (*Typha*), rugina (*Juncus conglomeratus*).

În intravilan este o vegetație abundentă datorită pomilor fructiferi plantați de cetățeni, caracteristic fiind nucul.

Fauna este una săracă, fiind mult mai diminuată în urma expansiunii activităților umane, având aspecte atât celei de stepă (mici rozătoare), cât și ale celei de pădure.

Fauna pădurilor era mult mai abundentă în trecut, când nu era așa mult vânată de om. În prezent, din cauza creșterii densității populației și a reducerii suprafeței ocupată cu păduri, fauna este mult stânjenită în înmulțirea și răspândirea ei.

Dintre mamifere, sunt mai comune: vulpea (*Vulpes vulpes*), mistrețul (*Sus scrofa*), căprioara (*Capreolus capreolus*), iepurele (*Lepus europaeus*), veverița (*Sciurus vulgaris*), bursucul (*Meles meles*), jderul (*Martes martes*), dihorul (*Putorius putorius*), pisica sălbatică (*Felis silvestris*), diverși șoareci de pădure etc.

În această zonă se mai întâlnesc, în număr redus, rozătoarele, reprezentate îndeosebi prin rozătoare vătămătoare culturilor, ca: popândăul (*Citellus citellus*), hârciogul (*Cricetus cricetus*), iepurele de câmp (*Lepus europeus*), cățelul pământului (*Spalax sp.*), șoareci de câmp (*Microtus arvalis*).

Dintre păsările mici abundă: ciocârlia de câmp (*Alauda arvensis*), huhurez (*Strix nebulosa*), mierlă (*Turdus merula merula*), rândunică (*Hirundo rustica rustica*), lăstun (*Riparia riparia*), cucuveaua (*Athene noctua*), dumbrăveancă (*Coracias garrulus*), ciocănitoarea pestriță (*Dendrocopos major*), stârcul cenușiu (*Ardea cinerea*), găinușa de baltă (*Gallinula chloropus*), cristeiul de baltă (*Rallus aquaticus*), lișița (*Fulica atra*), grauri (*Sturnus vulgaris*), vrăbii (*Passer domesticus*) și ciori (*Corvus sp.*).

Dintre păsările mari, mai specifice sunt prepelița (*Coturnix coturnix*), potârnichea (*Perdix perdix*), fazanul (*Phasianus colchicus*).

2.13.3. Mediul și infrastructura de mediu

Calitatea apei

Județul Iași este amplasat, din punct de vedere geografic, pe trei bazine hidrografice, bazinul hidrografic Prut, bazinul hidrografic Bârlad, bazinul hidrografic Siret, ceea ce determină raportarea datelor pe bazine având ca surse Administrația Bazinală de Apă Siret, și Administrația Bazinală de Apă Prut-Bârlad.

Râul Siret intră în țară și în județ cu o suprafață de bazin de 1.636 km² și o lungime de 110 km. Râul Suceava își are izvoarele la o altitudine de 1.250 m, în regiunea Obcinelor Bucovinene, totalizând, la vărsarea în râul Siret, o suprafață de bazin de 2.625 km² și o lungime de 262 km².¹

Afluenții săi principali de pe teritoriul județului sunt: Brodina (S = 156 km², L = 28 km), Putna (S = 132 km², L = 19 km), Pozen (S = 158 km², L = 25 km), Sucevița (S = 205 km², L = 35 km), Solca (S = 166 km², L = 27 km) și Soloneț (S = 217 km², L = 31 km).²

La nivelul spațiului hidrografic Siret, în anul 2013 au fost inventariate:

- 21 captări de apă din sursele de suprafață pentru potabilizare (din care 21 pentru alimentarea cu apă a populației și 0 pentru alimentarea cu apă a industriei alimentare)
- 204 captări de apă din sursele subterane pentru potabilizare (din care 197 pentru alimentarea cu apă a populației și 7 pentru alimentarea cu apă a industriei alimentare). Volumul total de apă pentru potabilizare captat din sursele de suprafață a fost de 76,00 mil mc, iar cel captat din sursele subterane a fost de 92,56 mil mc.

Calitatea solurilor

Caracteristica învelișului de sol, a comunei BUTEA, o constituie predominarea cernoziomurilor și a solurilor aluviale.

Suprafețe mai mici ocupă solurile hidromorfe, solurile neevoluate și trunchiate și complexe de soluri.

Cernoziomurile cambice

Sunt solurile zonale ale regiunii de silvostepă în care se plasează acest teritoriu și le întâlnim pe toate platourile largi interfluviale și pe terenurile slab înclinate (cu eroziune slabă, până la imperceptibilă) din partea superioară a versanților, mai sus de curba de 150-160 m.

Cernoziomurile cambice au o morfologie de tip A, B, C în care orizontul

A are o grosime de 40-45 cm, iar orizontul B de 30-40 cm. Aceste soluri se caracterizează prin conținut ridicat de humus, grad ridicat de saturație în baze (85-90%) activitate biologică bună, capacitate ridicată de nitrificare și sunt slab erodate.

Pentru mărirea producției nu sunt necesare măsuri pedoameliorative specifice, ci numai parțial îngrășăminte chimice, irigații.

Acolo unde panta este mai mare sunt necesare măsuri antierozionale

(arături pe curba de nivel, culturi în fâșii sau benzi înierbate) și măsuri de refacere a grosimii orizontului cu humus prin: gunoi de grajd, doze mărite de îngrășăminte chimice, adâncirea treptată a arăturii.

Cernoziomurile

Ocupă suprafețe mai restrânse, corespunzătoare fragmentelor de terase joase și glacisurilor coluviale (sau coluvio-proluviale) uscate, și la contactul cu șesul văilor.

Cernoziomurile tipice apar și pe versanți cu pante moderate 5-10s.

Din cauza acțiunii de spălare a apelor de șiroire și a carbonaților care sunt levigați mai puțin, aflându-se mai aproape de suprafață (40-50m) adică sub orizontul A, aceste soluri incomplet evolute prezintă o morfologie în care orizonturile nu sunt clar diferențiate – de tipul A/B, C sau A, A/C, C.

Orizontul A este subțire (15-30 cm), conținând humus (1,1-4%), azot (0,15-0,22%), fosfor mobil (2-18 mg/100 g sol), potasiu mobil (12-21 și peste 50 mg/100 g sol), reacție neutră slab alcalină (pH=6,8-8,3) cu o structură glomerulară și textură predominant lutoasă.

Pe teritoriul comunei BUTEA sunt multe varietăți determinate fie de gradul de eroziune, fie de compactizare a rocii, fie de apa freatică aflată aproape de suprafață, fie de existența sărurilor sau a fragmentelor de rocă calcaroasă.

Sunt soluri mai bune pentru cultură, însă și cu luarea unor măsuri pedoameliorative pentru fiecare subtip în parte.

Solurile aluviale

Se dezvoltă în suprafață pe lunca Siretului și pe arii mai restrânse în șesul afluenților acestuia.

S-au format pe depozite fluviatile unele cu textură mai ușoară luto-sipoasă, altele cu textură mai grea, luto-argiloasă și argiloasă.

Alte aluviuni sunt atât de tinere încât pe profil apare stratificația depunerilor în loc de orizontul de sol.

În cadrul solurilor aluviale se întâlnesc soluri îngropate.

Solurile aluviale sunt slabe, moderate sau bogate în humus, cu predominarea celor moderate.

Orizonturile sunt slab diferențiate, drenajul este moderat până la insuficient (datorită texturii) și cu manifestări de gleizare în partea superioară, datorită stratului de apă subterană la mică adâncime (2-3 m).

Caracteristicile chimice bune ale acestor soluri denotă că sunt terenuri bune pentru culturile prășitoare, cerealiere și masă verde.

Pentru evitarea inundațiilor și pentru coborârea nivelului freatic sunt necesare unele măsuri hidroameliorative. Pentru creșterea productivității lor sunt necesare îngrășăminte chimice și organice.

Calitatea redusă a solurilor poate fi generată de diferiți factori de restrictivitate care includ gleizarea și pseudogleizarea, inundabilitatea, eroziunea în suprafață și în adâncime, alunecările, compactarea, desertificarea, etc.

Terenurile degradate și neproductive ocupă o suprafață însemnată la nivelul localității Butea, județul Iasi de 211 de hectare.

Localitatea Butea, jud Iasi figureaza in lista publicată în Ordinul nr. 1552/743 din 2008 al ministrului mediului și dezvoltării durabile și al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale care cuprinde zonele vulnerabile la poluarile cu nitrati ce afectează atât solurile cât și apele subterane.

Conform planului de management al BH Prut Barlad, depozitarea gunoiului de grajd se poate face în platforme individuale, comunale și doar temporar și excepțional în câmp deschis pentru fermierii care nu dețin mai mult de 8 UVM, dar cu respectarea unor condiții minime prin care să se evite scurgerea nutrienților în sol sau, mai grav, direct în resurse de apă. Depozitarea gunoiului de grajd direct pe sol este INTERZISĂ în toate situațiile.

Depozitele trebuie să aibă o capacitate care să asigure stocarea pentru o perioadă mai mare cu o lună decât perioada de interdicție pentru aplicarea pe teren a îngrășămintelor organice. Capacitățile de stocare trebuie să fie astfel construite, încât să se evite orice risc de poluare.

Depozitarea și procesarea gunoiului de grajd din fermele care nu necesită autorizația de mediu, respectiv actul administrativ emis de autoritatea competentă pentru protecția mediului, prin care sunt stabilite condițiile și parametrii de funcționare a unei activități existente sau ai unei activități noi cu posibil impact semnificativ asupra mediului, obligatoriu la punerea în funcțiune (a căror mărime este de până la 100 UVM) se poate face în depozite individuale sau în platforme comunale. Pentru fermele de peste 100 UVM depozitarea și procesarea gunoiului de grajd se face în conformitate cu cerințele autorizației de mediu eliberat pentru ferma respectiva.

Sistemele de depozitare și compostare a gunoiului de grajd provenit de la exploatații cu un număr de animale de peste 40 UVM, se realizează pe platformă betonată cu bazin de retenție pentru fracția lichidă sau lagună cu membrană impermeabilă ori betonată sau orice altă variantă constructivă durabilă care asigură impermeabilizarea suprafeței pe care se depozitează gunoiul de grajd. În acest caz, se interzice depozitarea gunoiului de grajd direct pe sol sau pe folii de plastic/polietilenă de densitate mare.

Amplasarea depozitelor de gunoi de grajd se face cu respectarea următoarelor condiții, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 119/2014, cu modificările și completările ulterioare:

•

La cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință învecinată și sursă de apă destinată consumului uman - în gospodăriile unde nu sunt asigurate racordurile de apă curentă printr un sistem centralizat de distribuție, adăposturile pentru creșterea animalelor în curțile persoanelor particulare, de cel mult echivalentul a 6 UVM mare în cazul în care sunt mai multe tipuri de animale și echivalentul a 4 UVM în cazul în care se cresc exclusiv găini sau porci;

•

La cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință învecinată și sursă de apă destinată consumului uman - în gospodăriile unde sunt asigurate racordurile la sistemul centralizat de apă curentă, adăposturile de animale de cel mult echivalentul a 10 UVM în cazul în care sunt mai multe tipuri de animale și echivalentul a 7 UVM în cazul în care se cresc exclusiv găini sau porci;

•

La distanță de 50 m de cea mai apropiată locuință vecină și sursă de apă destinată consumului uman - în gospodăriile cu un număr de animale mai mare decât cel prevăzut la paragrafele anterioare;

În mediul urban, prin hotărâri ale consiliilor locale sau prin studiu de impact asupra sănătății se pot stabili distanțe de protecție sanitară mai mari decât cele specificate în prezentul ordin, în funcție de specificul fiecărei unități administrativ-teritoriale.

Spațiul de depozitare trebuie amenajat la cel puțin 100 m față de canale, râuri, iazuri sau alte resurse de apă, în conformitate cu prevederile Legii apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale H.G. nr. 930/2005, cu modificările și completările ulterioare, pentru aprobarea Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică.

Distanțele minime de protecție sanitară dintre platformele care deservește ferme intensive și teritoriile protejate sunt stabilite prin legislație națională (ordinul ministrului sănătății nr. 119/2014, cu completările și modificările ulterioare, pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației).

Pentru platformele sistemelor intensive de creștere a animalelor, distanța față de locuințe este de 500 m, conform Ordinului ministrului sănătății nr. 119/2014, cu completările și modificările ulterioare, pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației.

Calitatea aerului

Stațiile de monitorizare a calității aerului au fost amplasate conform criteriilor indicate în legislația în vigoare, în zone reprezentative pentru fiecare tip de stație, România beneficiind de asistență tehnică externă pentru amplasarea stațiilor de monitorizare a calității aerului. Amplasarea punctelor de prelevare și determinarea numărului minim de puncte de prelevare pentru măsurări în puncte fixe ale concentrațiilor de poluanți luați în considerare sunt aspecte reglementate în Legea nr. 104/2011 privind calitatea aerului înconjurător, Anexa 5 și Anexa 6.

Conform Raportului privind starea factorilor de mediu, pentru anul 2023 elaborat de APM Iasi, in anul 2023 calitatea aerului în județul Iași a fost monitorizată prin măsurători continue în 4 din cele 6 stații automate amplasate în zone reprezentative pentru tipurile de stații existente în rețeaua realizată prin proiect PHARE RO 2002. Stațiile IS-1 Podu de Piatră și IS-3 Oancea Tătărași au fost închise tot anul 2023 din motive tehnice.

Gestionarea deșeurilor

O categorie de riscuri antropice care necesită o atenție deosebită datorită naturii lor omniprezente o reprezintă **gestionarea deșeurilor** produse de către comunitățile umane ca rezultat al activităților de locuire, producție, turism, transporturi, protejarea sănătății, cercetare și educație etc. Practic, toată gama de activități specifice funcționării societății umane contemporane generează cantități de deșeuri care continuă să crească și să se diversifice sub aspectul compoziției și impactului asupra mediului.

Gestionarea deșeurilor din localitate se realizează în conformitate cu Planul Județean de Gestionare a Deșeurilor al județului Iași.

Acesta se aplică pentru toate tipurile de deșeuri solide și lichide, după cum urmează:

- deșeuri municipale (menajere și asimilabile din comerț, instituții și servicii);
- deșeuri din ambalaje;
- nămoluri de la stațiile de epurare a apelor uzate orășenești;
- deșeuri din construcții și demolări;
- deșeuri de producție nepericuloase și periculoase;
- vehicule scoase din uz;
- deșeuri de echipamente electrice și electronice.

Conform Planului de Gestionare a deșeurilor pentru județul Iași, 2020 - 2025 până la nivelul anului 2018, colectarea deșeurilor municipale la nivelul județului Iași se realiza prin intermediul a numeroși operatori de salubritate, unii licențiați ANRSC, alții fără licență.

La nivelul anului 2019, colectarea deșeurilor municipale la nivelul județului Iași se realizează de 2 operatori de salubritate, din care un operator desemnat prin licitație publică (SC GIREXIM UNIVERSAL SA) și unul prin delegare directă (SC SALUBRIS SA IAȘI).

La sfârșitul anului 2019, operatorul județean de colectare desemnat, SC Girexim Universal SA presta serviciul de salubritate în 2 UAT-uri urbane (Tg. Frumos și Pașcani) și 70 de UAT-uri rurale, urmând ca în anul 2020, serviciul să se extindă la nivelul întregului județ, făcând astfel ca acest an să fie primul de funcționare integrală a SMID Iași.

Operatorii de salubritate au obligația de a asigura atât colectarea deșeurilor municipale și a celor similare, direct de la populație și operatori economici/instituții/comerț, cât și transportul acestora către operatorii economici autorizați pentru tratarea și eliminarea deșeurilor.

2.14. Necesități și opțiuni ale populației

În urma discuțiilor purtate cu autoritățile locale, a consultării populației precum și în urma analizelor efectuate, s-au stabilit ca posibili următorii factori care ar putea contribui la relansarea dezvoltării localităților comunei:

- Îmbunătățirea infrastructurii rurale a localității, cu dezvoltarea unui nucleu urban în centrul de comună (centru civic).
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport rutier de pe teritoriul comunei - asfaltare.
- Modernizarea și extinderea rețelei de alimentare cu apă astfel încât toți locuitorii comunei să aibă acces la rețeaua de distribuție a apei.
- Modernizarea și extinderea rețelei de canalizare astfel încât toți locuitorii comunei să aibă acces la rețeaua de distribuție a apei menajere.
- Modernizarea și extinderea rețelei de gaze naturale astfel încât toți locuitorii comunei să aibă acces la rețeaua de gaze naturale.
- Rețeaua de iluminat public necesită lucrări de modernizare prin montarea unui sistem de telegestiune și extindere unde este cazul.
- Rețeaua de internet necesită extindere și modernizare.
- Modernizarea spațiilor destinate activităților socio-culturale și sportive, care să creeze condiții optime de recreere a locuitorilor comunei.
- Definitivarea / reabilitarea clădirilor - sedii de instituții publice, învățământ și sănătate.
- Dezvoltarea serviciilor de asistență socială a persoanelor aflate în dificultate.
- Îmbunătățirea serviciilor de asistență medicală.
- Organizarea de cursuri de calificare/recalificare a adulților.
- Valorificarea producției agricole vegetale și animale locale.
- Creșterea gradului de mecanizare în agricultură.
- Amenajarea de zone de agrement și sportive.
- Colectarea selectivă, preluarea și transportul deșeurilor menajere la depozitul zonal, în cadrul unui sistem integrat de management al deșeurilor.
- Crearea de legături corespunzătoare cu localitățile învecinate.
- Dezvoltarea turismului local, prin valorificarea potențialului existent al cadrului natural.
- Dezvoltarea unor ramuri economice care să ocupe forța de muncă disponibilă (industrie mică, artizanat și activități meșteșugărești, unități de procesare a laptelui și a cărnii, turism etc.).

- Funcțiuni de interes public și servicii care lipsesc (bănci, sedii partide, sindicate, organizații obștești, comerț).
- Asigurarea spațiilor special destinate investițiilor industriale.
- Dotările de gospodărie comunală strict necesare (cimitire, platformă de compostare a deșeurilor zootehnice, instalații apă-canal, etc.).

3. CONCLUZII ȘI DISFUNCȚIONALITĂȚI. DIAGNOSTIC PROSPECTIV

Condiții geotehnice și hidrogeologice

La nivelul teritoriului administrativ al comunei, principalele riscuri antropice sunt reprezentate de conductele de gaze și apă. Nu există zone cu depozitate umpluturi antropice, deasemenea depozitarea necontrolată a deșeurilor reprezintă un **risc la nivel teritorial**.

Perimetrul comunei nu prezintă forme de instabilitate geodinamică avansate și nici un risc major din punct de vedere al alunecărilor de teren, ceea ce face ca amplasamentul să fie caracterizat de două zone:

- zona 1 – Suprafețe de teren ce nu prezintă forme de instabilitate geodinamică și risc major de inundații;
- zona 2 – Zone inundabilă.

Istoricul comunei

În istoria ultimelor două veacuri puține comunități, așezări și chiar cătune de pe întreaga întindere românească, indiferent de cum și-au manifestat voința, și-au văzut împinse, extinse sau restrânse fruntariile, au fost împărțite și transferate atât de des între varii unități administrative sau structuri teritoriale, li s-a schimbat statutul juridic, precum în cazul satelor Butea¹, Miclăușeni², Hândrești³ și Lițca⁴. Nu e doar despre nestatornicia lumii, cât, din nefericire, de neșansa dăinuirii într-un destin colectiv, dacă nu neapărat edificator pentru regiunea Moldovei, măcar purtător al unui firesc uman ce ar fi adus cu el, dintr-un *cândva*, de preferabil pilduitor, învățăminte și o moștenire patrimonială asupra cărora am fi zăbovit mai îndelung.

Relatările despre această zone prin un plus de substanțialitate în prima jumătate a veacului al XIX-lea, când Miclăușenii era, din punct de vedere administrativ, parte a ținutului Roman, în Ocolul de Sus, fiind prins în catagrafiile din 1820, 1832.

Tipuri de proprietate

La nivelul Comunei Butea, prin realizarea *Studiului de fundamentare privind tipurile de proprietate asupra imobilelor*, au fost identificate următoarele disfuncționalități:

- **Situația neclară a regimului juridic anumitor proprietăți**, din cauza inexistenței cadastrului și a intabulării la O.C.P.I. a acestora.

Infrastructura tehnico-edilitară

În urma analizării situației actuale din punct de vedere al gradului de echipare edilitară a comunei, au fost identificate următoarele disfuncționalități:

- lipsa instalațiilor de încălzire centrală, în special în spațiile socio-culturale, ceea ce înseamnă reducerea substanțială a confortului;
- Lipsa sistemului de canalizare complet conduce evacuarea apelor uzate din gospodării în latrine. Această modalitate de evacuare conduce la focare de infecție și transmitere a bolilor.
- Lipsă date legate de telecomunicațiile de pe teritoriul localității.

Lipsa investițiilor în infrastructura locală are efecte negative asupra atractivității zonei, fiind necesare **priorități de intervenție** la nivelul aşezării.

Analiza factorilor interesați

Din ceea ce se poate observa în răspunsurile populației (persoane fizice) la chestionare, necesitățile sunt strâns legate de multe ori cu vârsta și preocupările subiecților, dar cele mai multe au totuși caracter comun. „Doleanțele” populației includ elemente primordiale ale nivelului de trai, respectiv modernizarea infrastructurii rutiere, dar și a celei edilitare.

Pe baza chestionarelor aplicate putem anticipa faptul că comuna Butea își va continua dezvoltarea accelerată. Avantajul acestui tip de dezvoltare este că va aduce cu sine și soluții rapide și inedite, ale căror efecte se vor vedea imediat.

În ceea ce privește măsurile propuse de persoanele juridice acestea se suprapun pe alocuri cu necesitățile identificate de populație. Adicional agenții economici consideră că atragerea de investitori, alături de atragerea de fonduri europene trebuie să fie priorități pentru dezvoltarea comunei Butea. Agenții economici consideră că existența unei platforme industriale, precum și a unor zone turistice în apropiere sunt “ingrediente” ce pot fi valorificate pentru dezvoltarea economiei locale

Evoluția activităților economice

O primă disfuncționalitate rezultă din diminuarea populației apte de muncă, ceea ce pe termen lung ar putea avea un impact negativ asupra forței de muncă disponibile pe raza comunei. În plus, numărul salariaților din Comuna Butea a scăzut.

Repartizarea agenților economici existenți în funcțiune la finele anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, a evidențiat că activitățile economice prezente la nivel local nu sunt foarte diversificate.

Totodată, activitatea de zootehnie se practică preponderent în gospodăriile cetățenilor, iar industria este slab reprezentată în peisajul economic al comunei.

Evoluția socio-demografică

Sintetizând toate datele analizate în cadrul acestui studiu, am identificat la nivelul Comunei Butea o serie de disfuncționalități. În primul rând fenomenul de scădere a populației este prezent și la nivel local, întrucât populația după domiciliu, la 1 ianuarie, în perioada 2013 - 2022 a scăzut cu 6.1%.

Structura populației pe categorii de vârstă, din anul 2002 până în anul 2022 arată că ponderea categoriei de vârstă 0 - 14 ani a scăzut cu 10.6 puncte procentuale (de la 23.0% la 12.4%), iar ponderea persoanelor cu vârsta de 65 ani și peste a crescut cu 2.7 puncte procentuale (de la 10.8% la 13.5%).

Indicele de îmbătrânire demografică din Comuna Butea a crescut, în anul 2022 acest indicator era 109.0%, cu 62.0 puncte procentuale mai mare comparativ cu indicele de îmbătrânire demografică înregistrat în anul 2002 (47.0%). Aspect ce evidențiază faptul că la nivel local este prezent fenomenul de îmbătrânire demografică.

Referitor la mișcarea naturală rezultatele prelucrării datelor evidențiază faptul că în perioada 2013 - 2022 atât numărul de nașcuți vii, cât și rata brută de natalitate au scăzut. Totodată, la nivelul comunei în perioada 2013 - 2022 s-a înregistrat un bilanț demografic natural negativ, cel mai mare bilanț demografic existând la nivelul anilor 2015 și 2017 (cu 40 decedați mai mulți decât nașcuți vii). În plus, în perioada menționată anterior, ratele brute de mortalitate înregistrate sunt mai mari decât ratele brute de natalitate, aspect ce accentuează deficitul natural cu care se confruntă Comuna Butea. De asemenea, în perioada 2013 - 2022, numărul de divorțuri, respectiv ratele brute de divorțialitate au crescut, iar numărul de femei fertile, respectiv ratele generale de fertilitate au scăzut.

Evoluția stabilirilor de reședință și a plecărilor cu reședința, în perioada 2013 - 2022, evidențiază faptul că numărul stabilirilor de reședință a fost mai mic decât numărul de plecări cu reședința, aspect ce arată

statutul Comunei Butea de comună sursă. În anul 2014 și perioada 2018 - 2021, numărul plecărilor cu domiciliul a fost mai mare decât numărul stabilirilor cu domiciliul rezultând astfel un spor migrator negativ.

Referitor la sectorul educațional, am identificat că infrastructura școlară de la nivel local nu cuprinde ateliere școlare, teren de sport și bazin de înot. În plus, evoluția populației școlare în perioada 2013 - 2022 este una descendentă, în anul 2022 fiind cu 31.9% mai puțini copii și elevi înscriși în sistemul de învățământ, acest fenomen fiind prezent pe toate nivelurile de educație. În plus, numărul de absolvenți în învățământul gimnazial a scăzut de la 36 absolvenți în anul 2013 la 22 absolvenți în anul 2021.

În sectorul cultural, un fenomen negativ este reprezentat de scăderea atât a numărului de volume existente, cât și a numărului de volume eliberate. Totodată, ponderea numărului de volume eliberate din totalul volumelor existente, scăzut de la 59.5% în anul 2013 la 25.0% în anul 2022, an în care s-a înregistrat și cea mai mică pondere. Un alt fenomen negativ apărut în sectorul cultural îl reprezintă și scăderea numărului de cititori activi, în anul 2022 acesta fiind mai mic cu 60.5% comparativ cu anul 2013.

Impactul schimbărilor climatice

În vederea reducerii impactului schimbărilor climatice autoritățile locale, agenții economici precum și societatea civilă pot implementa o serie de proiecte, inițiative și obiective de tipul:

- creșterea eficienței energetice a instituțiilor publice din comuna Butea,
- reabilitarea/modernizarea infrastructurii rutiere,
- reabilitarea și extinderea sistemului de iluminat public cu tehnologie LED,
- construirea de piste pentru cicloturism, ș.a. cu obiective specifice, a căror realizare ar duce la creșterea mobilității și a transportului și implicit reducerea poluării,
- reabilitarea clădirilor de patrimoniu din unitatea administrativ-teritorială,
- amenajarea spațiilor libere aflate în domeniul public ca spații verzi,
- înlocuirea cablurilor de suprafață cu cabluri subterane,
- spălarea periodică a suprafeței carosabile în vederea reducerii concentrațiilor de pulberi în suspensie,
- promovarea unor tehnologii noi de îmbrăcăminte stradale (beton asfaltic sau beton de ciment) și de execuție a stratului de rulare, pe bază de mixturi asfaltice realizate cu bitum modificat pentru preîntâmpinarea deformațiilor permanente (datorate creșterii temperaturii) și asigurarea rezistenței la fisurare (datorată scăderii temperaturii),
- limitarea masei mijloacelor de transport de mărfuri pe anumite tronsoane cu expunere ridicată a populației,
- îmbunătățirea performanțelor economice și ecologice ale întreprinderilor,

- împădurirea zonelor afectate de inundații și alunecări de teren limitrofe căilor de comunicație.

PARTEA A II-A - STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

4. STRATEGIA DE DEZVOLTARE SPAȚIALĂ

4.1. Principalele caracteristici ale teritoriului studiat. Competențe distinctive

Relații în teritoriu

Comuna Butea se află în partea de vest a județului Iași. Din punct de vedere geomorfologic, zona ce urmează a fi studiată face parte din Podișul Central Moldovenesc, unitatea Culuarul Siretului. Configurația generală a terenului ocupat de comuna Butea este deluroasă, în afara suprafeței cultivate pe malul stâng al Siretului, de la podul Șcheia până în apropierea comunei Răchiteni care este teren de șes. Panta apuseană a satului Butea, spre valea Siretului este mai abruptă și supusă eroziunii apelor.

Satul Butea este situat pe două coline, despărțite între ele de pârâul Boca, afluent al Siretului.

Datorită așezării sale colinare tronând deasupra văii Siretului, satul Butea oferă o imagine pitorească. Satul Miclăușeni e ascuns privitorilor, din șoseaua Europeană, de perdeaua frumosului parc al castelului medieval și de dealurile din dreapta șoselei naționale. Satul este tăiat în două părți inegale de pârâul Boca, versantul nordic având majoritatea populației.

Elemente demografice și sociale

Populația este afectată de insuficienta dezvoltare economică a comunei, fapt ce determină migrația locuitorilor din comună spre marile centre urbane sau în afara țării în căutarea unui loc de muncă.

Evoluția populației comunei Butea este determinată de evoluția indicatorilor demografici: natalitatea, fertilitatea și mortalitatea, precum și de fenomenul de migrație.

Acesta din urmă a avut un rol esențial, atât prin prisma relațiilor stabilite cu centrele urbane aflate în proximitate și cu comunele învecinate, cât și sub aspectul migrației externe.

Dezvoltarea economică și socială la nivel local este puternic condiționată de factorul demografic, ceea ce determină ca analiza situației demografice pe termen mediu și lung, să servească la fundamentarea corectă a planurilor și strategiilor de dezvoltare.

Circulații și transport

Din punct de vedere administrativ, comuna este situată în partea de vest a județului Iași. Comuna Butea este străbătută de șoseaua națională DN28, care leagă Iași-ul de Roman. La Miclăușeni, din acest drum se ramifică șoseaua județeană DJ 208J, care duce spre sud în județul Neamț la Doljești. Din DJ 208J, la

Butea se ramifică șoseaua județeană DJ 208K, ce duce spre est și sud tot în județul Neamț, la Doljești și Sagna.

Comuna se învecinează:

- Nord – comuna Strunga, județul Iași;
- Nord-Vest - comuna Alexandru Ioan Cuza, județul Iași;
- Est - comuna Oțeleni, județul Iași;
- Vest - comuna Răchiteni, județul Iași;
- Sud- comuna Tamășeni, județul Neamț;
- Sud-Est - comuna Doljești, județul Neamț.

Potențial economic

În comuna Butea activitatea economică este mediu dezvoltată iar nevoile populației sunt satisfăcute pe plan local într-o măsură satisfăcătoare.

În anul 2021 în comuna BUTEA își desfășurau activitatea 93 de agenți economici.

Activitatea din domeniul agriculturii este predominantă cu 34 de agenți economici dintre care 22 ferme cu profil agricol, 10 ferme mixte și 2 ferme zootehnice.

Agricultura în comuna Butea se desfășoară atât în sistem intensiv în fermele specializate cât și în sistem extensiv în gospodăriile proprii.

Pe locul al doilea ca și activitate economică este activitatea din comerț care însumează 22 agenți economici.

În comuna Butea există 2 baruri și un restaurant.

În comuna Butea există o societate cu activitate piscicolă și 3 societăți cu activitate în domeniul construcțiilor.

De asemenea pe teritoriul comunei există și 2 societăți cu activitate în industria extractivă – extracție nisip și pietriș - balastiere.

În industria alimentară în anul 2021 în comuna Butea erau înregistrați 5 agenți economici: 1 agent are ca activitate prelucrarea cărnii, 1 agent care are ca activitate prelucrarea produselor lactate și 3 agenți care au ca obiect de activitate fabricarea pâinii și a produselor de patiserie.

Pe teritoriul comunei există CEC BANK Iași – sucursala Butea, CN Poșta Română – Agenția Butea Iași, 2 farmacii, 3 agenți economici care prestează servicii medicale, un azil de bătrâni, Mitropolia Moldovei și Bucovinei Arhiepiscopia Iași care desfășoară activități de asistență socială fără cazare.

Ca și servicii, pe teritoriul comunei există o societate pentru întreținere și reparații auto, o spălătorie/vulcanizare auto, o societate care are ca obiect de activitate depozitare mărfuri, o societate de transport mărfuri, o societate care oferă servicii de fizioterapie – masaj și o societate care prestează servicii în domeniul activității de inginerie și consultantă tehnică.

De asemenea în comuna Butea există 2 companii de distribuție gaze, 2 companii de servicii voce – internet și o companie care furnizează servicii de apă – canalizare – salubritate.

4.2. Analiza S.W.O.T.

ANALIZA SWOT PE DOMENII DE ACTIVITATE	
SECTORUL PRIMAR	
AGRICULTURA	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Teritoriul comunei Butea prezintă un profil economic cu activități dezvoltate în domeniul agriculturii. • Activitatea economică principală este reprezentată de agricultură, fiind activitatea economică de bază. • Teritoriul administrativ al comunei Butea se întinde pe o suprafață însemnată și dispune de o ofertă naturală favorabilă pentru dezvoltarea agriculturii. • Cu 3.828 de hectare de teren agricol din care 2.699 hectare teren arabil, cultivarea pământului a fost și a rămas o îndeletnicire a oamenilor locului. • O suprafață însemnată este ocupată cu pajiști, adică 487 de hectare, dintre care 93 hectare fânețe și 394 hectare pășuni. • Rețeaua hidrografică ocupă o suprafață de 170 hectare. • Viile și pepinierele viticole însumează 40 hectare. • Pădurile și vegetația forestieră din comună se întind pe 452 hectare. • Potențialul agricol al comunei, determinat de prezența terenului arabil, a terenurilor ocupate de pășuni, fânețe, vii și pepiniere viticole care reprezintă premisele care favorizează activitățile bazate pe cultura plantelor și creșterea animalelor. • Suprafața mare a terenului arabil adică 83% din terenul agricol și a pajiștilor care reprezintă 15% din terenul agricol. • 1 dispensar veterinar deservit de un medic 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporul natural înregistrează valori negative în toți anii analizați 2016-2020. • Lipsa calificării și instruirii agriculturilor. • Populația este afectată de procesul de îmbătrânire demografică. • Scăderea populației rurale pe parcursul unei perioade de cinci ani 2017-2021. • Rata mortalității din comună(11,64‰) este superioară ratei regionale (10,33‰) și naționale(13,40‰). • Produsele agricole au un preț mic. • Nu există infrastructura suficientă de preluare și colectare a produselor agricole. • Folosirea unor tehnologii agricole învechite, cu productivitate și eficiență economică scăzută. • Insuficienta dezvoltare a drumurilor de exploatare agricolă. • Nepracticarea lucrărilor de îmbunătățiri funciare. • Din punct de vedere a protecției mediului ar trebui acordată o atenție mai mare gestionării gunoierului de grajd. • Deși comuna dispune de un potențial agricol însemnat, acesta nu este exploatat suficient. • În perioada 2018-2020 efectivele de animale înregistrează o evoluție negativă. • Lipsa echipamentelor adecvate și moderne în agricultură, majoritatea celor existente fiind uzate fizic și moral.

<p>veterinar localizat în satul Butea.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Creșterea bovinelor, ovinelor și caprinelor în sistem tradițional, extensiv, permite obținerea unor produse ecologice. • Există potențial pentru susținerea dezvoltării sectorului agricol și zootehnic. • Funcționarea mai multor societăți având ca profil creșterea animalelor și cultivarea plantelor. • Un cabinet veterinar deservit de un medic veterinar. • Agricultură se practică pe suprafețe relativ mari de teren, acest lucru crescând productivitatea culturilor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nivelul mecanizării în agricultură nu este adecvat gradului de utilizare a terenului. • Utilajele agricole nu sunt suficiente și sunt depășite tehnologic. La nivelul anului 2020, gradul de încărcare pentru un tractor este de aproximativ 107 ha/tractor fizic, mult mai mare decât media județeană care este de 59 ha/tractor fizic și mai mare decât media pe țară care este de 44 ha teren arabil/tractor. • Nu există un atelier de reparații pentru utilajele agricole, foarte necesar dacă luăm în considerare suprafața de teren arabil. • Nu există suprafețe irigate în comună. • Lipsa facilităților/ infrastructurii conform normelor europene pentru vânzarea animalelor vii. • Lipsa resurselor financiare în rândul micilor fermieri pentru realizarea studiilor pedologice și agrochimice. • Slaba valorificare a potențialului legumicol, viticol și pomicol existent la nivel comunal. • Îmbătrânirea culturilor viticole și pomicole. • Lipsa culturii asociative și antreprenoriale în rândul micilor fermieri. În comună nu există nici o asociație agricolă. • Lipsa fondurilor bănești pentru înnoirea parcului auto în rândul micilor fermieri. • Gradul scăzut de utilizare al compostului în agricultură din cauza lipsei de informare și încredere al populației în utilizarea acestui produs. • Degradarea stratului vegetal ierbos al pășunilor prin pășunat excesiv.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Cadrul natural generos, cu dealuri înierbate și cu păduri, câmpuri largi de podiș și terasele mai joase prezintă condiții foarte bune și pentru creșterea animalelor. 	<ul style="list-style-type: none"> • Existența unor suprafețe cu destinație agricolă necultivate – insuficiența resurselor financiare ale populației locale. • Dezvoltarea zonelor rezidențiale poate conduce la

<ul style="list-style-type: none"> • Stimularea asocierii terenurilor agricole, stimularea pieței de arendă și informarea populației privind renta viageră. • Dezvoltarea programelor de înființare de asociații ale crescătorilor de animale. • Crearea de locuri de muncă stabile în agricultură prin dezvoltarea de microferme și ferme de creștere a bovinelor, caprinelor și ovinelor moderne și adaptate la standardele tehnologice europene. • Orientarea agriculturii către ferme ecologice cu activități de producție cu un lanț de prelucrare la nivel local cât mai lung. • Disponibilitatea pentru accesare a Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. • Potențial pentru dezvoltarea sectorului agricol, cu accent pe dezvoltarea de produse “biologice” sau “organice”, conform cerințelor Uniunii Europene. • Acordarea subvențiilor pentru agricultori. • Dezvoltarea managementului terenului agricol. • Stimularea înființării de organizații de producători specializați: cereale, legume, fructe, lapte, carne. • Fertilizarea suprafețelor existente, utilizarea îngrășămintelor naturale, utilizarea de soiuri productive pentru culturile agricole. • Creșterea de rase ameliorate de bovine și ovine, folosirea pe scară mai mare a furajelor concentrate, exploatarea rațională a pășunilor și fânețelor. • Utilizarea adecvată a planurilor de vaccinare, respectarea planurilor de administrare a antibioticelor elaborate de medicul veterinar. • Utilizarea planului de comercializare a cărnii care ajută fermierii la crearea unor proiecții pe termen mediu și scurt. • Utilizarea corespunzătoare a solurilor de către populație conform recomandărilor oficiale și specificului solurilor. 	<p>scăderea suprafeței agricole totale ca urmare a procesului de scoatere din circuit agricol a suprafețelor în vederea construcției de locuințe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cadrul legislativ instabil și lipsa cunoașterii acestuia în rândul populației. • Circulația redusă a informațiilor în domeniul agricol. • Lipsa/reducerea subvențiilor pentru agricultură. • Cadrul legislativ național care încurajează nemunca și dependența de ajutoare sociale. • Existența unor suprafețe afectate de alunecări de teren și eroziune. • Microrelieful de eroziune este reprezentat prin ravene. • Frecvența ridicată a perioadelor secetoase care afectează agricultura. • Degradarea solurilor care diminuează fertilitatea și rata de regenerare. • Degradarea pășunilor datorită pășunatului excesiv. • Exigențe în elaborarea documentației de accesare a fondurilor structurale sau guvernamentale. • Slaba informare a agriculturilor cu privire la normele europene, metodologiile de aplicare a tehnologiilor agricole moderne care ajută la sporirea producțiilor și a randamentului agricol. • Riscul depășirii capacității de suport a pășunilor în condițiile creșterii numărului de animale. • Concurența produselor agricole din import care au prețuri mult mai scăzute datorită costurilor de producție care sunt mai mici. • Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fonduri Structurale. • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin Fonduri Structurale.
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • Crearea facilităților/ infrastructurii conform normelor europene pentru vânzarea animalelor vii. • Creșterea capacității de absorbție a fondurilor europene destinate dezvoltării și diversificării economiei rurale, precum și creșterii calității vieții la sate (momentan informarea este insuficientă, procedurile sunt greoaie, resursele financiare sunt limitate). • Crearea unui brand local care să stea la baza dezvoltării și promovării turismului. • Crearea facilităților de promovare și valorificare a produselor de artizanat și artă populară. 	<ul style="list-style-type: none"> • Degradarea calității mediului prin poluarea solului, apei și aerului. • Variabilitatea intra și inter-anuală a parametrilor meteorologici din ultimii ani induce un risc mare a producției vegetale. • Risc de distrugere a culturilor agricole datorită inundațiilor și a secetei totodată. • Risc de pierdere a producțiilor datorită dăunătorilor în cazul producțiilor agricole vegetale datorită neaplicării tratamentelor fitosanitare corespunzătoare. • Risc de îmbolnăvire a efectivelor de animale datorită neaplicării schemei de vaccinare, și a tratamentelor antibiotice recomandate de medical veterinar. • Risc de degradare a terenurilor și degradarea calității mediului datorită aplicării dejețiilor nefermentate suficient care provoacă creșterea concentrațiilor de azot și fosfor.
SECTORUL SECUNDAR	
INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Există materii prime agricole și lemnoase cu potențial de valorificare în industrie. • Existența pieței de desfacere pentru produsele fabricate atât pe plan local cât și în orașele apropiate care absorb surplusul de produse agricole. • Existența în comună a unor agenți economici cu activități în zootehnie, care își procesează singuri produsele obținute și le comercializează apoi ca și producători locali. • Locuri de muncă create ca urmare a desfășurării activității acestor agenți economici. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slaba diversificare a activităților de producție. • Insuficienta dezvoltare a activităților de producție existente. • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin fonduri structurale și fonduri guvernamentale. • Resurse financiare insuficiente pentru modernizarea activităților de prelucrare a diferitelor tipuri de produse. • Lipsa forței de muncă calificată în domeniile dezvoltate pe teritoriul comunei. • Implementarea slabă a sistemului de asigurare a calității producției și produselor. • Resursele financiare provenind din străinătate nu

	sunt destinate investițiilor în activități de producție.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Diversificarea activităților productive în concordanță cu materiile prime locale: valorificarea produselor agricole, valorificarea produselor forestiere. • Achiziționarea unor tehnologii mai performante și mai ecologice. • Extinderea infrastructurii edilitare care să permită atragerea investitorilor. • Dezvoltarea micii industrii meșteșugărești deoarece politicile naționale și europene încurajează dezvoltarea industriei rurale. • Disponibilitatea pentru accesare a Fondului European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală. 	<ul style="list-style-type: none"> • Invadarea pieței cu produse din import mai ieftine și mai accesibile. • Dezvoltarea mai rapidă a unor industrii similare în localitățile învecinate. • Menținerea unei capacități scăzute de adaptare a sistemelor de producție la cerințele economiei de piață. • Interesul redus al investitorilor pentru demararea de afaceri în comună, datorită infrastructurii deficitare. • Însăsprirea normelor și politicilor de desfășurare a activităților de producție.
SECTORUL TERȚIAR	
CONSTRUCȚII	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Construcțiile se realizează în totalitate din fondurile populației. • În comună își desfășoară activitatea 3 agenți economici în domeniul construcțiilor. • Creșterea resurselor financiare destinate construcțiilor datorită veniturilor din străinătate. • Sistematizarea teritorială a localităților comunei. • Locuri de muncă create ca urmare a desfășurării activității societăților de construcții care realizează investițiile din comună. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu toate construcțiile existente corespund exigențelor de locuit. • Unele dintre construcțiile noi sunt realizate fără proiect tehnic, autorizație de construcție și avizele necesare. • Activitatea de construcții, un debușeu pentru munca „la negru”, de cele mai multe ori numărul de salariați aflați în evidențe fiind mai mic decât cel real. • Grad slab de dotare a echipării edilitare. • Nu au acces la rețeaua de canalizare toate gospodăriile din comună. • Nu au acces la rețeaua de alimentare cu apă toate gospodăriile din comună. • Nu au acces la rețeaua de alimentare cu gaze naturale toate gospodăriile din comună. • Insuficiența personalului calificat în construcții, pe fondul migrării acestuia în alte zone pentru o

	salarizare motivantă.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Acces la materiale și tehnici moderne, mai eficiente. • Alocare de fonduri sociale și pentru tineri. • Posibilități de accesare a diferitelor fonduri structurale sau guvernamentale pentru îmbunătățirea infrastructurii tehnico – edilitare. • Modernizarea și extinderea sistemului de alimentare cu apă; • Modernizarea și extinderea sistemului de canalizare; • Modernizarea și extinderea sistemului de gaze naturale; 	<ul style="list-style-type: none"> • Riscul construirii haotice, fără a respecta sistematizarea și amenajarea teritorială. • Adaptare dificilă la restricțiile ecologice a structurilor tradiționale de gospodărie. • Riscul emigrării populației datorită gradului scăzut de echipare edilitară. • Birocrație crescută și imposibilitatea accesării diferitelor programe de modernizare a infrastructurii edilitare. • Durata mare de implementare a investițiilor propuse de autoritățile locale datorită birocrăției și lipsei fondurilor privind echiparea edilitară.
SECTORUL TERȚIAR	
SERVICIILE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • A doua activitate economică din comună este reprezentată de comerț. • Existența unei strategii unitare județene a serviciilor sociale. • Interesul autorităților publice locale pentru rezolvarea problemelor de servicii sociale prin alocarea unui procent semnificativ din buget. • Locuri de muncă create ca urmare a desfășurării activității acestor servicii. • Locuitorii comunei își pot satisface o mare parte a necesităților privind bunurile pentru consum pe plan local. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor servicii pentru populație (reparații încălțăminte, reparații electro-casnice, coafor). • Preferința antreprenoriatului local pentru activitățile de comercializare a bunurilor. • Insuficienta coordonare între cererea și oferta de servicii prestate. • Nu există atelier de reparații pentru utilajele agricole, foarte necesar dacă luăm în considerare suprafața de teren arabil. • Serviciile sunt foarte slab dezvoltate pe teritoriul comunei, nevoile locuitorilor fiind satisfăcute în mare parte în mediul urban din orașul Iași.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea serviciilor din domeniul protecției mediului (ecologice). • Organizarea și modernizarea spațiilor comerciale pentru respectarea standardelor actuale de siguranță și igienă. • Dezvoltarea serviciilor în domeniul agrementului și 	<ul style="list-style-type: none"> • Pragul de rentabilitate în activitățile terțiare nu poate fi atins rapid. • Creșterea numărului de unități care comercializează bunuri stimulează un consum nefundamentat. • Susținere disproporționată în raport cu

<p>alimentației publice.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea serviciilor de telecomunicații. • Dezvoltarea serviciilor pentru populație (reparații aparate casnice, reparații încălțăminte, coafor, spălătorie auto etc.). 	<p>oportunitățile și cererea.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Înăsprirea normelor și politicilor de desfășurare a activităților de comerț. • Creșterea taxelor și impozitelor. • Migrarea locuitorilor în alte localități în care serviciile sunt mai dezvoltate, pentru satisfacerea nevoilor.
ÎNVĂȚĂMÂNT	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Existența în comună a 2 școli (Școala gimnazială Butea, com. Butea, jud. Iași și Școala primară Miclăușeni, com. Butea, jud. Iași) și a unei grădinițe - Grădiniță cu program normal Butea, jud. Iași; • Școlile sunt modernizate și asigură desfășurarea unui proces de învățământ optim. • Existența bazei sportive, bibliotecii comunale, bibliotecilor școlare. • Numărul de săli de clasă este corect dimensionat față de numărul de elevi. • Resurse de dezvoltare personală și profesională prin deținerea bibliotecilor școlare și comunale. • Per total, unui cadru didactic îi revin 15 elevi în anul 2019 în comuna Butea ceea ce indică faptul că activitatea didactică este corect dimensionată. • Numărul de săli de clasă este corect dimensionat față de numărul de elevi (15 elevi/1 sală de clasă). • Elevii sunt implicați în multe activități educative: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ziua limbilor europene; ▪ Ziua mondială a Educației; ▪ Balul bobocilor; ▪ Ziua națională a României; ▪ Serbare de Crăciun; ▪ Ziua internațională a femeii; ▪ Ziua internațională a Francofoniei; ▪ Ziua mondială a Pământului; 	<ul style="list-style-type: none"> • Populația școlarizată este în scădere, generată de scăderea natalității. • Mijloacele moderne de informare și educare sunt slab reprezentate. • Scăderea numărului de cadre didactice din unitățile de învățământ ale comunei. • Școlile din comună nu dețin (sală și teren de sport). • Numărul mic de organizații civice, în special ONG uri, cu care colaborează școala. • Lipsa conceptului de voluntariat și, implicit, a unei educații în acest sens. • Slaba implicare în realizarea unor proiecte de finanțare la nivel instituțional. • Slaba dotare a laboratoarelor și sălilor de curs din învățământul primar și gimnazial. • Dotare medie a grădinițelor cu program normal din comună. • Numărul elevilor ce părăsesc sistemul de educație, ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate. • Slaba corelare a ofertei de formare profesională cu cererea de pe piața muncii, pe fondul lipsei informațiilor reale de pe piața forței de muncă. • Infrastructură preșcolară slab dezvoltată la nivel comunal.

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ziua mondială a sănătății; ▪ Ziua Internațională a cărții și a dreptului de autor; ▪ Ziua mondială a sportului; ▪ Ziua Eroilor; ▪ 1 iunie – Ziua copilului; ▪ Festivitatea de închidere a anului școlar. 	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Realizarea de proiecte pentru finanțarea unităților școlare din fonduri europene, guvernamentale (finanțarea lucrărilor de alimentare cu apă, de canalizare, a rețelei de gaz, de realizare a unei săli de sport, etc). • Posibilitatea accesării Fondurilor structurale pentru modernizare, activități de formare/ dotare cu aparatură IT a unităților școlare. • Posibilitatea accesării fondurilor structurale/guvernamentale pentru înființarea unui centru after school. • Posibilitatea accesării fondurilor structurale/guvernamentale pentru modernizarea unităților de învățământ. • Construirea de bază sportivă cu sală și teren de sport; • Amenajarea de terenuri de joacă pentru grădiniță. • Organizarea în cadrul școlilor de activități extracuriculare (atelier meșteșugărești, cercuri cultural - artistice, activități sportive). • Elaborarea Planului Regional de Dezvoltare Nord - Est 2021 - 2027 în care se pune un accent semnificativ pe dezvoltarea învățământului. • Existența politicilor de stimulare a profesorilor de a practica în mediul rural, precum Programul Renașterea satului Românesc ce asigură locuințe de serviciu pentru personalul didactic. 	<ul style="list-style-type: none"> • Instabilitatea legislației din domeniul învățământului. • Viteza de adaptare redusă, ceea ce conduce la apariția “generațiilor de sacrificiu”; • Birocrație greoaie în accesarea și derularea fondurilor guvernamentale. • Necesitatea consilierii copiilor ai căror părinți sunt plecați pentru muncă în străinătate. • Neconcordanțe între nivelul informațional și materialul didactic, aparatura din dotare și cartea bibliografică. • Desfășurarea greoaie a accesării programelor de înființare și modernizare a infrastructurii educaționale. • Durata mare de timp a realizării investițiilor finanțate din fonduri structurale și guvernamentale. • Migrarea populației datorită procesului educațional care nu se ridică la standardele europene. • Politica de salarizare existentă în domeniul educațional, cu influențe negative asupra calității actului educațional. • Fonduri structurale limitate (fiind insuficiente la nivelul necesităților). • Neconcordanța la nivel educațional între programele aplicate pe cicluri de învățământ. • Lipsa unei programe școlare axată pe aptitudinile și talentul copiilor.
SĂNĂTATE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE

<ul style="list-style-type: none"> • Prezența dispensarului medical uman în care regăsim un cabinet medical în care își desfășoară activitatea un medic de familie și un cabinet stomatologic deservit de un medic dentist în satul Butea; • Existența a două farmacii de unde locuitorii comunei își pot procura medicamentele necesare. • Existența unui cabinet medical în satul Miclăușeni deservit de un medic de familie. • Azilul de bătrâni Papa Ioan Paul al II-lea, din satul Butea. • Centrul medical – social Providența din satul Miclăușeni. • Existența unei strategii unitare județene a serviciilor sociale. • Interesul autorităților publice locale pentru rezolvarea problemelor de servicii sociale prin alocarea unui procent semnificativ din buget. • Locuri de muncă create ca urmare a desfășurării activității acestor servicii. • Existența Serviciilor/ Compartimentelor Publice de Asistență Socială la nivelul comunei. • Acordarea de ajutoare sociale la familiile cu probleme financiare. • Acordarea de sprijin și consiliere persoanelor care au nevoie, pe diferite probleme sociale. Aplicarea programului național de evaluare a stării de sănătate a populației. • Cadru legislativ care stimulează implicarea sectorului privat în furnizarea de servicii sociale. 	<ul style="list-style-type: none"> • Subfinanțarea serviciilor medicale - buget insuficient. • Personal medical insuficient pe teritoriul comunei. • Lipsesc dotări medicale moderne. • Servicii de urgență slab dezvoltate și dotate. • Lipsa de locuințe de serviciu în profil teritorial pentru medicii specialiști. • Existența unei presiuni din partea segmentelor sociale asupra sistemelor medicale (mai ales în sezonul rece).
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Construirea de noi puncte sanitare. • Existența politicilor de stimulare a medicilor de a practica în mediul rural; • Existența fondurilor europene pentru reabilitarea structurilor sanitare și medico - sociale și dotarea 	<ul style="list-style-type: none"> • Lipsa experienței în accesarea și derularea Fondurilor structurale destinate domeniului social. • Nu se pot acorda servicii medicale specializate datorită slabei dotări medicale din comună. • Reacție nefavorabilă la sistemul de norme sanitare

<p>corespunzătoare.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Existența proiectelor de finanțare pentru reabilitarea/ modernizarea și dotarea structurilor sanitare și medico-sociale. • Existența programelor naționale profilactice ce oferă la nivel județean posibilitatea alocării resurselor financiare de la o secție la alta. • Existența programului REMMSy pentru segmentul de medicină de urgență. • Existența fondurilor europene și a proiectelor aflate în diverse faze, pentru dotarea structurilor SMURD din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est. • Promovarea unui stil de viață sănătos, a unei nutriții echilibrate, de combatere a consumului de tutun și alcool. 	<p>impuse.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Costurile ridicate pot conduce la renunțarea la dotări. • Pragul de rentabilitate depinde de numărul de persoane active asistate. • Politici de specializare zonală a centrelor de asistență sanitară. • Politica de salarizare în domeniul sănătății slab motivantă pentru specialiști. • Efectele negative ale accentuării fenomenului de îmbătrânire și îmbolnăvire a populației. • Nerezolvarea problemelor de infrastructură și de dotare ale tuturor unităților medico-sanitare. • Lipsa susținerii rețelei de asistență comunitară a căror eficiență este recunoscută la nivel local.
TRANSPORTURILE	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Rețeaua căilor de comunicație și căi ferate are 148 ha, și reprezintă 4% din teritoriul comunei. • Teritoriul comunei Butea este străbătut de DN 28/ E 583 și de o rețea de drumuri comunale și sătești, parte din ele modernizate (asfaltate), iar altele nemodernizate (pietruite). • DJ 208J face legătura între satele comunei și DN 28. Pe teritoriul comunei are o lungime de 5 km. • DC 82 A face legătura Butea – Doljești; • DC 82 B face legătura pe traseul: Butea- Hent – Humărie – Miclăușeni cu lungimea de 3 Km; • DC 82C – intravilan Butea cu lungimea de 1 Km Butea - Rotunda jud. Neamț; • DC 82 D primăria Butea – stația de pompare apă (spre Rotunda – jud. Neamț) • DC 82 E de la stația de clorinare intersecție DC 82A. • Din punct de vedere administrativ, comuna este situată în partea vestică a județului Iași, la o distanță 	<ul style="list-style-type: none"> • Starea drumurilor comunale, pe porțiuni și a majorității drumurilor sătești este nesatisfăcătoare datorită lipsei îmbrăcăminții asfaltice. • În perioadele ploioase, torenții de pe versanți traversează drumurile comunale și sătești, degradându-le și colmatând rigolele laterale de scurgere (acolo unde acestea există). • Numeroase poduri și podețe necesită lucrări de reabilitare, modernizare și mărire a capacității portante. • Insuficiența surselor de finanțare pentru lucrările de reparații și modernizare a drumurilor. • Comuna nu beneficiază de acces direct la transport feroviar.

de 70 km de orașul Iași. • Transportul public se realizează cu autobuze care fac legătura cu localitățile învecinate cât și cu orașul Iași.	
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Modernizarea infrastructurii rutiere prin accesarea fondurilor structurale sau guvernamentale. • Creșterea gradului de confort în transporturile publice de călători. • Construirea de noi poduri și podețe, realizarea de alei pietonale. • Modernizarea infrastructurii rutiere prin fonduri structurale și guvernamentale alocate prin diferite programe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Desfășurarea greoaie a accesării programelor de înființare și modernizare a infrastructurii rutiere. • Durata mare de timp a realizării investițiilor finanțate de la bugetul de stat. • Migrarea populației datorită infrastructurii care face dificilă deplasarea între localități. • Schimbarea legislației din domeniu.
CULTURĂ, TRADIȚIE, MEȘTEȘUGURI	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Existența căminului cultural din comună unde au loc diferite manifestări culturale artistice. • În comună activează taraful „Fiuleț”. <p>Evenimente locale:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hramul Bisericii romano-catolice ”Sfânta Treime” din localitatea Butea – perioada mai-iunie; • Hramul Parohiei ortodoxe ”Sfinții Petru și Pavel” din Miclăușeni, com. Butea – 29 iunie; • În fiecare an în prima duminică din luna octombrie se organizează ”Ziua recoltei”, în cadrul căreia se desfășoară diferite manifestări culturale-artistice, organizate de unitățile de învățământ de la nivelul comunei alături de autoritățile publice locale. <p>Concursuri sportive și de agrement:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurs de Șah și Table – a treia zi de Paște; • Concurs de Tenis de Masă (concurs intercomunal) – martie/aprilie; • Concurs de Tenis de Masă (concurs local) – august; • Concurs de Tenis de Câmp (concurs local) – 	<ul style="list-style-type: none"> • Valoarea meșteșugurilor populare nu este suficient recunoscută și prețuită. • Migrarea tinerilor spre zonele urbane/muncă în alte țări, periclitează continuitatea practicării meșteșugurilor și transmiterea de la o generație la alta. • Promovare insuficientă a talentelor artistice locale.

<p>august.</p> <p>Activități ale comunității:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Șezători de iarnă – Căminul cultural, Baza sportivă; • Șezători de vară – în aer liber, la izvorul de la Darabani, livadă etc; • Activități sportive permanente: tenis de masă, tenis de câmp, fotbal, judo, șah, la Baza Sportivă și Terenul Multifuncțional de lângă biserică, alte spații disponibile; • Cursuri de dans, canto; <p>Spectacole diverse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spectacole de circ și magie; • Spectacole, evenimente și activități diverse organizate cu elevii școlilor din comună. • Existența bibliotecii comunale. • Școlile, biblioteca, căminul cultural în colaborare cu autoritățile locale, cu organele de poliție, cu medicii comunei și cu bisericile sprijină o serie de proiecte educaționale și culturale. • Ocupații tradiționale și meșteșuguri precum tâmplăria, fierăria, croitorie și realizarea de costume populare, țesutul. • Fond popular și tradițional bogat. 	
OPORTUNITĂȚI	RISURI

<ul style="list-style-type: none"> • Dotarea căminelor culturale cu aparatură pentru video-proiectări, costume populare, instrumente muzicale, mobilier pentru sala de adunări, etc.. • Reabilitarea Căminului Cultural "Ludovic Antal" din Butea; dotarea acestuia cu mobilier adecvat, cortine, instalații de lumini, decoruri etc, în vederea organizării de spectacole de circ și magie, de teatru pentru copii și adulți, recitaluri de muzică populară/ușoară, evenimente, întâlniri și activități diverse. • Achiziționarea de dotări necesare organizării de evenimente în aer liber: scenă acoperită, sistem sonorizare, sisteme de lumini, pavilioane, bănci, etc. • Reabilitarea, modernizarea și dotarea bibliotecii comunale: înnoirea fondului de carte, introducerea metodelor moderne de evidență - calculatoare, amenajarea sălii de lectură, etc.. • Revitalizarea meșteșugurilor și a tradițiilor prin crearea în școli a unor ateliere meșteșugărești. • Crearea infrastructurii specifice serviciilor și programelor pentru tineret, destinate practicării meșteșugurilor. • Stimularea accesului tinerilor la activități economice și sociale în zona natală, prin informarea în legătură cu posibilitățile de finanțare a programelor culturale și a programelor de finanțare. • Înființarea Clubului Pensionarilor, în care să se desfășoare activități precum: șezători, meșteșuguri diverse tradiționale (țesut, cusut, cioplit etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> • Activitățile meșteșugărești nu depășesc pragul de rentabilitate. • Standardele europene aplicate și interpretate greșit afectează tradițiile locale. • Mediul concurențial afectează viabilitatea activităților meșteșugărești. • Pierderea autenticității datorită influențelor exterioare (mass - media, emigrare, Internet). • Cunoștințe insuficiente legate de elaborarea și administrarea proiectelor finanțate din Fondurile Structurale și guvernamentale. • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și co-finanțarea proiectelor finanțate prin fonduri structurale și guvernamentale.
TURISMUL	
PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
<ul style="list-style-type: none"> • Cadru natural de excepție în lunca Siretului și de-a lungul iazurilor. • Existența unui număr însemnat de monumente istorice și rezervații naturale: • Mănăstirea Miclăușeni (secolele al XVII-lea–al 	<ul style="list-style-type: none"> • Nu există inițiative în domeniul turismului în comună. • Potențialul turistic nu este valorificat suficient. • Slaba dezvoltare a infrastructurii turistice: structuri de cazare, alimentație, agrement, trasee pentru

<p>XIX-lea), ansamblu format din biserica cu hramurile „Sfinții Voievozi” și „Buna Vestire” (1787) castelul Sturdza (construit în secolul al XVII-lea și reclădit în 1752) și din parc (secolul al XIX-lea);</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monumentul lui Alexandru Sturdza din incinta parcului dendrologic Miclăușeni; • Situl 2000 “Râul Siret între Pașcani și Roman”; • Situl Natura 2000 “Lunca Siretului Mijlociu”; • Există infrastructura specific turistică (unități de cazare, dotări pentru agrement, etc.): Hanul Trei lazuri și Hanul „Patru Anotimpuri”; • Comuna are o infrastuctură bună, asigurând o accesibilitate medie. • Existența condițiilor dezvoltării turismului rural, cultural-istoric și de agrement. • Potențial de dezvoltare a agroturismului. • Existența bisericilor care dețin obiective culturale religioase cu potențial turistic: • Biserica romano-catolică „Sfânta Treime”; • Mănăstirea Miclăușeni; • Existența resurselor suplimentare pentru turism: cadrul natural, tradițiile, peisajul, aerul curat, liniștea. • Ospitalitatea locuitorilor. • Posibilitatea practicării diferitelor tipuri de turism netradițional, de la cel religios la cel cultural-științific. • Existența manifestărilor cu valoare folclorică - n comună activează taraful „Fiuleț”. 	<p>drumeții, marcaje etc..</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lipsa unor structuri de calificare profesională pentru turism. • În comuna Butea spațiile verzi și zonele de agrement nu sunt puse în valoare suficient. • Inexistența unor forme de promovare a comunei pentru creșterea numărului de turiști pe teritoriul acesteia.
OPORTUNITĂȚI	RISCURI
<ul style="list-style-type: none"> • Reabilitarea Cimitirului Eroilor din Comuna Butea (proiect în derulare); • Înființarea unui Muzeu al Meșteșugurilor și Tradițiilor Populare în localitatea Butea, în care să fie păstrate și expuse, atât în interior, cât și în exterior, obiecte tradiționale aparținând comunității din Butea. 	<ul style="list-style-type: none"> • Atragerea turiștilor către alte comune din județul Iași, mai bine promovate din punct de vedere turistic. • Pierderea autenticității comunei, prin reducerea interesului pentru dezvoltarea meșteșugurilor tradiționale, a obiceiurilor. • Resurse financiare insuficiente pentru finanțarea și

<ul style="list-style-type: none"> • Înființarea unui parc tematic în spațiul exterior existent, care ar putea cuprinde diverse atracții inedite, cum ar fi, de exemplu, construcții în miniatură ale unor obiective renumite din zonă (Castelul Sturdza, Palatul Ruginoasa, biserici, case tradiționale etc), diorame, machete, o scenă și o zonă pentru mici spectacole în aer liber etc. • Muzeul ar putea să găzduiască diverse activități artistice, cum ar fi: cenacluri, lansări de carte, ateliere de creație, tabere de sculptură (sculpturile rezultate ar putea fi expuse ulterior într-un muzeu în aer liber, sau în diverse zone din Butea și Miclăușeni). • Atragerea turiștilor în zonă prin înființarea unui "Drum al izvoarelor" (exclusiv pentru pietoni și bicicliști), care să aibă ca punct de plecare Castelul Sturdza și să cuprindă zona Humăriei, izvoarele de la "Dărăban", Biserica romano-catolică "Sfânta Treime", viitorul Muzeu al Meșteșugurilor și Tradițiilor Populare, lunca Siretului, izvoarele de la "Săboi", valea pârâului Armanca, centru Butea și retur Miclăușeni. • Înființarea unei curse permanente Miclăușeni (zona Castel) – Butea (zona "Săboi"). • Posibilitatea valorificării surplusului de produse alimentare din gospodăriile populației în agroturism - sursă suplimentară de venituri. • Modernizarea locuințelor în vederea valorificării surplusului de camere de locuit prin agroturism. 	<p>co-finanțarea proiectelor finanțate prin fonduri structurale și guvernamentale.</p>
---	--

4.3. Viziunea de dezvoltare

Obiectivele de dezvoltare ale comunei Butea se pot realiza numai în condițiile unei strategii care să stabilească cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei, în funcție de aceasta, să se stabilească și structura cursurilor de calificare.

Principalele obiectivele ale strategiei de dezvoltare durabilă, sunt:

- ✓ orientarea comunei spre dezvoltare economică cu scopul de a crea mai multe locuri de muncă;
- ✓ dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru a stabili prioritățile comunității, strategia și acțiunile sale;
- ✓ sprijinirea autorităților publice locale în prezentarea strategiilor financiare și de investiții;
- ✓ să determine eficientizarea managementului.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare economico - socială durabilă va lua în considerare următoarele criterii:

- coeziunea și solidaritatea cetățenilor;
- puterea comunei;
- dezvoltarea durabilă;
- obiective de calitate globale locale – integrare

Alternativele de optimizare ale proceselor Strategiei de Dezvoltare Locală sunt legate de unui anumit model de funcționare, care să poată fi luat ca sistem de referință în evaluarea continuă a rezultatelor, astfel încât procesul de implementare a acestuia să poată fi monitorizat și evaluat de către toți partenerii implicați:

- cetățenii și societatea civilă;
- comunitatea economică și componentele ei majore (administrația, infrastructuri urbane, sisteme financiar-bancare, etc.);
- tehnocrații (experti, evaluatori, auditori, tehnologi).

Cele trei procese de bază principale: *social, economic și mediu* vor fi completate de alte procese caracteristice comunei Butea, procesele de urbanism și infrastructura, conturând un proces comunitar integrat, alcătuit din procesele paralele realizând un ansamblu funcțional, cu o viziune unitară integrată. Acestea corespund domeniilor și sectoarelor definite încă din faza de evaluare a situației existente și a potențialului local.

Capacitatea strategiei și a planurilor de acțiune de a răspunde nevoilor actuale, utilizând eficient resursele existente și adaptându-se viziunii generațiilor tinere reprezintă, de asemenea, un criteriu fundamental de realizare a obiectivelor majore descrise în acest capitol. Pentru fiecare domeniu planificarea strategică se face pe 3 niveluri:

- nivel strategic - pe termen lung;
- nivel tactic - pe termen mediu;
- nivel de proiecte - pe termen scurt, esalonat.

În acest fel se acoperă complet aria de dezvoltare strategică a comunei și se prefigurează tendințele pentru perioada următoare.

Principalele obiective ale dezvoltării durabile ale comunei Butea constau în:

- dezvoltarea infrastructurii de bază a comunei;
- protecția mediului;
- întărirea coeziunii sociale și reducerea sărăciei;
- regenerare rurală.

Redactarea strategiei pornește de la următoarele premise:

- îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației comunei (locuințe și locuri de muncă la standarde europene);

- ridicarea standardului calitativ al designului comunei, al construcțiilor, serviciilor și al imaginii în general;
- oferirea de oportunități pentru intervenția sectorului privat în operațiunile comunei, fie sub forma investițiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultărilor permanente între parteneri;
- adaptarea la inevitabilele schimbări ce au loc în comună. De aceea, procesul de planificare trebuie să fie creativ, participativ și anticipativ.

4.4. Priorități de dezvoltare

În cadrul documentației de urbanism, s-au realizat analize detaliate în diverse domenii de interes, reflectând starea actuală în următoarele aspecte.

Îmbunătățirea și extinderea rețelelor de circulație carosabile și pietonale în zonele intravilane, pentru optimizarea mobilității urbane.

Abordarea problemelor legate de schimbările climatice și de mediu în cadrul planificării urbane, cu accent pe adaptarea infrastructurii și a politicilor la noile cerințe ecologice și climatice.

Analiza și optimizarea rețelelor tehnico-edilitare, incluzând gestionarea apelor, alimentarea cu apă și canalizare, distribuția de energie electrică, iluminatul public și distribuția de gaze naturale în cadrul planificării urbane.

Identificarea și promovarea principalelor sectoare economice din comunitate, structurate în jurul celor trei sectoare primare, secundare și terțiare, în vederea stimulării dezvoltării economice locale.

Conservarea și protejarea patrimoniului construit și natural prin evaluarea regimului juridic de protecție, conservarea structurilor arhitecturale de valoare, identificarea zonelor cu valoare culturală și peisagistică, și implementarea măsurilor adecvate de protecție.

Protejarea și conservarea peisajului urban și rural, în cadrul planificării urbane, pentru menținerea caracterului distinct al teritoriului și a identității locale.

Definirea zonelor funcționale în cadrul teritoriului intravilan, în scopul optimizării utilizării și dezvoltării spațiului urban.

Evaluarea spațială a teritoriului construit, inclusiv evaluarea imaginii urbane, a percepției spațiale, a organizării și structurării spațiului urban, în vederea optimizării planificării și dezvoltării urbane.

Identificarea și definirea destinațiilor terenurilor extravilane în cadrul planificării urbane, pentru gestionarea durabilă a terenurilor și a utilizării acestora.

Evaluarea caracteristicilor geotehnice ale teritoriului, inclusiv zona geotehnică, identificarea riscurilor naturale și a condițiilor de construire, pentru asigurarea unei dezvoltări urbane sigure și durabile.

Prioritățile de dezvoltare ale comunei Butea, care reies din analiza situației existente, sunt următoarele: consolidarea și avansarea infrastructurii urbane prin optimizarea elementelor sociale, precum instituțiile educaționale, culturale, de sănătate și serviciile sociale, în scopul creșterii nivelului de trai. Aceasta implică modernizarea și extinderea infrastructurii educaționale, culturale, medicale și sociale,

alături de reabilitarea și construirea de noi artere rutiere care să faciliteze accesul către zonele mai puțin accesibile.

5. PROPUNERI DE ORGANIZARE URBANISTICĂ

5.1. Condiționări ale documentațiilor de amenajarea teritoriului și ale strategiilor de dezvoltare spațială aprobate

Cadrul strategic european

Politica de coeziune

Politica de coeziune a fost adoptată în anul 1988, nevoia pentru o astfel de politică apărând în urma aderării Greciei, Spaniei și Portugaliei la Uniunea Europeană. Aceasta avea ca scop susținerea țărilor nou intrate în Uniunea Europeană, mai exact reducerea disparităților dintre acestea și țările care erau deja membre.

Politica de coeziune este principala politică de investiții a Uniunii Europene și vizează în mod special regiunile și orașele. Politica susține creșterea economică, sporirea numărului de locuri de muncă, dezvoltarea sustenabilă și protecția mediului.

Uniunea Europeană alocă o mare parte din bugetul său reducerii disparităților dintre regiuni, în special în zonele rurale, zonele afectate de tranziția industrială și în cele afectate de un handicap natural sau demografic grav și permanent

Aceste obiective sunt susținute printr-o serie de fonduri structurale și de investiții europene:

Fondul social european (FSE): principalul mijloc prin care Uniunea Europeană susține măsurile de combatere și prevenire a șomajului, de integrare socială pe piața muncii și de dezvoltare a resurselor umane; printre principalele inițiative susținute prin FSE se numără egalitatea de șanse între femei și bărbați, creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă, dezvoltarea durabilă și coeziune economică și socială.

Fondul european pentru dezvoltare regională (FEDR): are ca scop remedierea principalelor dezechilibre regionale din Uniunea Europeană; acesta sprijină în special regiunile care întâmpină probleme semnificative în dezvoltare precum și zonele industriale aflate în declin, pentru care se propun măsuri de reconversie.

Programe co-finanțate:

- Programul Operațional Regional (POR)
- Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM).

Fondul de coeziune (FC): susține proiectele de mediu și cele dedicate rețelelor transeuropene de infrastructuri de transport (TEN-T); acest fond este dedicat în exclusivitate statelor membre al căror venit

național brut pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media la nivelul Uniunii Europene, România fiind înscrisă în această categorie.

Programe co-finanțate:

- Programul Operațional Infrastructura Mare (POIM)

În vederea creșterii eficienței fondurilor structurale, s-au enunțat următorul set de principii:

- Concentrarea fondurilor pe obiective și regiuni
- Realizarea de parteneriate între Comisia Europeană, statele membre și autoritățile regionale pentru planificarea, punerea în aplicare și supravegherea intervențiilor;
- Programarea intervențiilor;
- Caracterul complementar al contribuțiilor UE și naționale.
- Prin politica de coeziune, Uniunea Europeană alocă resurse financiare pentru coeziune pe baza a două obiective principale:
- Realizarea de investiții pentru creștere economică și noi locuri de muncă, în vederea consolidării pieței muncii și a economiilor regionale;
- Creșterea cooperării teritoriale europene – creșterea cooperării la nivel trans-frontalier, transnațional și interregional.

Pentru perioada de finanțarea următoare, 2021-2027, Uniunea Europeană propune o reformă în ceea ce privește politica de coeziune. În acest sens, unul dintre principalele obiective îl reprezintă simplificarea procedurilor și mărirea eficienței investițiilor la nivelul Uniunii Europene.

Astfel, noua politică de coeziune va viza cinci obiective principale:

- Europă mai inteligentă – o transformare economică inovatoare și inteligentă;
- Europă mai ecologică, cu emisii scăzute de carbon;
- Europă mai conectată – mobilitate și conectivitate TIC regională;
- Europă mai socială, prin implementarea Pilonului european al drepturilor sociale;
- Europă mai aproape de cetățeni – dezvoltarea sustenabilă și integrată a zonelor urbane, rurale și de coastă prin inițiative locale.

"Green deal" – Pactul verde european

Prin Pactul verde european se propun proiecte de cercetare și inovare care să răspundă crizei climatice și să contribuie la protejarea biodiversității și a ecosistemelor unice ale Europei. Aceste proiecte sunt finanțate prin Programul Orizont 2020.

Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 - Readucerea naturii în viața noastră

Strategia UE privind biodiversitatea reprezintă un plan amplu, pe termen lung, ce are ca scop protejarea naturii și diminuarea degradării ecosistemelor.

Astfel, se urmărește creșterea suprafețelor protejate (extinderea zonelor Natura 2000), asigurarea unei mai bune implementări a cadrului de guvernare, alocarea mai multor fonduri pentru protejarea biodiversității, urmărirea progreselor și, cel mai important, asigurarea unei mai bune respectări a naturii în procesul decizional al autorităților și al întreprinderilor.

5.2. Studii de fundamentare

- Studiu de fundamentare privind condițiile geotehnice și hidrogeologice;
- Studiu de fundamentare privind protecția mediului, riscurile naturale, riscurile antropice;
- Studiu de fundamentare istoric;
- Studiu de fundamentare privind tipurile de proprietate;
- Studiu de fundamentare privind infrastructura tehnico-edilitară;
- Studiu de fundamentare privind evoluția activităților economice;
- Studiu de fundamentare privind evoluția socio-demografică;
- Studiu de fundamentare privind impactul schimbărilor climatice;

5.3. Optimizarea relațiilor în teritoriu

Optimizarea relațiilor în teritoriu are ca scop identificarea principalelor măsuri necesare pentru eficientizarea, optimizarea și stimularea dezvoltării comunei. Conform clasificării complexe a așezărilor rurale, Comuna Butea se încadrează în categoria spațiilor rurale cu habitat concentrat și cu tendințe de specializare agricolă. Cu toate acestea, comuna poate evolua către un nivel superior, iar acest lucru este determinat de pierderea sau câștigarea unor funcții economice, precum și de evoluția demografică.

Legăturile dintre localitățile componente ale comunei și celelalte localități ale județului sunt realizate prin căi de comunicație rutiere. Prin adăugarea rețelei destul de dense de drumuri locale, putem afirma că sistemul de circulație rutieră pe teritoriul comunei asigură în prezent legături terestre relativ satisfăcătoare cu localitățile rurale și municipiul Iași, în condițiile modernizării și reabilitării rețelei locale de căi rutiere, prin asfaltare.

Se propune atenuarea discrepanțelor dintre nivelul de dezvoltare al zonei studiate și cel al zonei urbane din imediata apropiere prin asigurarea unor condiții de trai moderne și prin mărirea gradului de confort. În acest sens, este necesară în primul rând finanțarea componentelor esențiale de echipare edilitară și modernizare a infrastructurii de transport.

5.4. Evoluția populației, elemente demografice și sociale

Conform Ghidului privind Metodologia de elaborare și conținutul cadru al Planului Urbanistic General și al Regulamentului Local de Urbanism, aprobat prin Ordinul nr. 13N/10.03.1999, prevederile/ propunerile din documentațiile de amenajare a teritoriului unei localități trebuie să fie în corelare și cu evoluția populației, care poate fi determinată prin două metode, respectiv: modelul de creștere biologică, care are la bază evoluția sporului natural, calculat ca diferență dintre născuți vii și decedați și modelul de creștere tendențială, care are la bază evoluția sporului mediu anual (spor natural și spor migrator).

O **proiecție a volumului populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea** s-a realizat cu ajutorul *modelului de creștere biologică*, luând în considerare doar evoluția sporului natural în perioada 2003 - 2022. Presupunând că evoluția populației Comunei Butea ar fi influențată doar de sporul natural, pentru perioada 2003 - 2022 am identificat un ritm mediu de scădere demografică cu aproximativ 22 locuitori/an. Considerând faptul că sporul natural se va menține constant în următorii 20 ani, populația după domiciliu va înregistra o scădere demografică de la 4.126 locuitori în anul 2022, la 3.698 locuitori în anul 2042, echivalentul unei diminuări cu 9.9%.

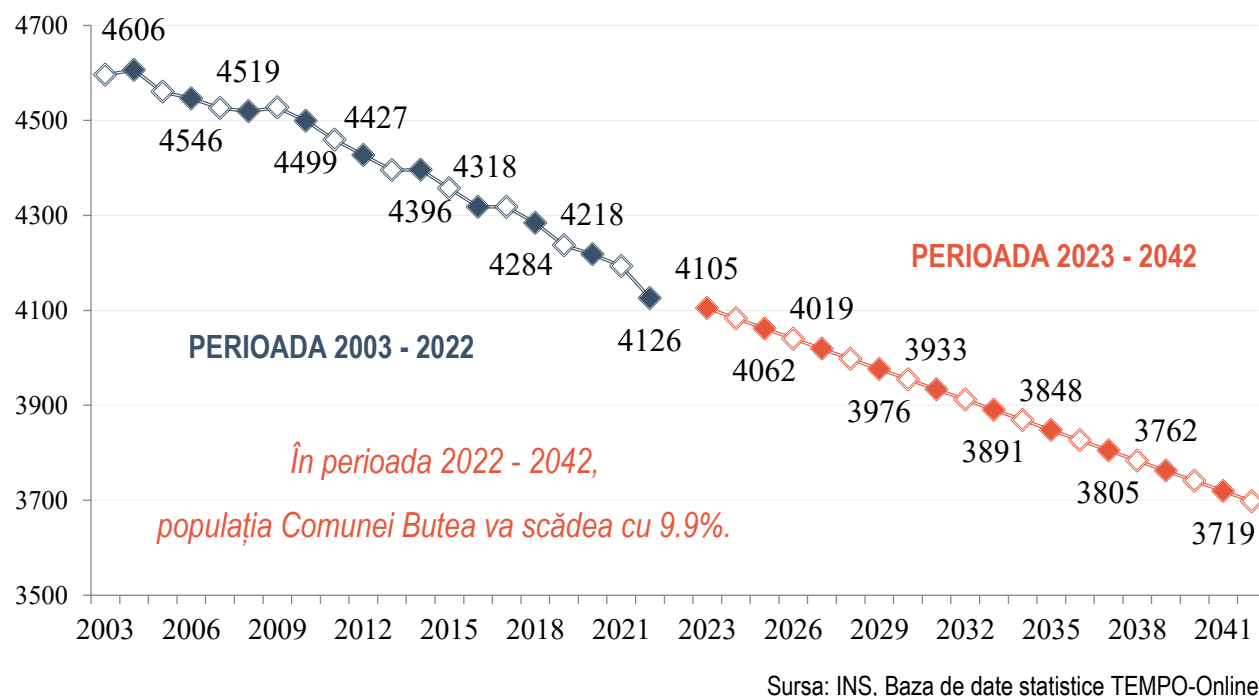
O altă **proiecție a volumului populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea** a fost realizată prin intermediul *modelului de creștere tendențială*, care are la bază sporul mediu anual (spor natural și spor migrator). Astfel s-a analizat evoluția acestuia în perioada 2003 - 2022 și evoluția probabilă în perioada previzionată, 2023 - 2042. Pentru perioada 2003 - 2022 a rezultat o scădere în medie cu circa 30 locuitori/an, prin urmare, presupunând constant ritmul scăderii populației după domiciliu, aceasta va ajunge la 3.524 locuitori în anul 2042, de la 4.126 locuitori în anul 2022, echivalentul unei diminuări cu 13.9%.

Proiecția volumului populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea, pentru perioada 2023 - 2042

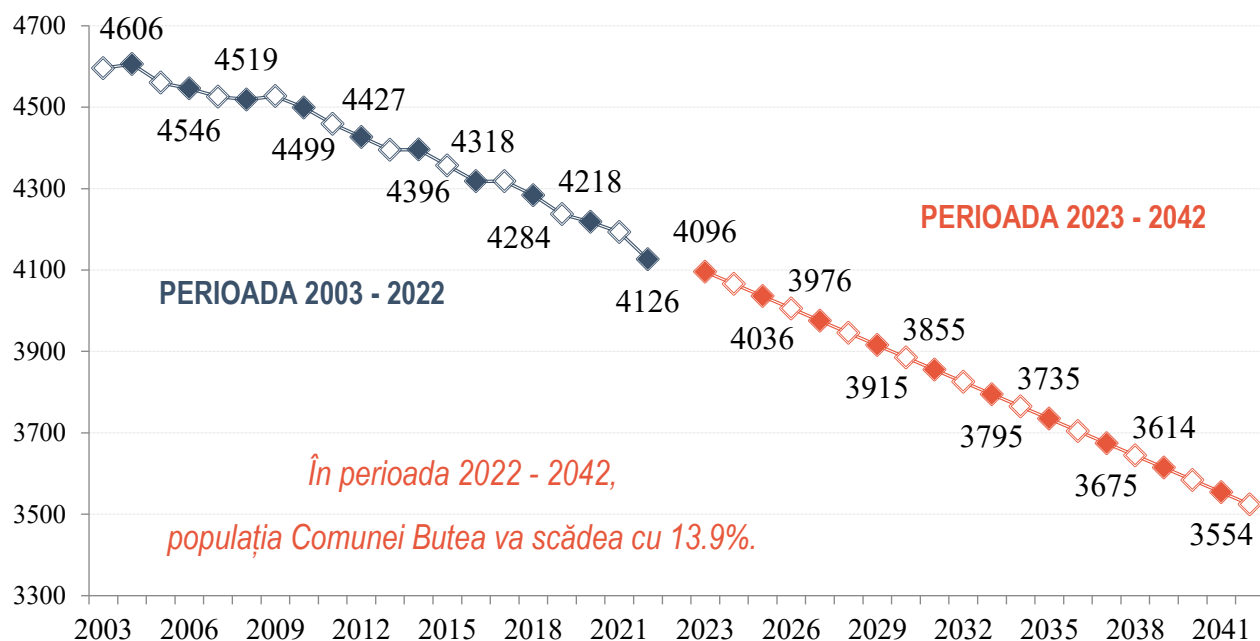
An previzionat	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Model biologic	4105	4083	4062	4040	4019	3998	3976	3955	3933	3912
Model tendențial	4096	4066	4036	4006	3976	3945	3915	3885	3855	3825
An previzionat	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042
Model biologic	3891	3869	3848	3826	3805	3784	3762	3741	3719	3698
Model tendențial	3795	3765	3735	3705	3675	3644	3614	3584	3554	3524

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

Proiecția volumului populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea, pentru perioada 2023 - 2042
 → model de creștere biologică

Proiecția volumului populației după domiciliu, la 1 ianuarie, a Comunei Butea, pentru perioada 2022 - 2042
 → model de creștere tendențială

Sursa: INS, Baza de date statistice TEMPO-Online

5.5. Intravilan propus. Zonificare funcțională

BILANȚUL TERITORIAL AL SUPRAFEȚELOR CUPRINSE ÎN INTRAVILAN PROPUȘ								
ZONE FUNCȚIONALE	BUTEA		MICLĂUȘENI		TRUPURI IZOLATE		TOTAL	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	-	-	2.4398	1.83	0.1062	0.15	2.5460	0.44
FOND FORESTIER	-	-	-	-	-	-	-	-
TERENURI AGRICOLE	-	-	-	-	-	-	-	-
UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	2.5008	0.67	-	-	1.0193	1.39	3.5201	0.60
ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	1.9068	0.51	-	-	-	-	1.9068	0.33
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	31.5980	8.41	8.2214	6.18	1.1482	1.57	40.9675	7.04
ZONĂ CENTRALĂ	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONĂ MIXTĂ	-	-	-	-	-	-	-	-
INSTITUȚII PUBLICE	2.2627	0.60	18.4980	13.90	-	-	20.7608	3.57
COMERȚ ȘI SERVICII	0.5744	0.15	-	-	3.7887	5.18	4.3631	0.75
ZONE LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	332.5871	88.47	102.7594	77.21	67.0518	91.71	502.3983	86.30
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE	1.7714	0.47	-	-	-	-	1.7714	0.30

DEPOZITARE								
ZONA GOSPODĂRIILOR COMUNALE	1.5524	0.41	0.5109	0.38	-	-	2.0633	0.35
SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	1.1865	0.32	0.6577	0.49	-	-	1.8442	0.32
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONĂ EXPLOATARE RESURSE NATURALE	-	-	-	-	-	-	-	-
ZONĂ TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-	-	-	-	-
ALTE ZONE	-	-	-	-	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN PROPUȘ	375.9402	100%	133.0872	100%	73.1142	100%	582.1416	100%

Datorită nevoilor de restructurare, intravilanul propus este majorat și are o suprafață de **582.1416ha**.

Bilanțul zonelor funcționale în intravilanul existent și propus al Comunei Butea:

ZONE FUNCȚIONALE	INTRAVILAN EXISTENT		INTRAVILAN PROPUȘ	
	HA	%	HA	%
ZONĂ AFLATĂ PERMANENT SUB APE	2.6721	0.49	2.5460	0.44
FOND FORESTIER	0.5264	0.10	-	-
TERENURI AGRICOLE	364.8119	67.29	-	-
UNITĂȚI AGRO-ZOOTEHNICE	3.5258	0.65	3.5201	0.60
ECHIPARE TEHNICO-EDILITARĂ	1.9001	0.35	1.9068	0.33
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT	37.4995	6.92	40.9675	7.04
ZONA CENTRALĂ	-	-	-	-
ZONA MIXTĂ	-	-	-	-
INSTITUȚII PUBLICE	20.6999	3.82	20.7608	3.57
COMERȚ ȘI SERVICII	3.3818	0.62	4.3631	0.75
ZONE LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	103.2635	19.05	502.3983	86.30
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DE DEPOZITARE	-	-	1.7714	0.30
ZONA GOSPODĂRIILOR COMUNALE	2.0633	0.38	2.0633	0.35
SPAȚII VERZI, SPORT ȘI AGREMENT	1.8442	0.34	1.8442	0.32
ZONĂ CU DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-	-	-
ZONĂ EXPLOATARE RESURSE NATURALE	-	-	-	-
ZONĂ TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
ALTE ZONE	-	-	-	-

TOTAL INTRAVILAN	542.1883	100%	582.1416	100%
-------------------------	-----------------	-------------	-----------------	-------------

Pe teritoriul Comunei Butea au fost identificate, în prezent, activități diverse, caracteristice unei comune de dimensiuni medii cu un profil economic variat.

5.6. Reglementări urbanistice. Unități Teritoriale de Referință

În cadrul prezentei documentații de urbanism, conform prevederilor legislației în domeniu, teritoriul administrativ al Comunei Butea a fost împărțit în Unități Teritoriale de Referință.

În conformitate cu Legea 350/2001, Unitatea Teritorială de Referință (UTR) este o "subdiviziune urbanistică a teritoriului unității administrativ-teritoriale, delimitată pe limite cadastrale, caracterizată prin omogenitate funcțională și morfologică din punct de vedere urbanistic și arhitectural, având ca scop reglementarea urbanistică omogenă. UTR se delimitează, după caz, în funcție de relief și peisaj cu caracteristici similare, evoluție istorică unitară într-o anumită perioadă, sistem parcelar și mod de construire omogen, folosințe de aceeași natură a terenurilor și construcțiilor, regim juridic al imobilelor similar."

În cazul teritoriului intravilan al Comunei Butea, delimitarea Unităților Teritoriale de Referință se face pe baza următoarelor criterii:

- Tipologia parcelarului – existența unui sistem parcelar și a unui mod de construire omogen
- Unitățile de peisaj identificate
- Zonele funcționale și coerența funcțională din cadrul fiecărei UTR
- Existența unor tipologii particulare ale zonelor funcționale în raport cu vecinătățile
- Condiții geotehnice
- Elemente de relief
- Definirea unor nuclee de dezvoltare

5.7. Dezvoltarea activităților economice

În ceea ce privește *resursa umană disponibilă* pe raza Comunei Butea, în perioada 2019 - 2023, am identificat o serie de aspecte, primul fiind faptul că populația după domiciliu la 1 ianuarie, indiferent de apartenența la sex, a scăzut pe parcursul celor 5 ani analizați.

Evoluția locuitorilor pe categorii de vârstă a evidențiat faptul că în perioada 2019 - 2023 populația în vârstă de dependență a suferit modificări, astfel: populația din categoria de vârstă 0 - 14 ani a scăzut cu 1.7

puncte procentuale, iar populația din categoria de vârstă 65 ani și peste a crescut cu 0.4 puncte procentuale.

Analizând populația aptă de muncă, și anume populația din categoria de vârstă 15 - 64 ani, am identificat că evoluția sa prezintă un trend descendent pe parcursul celor 5 ani analizați, numărul mediu fiind de 3.084 persoane. Ponderea populației din această categorie de vârstă în perioada 2019 - 2023 a crescut cu 1.3 puncte procentuale, dar ca volum s-a redus cu 1.3%. Totodată, distribuția populației 15 - 64 ani pe sexe a evidențiat un ecart mediu absolut de 177 persoane, numărul bărbaților apti de muncă fiind în fiecare an mai mare decât numărul femeilor apte de muncă.

Având în vedere populația stabilă a Comunei Butea, de la RPL 2002 la RPL 2021, populația activă a scăzut cu 38.0% (de la 1.443 la 895 persoane), iar populația inactivă a scăzut cu 28.2% (de la 2.484 la 1.784 persoane).

Analizând structura populației active a Comunei Butea înregistrată la RPL 2002, 2011 și 2021, am identificat că aceasta este formată din populație ocupată și șomeri. Totodată, structura populației inactivă înregistrată la RPL 2002, 2011 și 2021, arată că aceasta este formată din elevi/studenti, pensionari, casnice, persoane întreținute de alte persoane, persoane întreținute de stat sau de organizații private, persoane întreținute din alte surse, respectiv persoane cu altă situație economică. Indiferent de recensământul de raportare, cei mai mulți locuitori sunt pensionari și elevi/studenti.

Dacă ne raportăm la structura populației ocupate pe activități ale economiei naționale înregistrată la Recensămintele Populației și Locuințelor din anii 2002, 2011 și 2021, înregistrările evidențiază că cele mai multe persoane își desfășurau activitatea agricultură, indiferent de recensământul la care se face raportarea.

În ansamblu, numărul mediu al salariaților înregistrați pe raza Comunei Butea, în perioada 2019 - 2023 s-a redus cu 1.1%, de la 266 salariați la 263 salariați.

În ceea ce privește evoluția numărului șomerilor înregistrați în perioada 2019 - 2023 am identificat că acesta a scăzut cu aproximativ 30.0%, numărul șomerilor de gen masculin fiind mai mare decât numărul șomerilor de gen feminin pe întreaga perioadă analizată.

Un ultim aspect analizat referitor la resursa umană îl reprezintă ponderea șomerilor înregistrați în totalul resurselor de muncă (populația după domiciliu la 1 ianuarie cu vârsta cuprinsă în intervalul 18 - 62 ani). În ansamblu, în perioada 2019 - 2023, ponderea șomerilor înregistrați în totalul resurselor de muncă a scăzut, în anul 2023, comparativ cu anul 2019, ponderea șomerilor înregistrați fiind mai mică cu 0.40 puncte procentuale (de la 1.365% la 0.965%).

Analizând ponderea șomerilor înregistrați în funcție de apartenența la gen, a rezultat că în anul 2023, comparativ cu anul 2019, ponderea șomerilor înregistrați de gen masculin a scăzut cu 0.39 puncte

procentuale (de la 1.64% la 1.25%), iar ponderea șomerilor înregistrați de gen feminin a scăzut cu 0.41 puncte procentuale (de la 1.09% la 0.68%).

În ceea ce privește *sectorul economic*, un prim aspect analizat a fost numărul de agenți economici înregistrați în perioada 2019 - 2023, cu sediul și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea. Rezultatele au arătat faptul că cei mai puțini agenți economici s-au înregistrat în anul 2020 (5 agenți economici), iar cei mai mulți agenți economici s-au înregistrat în anul 2021 (16 agenți economici), evoluția acestora în ansamblu fiind una ascendentă.

În Comuna Butea, cei mai mulți agenți economici, în funcțiune la finalul anului 2023, sunt înregistrați cu sediul și/sau punctul de lucru pe raza satului Butea și au ca formă de organizare juridică societate cu răspundere limitată.

Dacă ne raportăm la vechimea pe piață a agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza comunei, rezultatele evidențiază că 66.6% activează pe piață de cel mult 7 ani, iar 25.0% au o vechime cuprinsă între 8 - 15 ani.

În ceea ce privește domeniile de activitate ale agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza Comunei Butea, majoritatea prestează activități agricole → 31.1%, comerciale → 22.7%, respectiv activează în construcții → 28.0%

Repartizarea pe sectoare de activitate a agenților economici în funcțiune la finalul anului 2023, cu sediul social și/sau punctul de lucru pe raza comunei, evidențiază că 37.1% își desfășoară activitatea în sectorul secundar, 31.8% își desfășoară activitatea în sectorul terțiar, iar 31.1% își desfășoară activitatea în sectorul primar.

Repartizarea angajaților agenților economici cu sediul și/sau punctul de lucru pe raza comunei, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, pe sectoare de activitate, se prezintă astfel: 51.4% lucrează în sectorul terțiar, 45.8% lucrează în sectorul secundar și 2.8% lucrează în sectorul primar.

Ca activități predominante în cadrul sectoarelor economice, în sectorul primar se prestează preponderent activități aferente divizunii 01 - Agricultură, vânătoare și servicii anexe. Pe de altă parte, dacă ne raportăm la domeniile de activitate ale agenților economici din sectorul secundar, am identificat faptul că cei mai mulți își desfășoară activitatea în construcții, iar dacă analizăm domeniile de activitate ale agenților economici din sectorul terțiar am constatat că cei mai mulți activează în comerț.

În ceea ce privește distribuția cifrei de afaceri obținută de agenții economici cu sediul și/sau punctul de lucru pe raza comunei, care au depus situații financiare până la data de 12.02.2024, în anul 2023, din totalul de 109.636.042 lei, 63.2% este realizată de antreprenori din sectorul terțiar, 31.1% este realizată de antreprenori din sectorul secundar, iar 5.6% este realizată de antreprenori din sectorul primar.

5.8. Dotări publice

Echipamente socio-culturale

Prin prezentul P.U.G. se propun următoarele măsuri de îmbunătățire a infrastructurii socio-culturale a comunei:

- **Extinderea și diversificarea bazelor sportive și a terenurilor de sport în aer liber:** Acestea vor oferi o gamă mai largă de activități pentru petrecerea timpului liber și vor fi dispuse într-un sistem policentric, asigurând acces facil pentru toți locuitorii comunei.

- **Investiții în modernizarea și extinderea infrastructurii culturale:** Se vor realiza investiții în modernizarea și extinderea unităților culturale ale comunei, cum ar fi muzee, casa de cultură, biblioteci, săli de expoziții și puncte de informare, pentru a îmbunătăți accesul și oferta culturală pentru toți cetățenii.

Spații verzi și spații publice pietonale

Recomandări punctuale referitoare la tipurile de spații verzi

1. Parcuri și scuaruri:

- Intervențiile de amenajare peisagistică trebuie să contureze zone distincte, contribuind la definirea identității zonale.

- Aceste spații ar trebui să integreze activități adaptate poziției lor în comunitate și în vecinătatea imediată.

- Favorizarea vegetației arborescente pentru crearea de zone umbrite și îmbunătățirea confortului și calității aerului.

- Evitarea suprafețelor mari de gazon, consumatoare de resurse și poluante, în favoarea altor tipuri de vegetație.

2. Proiecte de reorganizare peisagistică:

- Amplasarea și organizarea tipurilor de vegetație și a zonelor înierbate.

- Implementarea de elemente de mobilier urban și pavaje adecvate, inclusiv sisteme de colectare și reutilizare a apelor pluviale.

3. Amenajări personalizate și utilizarea de specii locale:

- Dezvoltarea de proiecte adaptate caracterului fiecărui spațiu și îmbunătățirea confortului, climatului și atractivității acestora.

- Utilizarea speciilor de plante locale sau adaptate condițiilor existente, capabile să formeze ecosisteme viabile.

4. Individualizarea și estetica spațiilor verzi:

- Utilizarea speciilor cu valoare estetică deosebită pentru crearea de spații-simbol la nivel zonal.
- Crearea de spații verzi care să satisfacă diverse nevoi și să permită suprapunerea mai multor tipuri de utilizatori.

Plantații de aliniament:

- Amenajările trebuie să ofere confort și siguranță pietonilor și să fie adaptate nevoilor comunității.
- Speciile utilizate trebuie să fie rezistente la poluare și să permită o deplasare pietonală ușoară.
- Se va evita utilizarea speciilor predispuse la boli sau dăunători recurenți și se va ține seama de preferințele comunității locale.

Alte recomandări:

1. Iluminat arhitectural:

- Studiul privind iluminatul public și decorativ trebuie să pună în valoare elementele vegetale și monumentele existente.

2. Mobilier urban:

- Opțiunile referitoare la mobilierul urban trebuie să reflecte modurile posibile de utilizare diferențiată a spațiilor și să ofere identitate spațiilor publice.
- Accesibilitatea trebuie să fie asigurată pentru persoanele cu dizabilități sau cărucioare de copii.

5.9. Protecția patrimoniului cultural și a peisajului

În categoria construcțiilor valoroase ar trebui să încadrăm monumentele istorice de pe teritoriul comunei, monumente care, în baza legii 422/2001, *Legea privind protejarea monumentelor istorice*, se definesc drept "bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală" (art. 1, alin. 2).

Conform Anexei 1 din *Norma metodologică de clasare și inventariere a monumentelor istorice* din 18.04.2008, monumentele istorice din *Lista Monumentelor Istorice*, în funcție de natura lor, se împart în patru mari categorii:

- I – monumente arheologice;
- II – monumente de arhitectură;
- III – monumente de for public;
- IV – monumente memoriale/funerare.

Definirea zonelor construite protejate

Zonele construite protejate sunt definite în funcție de:

- monumentele în Lista Monumentelor Istorice, cu zona lor de protecție;
- siturile arheologice, cu zona lor de protecție;
- zonele istorice ale localităților, în măsura în care acestea păstrează coerența lor istorică.

Norme legislative

Instituirea zonei de protecție pentru monumentele istorice și siturile arheologice are două scopuri:

1. conservarea integrată și asigurarea integrității acestora, în condițiile de funcționare și utilizare contemporană a spațiului și imobilelor din zona de protecție;
2. punerea în valoare a monumentului istoric și a peisajului său, construit sau natural.

Conform Legii 350/2001, prin Planul Urbanistic General se stabilesc *zonele protejate și de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice reperate* (art. 46, alin. 2, lit. f).

Definirea și delimitarea zonelor de protecție a monumentelor și siturilor arheologice se stabilesc în baza legislației în vigoare din România, cu respectarea acordurilor europene și internaționale privind protejarea acestora

Legislația în domeniul protejării monumentelor istorice

Legile care fac referire la protecția monumentelor istorice sunt următoarele: Legea 5/2000; Legea 422/2001 actualizată prin Legea 468/2003; Ordinul 562/2003.

Astfel, conform Legii 5/2000, zonele protejate sunt zonele naturale sau construite, delimitate geografic și/sau topografic, care cuprind valori de patrimoniu natural și/sau cultural (art. 1, alin. 2).

Zonele de protecție a monumentelor istorice vor fi delimitate de autoritățile publice locale, cu sprijinul autorităților publice centrale cu atribuții în domeniu, în baza unor studii de specialitate (art. 5, alin. 2). Instituirea acestor zone se va face prin documentațiile de urbanism și regulamentele aferente (art. 5, alin. 3). Până la delimitarea prin studii de specialitate a zonelor de protecție a valorilor de patrimoniu cultural, se

instituie zone de protecție a monumentelor istorice, de 100 metri în municipii și orașe, de 200 metri în comune și de 500 metri în afara localităților (art. 10, alin. 1).

Prin Legea 422/2001 se reglementează regimul juridic general al monumentelor istorice. Astfel, monumentele istorice sunt bunuri imobile, construcții și terenuri situate pe teritoriul României, semnificative pentru istoria, cultura și civilizația națională și universală (art. 1, alin. 2). Regimul de monument istoric este conferit prin clasarea acestor bunuri imobile conform procedurii prevăzute în lege (art. 1, alin. 3).

Prin protejarea monumentelor istorice se înțelege ansamblul de măsuri cu caracter științific, juridic, administrativ, financiar, fiscal și tehnic menite să asigure identificarea, cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, inclusiv paza și întreținerea, consolidarea, restaurarea, punerea în valoare a monumentelor istorice și integrarea lor social-economic, și cultural, în viața colectivităților locale (art. 2, alin. 3).

Asupra monumentelor istorice se pot aplica servituți de utilitate publică, instituite potrivit legii (art. 2, alin. 5).

Monumentele istorice aparțin fie domeniului public sau privat al statului, al județelor, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice sau juridice (art. 4, alin. 1).

Monumentele istorice proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale sunt inalienabile, imprescriptibile și insesizabile; aceste monumente istorice pot fi date în administrare instituțiilor publice, pot fi concesionate, date în folosință gratuit, instituțiilor de utilitate publică sau închiriate, în condițiile legii, cu avizul Ministerului Culturii sau, după, caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii (art. 4, alin. 2).

Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare prin mijloace adecvate a monumentelor istorice revin, după, caz, proprietarilor sau titularilor altor drepturi reale asupra acestora, în conformitate cu prevederile prezentei legi (art. 6, alin. 1). În cazul în care un monument istoric nu are proprietar cunoscut, obligațiile decurgând din prezenta lege revin autorității administrației publice locale din unitatea administrativ, pe al cărei teritoriu este situat monumentul istoric sau autorităților administrației publice centrale (art. 6, alin. 2).

Statul garantează și asigură protejarea monumentelor istorice în condițiile stabilite prin prezenta lege (art. 7, alin. 1). Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, după, caz, de activitatea de protejare a monumentelor istorice (art. 7, alin. 3). Autoritățile administrației publice centrale de specialitate și instituțiile din subordinea acestora, precum și autoritățile administrației publice locale cooperează cu proprietarii monumentelor istorice, persoane fizice sau juridice, cu deținătorii și administratorii acestora, precum și cu instituțiile publice și organizațiile neguvernamentale din domeniul protejării monumentelor istorice și îi sprijin, în condițiile legii (art. 7, alin. 4).

Pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, delimitat, pe baza reperelor topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului istoric, după, caz, prin care se asigură conservarea integrată și punerea în valoare a monumentului istoric și

a cadrului său construit sau natural. Delimitarea și instituirea zonei de protecție se realizează simultan cu clasarea bunului imobil ca monument istoric, în condițiile legii. Autoritățile publice locale competente vor include în planurile urbanistice și în regulamentele aferente zonele de protecție. În zona de protecție pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire prin planurile și regulamentele de urbanism aprobate și avizate conform legii.

În zonele de protecție a monumentelor istorice care sunt lăcașuri de cult este interzisă desfășurarea în aer liber, în perioada în care în cadrul acestora se desfășoară serviciu religios, a unor manifestări care, prin poluarea sonoră sau vizuală pe care o produc, pot impiedica asupra desfășurării serviciului religios. Prin excepție, se pot organiza manifestări de acest gen cu acordul autorității religioase care administrează lăcașul, în condiții care să nu impiedice asupra desfășurării serviciului religios (art. 9).

Calitatea de monument istoric, precum și cea de zonă construită protejată, de oraș istoric sau de sat istoric se marchează printr-un însemn distinctiv amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric, la intrarea în zona construită protejată sau în orașul istoric ori satul istoric, după caz, în conformitate cu normele metodologice aprobate prin ordin al ministrului culturii. Costul însemnelor distinctive se suportă de către autoritățile publice locale (art. 18, alin. 3).

Intervențiile care se efectuează asupra imobilelor care nu sunt monumente istorice, dar care se află în zone de protecție a monumentelor istorice sau în zone construite protejate se autorizează pe baza avizului Ministerului Culturii sau, după caz, al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii și a celorlalte avize, potrivit dispozițiilor legale în vigoare (art. 24, alin. 1).

Până la instituirea zonei de protecție a fiecărui monument istoric potrivit art. 9 se consideră, zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localități urbane, 200 m în localități rurale și 500 m în afara localităților, măsurată, de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric (art. 59).

Prin Ordinul 562/2003, care instituie reglementările tehnice a Metodologiei de elaborare a conținutului-cadru al documentației de urbanism pentru zonele construite protejate, se instituie zona de protecție pentru fiecare monument istoric, prin care se asigură conservarea integrată a monumentului istoric și a cadrului său construit sau natural. Aceasta este constituită ca un teren format din parcele cadastrale situate în jurul monumentului, asigurând perceperea nealterată a acestuia. În zona de protecție se instituie servituțile de utilitate publică și reglementările de construire pentru păstrarea și ameliorarea cadrului natural al monumentului prin înlăturarea sau diminuarea factorilor poluanți de orice natură, păstrarea și ameliorarea cadrului arhitectural-urbanistic al monumentului prin aprobarea și supravegherea construirii, păstrarea și valorificarea potențialului arheologic (art. 15).

Zonele construite protejate reprezintă zone din teritoriul administrativ al orașelor și comunelor în care construcțiile, cadrul natural și activitățile umane prezintă calități (istorice) a căror protejare reprezintă un interes public. Aceste zone se definesc și se delimitează prin studii istorice, arhitecturale, urbanistice, peisagistice etc. și prin planuri urbanistice ale zonelor construite protejate, integratoare ale acestora. Ele se instituie prin hotărâri ale Consiliilor locale și se protejează prin acțiunea acestora și a celorlalți protectori legali (art. 17).

Zonele construite protejate instituite în jurul unor monumente istorice acoperă toate categoriile de monumente, ansambluri și situri arheologice, istorice, arhitecturale, artistice, peisagistice, indiferent de poziția lor în teritoriile orașelor și comunelor și de poziția lor pe teren (la suprafața solului, subterane sau subacvatic).

După natura interesului public, aceste zone protejate construite pot fi:

- de interes național (daca sunt generate de un monument istoric clasat in grupa valorica A ("monumente istorice de valoare naționala și universală");
- de interes local (daca sunt generate de un monument istoric clasat în grupa valorica B ("monumente istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local").

Aceste tipuri de zone protejate se instituie prin hotărâri ale Consiliilor Locale, având la baza documentații de urbanism (art. 18).

Delimitarea zonelor construite protejate se face pe limite existente de parcele și se recunoaște în documentația scrisă și desenată, fie prin menționarea numerelor poștale sau cadastrale, fie prin menționarea numelor proprietarilor, fie după alte elemente reperabile pe teren (ex.: maluri de ape, linii electrice etc.) (art. 22).

Criteria și metode de definire și delimitarea zonelor de protecție

Stabilirea criteriilor și a metodelor de definire și delimitare ale zonelor de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice de pe raza comunei Butea se face în baza legislației în vigoare.

Astfel, conform Legii privind protejarea monumentelor istorice (422/2001), pentru fiecare monument istoric se instituie zona sa de protecție, care este delimitată de topografice, geografice sau urbanistice, în funcție de trama stradală, relief și caracteristicile monumentului (art. 9, alin. 1).

Delimitarea și instituirea zonei de protecție trebuie realizată simultan cu clasarea unei construcții ca monument istoric, în condițiile legii (art. 9, alin. 2). Până la instituirea zonei de protecție, se consideră zonă de protecție suprafața delimitată cu o rază de 100 m în localitățile urbane, 200 m în localitățile rurale și 500 m în afara localităților, măsurată de la limita exterioară, de jur-împrejurul monumentului istoric (art. 59). Delimitarea zonei de protecție se face, conform Legii 5/2000, prin studii de specialitate (art. 10, alin. 1).

Conform Ordinului 562/2003 (pentru aprobarea Reglementării tehnice "Metodologie de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor de urbanism pentru zone construite protejate"), zona de protecție se constituie ca un teren format din parcele cadastrale situate în jurul monumentului istoric, asigurând perceperea nealterată a acestuia (art. 15). Delimitarea se face pe limite existente de parcele și se recunoaște în documentația scrisă și desenată, fie prin menționarea numerelor poștale sau cadastrale, fie prin menționarea numelor proprietarilor, fie după alte elemente reperabile pe teren (ex.: maluri de ape, linii electrice etc.) (art. 22).

Conform Legii 422/2001, în zonele de protecție vor fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale (art. 9, alin. 4), dacă acestea nu au drept consecință desființarea, distrugerea parțială sau degradarea monumentelor istorice și a zonelor lor de protecție (art. 10, alin. 4).

În cazul siturilor arheologice, conform OG 43/2000 (privind protecția patrimoniului arheologic), regimul de protecție a zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice (art. 5, alin. 4).

Prevederile legale asupra modului de intervenție la monumentele istorice și în zona de protecție a acestora

Conform Legii 422/2001, autoritățile publice locale au obligații în protejarea monumentelor istorice de pe teritoriul lor administrativ.

Monumentele istorice aparțin fie domeniului public al statului, județului, orașelor sau comunelor, fie sunt proprietate privată a persoanelor fizice și juridice (art. 4, alin. 1). Paza, întreținerea, conservarea, consolidarea, restaurarea și punerea în valoare revin proprietarilor (art. 6, alin. 1). În cazul în care monumentul istoric nu are un proprietar cunoscut, obligațiile de mai sus revin autorității administrației publice locale (art. 6, alin. 2). Acestea răspund, în colaborare cu autoritățile publice centrale, și de activitatea de protejare a monumentelor istorice (art. 7, alin. 3).

Autoritățile publice locale au obligația de a include în planurile urbanistice și regulamentele aferente zonele de protecție a monumentelor, în care pot fi instituite servituți de utilitate publică și reglementări speciale de construire (art. 9, alin. 3-4).

Orice intervenție asupra monumentelor istorice și a imobilelor care nu sunt monumente istorice dar se găsesc în zona lor de protecție se face numai cu avizul emis de Ministerul Culturii sau, după caz, de serviciile publice deconcentrate ale acestuia (art. 11, alin. 1; art. 23, alin. 1-2; art. 24, alin. 1).

Monumentele istorice, ca și zona construită protejată, de oraș sau sat istoric, se marchează printr-un însemn distinctiv, amplasat de reprezentanții primăriilor pe monumentul istoric sau la intrarea în zona construită protejată (art. 18, alin. 3)

Proprietarii și titularii dreptului de administrare ai monumentelor istorice au următoarele obligații:

- să întrețină, să folosească și să exploateze imobilul numai cu respectarea prevederilor legii;
- să asigure paza, integritatea și protecția monumentelor istorice, să ia măsuri pentru prevenirea și stingerea incendiilor,
- să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, reparații curente și de întreținere a acestora în condițiile legii;
- să înștiințeze de urgență, în scris, Direcția Județeană pentru Cultură, precum și primarul orașului ori al comunei respective despre orice modificări sau degradări în starea fizică a monumentelor istorice deținute și aflate în teritoriul unității administrativ-teritoriale;

- să înștiințeze de urgență, în scris, Direcția Județeană pentru Cultură, precum și primarul orașului sau al comunei respective despre descoperirea întâmplătoare a oricăror construcții, elemente de construcții, a unor piese de inventar fix ori mobil sau a unui vestigiu arheologic necunoscut anterior, asigurând păstrarea descoperirilor în condițiile legii, până la sosirea delegatului instituției de specialitate, dar nu pentru mai mult de 15 zile; să asigure, în condițiile legii, accesul specialiștilor desemnați de Ministerul Culturii sau de direcțiile județene pentru cultură în vederea constatării stării de conservare sau pentru efectuarea de cercetări, inclusiv arheologice, de expertizare a monumentelor istorice și pentru operațiunile de evidență;

- în cazul în care solicită descărcarea imobilului de sarcină arheologică, să finanțeze săpătura, cercetarea arheologică, elaborarea documentației aferente, conservarea și protejarea eventualelor vestigii descoperite cu ocazia efectuării cercetării arheologice; să obțin, avizele prevăzute de lege pentru toate intervențiile;

- să asigure efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a oricăror alte lucrări, conform prevederilor legale, numai de către persoane fizice sau juridice atestate în acest sens și să prevadă în contracte condițiile și termenii de execuție cuprinse în avizul de specialitate;

- să respecte toate condițiile și termenii de execuție cuprinse în avizul de specialitate atunci când execută ei înșiși lucrări de întreținere curentă sau orice alte intervenții, conform prevederilor legale;

- să permită, pe baza prevederilor contractuale, executarea intervențiilor asupra monumentelor istorice deținute, în cazul în care acestea sunt inițiate și finanțate de persoane juridice abilitate în condițiile legii;

- să permită montarea și să întrețină însemnul distinctiv care marchează calitatea de monument istoric a imobilului,

- să obțină avizul Direcția Județeană pentru Cultură și să asigure pe propria răspundere condiții corespunzătoare de vizitare, fotografiere, filmare, reproducere și de publicitate în cazul în care, la solicitarea lor, proprietarii introduc monumentele istorice în circuit public;

- să comunice Direcția Județeană pentru Cultură orice schimbare a titularului dreptului de proprietate, de administrare sau a altor drepturi reale, după caz, asupra monumentelor istorice (art. 36, alin. 1).

Autorităților administrației publice locale au atribuții referitoare la protejarea monumentelor istorice:

- cooperează cu organismele de specialitate și cu instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării monumentelor istorice și asigură punerea în aplicare și respectarea deciziilor acestora;

- asigură protejarea monumentelor istorice clasate, aflate în domeniul public sau privat al comunei, respectiv orașului sau comunei, precum și a celor abandonate sau aflate în litigiu, alocând resurse financiare în acest scop;

- cooperează cu ceilalți proprietari sau administratori de monumente istorice;

- se pot asocia între ele, precum și cu persoane fizice sau juridice pentru realizarea unor lucrări de protejare a monumentelor istorice și pot înființa în acest scop instituții și servicii publice de interes local;

- participă la finanțarea lucrărilor de protejare a monumentelor istorice, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop în bugetele pe care le administrează;

- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea monumentelor istorice, elaborează, actualizează și aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism privind monumentele istorice sau zonele protejate care conțin monumente istorice;

- iau măsurile tehnice și administrative necesare în vederea prevenirii degradării monumentelor istorice;

- includ în structura aparatului propriu compartimente specializate sau, după caz, posturi ori sarcini de serviciu precise în domeniul protejării monumentelor istorice;

- elaborează planurile anuale de gestiune și protecție a monumentelor istorice de pe teritoriul unității administrativ-teritoriale care sunt înscrise în Lista Patrimoniului Mondial și asigură monitorizarea acestora prin personalul propriu (art. 45, alin. 1).

Pentru protejarea monumentelor istorice din unitățile administrativ-teritoriale de competență, consiliile locale au următoarele atribuții:

- colaborează cu Direcția Județeană pentru Cultură furnizând acesteia toate informațiile actualizate din domeniul protejării monumentelor istorice;

- asigură elaborarea documentației pentru delimitarea zonelor de protecție a monumentelor istorice în vederea întocmirii sau modificării planurilor urbanistice generale sau a planurilor urbanistice zonale ale localităților;

- prevăd, în termen de 12 luni de la clasarea monumentelor istorice, fondurile bugetare necesare pentru elaborarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului și a regulamentelor aferente; elaborează regulamentele de urbanism pentru zonele de protecție a monumentelor istorice și pentru zonele construite protejate și le aprobă numai pe baza și în condițiile avizului Ministerului Culturii sau al serviciilor publice deconcentrate ale acestuia;

- elaborează sau, după, caz, aprobă programe ori măsuri administrative, bugetare sau fiscale speciale de prevenire a degradării monumentelor istorice și a zonelor protejate din municipiul, orașul sau comuna respectivă, cu respectarea avizului Ministerului Culturii sau al serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii;

- la solicitarea Direcția Județeană pentru Cultură, împreună cu organele de poliție, interzic circulația vehiculelor grele și transportul de materiale explozive în zona de protecție a monumentelor istorice;
- colaborează cu compartimentele specializate ale altor autorități ale administrației publice locale în cazul în care monumentele istorice și zonele de protecție a acestora se află pe teritoriul mai multor unități administrativ-teritoriale (art. 46, alin. 1).

Primarul are următoarele atribuții specifice:

- verifică existența tuturor avizelor de specialitate în domeniul monumentelor istorice și conformitatea autorizației cu prevederile acestora, precum și îndeplinirea dispozițiilor cuprinse în Obligația privind folosința monumentului istoric, conform prevederilor legale;
- asigură menționarea în autorizație a tuturor condițiilor conținute în avize la autorizarea lucrărilor asupra monumentelor istorice și asupra imobilelor situate în zona lor de protecție, respectiv la eliberarea pentru acestea a autorizației de funcționare;
- ia măsuri pentru autorizarea cu prioritate a documentațiilor tehnice care se refer la intervenții asupra monumentelor istorice;
- dispune oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare în situația descoperirii de vestigii arheologice;
- hotărăște și, după caz, organizează paza acestora și anunță în cel mai scurt timp Direcția Județeană pentru Cultură;
- asigură prin aportul propriu de specialitate și în colaborare cu Direcția Județeană pentru Cultură aplicarea însemnelor distinctive și a siglelor de monumente istorice și controlează întreținerea lor de către proprietar;
- asigură paza și protecția monumentelor istorice aflate în domeniul public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale, precum și ale monumentelor istorice abandonate sau aflate în litigiu, semnalând de urgență Direcția Județeană pentru Cultură orice caz de nerespectare a legii;
- asigură efectuarea, împreună cu serviciile publice de pompieri, de acțiuni de prevenire și stingere a incendiilor la monumente istorice.

5.10. Patrimoniul arheologic. Recomandări, restricții, permisivități și obligații

Legislația în domeniul protejării siturilor arheologice

Legile care fac referire la protecția patrimoniului arheologic sunt următoarele: Ordonanța 43/200; Legea 422/2001; Legea 182/2000.

Conform art. 2 din Ordonanței 43/2000, regimul juridic general al descoperirilor și al cercetării arheologice cuprinde ansamblul de măsuri juridice, administrative, financiar-fiscale și tehnice menite să asigure prospectarea, identificarea, decopertarea, inventarierea, conservarea și restaurarea, asigurarea pazei, întreținerea și punerea în valoare a bunurilor arheologice, precum și a terenurilor în care se găsesc acestea, în vederea cercetării sau, după caz, clasării acestora ca bunuri culturale mobile ori ca monumente istorice (art. 2, alin. 1);

Siturile arheologice cuprind vestigiile arheologice (așezări, necropole, structuri, construcții, grupuri de clădiri, precum și terenurile cu potențial arheologic reperat), situate suprateran, subteran sau subacvatic, înscrise în Repertoriul Arheologic Național (RAN) (<http://ran.cimec.ro/>) și clasate în Lista Monumentelor Istorice (art. 2, alin. 1, lit. b.1). Ele pot forma zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, zone de interes arheologic prioritar, zone cu patrimoniu arheologic reperat și zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător (art. 2, alin. 2, lit. h, i, j, k).

Zona cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător se delimitează în jurul locului descoperirii arheologice întâmplătoare, după caz, astfel:

- a) pe toată suprafața terenului care face obiectul autorizării de construire;
- b) pe o rază de 50 de metri față de locul descoperirii, în cazul în care descoperirea s-a făcut ca urmare a lucrărilor agricole sau a altor lucrări care nu au nevoie de autorizație de construire;
- c) pe toată suprafața terenului afectat de acțiunea factorilor naturali (art. 2, alin. 13).

Conform aceleași Ordonanțe, statul garantează și asigură protejarea patrimoniului arheologic (art. 3, alin. 1). Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, instituțiile de specialitate subordonate acestora și autoritățile administrației publice locale colaborează și răspund, conform legii, de activitatea de protejare a patrimoniului arheologic (art. 3, alin. 4).

Prin protejarea bunurilor de patrimoniu arheologic și a terenurilor din zonele arheologice definite se înțelege adoptarea măsurilor științifice, administrative și tehnice care urmăresc păstrarea vestigiilor descoperite întâmplător sau ca urmare a cercetării arheologice până la clasarea bunurilor respective ori până la finalizarea cercetării arheologice, prin instituirea de obligații în sarcina proprietarilor, administratorilor sau titularilor de alte drepturi reale asupra terenurilor care conțin ori au conținut bunurile de patrimoniu arheologic respective, precum și prin reglementarea sau interzicerea oricăror activități umane, inclusiv a celor autorizate anterior (art. 5, alin. 1).

Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specifice de protecție prevăzute de prezenta ordonanță. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător și delimitat se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare (art. 5, alin. 7, 8).

În vederea protejării patrimoniului arheologic și a respectării prevederilor legale în acest domeniu autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

- cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora;
- asigură protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare, aflate în domeniul public ori privat al unităților administrativ-teritoriale respective, alocând resurse financiare în acest scop;
- pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept public ori privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;
- finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop;
- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;
- aprobă documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii, și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător ori ca urmare a cercetărilor arheologice preventive, potrivit legii;
- eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;
- colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, transmitând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;
- precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zone cu patrimoniu arheologic reperat;
- iau măsurile administrative corespunzătoare și notifică proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării descoperirilor arheologice întâmplătoare (art. 19).

Primarul are atribuții specifice în domeniul protejării patrimoniului arheologic aflat în teritoriul său administrativ de competență:

- dispune suspendarea autorizației de construire și oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare de construcții, în situația descoperirii de vestigii arheologice ori de alte bunuri pentru care s-a declanșat procedura de clasare, anunță în cel mai scurt timp serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii și organizează paza descoperirilor arheologice întâmplătoare;

- eliberează autorizația de construire sau de desființare, numai pe baza și în conformitate cu prevederile avizului Ministerului Culturii, pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, precum și pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;

- asigură paza și protecția descoperirilor arheologice aflate în proprietate publică, apărute ca urmare a cercetărilor sistematice sau preventive, semnalând de urgență serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii orice nerespectare a legii (art. 20).

Autoritățile administrației publice locale pe al căror teritoriu se găsesc zone de interes arheologic prioritar au obligația de a prevedea măsuri administrative și tehnice pentru protejarea patrimoniului arheologic și punerea sa în valoare prin integrarea acestuia în planurile de dezvoltare economică, socială și teritorială a localităților (art. 22, alin. 1).

Aceste reglementări cu privire la protejarea patrimoniului cultural, din care am extras cele mai importante prevederi ce fac referire la obligațiile autorităților locale, primării și consilii locale, oferă cadrul unei bune protejări a monumentelor istorice și a siturilor arheologice.

Prin *sit arheologic* se înțelege zona (supraterană, subterană sau subacvatică) în care prin cercetări arheologice sau întâmplător au fost descoperite vestigiile arheologice, care aparțin unor așezări, necropole, structuri, grupuri de construcții și clădiri. Acestea sunt înscrise în Registrul Arheologic Național și clasate în Lista Monumentelor Istorice (art. 2, alin. 1, lit. b).

Zonele în care au fost identificate și cercetate siturile arheologice se clasifică astfel:

- zonă cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat (art. 2, alin. 1, lit. h) – este terenul în care s-au efectuat cercetări arheologice, descoperindu-se un sit arheologic;

- zonă de interes național (art. 2, alin. 1, lit. i) – sunt siturile arheologice de importanță excepțională pentru istoria și cultura națională;

- zone cu patrimoniu arheologic reperat (art. 2, alin. 1, lit. j) – reprezintă siturile identificate pe teren, în care urmează să se întreprindă cercetări arheologice;

- zone cu potențial arheologic evidențiat întâmplător (art. 2, alin. 1, lit. k) – reprezintă siturile arheologice descoperite întâmplător în urma unor acțiuni umane sau a factorilor naturali.

Siturile arheologice beneficiază de protecția acordată zonelor protejate (art. 3-5). Zona de protecție a siturilor arheologice este reprezentată de întregul teren pe care sunt identificate vestigiile arheologice (art. 2, alin. 1, lit. a); în cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, această zonă de protecție este formată din întreg terenul pe o rază de 50 m față de locul descoperiri (art. 2, alin. 13, lit. b).

Metodele de definire a zonelor de protecție a monumentelor istorice și a siturilor arheologice trebuie să țină seama atât de legislația în vigoare, cât și de studiile istorice și arheologice asupra acestora, precum și de reducerea impactului birocratic al avizărilor instituite prin lege, întrucât prin art. 11 și 24 din Legea 422/2001 se prevede că orice intervenție asupra imobilelor din zona de protecție a monumentelor istorice, dar care nu sunt monumente istorice, se autorizează numai cu avizul Ministerului Culturii sau, după caz, a serviciilor publice deconcentrate ale acestuia.

Astfel, pentru definirea zonelor de protecție s-au avut în vedere următoarele:

- specificul teritoriului rural, caracterizat printr-un relief sculptural și fragmentat, cu perspective foarte mari, largi, monumentele istorice putând fi vizibile de la distanțe mari;
- specificul monumentelor istorice clasate, caracterizate prin regim redus de înălțime;
- specificul siturilor arheologice, care nu ocupă suprafețe mari;
- textura urbană a localităților, caracterizată prin parcele destul de mari ca suprafață;

În urma analizei acestor factori, am stabilit următoarele criterii de definire a zonelor de protecție:

- cuprinderea în zona de protecție a monumentelor istorice a imobilelor adiacente monumentelor istorice;
- cuprinderea în zona de protecție a curților monumentelor istorice;
- delimitarea zonei de protecție pe un teritoriu minimum necesar conservării fizice a monumentului istoric (vecinătatea directă) și a percepției sale corespunzătoare, în raport cu relieful, pe parcele cadastrale;
 - evitarea blocajului administrativ în avizarea lucrărilor de construire în mediul rural, dacă se extinde zona de protecție la maximum de 200 m, conform art. 59 din Legea 422/2001.
 - reducerea la maximum a zonei de protecție a siturilor arheologice, dar pe toată suprafața sitului, cu o extindere de maximum 50 m de jur-împrejur, conform art. 2, alin. 13, lit. b din OG 43/2000

Prevederile legale asupra modului de intervenție în siturile arheologice și în zona de protecție a acestora

Întrucât autoritățile publice locale răspund de protejarea patrimoniului arheologic, intervențiile în siturile arheologice reperate sau cu potențial se vor face conform prevederilor OG 43/2000 :

1. În cazul zonelor cu potențial arheologic cunoscut și cercetat, regimul de protecție este reglementat de legislația în vigoare privitoare la protejarea monumentelor istorice și a bunurilor mobile care fac parte din patrimoniul cultural național.

2. Zonele cu patrimoniu arheologic reperat, delimitate și instituite conform legii, beneficiază de protecția acordată zonelor protejate, precum și de măsurile specific de protecție prevăzute de respectiva ordonanță.

3. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, ca urmare a factorilor naturali sau a acțiunilor umane, altele decât cercetarea arheologică, se instituie, din momentul descoperirii de bunuri arheologice, în vederea cercetării și stabilirii regimului de protejare, temporar, pentru o perioadă ce nu poate depăși 12 luni, regimul de protecție pentru bunurile arheologice și zonele cu potențial arheologic.

4. În cazul zonelor cu potențial arheologic este necesară o cercetare arheologică în vederea înregistrării și valorificării științifice a acestora.

5. Săpătura arheologică și activitățile umane întreprinse asupra patrimoniului arheologic se efectuează numai pe baza și în conformitate cu autorizația emisă de Ministerul Culturii, în condițiile legii.

6. Utilizarea detectoarelor de metale în situri arheologice, în zonele de interes arheologic prioritar și în zonele cu patrimoniu arheologic reperat este permisă numai pe baza autorizării prealabile emise de Ministerul Culturii.

7. Până la descărcarea de sarcină arheologică, terenul care face obiectul cercetării este protejat ca sit arheologic, conform legii.

8. Autorizarea lucrărilor de construire sau desființare din zonele cu patrimoniu arheologic reperat sau marcat pe planșele prezentului PUG se aprobă numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii.

9. În cazul zonelor cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător, până la descărcarea de sarcină arheologică, autorizarea de construire se suspendă sau, după caz, primarul localității dispune întreruperea oricărei alte activități, în conformitate cu avizul serviciilor publice descentralizate ale Ministerului Culturii și se instituie regimul de supraveghere sau cercetare arheologică.

10. Toate lucrările care urmează să afecteze solul aferent siturilor arheologice de pe teritoriul comunei Butea, jud. Iași, săpăturile pentru fundații, pentru șanțurile necesare amplasării de conducte sau de canale de irigații mai adânci de 40 cm sau executare de gropi pentru plantare pomi sau viță de vie, agricultură, urmează să fie anunțate prin grija Direcției Județene pentru Cultură a județului Iași care va impune restricții pentru supraveghere sau cercetare arheologică preventivă, după caz, respectând toate obligațiile aferente legislației în vigoare.

De asemenea, **autoritățile publice locale** cooperează cu organismele și instituțiile publice cu responsabilități în domeniul protejării patrimoniului arheologic pentru punerea în aplicare și respectarea măsurilor și deciziilor acestora:

- asigura protejarea patrimoniului arheologic rezultat ca urmare a cercetărilor arheologice sistematice sau preventive și a descoperirilor arheologice întâmplătoare, aflate în domeniul public ori privat al unităților administrativ teritoriale respective, alocând resurse financiare în acest scop;

- pot colabora cu persoane fizice sau juridice de drept public ori privat pentru finanțarea cercetării și punerea în valoare a descoperirilor arheologice;

- finanțează cercetarea arheologică în vederea descărcării de sarcină arheologică a terenurilor pe care se efectuează lucrări publice pentru care sunt ordonatori principali de credite, prevăzând distinct sumele necesare în acest scop;

- cuprind în programele de dezvoltare economico-socială și urbanistică, respectiv de amenajare a teritoriului, obiective specifice privind protejarea patrimoniului arheologic;

- aproba documentațiile de amenajare a teritoriului și de urbanism, în conformitate cu avizele de specialitate ale Ministerului Culturii, și elaborează sau modifică astfel de documentații în scopul stabilirii de măsuri de protejare a patrimoniului arheologic evidențiat întâmplător ori ca urmare a cercetărilor arheologice preventive, potrivit legii;

- eliberează autorizația de construire și desființare numai pe baza și în conformitate cu avizul Ministerului Culturii, pentru lucrări în zone cu patrimoniu arheologic cunoscut și cercetat, descoperit întâmplător sau de interes arheologic prioritar;

- colaborează cu serviciile publice deconcentrate ale Ministerului Culturii, transmițând acestora informații actualizate cu privire la cererile de autorizare de construire în zonele de patrimoniu arheologic reperat;

- precizează în certificatul de urbanism regimul imobilelor aflate în zone cu patrimoniu arheologic reperat;

- iau măsurile administrative corespunzătoare și notifica proprietarilor și titularilor de drepturi reale asupra imobilelor obligațiile ce le revin pentru prevenirea degradării descoperirilor arheologice întâmplătoare.

Primarul are următoarele atribuții specifice:

- dispune suspendarea autorizației de construire și oprirea oricăror lucrări de construire sau de desființare de construcții, în situația descoperirii de vestigii arheologice ori de alte bunuri pentru care s-a declanșat procedura de clasare;

- anunță în cel mai scurt timp serviciul public deconcentrat al Ministerului Culturii și organizează paza descoperirilor arheologice întâmplătoare;

- eliberează autorizația de construire sau de desființare, numai pe baza și în conformitate cu prevederile avizului Ministerului Culturii, pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic reperat, precum și pentru lucrările din zonele cu patrimoniu arheologic evidențiat întâmplător;

- asigură paza și protecția descoperirilor arheologice aflate în proprietate publică, apărute ca urmare a cercetărilor sistematice sau preventive, semnalând de urgență serviciilor publice deconcentrate ale Ministerului Culturii orice nerespectare a legii.

Propuneri pentru siturile arheologice

În vederea protejării siturilor arheologice, propunem următoarele reglementări pentru Planul Urbanistic General:

- toate lucrările care urmează să se execute în arealul siturilor arheologice, delimitate conform prezentului studiu – săpăturile pentru fundații ale construcțiilor, pentru lucrări de infrastructură rutieră, pentru șanțurile necesare amplasării de conducte sau de canale de irigații mai adânci de 40 cm, executarea de gropi pentru plantare pomi sau viță de vie etc. – se va impune avizarea acestor lucrări agricole doar în urma unei cercetări arheologice efectuate de către o instituție abilitată de Ministerul Culturii, în baza unui aviz de cercetare arheologică preventivă;

- în zona de protecție a siturilor arheologice, toate lucrările care vor afecta solul la o adâncime mai mare de 40 cm, se vor executa doar cu supraveghere arheologică, efectuată de o instituție abilitată de Ministerul Culturii, în baza unui aviz de supraveghere arheologică;

- interzicerea lucrărilor agricole de orice natură pe suprafața siturilor arheologice.

Pentru toate terenurile agricole care cuprind situri arheologice, se va respecta legislația cu privire la vânzarea/cumpărarea terenurilor agricole din extravilan, conform *Legii 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan.*

5.11. Reglementări urbanistice. Regim de protecție. Permisivități și restricții de intervenție

Zonele cu reglementări speciale de pe teritoriul comunei Butea definesc o serie de reglementări specifice care ajută la protejarea și conservarea fondului construit, a echipamentelor tehnico-edilitare, a cadrului natural sau a căilor de comunicații.

Cod ZRS	Tip ZRS	Cod detaliu ZRS	Tip detaliu ZRS	Reglementări ZRS
ZR01	Arie naturala de interes comunitare (Natura2000)	ZRS01_1_ROSCI ZRS01_2_ROSPA	ROSCI0378_Râul_Siret_între_Paşcani_și_Roman ROSPA0072_Lunca_Siretului_Mijlociu	<ul style="list-style-type: none"> • Conf. Regimul ariilor naturale protejate Ordonanță de urgență 57/2007
ZRS09	Zonă cu risc la inundații	ZRS09_1_inundații	Benzi de inundabilitate	<ul style="list-style-type: none"> • Se permite construirea numai pe baza unor studii geotehnice care să recomande aceste măsuri constructive necesare. • La structuri multietajate în cadre se recomandă evitarea fundațiilor

				izolate și utilizarea de preferință a fundațiilor continu (grinzi încrucișate și radieră).
ZRS10	Zonă de protecție – zonă aflată permanent sub apă	ZRS10_1_ape_curgatoare		<ul style="list-style-type: none"> • Zona de protecție ape curgătoare - 15 m (conf. Legea apelor 107/1996 - in functie de latimea talvegului). • Zona de protecție lacuri și bălți - 15 m (conf. Legea apelor 107/1996 - in functie de latimea lacului).
ZRS25	Zona de protecție transport și alimentare cu energie electrică	ZRS25_1_LEA20kv_existent	LEA20kv	<p>Zona de protecție de 24 m (Conf. Ordin 4/2007)</p> <p>Zona de protecție de 37 m (Conf. Ordin 4/2007)</p>
ZRS29	Zona cu interdicție	ZRS29_1_LEA20kv_existent	LEA20kv	Zona de protecție de 24 m (Conf. Ordin

	temporara de construire			<p>4/2007) - interdicție până la obținerea avizului</p> <p>Zona de protecție de 37 m (Conf. Ordin 4/2007) - interdicție până la obținerea avizului</p> <p>Zona de protecție max 100 m de la axa căii ferate (conf. OUG nr.12/1998)</p>
ZRS30	Zona cu interdicție permanentă de construire	ZRS30_2_inundatii ZRS30_4_ape_curgatoare	Benzi de inundabilitate Râuri	<p>Interdicție definitivă de construire în perimetrul stabilit prin studiul de gospodărire a apelor</p> <p>Conf. studiului geotehnic</p> <p>Zona de siguranță 20 m situate de o parte și de alta a axei căii ferate (conf. OUG nr.12/1998)</p> <p>Zona de protecție ape curgătoare - 15 m</p>

				(conf. Legea apelor 107/1996 - in functie de latimea talvegului).
--	--	--	--	---

5.12. Organizarea circulațiilor și transporturilor

Circulația carosabilă

Rețeaua de străzi a comunei Butea este caracterizată prin existența arterelor care fac legătura între toate zonele principale și secundare de interes economic, social, comercial, administrativ și cultural-recreativ. Totuși, din analiza permisivității și penetrabilității zonelor, a apărut necesitatea modernizării și/sau reabilitării unor străzi existente, precum și realizarea unor noi artere de circulație.

Circulația pietonilor și a bicicliștilor

Una dintre soluțiile de descongestionare a traficului este încurajarea deplasărilor cu bicicleta, având efecte benefice atât asupra mediului, cât și asupra infrastructurii rutiere. O comunitate viabilă oferă cetățenilor săi multiple modalități de deplasare, acordând aceeași importanță transportului public, deplasărilor pe jos și cu bicicleta, ca și deplasării cu autoturismul. Chiar dacă valorile traficului rutier nu sunt foarte ridicate și nu conduc la ambuteiaje, acestea trebuie minimizate pentru creșterea calității aerului, conservarea energiei, accesibilitate și calitatea vieții.

Prin promovarea mersului pe jos, cu bicicleta și a transportului public, orașele pot reduce traficul motorizat. Deplasările pe distanțe scurte sunt ideale pentru mersul pe jos și cu bicicleta, cu condiția să fie asigurate infrastructuri adecvate. Mersul cu bicicleta poate îmbunătăți siguranța rutieră și are beneficii pentru sănătate. Utilizarea tot mai mare a bicicletelor necesită spații adecvate – pe un singur loc de parcare pentru un autoturism pot încăpea 7-9 biciclete, cu costuri evident mai scăzute.

Avantajele unei rețele de piste pentru biciclete

Dezvoltarea unei rețele bine puse la punct de piste pentru biciclete poate aduce comunității următoarele avantaje:

- Reducerea numărului de autovehicule în circulația generală.
- Creșterea atractivității transportului în comun pentru navetiști.
- Îmbunătățirea calității vieții (reducerea poluării aerului, zgomotului etc.).
- Noi posibilități de utilizare a spațiului.
- Creșterea atractivității zonei centrale datorită reducerii traficului.
- Prezervarea monumentelor istorice și reducerea costurilor de întreținere ale acestora.
- Reducerea costurilor și investițiilor în infrastructura rutieră.

Promovarea și investițiile în infrastructura pentru biciclete

Campaniile de promovare și investițiile în infrastructura pentru biciclete sunt complementare. Înainte de orice investiție, este necesară analiza situației locale pentru utilizarea eficientă a resurselor. O rețea de piste de mici dimensiuni, dar interconectată și funcțională, promovează mersul pe bicicletă și atrage noi utilizatori.

Încurajarea mersului pe bicicletă către locul de muncă și școală este esențială, necesitând investiții minime, dar având un impact pozitiv semnificativ. Asigurarea de locuri de parcare pentru biciclete la locul de muncă și vestiare pentru echipamentul specific pot stimula utilizarea bicicletei.

Bicicleta ca mijloc de transport în orașe în dezvoltare

Bicicleta și alte moduri de transport similare au fost mult timp mijloacele necesare de a ajunge la axe de transport public în orașele în dezvoltare și rămân singurele opțiuni pentru multe persoane. Funcțiile de pre-transport pe care bicicleta le îndeplinește trebuie promovate prin asigurarea de piste sigure și adăposturi pentru biciclete. Este important să se recunoască vehiculele cu viteză redusă și să se combată ideea de prosperitate asociată cu deținerea unui autoturism.

Facilități pentru bicicliști

Promovarea mersului cu bicicleta implică crearea de facilități adecvate. Acestea includ:

- Broșuri de informare și hărți.
- Integrarea cu transportul public.
- Scheme de închiriere și partajare a bicicletelor.
- Parcări pentru biciclete.
- Servicii online și pe telefonul mobil.

5.13. Regimul de proprietate al terenurilor. Circulația terenurilor

Operațiunile privitoare la regimul juridic al terenurilor incluse în prezentul P.U.G. pentru comunei Butea în fazele următoare vor viza următoarele obiective:

- a) Stabilirea unei atitudini de reglementare și a unei politici funciare în ceea ce privește terenurile aflate în proprietatea comunei Butea.
- b) Identificarea situațiilor, amplasamentelor și imobilelor pentru care se prevede exproprierea în scop de utilitate publică.

c) Identificarea situațiilor, amplasamentelor și imobilelor care vor fi supuse operațiunilor de concesionare, închiriere sau dare în folosință.

d) Stabilirea situațiilor, amplasamentelor și imobilelor destinate realizării obiectivelor de utilitate publică, cum ar fi construcțiile, amenajările publice, infrastructura edilitară și lucrările de combatere a riscurilor.

Referitor la studiul regimului de proprietate, este important de menționat că una dintre principalele probleme cu care se confruntă comuna Butea este prezența unor bariere naturale și antropice care divizează teritoriul intravilan în zone slab conectate între ele. Din acest motiv, prin prezenta documentație de urbanism se dorește găsirea unor soluții pentru realizarea de noi legături între aceste zone.

5.14. Măsuri în zonele cu riscuri naturale

Zonarea geotehnică

Din suprapunerea elementelor cadrului natural cu fenomenele de risc natural și antropic identificate pe teritoriul Comunei Butea, s-au conturat următoarele zone:

▪ **Zone improprii amplasării construcțiilor** reprezentate prin:

- zonele inundabile aferente rețelei hidrografice de suprafață;
- zonele de curs ale rețelei hidrografice naturale sau antropice, cu regim permanent / nepermanent;
- zonele afectate de trasee de utilități (linii electrice etc);
- zonele cu alunecări existente active sau stabilizate temporar.

▪ **Zone bune de construit cu amenajări speciale** reprezentate în special prin:

- zonele cu drenaj insuficient unde amenajările ce urmează a fi executate necesită lucrări de drenare a apei pluviale sau ridicarea cotei amplasamentului construcțiilor;
- zonele cu potențial de alunecare mediu-mare unde, după caz, se recomandă: menținerea unei vegetații arboricole mature, captarea și evacuare rapidă a apelor de suprafață, amenajarea reliefului prin taluzare și/sau lucrări de susținere, soluții adecvate de fundare care să depășească suprafețele de alunecare.

▪ **Zone bune de construit fără amenajări speciale**, reprezentate de zonele cu relief relativ plan și stabil fără potențial de risc cu privire la fenomenele de inundabilitate și alunecări de teren.

Proiectarea fundațiilor

La proiectarea fundațiilor viitoarelor construcții se vor avea în vedere următoarele recomandări:

Presiunile convenționale și parametrii geotehnici de calcul pentru dimensionarea fundațiilor vor fi stabiliți în baza studiilor geotehnice ce vor fi realizate la fazele de proiect D.T.A.C. și P.T., în funcție de valorile caracteristice litologiilor interceptate și în conformitate cu normativele în vigoare.

După caz, recomandăm efectuarea, de către proiectantul de specialitate, a calculelor de stabilitate asupra versantului precum și verificări ale terenului

Zone inundabile și măsuri de protecție

În funcție de litologia interceptată, se vor avea în vedere prescripțiile *Normativului privind fundarea construcțiilor pe pământuri cu umflări și contracții mari - indicativ NP 126 – 2010*, inclusiv amendamentele sau anexele asociate acestuia, în vigoare la data proiectării.

Nu se recomandă realizarea de construcții în vecinătatea albiilor râurilor sau în zonele depresionare (vechi albi), după caz. Se va respecta zona de protecție pentru cursurile de apă impusă de A. N. Apele Române. După caz, eventualele construcții vor fi realizate prin ridicarea cotei terenului deasupra cotelor maxime de inundabilitate și / sau realizarea de lucrări de protecție la eroziunea fluviatilă.

Este necesară menținerea capacității albiilor din zonă de a prelua debitele maxime, prin întreținerea / decolmatarea periodică a văilor, în special în zonele de intravilan.

Se interzice depunerea deșeurilor pe viroage sau văi. De asemenea, Se impune consolidarea zonelor afectate de eroziuni.

Precipitații.

Relieful în pantă este favorabil unei evacuări rapide a apelor meteorice. Dată fiind grosimea redusă a stratului relativ permeabil de la suprafața terenului, în cazul precipitațiilor puternice și al topirii bruște a zăpezii este posibilă reactivarea alunecărilor de teren.

În zona centrală a comunei, dar și în alte zone, la baza dealurilor, precipitațiile pot produce inundare relativ frecvent. Între cauze se pot enumera:

- antrenarea resturilor vegetale și a mâlului în rigole.
- întreținerea deficitară a albiilor.
- reconfigurarea străzilor.

Zone afectate de fenomene de instabilitate

Situația poate fi îmbunătățită prin extinderea canalizării pluviale cu debușare direct în cursurile de apă. Se recomandă studierea realizării unor sisteme de drenaj care să scadă nivelul apei subterane în

zonele respective, contribuind la creșterea capacității de absorbție a solului și la diminuarea potențialului de producere a alunecărilor de teren (favorizate de îmbibarea excesivă a solului).

În perimetrul investigat predomină alunecările de teren în valuri și trepte. Alunecările mai vechi sunt profunde, iar cele actuale sunt superficiale, cu o adâncime mai mică. În cazul alunecărilor de teren consecutive, translația se face pe orizontală, fără deformări ale masei de alunecare, cu deplasare mare față de cornișă, cu aspect de terasă. În ceea ce privește alunecările insecvente, translația este aproape pe verticală, cu deplasare mică față de cornișă, aici putând fi încadrate prăbușirile.

Având în vedere consecințele grave pe care le pot avea fenomenele de instabilitate, se impune efectuarea unor studii ample referitoare la starea tehnică a versanților și taluzurilor și la factorii care pot declanșa alunecări.

În zonele cu alunecări existente / stabilizate temporar nu se recomandă dezvoltarea de construcții civile / industriale / edilitare. Lucrările ce vor fi realizate asupra construcțiilor existente în aceste zone se vor proiecta astfel încât acestea să nu aducă suprasarcini terenului sau, în caz contrar, se vor identifica parametrii alunecării și se vor lua măsuri adecvate de stabilizare a acesteia. De asemenea, se impune menținerea de vegetații arboricole (plante cu rădăcini adânci) pe versanți.

Se impune realizarea unor sisteme de captare și drenare a apelor pluviale către principalii colectori din zona. După caz, realizarea unor sisteme de drenuri ce coboară pânza freatică sub suprafața de alunecare. De asemenea, este necesară monitorizarea și întreținerea rețelelor edilitare subterane.

Reglementări specifice zonelor de riscuri naturale și antropice

Datorită numărului mare de factori implicați în astfel de fenomene, este dificilă determinarea precisă a rezervei de stabilitate sau prognozarea momentului în care poate apărea riscul de producere a alunecărilor. De cele mai multe ori, rezultatele analizelor de stabilitate sunt orientative, iar astfel de analize trebuie efectuate periodic, ori de câte ori sunt sesizate modificări ale stării de tensiuni din masiv.

Odată ce alunecarea s-a produs, se impun lucrări de combatere a efectelor alunecării, precum și luarea unor măsuri care să asigure și amenajarea corespunzătoare a terenurilor afectate.

Printre principalele măsuri care trebuie luate se numără următoarele:

- Stabilizarea terenului prin lucrări de întărirea a malurilor și plantarea vegetației
- Împădurirea versantului plus alte lucrări de stabilizare
- Calitatea vieții se poate îmbunătăți prin organizarea și responsabilizarea eficientă a personalului calificat în situațiile de urgență
- Practicarea de acțiuni de împădurire și reîmpădurire a versanților vulnerabili
- Construirea de sisteme de irigații

- Construirea de platforme speciale de gunoi de grajd pe terenurile libere aflate în domeniul public al primăriei
- Utilizarea de substanțe și soluții biodegradabile pentru combaterea dăunătorilor
- Realizarea de șanțuri de gardă care să protejeze zonele de eventualele torențe care ar putea veni din amonte
- Monitorizarea și supravegherea operatorilor economici cu impact asupra mediului
- Încălzirea locuințelor și a obiectivelor socio-economice cu ajutorul centralelor pe peleți
- Transportarea deșeurilor menajere la stațiile de transfer și ulterior la platforma pentru sortarea deșeurilor
- Practicarea agriculturii de-a lungul curbelor de nivel
- Construirea unei platforme ecologice pentru depozitarea gunoierului de grajd
- Utilizarea terenurilor trebuie să fie rațională și schimbarea destinației terenurilor trebuie să se facă într-un context ecologic și durabil
- Utilizarea adecvată a terenului, practici agricole și forestiere corecte
- Dezvoltarea infrastructurii de colectare selectivă a deșeurilor (platforme de colectare, puncte de triere, dotarea cu recipiente pentru colectare individuală)
- Amenajarea următoarelor tipuri de spații verzi care vor avea un impact semnificativ în ceea ce privește evoluția climatică ulterioară: parcuri, grădini sau scuaruri în cele două sate, fâșii plantate în lungul drumurilor naționale și comunale, precum și în lungul apelor, zone ambientale și de agrement (zonă dedicată picnicului) și o bază de agrement
- Delimitarea și materializarea zonelor de protecție sanitară
- Măsurile de protecție propuse pentru combaterea proceselor de eroziune sunt următoarele: execuția unor sprijiniri de mal și refacerea celor existente, cu accent pe fundarea acestora **sub nivelul fundului albiei**, pentru a nu fi subspălate la viteze mari; execuția unor praguri de fund (și repararea și decolmatarea celor existente), care vor reduce pantele cursurilor de apă;

5.15. Echipare edilitară

Alimentarea cu apă și canalizarea

i. Obligații

Toate construcțiile trebuie racordate la rețeaua publică de alimentare cu apă și canalizare.

Sistemele de aprovizionare cu apă a localităților trebuie să fie autorizate și să furnizeze apă potabilă în cantitatea necesară și de o calitate care să respecte prevederile legale în vigoare, astfel încât să nu afecteze starea de sănătate a consumatorilor.¹⁸

Apa de suprafață sau de profunzime, folosită ca sursă pentru sistemele de aprovizionare cu apă a localității, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:¹⁹

- ⇒ calitate corespunzătoare categoriei de folosință;
- ⇒ debitul necesar asigurării unei distribuții continue, avându-se în vedere variabilitățile zilnice și sezoniere ale cererilor de apă și tendința de dezvoltare a localității (populație, edilitar).

Distribuitoarul/producătorul are sarcina de a asigura cantitatea minimă de apă necesară pe zi pentru un locuitor, care este de 50 l. Cantitatea este estimată numai pentru acoperirea necesarului fiziologic, igienei individuale și preparării hranei.

În situații de calamități naturale, autoritățile publice locale trebuie să asigure populației care nu are acces la apă potabilă o cantitate minimă de **5 l/persoană/zi de apă potabilă**.

Sursa de apă folosită pentru aprovizionarea cu apă a localității trebuie să fie protejată împotriva tuturor activităților poluatoare prin perimetre de protecție sanitară și prin controlul activităților poluante din teritoriul aferent, conform prevederilor legale în vigoare. Stabilirea perimetrelor de protecție sanitară se face individualizat pentru fiecare sursă, pe baza studiului de specialitate, în conformitate cu standardele în vigoare și cu legislația din domeniu în vigoare.²⁰

Sursele de apă de profunzime (izvoare captate sau foraje) trebuie să fie amplasate și construite pe terenuri nepoluate agricol sau industrial, să fie protejate contra șiroirilor de ape și împotriva inundațiilor. Zona de extracție trebuie să fie protejată sanitar, în conformitate cu normele legale în vigoare, astfel încât să se prevină accesul public și al animalelor. De asemenea, zona trebuie să fie prevăzută cu pantă de scurgere pentru prevenirea bălțirii apei în sezoanele cu precipitații atmosferice.

Sursele de apă de suprafață trebuie să fie protejate de activitățile poluatoare, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Soluții individuale se admit doar în cazul trupurilor izolate, unde racordarea la rețeaua publică ar presupune costuri foarte mari. Astfel, în cazul soluțiilor individuale de alimentare cu apă și canalizare²¹ se aplică următoarele condiții:

¹⁸ Ordinul nr.119 din 2013 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, art.21

¹⁹ Idem., art.22

²⁰ Ordinul nr.119 din 2013 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, art.23, alin. (1), (2), (3)

²¹ Legea 107/25.09.1996 - Legea Apelor, Capitolul II, Secțiunea I, Articolul 9

- Pentru alimentarea cu apă pot fi utilizate instalații de capacitate mică de până la 0,2 litri/secundă, destinate exclusiv satisfacerii necesităților gospodăriei proprii;
- Pentru canalizare pot fi utilizate instalații de capacitate mică de epurare;
- Obținerea avizului Agenției de Mediu și Agenției Naționale a Apelor Române;

În scopul folosirii raționale și protejării calității resurselor de apă, utilizatorii de apă au următoarele obligații:

- Să adopte tehnologii de producție cu cerințe de apă reduse și cât mai puțin poluante, să economisească apa prin recirculare sau folosire repetată, să elimine risipa și să diminueze pierderile de apă, să reducă poluanții evacuați odată cu apele uzate;
- Să urmărească, prin foraje de observații și control, starea calității apelor subterane din zona de influență a stațiilor de epurare, depozitelor de substanțe periculoase, produse petroliere și a reziduurilor de orice fel.

Rețeaua de distribuție a apei trebuie să asigure regimul continuu, cantitatea necesară și să nu permită contaminarea exterioară. Proiectarea rețelelor de distribuție trebuie să țină seama de topografia, amplasarea și mărimea localității. Rezervoarele de apă (îngropate sau aeriene) vor fi astfel proiectate și realizate încât să nu permită contaminarea exterioară.²²

Exploatarea și întreținerea sistemelor de tratare, înmagazinare și distribuție a apei potabile și controlul calității apei produse revin producătorilor/distribuitoarelor de apă potabilă. Monitorizarea calității apei potabile va fi efectuată conform prevederilor legale în vigoare.²³

ii. Permisuni

În gospodăriile unde sunt asigurate racordurile la sistemul centralizat de apă curentă și canalizare, adăposturile de animale de cel mult două capete cabaline, 5 capete bovine, 15 ovine sau caprine, 5 capete porcine și cel mult 50 de păsări se amplasează la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință învecinată și se exploatează astfel încât să nu producă poluarea mediului și risc pentru sănătatea vecinilor, cu obligația respectării condițiilor de biosecuritate.

iii. Restricții

²² Ordinul nr.119 din 2013 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, art.25, alin.(1), (2), (3)

²³ Idem, art.262

În gospodăriile unde nu sunt asigurate racordurile de apă curentă și canalizare printr-un sistem centralizat de distribuție, adăposturile pentru creșterea animalelor în curțile persoanelor particulare, de cel mult 6 capete în total (ovine, caprine, porcine, bovine, cabaline) și cel mult 50 de păsări se amplasează la cel puțin 10 m de cea mai apropiată locuință învecinată și se exploatează astfel încât să nu producă poluarea mediului și risc pentru sănătatea vecinilor, cu obligația respectării condițiilor de biosecuritate.

Zonele de protecție sanitară și hidrogeologică

Conform H.G.R. nr. 930/2005, în teritoriul studiat, sunt supuse prevederilor *Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică*, următoarele obiective:

- Construcțiile și instalațiile componente ale sistemelor pentru alimentare cu apă potabilă și canalizare;

Măsuri cu privire la exploatarea și amenajarea terenurilor incluse în zonele de protecție sanitară cu regim de restricție

Terenurile cuprinse în zona de protecție sanitară cu regim de restricție pot fi exploatate agricol de către deținătorii acestora, dar cu respectarea condițiilor impuse de H.G.R. nr. 930/2005, pentru aprobarea *Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică*.

Măsuri cu privire la utilizarea suprafețelor incluse în zonele de protecție sanitară cu regim sever

Terenurile cuprinse în zona de protecție sanitară cu regim sever vor putea fi folosite numai pentru asigurarea exploatării și întreținerii sursei, construcției și instalației de alimentare cu apă, în condițiile impuse de H.G.R. nr. 930/2005, pentru aprobarea *Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică*.

Măsuri referitoare la protecția sanitară a construcțiilor și instalațiilor

În conformitate cu prevederile Hotărârii nr. 930/2005, pentru aprobarea *Normelor speciale privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică*, dimensionarea zonei de protecție sanitară cu regim sever pentru stațiile de pompare, instalațiile de îmbunătățire a calității apei - deznisipatoare, decantoare, filtre, stații de dezinfecție și altele asemenea, rezervoarele îngropate, aducțiunile și rețelele de distribuție se va face cu respectarea următoarelor limite minime:

- stații de pompare, **10 m** de la zidurile exterioare ale clădirilor;
- instalații de tratare, **20 m** de la zidurile exterioare ale instalației;
- rezervoare îngropate, **20 m** de la zidurile exterioare ale clădirilor;
- aducțiuni, **10 m** de la generatoarele exterioare ale acestora;
- alte conducte din rețelele de distribuție, **3 m**.

Zonele mai sus enumerate au lățimea constituită de la limita fizică a rețelei până la distanța stabilită conform prescripției tehnice în vigoare.

În conformitate cu Ordinul 119 din 2013 pentru aprobarea *Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației, art.11, alin (1)*, distanțele minime de protecție sanitară între teritoriile protejate și o serie de unități care produc disconfort și riscuri asupra sănătății populației sunt de 100 m pentru stații de epurare de tip modular (containerizate). De asemenea, art. 12 din cadrul aceleiași legi precizează faptul că, suprafețele de teren incluse în zonele de protecție sanitară pot fi exploatate agricol, cu excepția culturilor de plante utilizate în scop alimentar sau furajer, care necesită folosirea de fertilizatori și pesticide și care, prin fixarea sau concentrarea de substanțe poluante pot fi vătămătoare pentru om sau animale.

La intersecția aducțiunilor de apă potabilă cu canalele sau conductele de canalizare a apelor uzate ori meteorice, aducțiunile de apă potabilă, se vor amplasa deasupra canalului sau conductei, asigurându-se o distanță între ele de minimum **0,40 m** pe verticală.²⁴ În aceste zone de traversare, aducțiunile se vor executa din tuburi metalice, pe o lungime de **5 m**, de o parte și de alta a punctului de intersecție.

În cazul în care rețelele de apă potabilă se intersectează cu canale sau conducte de ape uzate menajere ori industriale sau când sunt situate la mai puțin de **3 m** de acestea, rețeaua de apă potabilă se va așeza totdeauna mai sus decât aceste canale ori conducte, cu condiția de a se realiza adâncimea minimă pentru prevenirea înghețului.

iv. Interdicții

În zonele de protecție sanitară enumerate mai sus, se interzice amplasarea oricărui obiectiv, cu excepția celor destinate personalului de întreținere și intervenție și se recomandă plantarea intensivă cu vegetație înaltă, care să constituie o zonă tampon cu teritoriile protejate.

Alimentarea cu energie electrică

Extinderea rețelelor de alimentare cu energie electrică în zonele nou lotizate, se va realiza conform ordinului **ANRE 75/2013**.

i. Restricții

Realizarea drumurilor noi sau modernizarea drumurilor de exploatare agricole existente sau a altor drumuri care subtraversează zona de protecție și siguranță se va face pe baza unor proiecte, întocmite de societăți autorizate, iar proiectele vor arăta modul în care este prevăzută respectarea condițiilor de

²⁴ Conform H.G.R. 930/2005 pentru aprobarea *Normelor special privind caracterul și mărimea zonelor de protecție sanitară și hidrogeologică*.

coexistență impuse de normativele tehnice la subtraversarea LEA. Aceste proiecte, dar și autorizarea lucrărilor de execuție a drumurilor vor fi supuse avizării de către furnizorul de energie electrică.

Realizarea unor construcții pe terenul situat în zonele de protecție și siguranță a liniilor electrice aeriene, fără îndeplinirea condițiilor de coexistență și fără avizul furnizorului de energie electrică, este ilegală, poate favoriza producerea unor accidente soldate cu pierderi de vieți și pagube materiale, iar construcțiile și/sau activitățile ilegale vor fi desființate / interzise prin grija instituțiilor abilitate, organele locale având obligația verificării respectării prevederilor din avizele emise.

Executanții sunt obligați să instruiască personalul asupra pericolelor pe care le prezintă execuția lucrărilor în apropierea instalațiilor electrice aflate sub tensiune și asupra consecințelor pe care le poate avea deteriorarea acestora. Pagubele provocate instalațiilor electrice și daunele provocate consumatorilor ca urmare a deteriorării instalațiilor vor fi suportate integral de cei ce se fac vinovați de nerespectarea condițiilor specificate anterior. Executanții sunt direct răspunzători de producerea oricăror accidente tehnice și de muncă.

Distanțele minime și măsurile de protecție vor fi respectate pe tot parcursul execuției lucrărilor.

Zona de protecție și de siguranță este instituită în conformitate cu prevederile legii nr. 123 din 2012 *“Legea Energiei Electrice”* și are ca scop asigurarea funcționării în siguranță a LEA, dar și protejarea vieții persoanelor și bunurilor materiale. În zona de protecție și siguranță sunt legiferați interdicții care asigură realizarea cerințelor prevăzute de lege. LEA a fost proiectată și construită în condiții de siguranță și dimensionare corespunzătoare unor terenuri extravilane, agricole, neconstruibile. Din acest motiv, terenurile situate în zona de protecție și de siguranță a LEA trebuie să păstreze regimul economic și tehnic inițial, adică extravilan, agricol, neconstruibil.

Nerespectarea restricțiilor și interdicțiilor menționate anterior poate conduce la apariția unor accidente soldate cu pierderi de vieți sau pagube materiale, răspunderea pentru acestea revenind în întregime Primăriei Comunei Butea, Județul Iași.

Conform *“Normelor tehnice privind delimitarea zonelor de protecție și de siguranță aferente capacităților energetice” - Ordinul A.N.R.E. nr. 4/09.03.2007 completat cu Ordinul A.N.R.E. nr. 49/29.11.2007, PE 106/2003, NTE003/04/00, NTE007/08/00, SR8591/97 și Legea Energiei electrice nr. 123/2012:*

- Pentru liniile electrice aeriene cu tensiuni de peste 1 kV zona de protecție și zona de siguranță coincid cu culoarul de trecere al liniei și sunt simetrice față de ax. Dimensiunea (lățimea) zonei de protecție și de siguranță poate fi mai mare în funcție de natura obiectivelor din vecinătate, pentru care condițiile de coexistență cu acestea impun măsuri de siguranță mai mari;

- se va păstra o distanță de 3,5 m (5 m stânga – dreapta față de axul liniei) între conductorul extrem al LEA 20kV la deviația maximă și cea mai apropiată parte a clădirii, fără să constituie traversare;
- și a normativului PE 106/2003, se va păstra o distanță de 1 m stânga dreapta față de axul LEA 0,4 kV și cea mai apropiată parte a construcției fără să constituie traversare;
- pentru LEA 20 kV și 0,4 kV, este interzis a se realiza orice fel de construcție la distanțe mai mici în plan orizontal (paralelism) de 0,6 m față de cablurile electrice;
- față de posturile de transformare aeriene se va păstra o distanță de aproximativ 20 m; Pentru posturile de transformare aeriene pe stâlpi, zona de protecție este delimitată de conturul fundației stâlpilor și de protecția de pe sol a platformei suspendate. Zona de siguranță pentru posturile de transformare aeriene dotate cu echipamente de ulei, este zona extinsă în spațiu delimitată la distanța de 20 m de la limita zonei de protecție;
- față de posturile de transformare subterane în anvelopă de beton, se va păstra o distanță de 3 m.

Distanțele de siguranță dintre liniile electrice aeriene și obiectivele învecinate sunt :

În cazul clădirilor de locuit :

- Distanța minimă în plan orizontal (apropiere) dintre conductorul extrem la deviație maximă fără să constituie traversare al LEA 20kV și cea mai apropiată parte a clădirii va fi de 3 m;
- Distanța în plan orizontal (apropiere) dintre conductorul extrem la deviație maximă fără să constituie traversare al LEA 0,4kV cu conductoare neizolate și cea mai apropiată parte a clădirii va fi de 1m;
- Distanța pe orizontală între un stâlp al LEA JT cu conductoare izolate și orice parte a clădirii va fi de 1m.

ii. Interdicții

În zonele de protecție ale LEA nu se vor depozita materiale, pământ prevăzut din săpături, echipamente etc. care ar putea să micșoreze gabaritele. Utilajele vor respecta distanțele minime prescrise față de elementele rețelelor electrice aflate sub tensiune și se va lucra cu utilaje cu gabarit redus în aceste zone.

Alimentarea cu gaze naturale

Zonele de protecție și siguranță vor fi instituite conform *Normelor tehnice pentru proiectarea și execuția sistemelor de alimentare cu gaze naturale NTPEE – 2008, Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012 și Ordinului 47/2003 emis de Ministerul Economiei și Comerțului*. În zona de protecție nu se vor executa lucrări fără aprobarea prealabilă a operatorului Sistemului de Distribuție.

În vederea asigurării funcționării normale a sistemului de distribuție gaze naturale și evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, în zona de protecție se vor impune terților restricții și interdicții prevăzute de legislația în vigoare.

Amplasarea de obiective noi, construcții noi și lucrări de orice natură în zona de protecție a rețelelor de gaze naturale existente, se va realiza numai cu respectarea *Normelor tehnice pentru proiectarea și execuția sistemelor de alimentare cu gaze naturale NTPEE – 2008, prevederilor Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 și a Ordinului 47/2003 emis de Ministerul Economiei și Comerțului*.

Racordarea la rețelele publice de echipare edilitară existente

Autorizarea executării lucrărilor construcțiilor este permisă numai dacă există posibilitatea racordării de noi consumatori la rețelele existente de alimentare cu apă, la instalațiile de canalizare și de energie electrică.

Se mai pot face derogari, cu avizul organelor administrației publice competente, și dacă beneficiarul se obligă să prelungească rețeaua existentă, atunci când aceasta are capacitatea necesară, sau se obligă fie să mărească capacitatea rețelelor publice existente, fie să construiască noi rețele.

Realizarea de rețele edilitare²⁵

Extinderile de rețele sau măririle de capacitate a rețelelor edilitare publice se realizează de către investitor sau beneficiar, parțial sau în întregime, după caz.

Lucrările de racordare și de branșare la rețeaua edilitară publică se suportă în întregime de investitor sau de beneficiar.

În vederea păstrării caracterului specific al spațiului din intravilanul localităților se interzice montarea supraterană, pe domeniul public, a echipamentelor tehnice care fac parte din sistemele de alimentare cu apă și canalizare, energie electrică, telecomunicații.

Montarea echipamentelor tehnice prevăzute la alineatul anterior, se execută în varianta de amplasare subterană ori, după caz, în incinte sau în nișele construcțiilor, cu acordul prealabil al proprietarilor incintelor/construcțiilor și fără afectarea circulației publice.

²⁵ Conf. H.G.R. nr. 525 din 27.06.1996 pentru aprobarea *Regulamentului General de Urbanism*, cu modificările și completările ulterioare, Capitolul 2, Secțiunea 2, art.28

Se interzice amplasarea rețelelor edilitare pe plantații de aliniament, pe elemente de fațadă ale imobilelor ori pe alte elemente/structuri de această natură.

Pe traseele rețelelor edilitare amplasate subteran se prevăd obligatoriu sisteme de identificare nedistructive, respectiv markeri, pentru reperarea operativă a poziției rețelelor edilitare în plan orizontal și vertical, în scopul executării lucrărilor de intervenție la acestea.

Lucrările de construcții pentru realizarea/extinderea rețelelor edilitare se execută, de regulă, anterior sau concomitent cu lucrările de realizare/extindere/modernizare/ reabilitare a rețelei stradale, în conformitate cu programele anuale/multianuale ale autorităților administrației publice, aprobate în condițiile legii.

Documentațiile tehnice elaborate pentru obiective de investiții privind realizarea/extinderea/modernizarea/reabilitarea rețelei stradale, precum și a drumurilor de interes local, în extravilanul localităților, vor prevedea în mod obligatoriu canale subterane în vederea amplasării rețelelor edilitare. Canalele subterane se pot amplasa în zona drumului, cu aprobarea administratorului drumului.

▪ **Proprietatea publică asupra rețelelor edilitare**

Rețelele de alimentare cu apă și canalizare a apelor menajere și pluviale, precum și alte echipamente aferente acestora sunt în domeniul public al Comunei Butea.

Rețelele de alimentare cu gaze, cu energie electrică și de telecomunicații sunt proprietatea privată a persoanelor juridice care le și administrează.

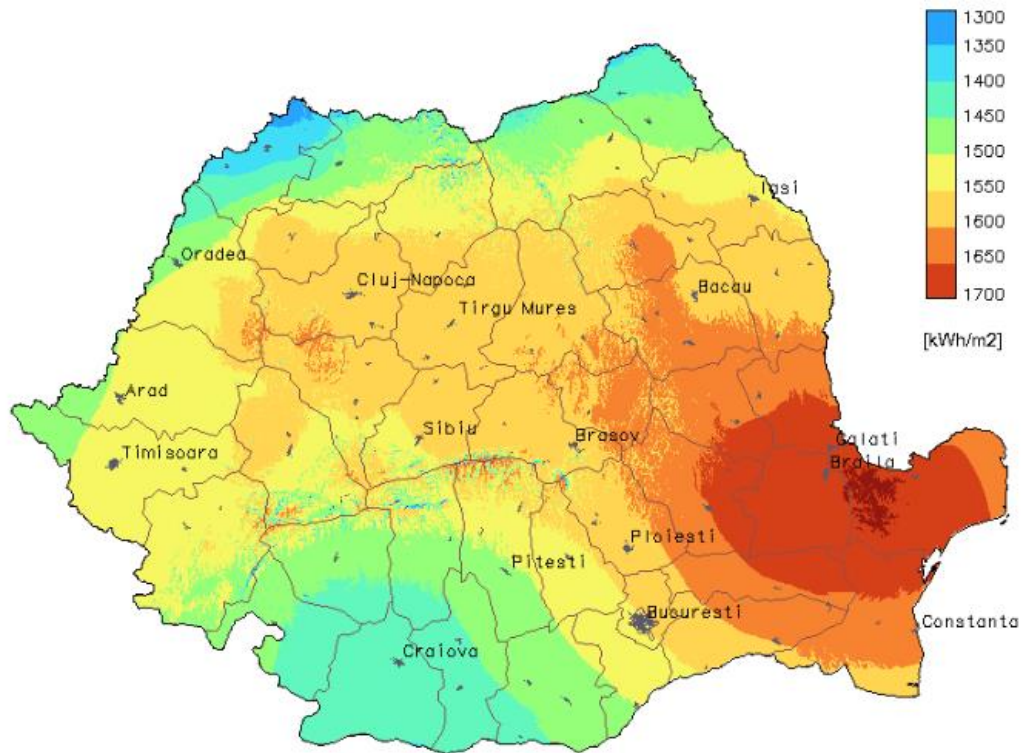
Surse regenerabile

Potențialul solar

În privința radiației solare, ecartul lunar al veniturilor de pe teritoriul României atinge valori maxime în luna iunie (1,49 kWh/mp/zi) și valori minime în luna februarie (0,34 kWh/mp/zi). Potențialul solar poate fi valorificat sub formă de electricitate sau căldură, prin intermediul panourilor fotovoltaice, respectiv a panourilor termice.

Pornind de la datele disponibile, s-a întocmit harta cu distribuția în teritoriu a radiației solare în România. Harta cuprinde distribuția fluxurilor medii anuale ale energiei solare incidente pe suprafața orizontală a teritoriului României. Sunt evidențiate 5 zone, diferențiate prin valorile fluxurilor medii anuale ale energiei solare incidente.

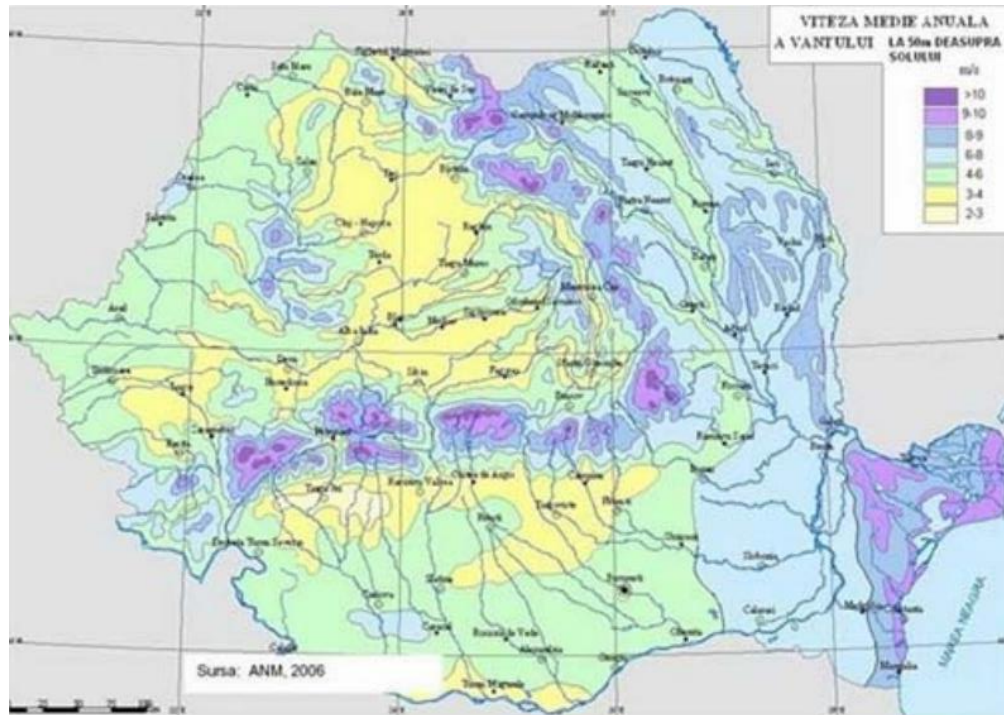
Conform hărții *potențialului solar ar României*, Comuna Butea dispune de **1550-1600 kWh/mp**, considerându-se un **potențial solar peste medie** în vederea utilizării energiei solar-termale și solar-fotovoltaice produsă din surse regenerabile.

Sursă: https://www.researchgate.net/figure/Distributia-radiatiei-solare-medii-anuale-pentru-Romania_fig10_344724994

Potențialul eolian

Valorificarea potențialului eolian se poate realiza sub formă de energie electrică sau mecanică prin intermediul unei instalații eoliene cu ajutorul turbinelor eoliene. Conform hărții potențialului eolian al României, comuna Butea deține **posibilități medii de exploatare a potențialului eolian** datorită vitezei medii, alocuri ridicate a vântului (**4-8 m/s**), investiția putând fi considerată rentabilă, având în vedere că viteza minimă a vântului care determină **punerea în mișcare a unei centrale trebuie să fie de minim 3,5 m/s**.

Sursă: <https://add-energy.ro/potentialul-eolian-al-romaniei/>

Potențial de biomasă

Biomasa este partea biodegradabilă a produselor, deșeurilor și reziduurilor din agricultură, inclusiv substanțele vegetale și animale, sivicultură și industrie conexe, precum și partea biodegradabilă a deșeurilor industriale și urbane.

Valoarea energetică a biomasei se poate realiza prin:

- Arderea directă cu generate de energeie termică;
- Arderea prin piroliză, cu generare de singaz ($\text{CO}+\text{H}_2$);
- Fermentarea, cu generare de biogaz sau bioetanol.

Comuna Butea, prin administrarea **suprafețelor verzi și forestiere** pe care le deține, poate să beneficieze de valorificarea energetică a biomasei atât din punct de vedere al potențialului cât și al posibilităților de utilizare.

Concluzii și recomandări

Ținând cont de normele de mediu și necesitatea ridicării gradului de confort al locuitorilor, se impune crearea/optimizarea rețelei de alimentare cu apă și a rețelei de canalizare a apelor menajere și pluviale în sistem centralizat.

Alimentarea cu apă în sistem centralizat a Comunei Butea conduce implicit la necesitatea unui sistem centralizat de preluare a apelor uzate menajere provenite de la locuințe și obiectivele social-culturale, de la unitățile de mică industrie și de la agenții economici. Necesitatea preluării apelor menajere într-un sistem centralizat rezultă și din costurile ridicate pe care îl presupune colectarea acestor ape în fose septice individuale și vidanjarea periodică a acestora, dar și din efectele negative asupra mediului pe care le provoacă acest sistem de evacuare a apelor uzate.

Amplasarea rețelelor electrice noi trebuie să fie realizată astfel încât să fie luată în considerare posibilitatea de intervenție rapidă a unităților specializate în caz de avarie, cu acces fie din străzile din intravilan, fie din drumurile de exploatare din extravilan.

Având în vedere expunerea solară a Comunei Butea, este oportună investiția de montare a panourilor solare pentru clădirile administrative, școli, grădinițe, ș.a., care pot asigura un grad ridicat de independență energetică a acestor obiective, precum și reducerea cheltuielilor aferente.

5.16. Reabilitare, protecția și conservarea mediului

Protecția mediului și problematica schimbărilor climatice reprezintă un domeniu de interes major la nivel național, influențând prioritățile regionale de dezvoltare pe termen mediu. Abordarea integrată a combaterii schimbărilor climatice și a măsurilor de adaptare constituie o prioritate în toate planurile de dezvoltare strategică.

Obiectiv global

Un obiectiv global pentru contracararea efectelor schimbărilor climatice este "dezvoltarea echilibrată prin stimularea creșterii economice bazate pe cunoaștere, protecția mediului și valorificarea durabilă a resurselor naturale, precum și întărirea coeziunii sociale".

Domenii strategice de dezvoltare

Au fost stabilite domenii strategice de dezvoltare, obiective, priorități și măsuri specifice:

- **Dezvoltare urbană:** Dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale.
- **Creșterea competitivității economice:** Stimularea cercetării și inovării.
- **Protecția mediului înconjurător:** Creșterea eficienței energetice și stimularea utilizării surselor alternative de energie.
- **Dezvoltarea zonelor rurale:** Sprijinirea agriculturii și silviculturii.
- **Creșterea atractivității turistice regionale:** Sprijinirea activităților culturale și recreative.
- **Dezvoltarea resurselor umane:** Creșterea incluziunii sociale.

Direcții strategice în domeniul mediului și energiei

"Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice și stimularea utilizării surselor alternative de energie" constituie direcția strategică fundamentală pentru elaborarea acțiunilor în domeniul mediului și energiei. Prioritățile includ:

- Protecția mediului înconjurător.
- Dezvoltarea infrastructurii tehnice.
- Conservarea biodiversității.
- Diminuarea efectelor schimbărilor climatice și prevenirea riscurilor naturale.
- Utilizarea resurselor regenerabile de energie.
- Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public, casnic și economic.

Resurse financiare

Domeniului mediului și schimbărilor climatice i s-a acordat o atenție sporită, alocându-se resurse financiare pentru diverse aspecte importante, precum:

- Promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie.
- Diminuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
- Îmbunătățirea eficienței energetice.
- Dezvoltarea și implementarea de politici în domeniul energiei durabile.
- Accesibilitate și transport inteligent.

Integrarea măsurilor de atenuare și adaptare

Integrarea măsurilor de atenuare și de adaptare la schimbările climatice în strategiile naționale, politicile și programele României reprezintă un pas important spre dezvoltarea unei economii ecologice. În

acest sens, ministerul de resort va propune în cadrul programului național de sănătate, subprogramul de sănătate publică, următoarele:

- Metodologii naționale de evaluare și monitorizare a efectelor schimbărilor climatice asupra sănătății populației.
- Program de intervenție în cazul valurilor de căldură extremă.

Pe plan local sunt necesare măsuri administrative precum:

- **Colaborarea între autoritățile competente** pentru promovarea unor programe de intervenție operativă în cazul manifestării unor evenimente meteorologice extreme.
- **Dezvoltarea de metodologii** pentru a prognoza probleme majore de sănătate care pot apărea în funcție de severitatea efectelor schimbărilor climatice, ținând cont și de circumstanțele socioeconomice.
- **Dezvoltarea unor metode de monitorizare** și a sistemelor de detectare timpurie a impactului valurilor de temperaturi extreme asupra stării de sănătate.
- **Studii epidemiologice** privind influența efectelor schimbărilor climatice asupra sănătății, cum ar fi:
 - Reducerea mortalității și morbidității datorate valurilor de frig.
 - Creșterea oportunităților de a petrece timpul liber cu activități fizice în exterior și, consecutiv, posibila îmbunătățire a sănătății publice.
 - Diminuarea mortalității prin afecțiuni cardiovasculare.
 - Reducerea perioadelor cu afecțiuni respiratorii acute specifice sezonului rece.

Priorități de dezvoltare în domeniul schimbărilor climatice:

- **Încălzirea globală** este un fenomen real și direct influențat de activitățile antropice, considerate cauza dominantă a încălzirii globale începând cu jumătatea secolului XX.
- **Pe termen lung**, schimbările climatice și efectele încălzirii globale se vor agrava.
- În trecut, umanitatea ar fi putut afecta clima Pământului din „ignoranță”, dar necunoașterea nu mai poate fi o scuză în prezent.
- **Pentru limitarea efectelor negative ale încălzirii globale**, este necesară înțelegerea mecanismelor sale, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și adaptarea activităților umane la schimbările climatice.
- **Limitarea/diminuarea efectelor schimbărilor climatice** necesită o reducere substanțială a emisiilor cu efect de seră, dar și eforturi susținute în această direcție.

- Domeniului **Mediu și schimbări climatice** i s-a acordat o atenție sporită, alocându-se resurse financiare pentru diverse aspecte importante, cum ar fi:
 - Promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie.
 - Diminuarea efectelor negative ale schimbărilor climatice.
 - Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
 - Îmbunătățirea eficienței energetice.
 - Dezvoltarea și implementarea de politici în domeniul energiei durabile, accesibilitate și transport inteligent.

Este important de reamintit că statele membre ale Uniunii Europene au convenit ca minim 20% din bugetul de aproape 1000 miliarde euro al Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 să fie destinat proiectelor și acțiunilor cu relevanță climatică. Această alocare este de aproximativ trei ori mai mare comparativ cu fondurile alocate de Uniunea Europeană în perioada 2007-2013 pentru reducerea impactului asupra climei și adaptarea la schimbările climatice.

- Legislația comunitară în domeniu este cuprinzătoare și beneficiază de o alocare financiară considerabilă prin programe speciale care includ o varietate de măsuri menite să reducă emisiile de carbon și să accelereze tranziția spre o economie cu emisii reduse de carbon.
- Utilizarea combustibililor fosili trebuie eliminată până în 2020, deoarece arderea acestora și alte activități antropice sunt responsabile pentru creșterea concentrațiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă, contribuind astfel la încălzirea globală.
- Este necesară reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră generate de industria producătoare de energie electrică la valori apropiate de zero.
- Integrarea măsurilor de atenuare și adaptare la schimbările climatice în strategiile naționale, politicile și programele României va reprezenta un pas important către dezvoltarea unei economii ecologice cu emisii reduse de carbon.
- Modificarea vizibilă a climei necesită un răspuns sprijinit de comunități, așa cum este evidențiat și în ultimul raport al Biroului Interguvernamental de Experti în Evoluția Climei din cadrul ONU (IPCC), publicat complet și actualizat la 30 ianuarie 2014.
- Este nevoie de o mai mare conștientizare a principalelor cauze naturale și antropice ale modificărilor climatice, precum și a efectelor majore generate de încălzirea globală.
- Din punct de vedere socio-economic, proiecțiile climatice regionale sunt esențiale. Încălzirea globală nu este uniformă în spațiu și timp, deoarece factorii locali și variabilitatea naturală influențează semnalul global. Frecvența valurilor de căldură a crescut și va continua să crească în deceniile următoare în regiunile sud-estice, sudice și vestice care înconjoară lanțul carpatic.

Aglomerările urbane din aceste regiuni vor resimți și mai intens stresul termic din cauza efectului de insulă urbană de căldură. În același timp, experimentele numerice sugerează că episoadele cu

precipitații abundente vor deveni din ce în ce mai frecvente, în special în zonele montane. În contextul defrișărilor accelerate, această creștere a frecvenței precipitațiilor intense va duce la o incidență mai mare a inundațiilor rapide și catastrofale. Acestea sunt doar câteva exemple de fenomene meteorologice care se transformă în hazarduri pe care societatea va trebui să le gestioneze.

- În zona analizată, patrimoniul arhitectural, biodiversitatea diversificată și în mare parte nealterată reprezintă factori de mare importanță. Acestea oferă oportunități semnificative pentru dezvoltarea locală prin turism. Prioritar este să se continue procesul de conservare a acestor situri și valorilor lor, integrând eforturile într-o strategie coordonată de marketing și promovare.

5.17. Obiective de utilitate publică

Lista obiectivelor de utilitate publică existente în U.A.T. Butea sunt prezentate în tabelul următor, iar reprezentarea grafică a obiectivelor de utilitate publică este prezentată în planșele "Proprietatea asupra terenurilor".

Obiective de utilitate publică sat Butea			
Domenii	Categorii de interes		
	Național	Județean	Local
Instituții publice și servicii			
CEC BANK			X
FARMACIE			X
OFICIUL POȘTAL			X
PIAȚĂ AGROALIMENTARĂ			X
BISERICA CATOLICĂ			X
CONGREGAȚIA DE MAICI			X
CĂMIN DE BĂTRÂNI			X
ȘCOALA GIMNAZIALĂ - GRĂDINIȚĂ			X
POLIȚIA			X
BIBLIOTECA			X
FARMACIE			X
POLIȚIA LOCALĂ			X
PROFI LOCO			X
CĂMIN CULTURAL			X
PARC DE JOACĂ			X
LA DOI PAȘI			X
FARMACIA ALPHEGA			X
PRIMĂRIA			X

MAGAZIN MIXT			X
ȘCOALA GENERALĂ			X
SC AGRO-VERD SRL			X
ATELIER DE TÂMPLĂRIE			X
MAGAZIN NEALIMENTAR			X
ȘCOALĂ GIMNAZIALĂ SPIRU HARET			X
ȘCOALĂ GENERALĂ			X
CASĂ PAROHIALĂ			X
LUCA MED			X
STADION			X
Căi de comunicații			
DJ 208 J		X	
DJ 207 K		X	
DC 82 A			X
Gospodărie comunală			
CIMITIR CATOLIC			X
STAȚIE DE CLORINARE			X
Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice			
MONUMENT BUTEA	X		
MONUMENT EROI 2 BUTEA	X		

Obiective de utilitate publică sat Miclăușeni			
Domenii	Categorii de interes		
	Național	Județean	Local
Instituții publice și servicii			
MICLĂUȘENI GRAJDURI CAP			X
TURN CLOPOTNIȚĂ			X
CAPELĂ			X
ȘCOALA CU CLASELE I-VIII			X
SALĂ DE FESTIVITĂȚI			X
CĂMIN CULTURAL			X
HAN TURISTIC TREI IAZURI			X
HAN TURISTIC PATRU ANOTIMPURI			X
Căi de comunicații			
DN 28	X		
Gospodărie comunală			
CIMITIR			X

Parc Fotovoltaic			X
Salvarea, protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice			
CASTELUL STURZA (IS-II-m-B-04199.02)	X		
PARC (IS-II-m-B-04199.03)	X		
MĂNĂSTIREA MICLĂUȘENI (IS-II-a-B-04199)	X		
BISERICA „SF. VOIEVOZI”, „BUNA VESTIRE” (IS-II-m-B-04199.01)	X		
MONUMENTUL LUI ALEXANDRU STURZA (IS-III-m-B-04321)	X		
VALEA TEILOR			X
LA PORCĂRIE			X
DEALUL AMAN			X
DEALUL DURULEȘTI			X

6. CONCLUZII – MĂSURI ÎN CONTINUARE

Soluția generală de organizare și dezvoltare a Comunei Butea are la bază obiective stabilite prin caietul de sarcini și obiectivele stabilite de proiectant, în acord cu disfuncționalitățile constatate și concluziile analizei situației existente.

Atitudinile de intervenție și dezvoltare urbană vor urma două direcții principale:

- Direcția reactivă: eliminarea sau reducerea disfuncționalităților constatate în structura urbană a comunei;
- Direcția pro-activă: valorificarea potențialului de dezvoltare, urmărind creșterea calității vieții locuitorilor și dezvoltarea economică și socială prin reglementarea activităților conexe locuirii, potențarea spațiilor publice, asigurarea protecției adecvate a infrastructurii tehnico-edilitare; dezvoltarea și modernizarea rețelei de circulații rutiere; protejarea și valorificarea patrimoniului construit; extinderea zonelor destinate activităților de comerț, servicii, a activităților industriale; extinderea și diversificarea activităților culturale, de recreere și agrement.

Principalele probleme cu care se confruntă Comuna Butea sunt:

- Scăderea constantă a numărului locuitorilor;
- Existența unor bariere naturale și antropice pentru care nu s-au alocat resurse în vederea diminuării efectului acestora asupra zonelor urbane (efect de segregare)
- Lipsa fondurilor pentru restaurarea clădirilor cu valoare arhitecturală, culturală, istorică și urbanistică;
- Riscurile naturale și antropice care grevează unele zone din teritoriul intravilan;
- Lipsa unor reglementări actualizate cu privire la zona construită potejată

- Lipsa unor reglementări de urbanism care să protejeze întregul fond construit valoros și peisajul urban valoros;

Oportunitățile de dezvoltare ale Comunei Butea sunt strâns legate de următoarele elemente:

- Potențialul cultural-istoric;
- Dezvoltarea infrastructurii de circulație;
- Potențialul natural
- Potențialul sectorului terțiar – comerț și servicii
- Potențialul industrial și al sectorului secundar în general
- Potențialul generat de resursa umană

În continuare, sunt prezentate principalele reglementări urbanistice și propuneri de dezvoltare spațială a Comunei Butea, propuse prin prezentul P.U.G.:

- Împărțirea teritoriului intravilan în unități teritoriale de referință (U.T.R.) – fiecare UTR incluzând una sau mai multe zone funcționale și definirea unor zone de dezvoltare cu un specific al activităților
- Extinderea zonei rezidențiale, în acord cu prevederile legale, și reglementarea modului de construire pentru a corespunde specificului local și condițiilor geografice
- Identificarea unei zone de dezvoltare a activităților comerciale și servicii de interes general în zona
- Dezvoltarea de activități de comerț și servicii de interes general, de producție în unități de mari dimensiuni
- Dezvoltarea unui nucleu destinat activităților de producție de dimensiuni mari / medii, manufactură, depozitare și a serviciilor comerciale conexe acestora
- Dezvoltarea unui pol mixt de agrement, comerț și servicii
- Dezvoltarea zonelor de desfășurare a activităților agricole și agro-zootehnice
- Dezvoltarea, în afara zonei centrale, a unor zone mixte care să asigure necesarul de activități comerciale, de servicii și de dotări publice, la nivel local
- Investiții în rețeaua de circulații auto și pietonale a comunei pentru a asigura fluidizarea circulației, eliminarea traficului de tranzit din zona centrală
- Asigurarea unei dezvoltări coerente a zonei centrale
- Dezvoltarea unor zone destinate activităților comerciale și servicii de interes general amplasate în zonele pericentrale
- Dezvoltarea activităților productive și industriale, concentrate în zonele de dezvoltare periferice
- Dezvoltarea infrastructurii turistice: dezvoltarea infrastructurii de agrement și a celei culturale pentru a crește atractivitatea
- Dezvoltarea rețelei de echipamente socio-culturale: modernizarea și reabilitarea celor existente, amplasarea de noi unități în zonele de dezvoltare, în vederea creșterii calității vieții pentru

comunitatea locală (școli, grădinițe, creșe, biserici, unități medicale, unități comerciale de proximitate, farmacii, spații verzi, locuri de joacă, spații de socializare, centre cu activități culturale)

- Protejarea, restaurarea și valorificarea patrimoniului construit
- Identificarea zonelor cu valoare culturală complexă, definirea de grade de protecție pentru aceste zone în funcție de valoarea culturală complexă a patrimoniului construit și definirea de intervenții permise pentru aceste zone.
- Identificarea și delimitarea zonelor pentru care autorizația de construire se emite în urma elaborării PUZ – Autorizare indirectă. Prin PUZ se va reglementa modul de divizare al parcelelor, se vor organiza circulațiile locale, se vor reglementa zonele funcționale, în acord cu reglementările urbanistice definite prin P.U.G. pentru zonele respective.
- Regimul de înălțime a fost reglementat pentru fiecare zonă funcțională și pentru fiecare UTR în parte, având la bază regimul de înălțime dominant în arealul respectiv.
- Protejarea și valorificarea cadrului natural în vederea ameliorării factorilor de mediu – prin identificarea și reglementarea modului de utilizare al terenurilor din teritoriul extravilan, cu valoare peisagistică mare (păduri, pajiști, pășuni)
- Reglementarea modului de construire și a modului de dezvoltare a fondului construit existent în vederea ameliorării imaginii rurale și păstrării caracteristicilor tradiționale ale țesutului urban.
- Extinderea și diversificarea bazelor sportive și a terenurilor de sport în aer liber pentru a oferi o gamă mai largă de activități de petrecere a timpului liber; dispunerea acest unități în sistem policentric pentru a deservi întreaga populație a comunei și pentru a asigura accesul facil al locuitorilor
- Investiții de modernizare și extindere a infrastructurii de unități culturale a comunei
- Extinderea și modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare pentru a deservi zonele de extindere a teritoriului intravilan și zonele lipsite de utilități (alimentare cu gaze naturale, alimentare cu energie electrică, alimentare cu apă potabilă, canalizare)
- Identificarea de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale – alunecări de teren: identificarea zonelor pentru care se recomandă măsuri de amenajare a reliefului prin taluzare, menținerea unei vegetații arboricole mature, zone în care nu se recomandă amplasarea de construcții civile sau industriale
- Identificarea de măsuri de protecție împotriva riscurilor naturale – inundații: identificarea zonelor pentru care se recomandă lucrări de regularizare și sistematizare a apelor de suprafață, lucrări de apărare, zone pentru care se recomandă ridicarea cotei terenului, lucrări de drenare a apelor de suprafață, lucrări de preîntâmpinare a eroziunii pluviale sau a depunerilor de torent, zone în care nu se recomandă amplasare de construcții civile sau industriale
- Identificarea zonelor și a elementelor generatoare de riscuri antropice și definirea zonelor de protecție și a zonelor de siguranță aferente acestora: rețele electrice, sistem de alimentare cu apă, sistem de alimentare cu gaze naturale, sistem de canalizare, rețele electrice, platforme pentru colectarea deșeurilor, ferme zootehnice, cariera de piatră, infrastructură feroviară
- Realizarea de circulații pietonale sau carosabile restricționate în zona centrului

- Îmbunătățirea gradului de traversare peste linia de cale ferată prin realizarea de noi treceri denivelate
- Modernizarea și reabilitarea rețelei stradale
- Reconfigurarea circulațiilor în zonele de locuințe și realizarea de parcări la sol
- Se propun lucrări de curățare și întreținere a zonelor verzi aferente râurilor în vederea îmbunătățirii imaginii zonei, calității factorilor de mediu precum și pentru punerea în valoare a acestora
- În aceste condiții, în elaborarea P.U.G. s-a ținut cont de elementele ce pot, în viitor, ajuta la dezvoltarea economico-socială a comunei și care îi pot spori atractivitatea, inclusiv elemente referitoare la protecția mediului și valorificarea cadrului geografic.

Extinderile preconizate ale teritoriului intravilan au fost dimensionate judicios, astfel încât să răspundă nevoilor de dezvoltare ale comunei, alocând spații necesare extinderi și diversificării activităților existente, fără a-i afecta potențialul economic.

Suprafețele introduse în intravilan sunt destinate locuirii și activităților complementare, activităților de comerț și servicii de interes public, activităților industriale. De asemenea, extinderile de intravilan au avut în vedere cadrul natural în care este localizat teritoriul administrativ al comunei.

În ceea ce privește activitățile economice, s-a urmărit încurajarea dezvoltării activităților din sectorul terțiar (comerț, servicii), fără a neglija activitățile tradiționale – industriale și agrozootehnice. De asemenea, se dorește încurajarea dezvoltării sectorului terțiar reprezentat de comercializarea și manufactura produselor tradiționale locale.

În scopul ameliorării calității locuirii, P.U.G. prevede o serie de măsuri complementare care privesc modul de utilizare a fondului construit existent, modernizarea căilor de circulație și a utilităților, îmbunătățirea aspectului spațiilor publice, operațiuni de regenerare a fondului construit, îmbunătățirea factorilor de mediu (în special prin sporirea suprafețelor plantate publice amenajate, și prin conservarea valorilor de patrimoniu construit și natural) și crearea condițiilor pentru atragerea de noi locuitori. De asemenea, a fost extins, punctual, teritoriul destinat locuirii astfel încât să poată fi dezvoltată această activitate.

R.L.U. ține cont de specificul regional al locuirii, pe care îl protejează, ținând cont de necesitățile comunităților și activităților regionale și locale, în evoluție și de cadrul normativ existent.

Prin P.U.G. este prevăzută îmbunătățirea sistemului de circulații pietonale și carosabile din intravilan și din extravilan (prin modernizarea și extinderea căilor de circulații, crearea de treceri peste calea ferată și sistematizarea intersecțiilor principale), în vederea creșterii siguranței populației, a facilitării accesului la obiectivele de utilitate publică, reducerii poluării zonei centrale.

Este prevăzută ameliorarea situației rețelelor edilitare, prin modernizarea și extinderea rețelelor edilitare existente, lucrări care vor fi precedate de studii de specialitate (întocmite în vedere amplasării și

dimensionării cât mai judicioase a rețelelor de distribuție și a dotărilor de gospodărie comunală). Este necesară realizarea de studii de specialitate și de obținerea avizelor din partea deținătorilor de rețele în cazul construcțiilor amplasate în zonele de protecție ale rețelelor (electrice aeriene, gaze naturale, transport apă potabilă ș.a.). De asemenea, este semnalată necesitatea întocmirii unor studii de specialitate pentru înlăturarea unor riscuri naturale (în special a celor care țin de inundabilitate, urmată de finanțarea și punerea în operă a unor lucrări de apărare. Din acest punct de vedere, Planul urbanistic general are menirea de a nu permite, până la acel moment, înrăutățirea situației actuale, precum și de a menaja posibilitățile viitoare de dezvoltare ale comunei

Propunerile de dezvoltare – elemente ale Strategiei de dezvoltare spațială a localității – sunt supuse dezbaterii publice, conform legislației în vigoare, în scopul armonizării acestora cu voința comunității locale.

7. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI

OBIECTIV 1.1: Stimularea capacităților de inovare-cercetare și promovarea adoptării tehnologiilor avansate

Măsuri

1.1.1: Dezvoltarea inovării și promovarea transferului tehnologic

1.1.2: Sprijinirea cercetării private și publice pentru dezvoltarea și fructificarea de soluții integrate

Operațiuni vizate

- ✓ Realizarea de investiții pentru inovare în companii, inclusiv brevetare, pe toate fazele de la idee până la lansare produs în piață.
- ✓ Promovarea și asigurarea accesului în rețele de inovare europene pentru IMM sau alte organizații.
- ✓ Cooperarea interregională în domeniul Strategiei de cercetare și inovare prin specializare inteligentă RIS3 Nord-Est (informare, promovare, parteneriate și proiectele aferente).
- ✓ Crearea one-stop-shop-ului regional pentru promotori de proiecte internaționale de cercetare, dezvoltare, inovare, inclusiv pe programul Horizon Europe.
- ✓ Dezvoltarea de proiecte cercetare, dezvoltare, inovare aferente specializării inteligente la nivel regional (abordare integrată pe lanțul valoric al inovării - activități cercetare, dezvoltare, inovare, valorizare produse/servicii).
- ✓ Crearea, dezvoltarea infrastructurilor de inovare (incubatoare de inovare, platforme tehnologice, open data, parcuri științifice, tehnologice, hub-uri de inovare).

- ✓ Sprijinirea creării de noi clustere și managementul acestora, în domenii care pot conduce la creșterea competitivității regionale și care se încadrează în domeniile Strategiei de cercetare și inovare prin specializare inteligentă RIS3 Nord-Est.
- ✓ Sprijinirea dezvoltării clusterelor existente prin activități de: cercetare-dezvoltare, internaționalizare a firmelor din cadrul clusterului, dezvoltare a capitalului uman din firmele care compun clusterul, atragere de noi firme în cadrul clusterului, încurajarea colaborării dintre firme, integrarea acestora în lanțurile valorice europene.
- ✓ Crearea, dezvoltarea entităților de inovare și transfer tehnologic la nivelul universităților, instituțiilor de cercetare, camerelor de comerț și industrie, administrației publice, firmelor, etc. pentru diversificarea ofertei de servicii de transfer tehnologic și comercializarea rezultatelor.
- ✓ Realizarea unei rețele regionale a centrelor de transfer tehnologic;
- ✓ Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în implementarea, monitorizarea, revizuirea Strategiei de cercetare și inovare prin specializare inteligentă RIS3 Nord-Est și a mecanismului/sistemului de descoperire antreprenorială: ADR Nord-Est, Consorțiul Regional pentru Inovare.
- ✓ Realizarea unui observator teritorial pentru inovare.
- ✓ Sprijin pentru reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de cercetare-dezvoltare din institute de cercetare, universități, întreprinderi, etc..
- ✓ Sprijin pentru crearea de noi centre de cercetare, laboratoare în unitățile de cercetare-dezvoltare și în întreprinderi.
- ✓ Sprijin pentru achiziționarea de aparatură, echipamente și instrumente de specialitate necesare derulării activităților de cercetare și dezvoltare, dotarea laboratoarelor, inclusiv cu echipamente IT.
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de consultanță aferente activităților de cercetare-dezvoltare-inovare, inclusiv pentru valorificarea rezultatelor obținute.
- ✓ Susținerea serviciilor de cercetare, dezvoltare, inovare de tip experiment desfășurate de către o organizație de cercetare, dezvoltare, inovare/întreprindere.
- ✓ Servicii suport pentru activitatea de cercetare-dezvoltare.
- ✓ Sprijin pentru participarea la programele de colaborare transfrontalieră și internaționale a instituțiilor, centrelor, unităților de cercetare-dezvoltare existente.
- ✓ Dezvoltarea resurselor umane din instituțiile, centrele, departamentele de cercetare, inclusiv prin participarea personalului la programe doctorale și post doctorale.
- ✓ Dezvoltarea de proiecte realizate de consorții de cercetare, dezvoltare și inovare pe teme majore definite de industrie (IMM-uri, întreprinderi mari), inclusiv pe teme de specializare inteligentă.
- ✓ Dezvoltarea de proiecte de cercetare, dezvoltare, inovare orientate către economia circulară, reducerea emisiilor de carbon și adaptarea la schimbările climatice.

- ✓ Crearea, dezvoltarea de centre de transfer tehnologic la nivelul universităților, instituțiilor de cercetare, altor entități interesate care să asigure interfața dintre mediul de afaceri și cel academic.
- ✓ Schimburi de informații, exemple de bune practică între unitățile de cercetare, mediul de afaceri, universități, clusterelor prin derularea de evenimente: conferințe, seminarii, mese rotunde și alte acțiuni partenoriale.
- ✓ Dezvoltarea de rețele și platforme de colaborare cu instituții/firme de profil din alte state membre.

OBIECTIV 1.2: Sprijinirea înființării de noi firme, competitive și sustenabile, în domenii de interes local și regional

Măsuri

1.2.1 Sprijinirea tinerilor antreprenori și creșterea accesului firmelor înființate la servicii noi, de calitate

Operațiuni vizate

- ✓ Sprijin acordat pentru înființarea de firme noi sub forma schemelor de granturi, în special în domeniile cerute de economia locală sau regională.
- ✓ Servicii de consultanță, orientare pentru înființarea de start-up-uri, în special pentru tinerii antreprenori, persoanele care intenționează să dezvolte o afacere în mediul rural, persoanele care aparțin grupurilor dezavantajate, persoanele care se reîntorc din străinătate, etc..
- ✓ Sprijin pentru trecerea de la proof of concept până la produs minim valabil (MVP).
- ✓ Scalarea întreprinderilor cu potențial mare de creștere (rata de creștere a cifrei de afaceri de peste 10% anual în ultimii doi ani).
- ✓ Sprijin acordat pentru modernizarea, dezvoltarea, extinderea, refuncționalizarea structurilor de sprijin a afacerilor existente.
- ✓ Sprijin pentru crearea de noi structuri de sprijin a afacerilor (incubatoare de afaceri, acceleratoare de afaceri, parcuri industriale, parcuri tehnologice, parcuri științifice, etc.) orientate către acordarea de sprijin firmelor noi care contribuie la dezvoltarea economiilor locale și/sau creșterea competitivității.
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de consultanță, proiectare și auditare adresate firmelor noi cu activități orientate către creșterea eficienței energetice, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice.
- ✓ Furnizarea de servicii de consultanță pentru realizarea de planuri de afaceri, studii de piață, planuri de marketing, studii de fezabilitate, analize economice și financiare, documentații tehnice, etc..

- ✓ Derularea de campanii de informare și promovare a identității firmei și produselor, respectiv pachetelor de servicii și a brandurilor locale sau regionale.
- ✓ Sprijin pentru internaționalizare, participare la târguri, evenimente de profil, interne și internaționale.

OBIECTIV 1.3: Îmbunătățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată

Măsuri

1.3.1: Dezvoltarea domeniilor competitive, a sistemelor productive integrate și internaționalizarea acestora

Operațiuni vizate

- ✓ Dezvoltarea de scheme de grant pentru achiziționarea de linii de producție, echipamente și tehnologii moderne, care să permită obținerea de produse noi, servicii noi sau care să dezvolte un proces tehnologic nou.
- ✓ Dezvoltarea unei scheme de grant pentru achiziționarea și valorificarea echipamentelor IT, aplicații TIC de către firme.
- ✓ Investiții în active corporale și necorporale în legătură cu modernizarea industrială, pentru sectoarele de specializare inteligentă.
- ✓ Scalarea întreprinderilor cu potențial mare de creștere (rata de creștere a cifrei de afaceri de peste 10% anual în ultimii doi ani).
- ✓ Sprijin pentru achiziționarea de linii tehnologice și tehnologii care folosesc și energiile regenerabile.
- ✓ Sprijin pentru întreprinderile care dezvoltă produse favorabile mediului, cât și a celor care pot fi utilizate pentru creșterea eficienței energetice: produse obținute prin reciclarea deșeurilor, realizarea de panouri solare, materiale hidro-izolatoare, produse destinate monitorizării calității aerului și apei.
- ✓ Facilitarea investițiilor în noi tehnologii: investiții corporale și necorporale, linii pilot, testare prototipuri, audit energetic, eficiență energetică, certificare produse/servicii - noi tehnologii (IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială), design industrial, customizare de masă (imprimare 3D, manufacturare digitală directă).
- ✓ Investiții în implementarea și certificarea sistemelor de management a calității, sistemelor de management integrate calitate-mediu.
- ✓ Investiții care vizează obținerea de energie din sursele regenerabile existente.

- ✓ Dezvoltarea capacității administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea și monitorizarea strategiei regionale de export. Construcție/dezvoltare parteneriate orientate către creșterea competitivității la export.
- ✓ Elaborarea Strategiei Regionale de export Nord-Est.
- ✓ Organizarea de evenimente de promovare a producătorilor locali: expoziții, târguri, congrese, forumuri.
- ✓ Stimularea participării grupurilor de exportatori la evenimentele externe: conferințe, târguri, expoziții de profil.

OBIECTIV 1.4: Îmbunătățirea competitivității prin creșterea accesului la serviciile tehnologiei informației și comunicațiilor

Măsuri

1.4.1: Folosirea avantajelor tehnologiei informației și comunicațiilor în economie

Operațiuni vizate

- ✓ Dezvoltarea de produse, servicii și aplicații digitale de către firme.
- ✓ Implementarea digitalizării la nivelul proceselor de producție.
- ✓ Dezvoltarea măsurilor de securitate cibernetică.
- ✓ Dezvoltarea serviciilor tip e-commerce, inclusiv platforme care să ofere gratuit accesul celor din mediul rural (de exemplu) interesați de deschiderea unei afaceri online.
- ✓ Digitalizarea întreprinderilor incluzând aplicații tip e-afaceri, e-comerț, dezvoltarea hub-urilor de inovare digitală, antreprenori „web”, start-up-ri în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor, platforme digitale pentru firme, etc..
- ✓ Dezvoltarea sistemelor de localizare specializate pentru activitatea firmelor.

OBIECTIV 1.5: Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative

Măsuri

1.5.1: Sprijin acordat pentru dezvoltarea și promovarea industriilor culturale și creative

Operațiuni vizate

- ✓ Derularea de scheme de grant pentru sprijinirea antreprenorilor care activează în industriile culturale și creative: arte performative, audio-vizual, arhitectură, publicitate, IT (dezvoltare media digitală și jocuri).
- ✓ Realizarea de hub-uri creative și conectarea în rețeaua europeană a hub-urilor creative.
- ✓ Derularea de programe orientate pe schimbul de experiențe, de bune practici: ateliere, conferințe, vizite de studiu.

OBIECTIV 1.6: Creșterea competitivității economice în mediul rural

Măsuri

1.6.1: Sprijinirea și dezvoltarea activităților economice alternative în mediul rural

Operațiuni vizate

- ✓ Investiții în demararea sau dezvoltarea unei afaceri destinată colectării, depozitării, procesării și marketingului fructelor de pădure, plantelor medicinale și aromatice, ciupercilor de pădure, produselor agricole bio.
- ✓ Investiții în demararea sau dezvoltarea unei afaceri destinată zootehniei bio.
- ✓ Investiții în demararea sau dezvoltarea unei afaceri în domeniul creșterii albinelor.
- ✓ Investiții în demararea sau dezvoltarea unei afaceri în acvacultură.
- ✓ Investiții în procesarea și marketingul produselor obținute din apicultură, acvacultură.
- ✓ Investiții în sprijinirea, încurajarea activităților meșteșugărești, artizanale, inclusiv de distribuție și comercializare a acestora.
- ✓ Investiții în dezvoltarea infrastructurii de turism rural (turism montan, turism pentru pescuit sportiv, turism ecvestru, cicloturism) și a agroturismului.
- ✓ Investiții de centre teritoriale pentru colectarea și depozitarea produselor agricole, inclusiv valorificarea în piețele de gros (inclusiv transfrontaliere).
- ✓ Sprijin pentru demararea sau dezvoltarea unei afaceri ce vizează procesarea produselor agricole sau de origine animală de către tineri antreprenori, persoane care se (re)întorc din străinătate.
- ✓ Investiții în demararea sau dezvoltarea unei afaceri în domeniul prelucrării superioare a lemnului.
- ✓ Sprijinirea investițiilor care valorifică energiile regenerabile.

OBIECTIV 1.7: Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent

Măsuri

1.7.1: Dezvoltarea infrastructurii de turism și de agrement aferentă, promovarea potențialului turistic

Operațiuni vizate

- ✓ Reabilitarea, renovarea obiectivelor turistice care aparțin patrimoniului cultural, istoric, ecumenic, inclusiv a infrastructurii conexe (alei pietonale, parcări, drumuri acces, puncte de informare etc.) și inclusiv marketingul și promovarea turistică a obiectivului.
- ✓ Reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de turism balnear, a unităților de tratare și infrastructurii conexe: alei pietonale, piste pentru bicicliști, trotuare, spații verzi, dotări mobilier urban, wi-fi spații publice, facilități pentru agrement pe terenuri amenajate (terenuri sport, spații joacă pentru copii, teatre-cinematografe în aer liber), inclusiv a drumurilor de acces, utilităților aferente, rețelei de iluminat public, etc..
- ✓ Crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente.
- ✓ Reabilitarea, modernizarea, extinderea spațiilor de cazare, inclusiv a infrastructurii de agrement conexe.
- ✓ Amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, inclusiv crearea, modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică.
- ✓ Dezvoltarea sistemului de semnalizare a atracțiilor turistice: panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, gări, autogări, aerogări.
- ✓ Dezvoltarea de aplicații tip e-turism: promovarea produselor și serviciilor turistice; Dezvoltarea infrastructurii de agrement asociate sporturilor de iarnă.
- ✓ Realizarea/modernizarea traseelor montane, a rețelei de cabane și refugii montane, locuri de popas, punctelor de observare/filmare, posturilor salvamont.
- ✓ Dezvoltarea și diversificarea infrastructurii fizice de agrement necesară petrecerii timpului liber.
- ✓ Dezvoltarea de infrastructuri publice la scară mică pentru valorificarea atracțiilor turistice; Crearea, modernizarea centrelor și oficiilor de informare și promovare turistică în zonele cu potențial turistic.
- ✓ Dezvoltarea de parteneriate transnaționale/transregionale între centrele de informare și promovare turistică, integrarea standardizată a acestora prin interconectare.
- ✓ Sprijin pentru organizarea și derularea de târguri, expoziții, manifestări culturale, festivaluri.
- ✓ Sprijin pentru derularea de campanii de promovare integrată a produsului turistic local și regional la târguri de profil, interne și internaționale.
- ✓ Promovarea turismului ecologic.

✓ Dezvoltarea de observatoare pentru promovarea imaginii turistice a regiunii (sistemul integrat de management și marketing al destinației).

OBIECTIV 2.1. Creșterea ocupării în rândul grupurilor vulnerabile și a tinerilor

Măsuri

2.1.1 Sprijinirea integrării pe piața muncii a grupurilor vulnerabile și a tinerilor NEET's

Operațiuni vizate

A. Acțiuni indicative pentru tineri:

- ✓ Derularea de activități pentru identificarea și monitorizarea tinerilor NEET's.
- ✓ Sprijinirea participării tinerilor din grupul țintă vizat la programe de formare profesională care vizează dobândirea competențelor pentru ocupații cerute de către piața muncii (inclusiv de competențe digitale).
- ✓ Sprijinirea participării tinerilor din grupul țintă vizat la programe de formare profesională care vizează dobândirea competențelor antreprenoriale.
- ✓ Dezvoltarea și furnizarea de pachete integrate de măsuri de activare a tinerilor, inclusiv NEET: consiliere, mediere, prime de ocupare, acordarea de subvenții, formare profesională/ucenicii/stagii, evaluare de competențe, programe tip a doua șansă, prime de instruire destinate acoperirii cheltuielilor asociate instruirii (transport, masă), stagii scurte la diferiți angajatori, familiarizarea cu domeniile de activitate, stimularea angajatori post-ucenicie.
- ✓ Crearea, dezvoltarea de centre de/pentru tineret care să ofere activități specifice de consiliere, ateliere de lucru, de creativitate, de dezvoltare a competențelor cheie (inclusiv digitale), antreprenoriale, sociale, civice.
- ✓ Realizarea și activarea unei rețele de lucrători de tineret, identificați/activați și selectați din rândul NEET's și instruiți, pentru furnizarea de servicii de suport și activare a tinerilor, inclusiv NEET's.
- ✓ Derularea de campanii de informare și conștientizare dedicate tinerilor din categoria NEETs.
- ✓ Dezvoltarea unei scheme de grant pentru înființarea de start-up-uri de către tinerii din grupul țintă vizat, care au urmat în prealabil un program de formare profesională pentru dezvoltarea antreprenoriatului.
- ✓ Dezvoltarea de programe integrate pentru tineri, care să asigure tranziția către piața muncii: furnizarea de informații, orientare profesională, asistare în găsirea unui loc de muncă, dezvoltarea de planuri personalizate de orientare și formare, dobândirea de experiență prin participarea la programe de ucenicie și internship-uri.

✓ Dezvoltarea de scheme de grant dedicate programelor de internship, coaching, ucenicie, practică asistată pentru tineri în cadrul firmelor și ONG-urilor în vederea dobândirii de competențe și experiență pentru inserția pe piața muncii;

✓ Sprijinirea angajatorilor prin subvenționarea cheltuielilor pentru a facilita sprijinirea participării tinerilor la programe de formare.

✓ Accesibilizarea spațiilor în care se asigură educația și formarea tinerilor cu dizabilități/cerințe educaționale speciale.

Acțiuni indicative pentru grupuri dezavantajate:

✓ Activități de identificare, îndrumare și sprijin pentru persoanele dezavantajate, acțiuni privind evaluarea multidisciplinară a nevoilor și problemelor persoanelor dezavantajate, oferirea de soluții personalizate.

✓ Dezvoltarea de servicii personalizate în vederea facilitării accesului persoanelor defavorizate la servicii de ocupare (anchetă socială, elaborarea planului individual de intervenție, însoțirea beneficiarului, elaborarea și furnizarea de pachete de servicii personalizate persoanelor greu angajabile în căutarea unui loc de muncă).

✓ Dezvoltarea de programe de evaluare a competențelor persoanelor cu dizabilități (în special cu dizabilități intelectuale) în vederea integrării lor în muncă.

✓ Servicii personalizate de informare, consiliere și orientare (management de caz), sprijin în găsirea unui loc de muncă/ mediere/plasare pe piața muncii, monitorizarea integrării socio-profesionale a persoanelor vulnerabile pe piața muncii.

✓ Sprijin pentru participarea grupurilor vulnerabile la programe de formare personalizate, care vizează dobândirea competențelor pentru ocupații cerute de către piața muncii (inclusiv motivarea participării la un program de formare).

✓ Programe de formare profesională/ucenicie la locul de muncă/stagii/alte programe de pregătire (A doua șansă, alfabetizare, etc.) în vederea îmbunătățirii nivelului de competențe.

✓ Dezvoltarea și furnizarea de servicii integrate de ocupare, adaptate nevoilor grupurilor dezavantajate pe piața muncii (persoane cu dizabilități, șomeri de lungă durată, persoane reîntoarse în țară, persoane cu vârsta peste 54 ani, persoane de etnie romă, etc.).

✓ Dezvoltarea unei scheme de grant dedicată înființării de noi întreprinderi sociale, dezvoltării celor existente, în care să fie angajate o parte dintre persoanele din grupul țintă vizat, care au participat la un program de formare profesională.

✓ Dezvoltarea de către comunitatea locală, în parteneriat, de pachete integrate dedicate zonelor cu deficit de forță de muncă calificată și/sau migrație economică sezonieră: estimarea deficitului de forță de muncă și de ocupații, realizarea de planuri de acțiune, acordarea de sprijin financiar pentru relocare și dezvoltarea unei afaceri.

- ✓ Dezvoltarea de programe pentru angajatori, întreprinderi, ONG-uri privind accesibilizarea locurilor de muncă pentru persoanele cu dizabilități.
- ✓ Derularea de campanii de conștientizare a dreptului la muncă pentru persoanele cu dizabilități.
- ✓ Consolidarea capacității instituționale a organizațiilor economiei sociale prin acces la formare, consultanță și finanțare.

OBIECTIV 2.2: Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate

Măsuri

2.2.1 Creșterea participării la un învățământ de calitate, modern, corelat la cerințele pieții muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente

Operațiuni vizate

- ✓ Elaborarea și implementarea la nivel local și regional a unui sistem de monitorizare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii (urmărire pe baza unui indentificator unic), identificarea cauzelor și motivelor.
- ✓ Dezvoltarea unui program de stimulare a participării la educație a copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate constând în pachete integrate de servicii, asigurare consiliere școlară și servicii de educație parentală, dezvoltarea de parteneriate între școală – administrația publică comunitate.
- ✓ Derularea de programe care să încurajeze participarea activă a elevilor și părinților în luarea deciziilor la nivelul unității de învățământ.
- ✓ Crearea unui mecanism de monitorizare și evaluare a calității formării profesionale, inclusiv prin colectarea opiniei factorilor interesați (elevi, părinți, unitate de învățământ, firme, etc.) prin utilizarea platformelor digitale.
- ✓ Crearea unui mecanism de asigurare a calității certificării rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea activă și sustenabilă a mediului de afaceri.
- ✓ Elaborarea și implementarea de programe personalizate de reintegrare în procesul educational a tinerilor care doresc să își continue studiile – extinderea și creșterea flexibilității (din punctul de vedere a curriculei) pentru programele de tipul a doua șansă.
- ✓ Derularea de acțiuni pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară.
- ✓ Dezvoltarea de programe care vizează sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (cadre didactice de sprijin, itinerante).

- ✓ Derularea unei scheme de grant pentru ONG-uri, școli, grădinițe în vederea derulării de programe tip „Școala de spital” pentru copiii cu boli cronice sau alte categorii de boli care necesită o perioadă de spitalizare mai mare de patru săptămâni.
- ✓ Diversificarea și flexibilizarea de servicii suport socio-educative pentru educația timpurie, în special pentru copiii care provin din mediul rural, familii defavorizate, copii cu părinți plecați în străinătate: elaborarea de planuri de acțiune locale, scheme de vouchere pentru sprijin material educațional (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, materiale educaționale), elaborarea și diseminarea unui ghid de bune practici.
- ✓ Derularea unui program cu acțiuni proactive care să reducă discrepanțele dintre copii din mediul rural și urban privind accesul la procesul educațional post-gimnazial: facilități de mobilitate educațională, perfecționarea cadrelor didactice din mediul rural, programe pilot de învățare în licee, susținerea copiilor supradotați.
- ✓ Asigurarea transportului gratuit al elevilor spre/dinspre școala, inclusiv transport dotat cu accesibilități pentru copiii cu nevoi speciale.
- ✓ Dezvoltarea unui sistem de acordare de vouchere pentru activitățile din timpul liber ale copiilor legate de cultură, sport, creație, artă.
- ✓ Elaborarea de studii la nivel regional, județean, local privind identificarea nevoilor de competențe și calificări cerute pe piața forței de muncă, precum și previzionarea acestora pe termen mediu.
- ✓ Realizarea, actualizarea, implementarea și monitorizarea planului regional de acțiune pentru învățământ, planurilor locale de acțiune pentru învățământ și planurilor de școlarizare în conformitate cu rezultatele studiilor realizate.
- ✓ Crearea, dezvoltarea parteneriatelor între agenții economici și unitățile școlare.
- ✓ Realizarea observatorului regional pentru educație.
- ✓ Monitorizarea inserției pe piața muncii a absolvenților unităților de învățământ.
- ✓ Sprijin pentru crearea de parteneriate între patronate, camerele de comerț și industrie, furnizorii de formare inițială și continuă, universități, ONG-uri în vederea corelării programelor educaționale cu necesarul de forță de muncă existent, respectiv cu tendințele de dezvoltare a mediului economic.
- ✓ Promovarea parteneriatelor între instituțiile de învățământ și firmele inovatoare (sectoare smart) pentru adaptarea ofertei educaționale la nivelul actual al inovării.
- ✓ Realizarea de studii de evaluare la nivel regional privind măsurarea competențelor de inovare în rândul tinerilor.
- ✓ Creșterea gradului de asociere între universități, administrația publică și sectorul privat – parteneriate pentru realizarea stagiilor de practică, furnizarea de inovație și implementarea în mediul economic a rezultatelor cercetării, derularea de proiecte comune de dezvoltare.
- ✓ Promovarea de măsuri directe și stimulative pentru calificarea la locul de muncă.

- ✓ Monitorizarea rezultatelor programelor de practică, atât pentru învățământul liceal cât și cel superior.
- ✓ Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ, prin derularea de programe de formare (inclusiv pentru personalul auxiliar), dezvoltarea de mentorat didactic (lucru cu copii cu dizabilități, cerințe educaționale speciale, tratare diferențiată, prevenire și combatere segregare).
- ✓ Actualizarea și dezvoltarea de noi standarde ocupaționale conform cerințelor curente și viitoare ale pieței muncii.
- ✓ Crearea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională.
- ✓ Dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii de formare profesională publici, privați și partenerii sociali (sindicate, asociații patronale, ONG-uri) cu scopul de a culege cerințele curente de instruire, de a oferi informații asupra ofertei de formare existente.
- ✓ Crearea, respectiv dezvoltarea de parteneriate între Camerele de Comerț și Industrie, patronate, ONG-uri și furnizorii de formare inițială și continuă în vederea corelării programelor educaționale cu necesarul de forță de muncă existent și tendințele de dezvoltare a mediului economic.
- ✓ Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru angajați, și în special a celor care vizează instruirea la locul de muncă și cele de tip online (e_educație).
- ✓ Dezvoltarea unei scheme de grant pentru sprijinirea centrelor comunitare de învățare permanentă.
- ✓ Crearea de noi instrumente on-line și dezvoltarea celor existente cu scopul de promova/prezenta ofertele de formare profesională existente.
- ✓ Derularea de campanii de conștientizare privind beneficiile aduse de formarea profesională a adulților.
- ✓ Dezvoltarea de instrumente care să permită schimbul de experiențe și prezentarea de exemple de bună practică privind formarea profesională a adulților - organizarea de conferințe, seminarii, mese rotunde, derularea de vizite de studiu.
- ✓ Consolidarea capacității administrative a autorităților locale în vederea accesării fondurilor comunitare (realizarea de planuri de dezvoltare, strategii, proiecte, studii și analize, implementarea și monitorizarea acestora).
- ✓ Promovarea programelor care conduc la creșterea spiritului civic – implicarea cetățenilor în realizarea și implementarea de strategii, planuri și proiecte de dezvoltare locală.
- ✓ Finalizarea lucrărilor de investiții privind crearea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii educaționale demarate anterior și care sunt în prezent sistate, nefinalizate.
- ✓ Construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea creșelor.
- ✓ Construcția de noi grădinițe (în special în zonele rurale, zonele izolate, zonele urbane dezavantajate sau marginalizate), modernizarea, extinderea și dotarea grădinițelor existente.

- ✓ Reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea unităților de învățământ (inclusiv săli de sport), inclusiv realizarea de lucrări de creștere a eficienței energetice (reabilitare termică, sisteme de încălzire, climatizare, ventilare, sisteme de management energetic, iluminare, sisteme alternative de producere a energiei electrice și sau termice/surse regenerabile de energie pentru asigurarea energiei termice).
- ✓ Accesibilizarea spațiilor în care se asigură educația copiilor, elevilor, tinerilor cu dizabilități/cerințe educaționale speciale.
- ✓ Asigurarea sistemului de canalizare și de aducțiune a apei potabile în unitățile școlare.
- ✓ Construirea, modernizarea grupurilor sanitare în interiorul unităților școlare/grădinițelor.
- ✓ Modernizarea sistemelor de încălzire proprii pentru unitățile școlare din mediul rural.
- ✓ Construirea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea și dotarea internatelor și cantinelor școlare.
- ✓ Amenajarea de baze sportive pentru școlile din mediul rural și urban, cât și pentru sportul de performanță.
- ✓ Dotarea unităților de învățământ cu mobilier, elemente de birotică, calculatoare.
- ✓ Dotarea laboratoarelor și atelierelor cu echipamente de specialitate.
- ✓ Dotarea atelierelor și spațiilor unde se efectuează practică productivă (licee tehnologice, școli profesionale, colegii economice).
- ✓ Digitalizarea învățământul preuniversitar prin crearea, dezvoltarea platformelor de învățare online, asigurarea interoperabilității cu alte sisteme informatice din educație și cultură.
- ✓ Achiziționarea de mijloacele de transport pentru transportul elevilor ce domiciliază în mediul rural și zonele izolate.
- ✓ Construirea de spații modulare destinate activităților de școlarizare din penitenciare.

OBIECTIV 2.3. Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern

Măsuri

2.3.1. Extinderea și diversificarea serviciilor de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente

Operațiuni vizate

- ✓ Construcția, dotarea, digitalizarea și formarea personalului medical Spitalului Regional Iași.
- ✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea spitalelor județene de urgență, spitalelor municipale și orășenești, ambulatoriilor de specialitate, inclusiv lucrări de creștere a eficienței energetice(reabilitare termică, sisteme de încălzire, climatizare, ventilare, sisteme de management energetic, iluminare, sisteme alternative de producere a energiei electrice și sau termice/surse regenerabile

de energie pentru asigurarea energiei termice), dotarea cu aparatură de specialitate, sisteme și echipamente informatice, echipamente care asigură buna funcționare (bucătării, spălătorii).

✓ Dezvoltarea de investiții în digitalizarea sectorului medical: registre electronice, raportare date statistice, programare intervenții chirurgicale, etc.;

✓ Modernizarea unităților de primire urgențe, a stațiilor de ambulanță, achiziționarea de ambulante.

✓ Reabilitarea, modernizarea, extinderea cabinetelor medicilor de familie, a centrelor de permanență, centrelor unde se desfășoară activități de asistență medicală comunitară (centre comunitare integrate), centre de sănătate mintală (structuri ambulatorii care oferă servicii de sănătate mintală ambulatori și în comunitate);

✓ Dezvoltarea rețelei de medicină școlară, prin realizarea de investiții care să vizeze modernizarea și dotarea cabinetelor medicale, în special în școlile din zona rurală și din comunitățile defavorizate, marginalizate;

✓ Modernizarea, extinderea, dotarea infrastructurii medicale care asigură servicii de recuperare, de paliativ, de îngrijire pe termen lung;

✓ Dezvoltarea competențelor furnizorilor din asistența medicală primară și medicală comunitară în raport cu noile cunoștințe și tehnologii în domeniul medical, în special în mediul rural și comunitățile dezavantajate sau marginalizate;

✓ Dezvoltarea resurselor umane implicate în managementul unităților medicale, a personalului medical, a personalului non-medical prin derularea de programe de formare, inclusiv metode specifice de abordare a copiilor și tinerilor cu dizabilități intelectuale, cu tulburări din spectrul autist;

✓ Dezvoltarea continuă a competențelor furnizorilor din asistența medicală primară și asistența medicală comunitară;

✓ Derularea de programe pentru creșterea nivelului de educație în rândul populației pentru menținerea și îngrijirea sănătății, cât și adoptarea unor comportamente sănătoase în scopul prevenirii îmbolnăvirilor;

✓ Sprijinirea extinderii și diversificării serviciilor medicale destinate prevenirii și controlului bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației;

✓ Derularea de programe pentru prevenirea complicațiilor, decesului prematur și creșterea calității vieții la pacienții cu afecțiuni cronice prin accesul la servicii medicale de calitate;

✓ Creșterea accesului la servicii de îngrijire medicală de calitate a persoanelor vulnerabile sau dezavantajate social;

✓ Sprijinirea creșterii rolului medicului de familie ca și consilier de sănătate;

✓ Diversificarea și creșterea calității serviciilor medicale destinate mamei și copilului;

✓ Sprijinirea dezvoltării și implementării de sisteme informatice integrate de tip e-sănătate având ca scop accesul populației la o paletă largă de informații din domeniul medical;

✓ Formarea personalului medical și non-medical pentru a putea interacționa cu persoanele cu dizabilități;

✓ Dezvoltarea de programe de prevenire, screening, monitorizare socio-medicală în mediul rural.

OBIECTIV 2.4 Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale prin regenerarea zonelor rurale și urbane aflate în declin

Măsuri

2.4.1. Sprijin adresat pentru integrarea socială și economică a comunităților marginalizate și defavorizate prin furnizarea de pachete integrate de servicii

Operațiuni vizate

✓ Crearea, reabilitarea, accesibilizarea, modernizarea, digitalizarea centrelor comunitare integrate care acordă servicii medico-sociale integrate (educație, sănătate, ocupare și dezvoltare comunitară).

✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea infrastructurii de servicii sociale, dotarea cu echipamente de specialitate, echipamente informatice, echipamente care asigură buna funcționare a unităților (cantine, spălătorii etc.), digitalizarea acestora.

✓ Transformarea, refuncționalizarea clădirilor abandonate/neutilizate în centre de servicii multifuncționale.

✓ Construcția de locuințe sociale, reabilitarea, accesibilizarea, modernizarea celor existente (inclusiv racordarea la utilități) pentru grupurile defavorizate, vulnerabile care locuiesc în locuințe informale, în condiții improprii – nu au alimentare cu apă potabilă, canalizare, posibilități de încălzire a locuinței pe perioada iernii.

✓ Identificarea și monitorizarea zonelor cu locuințe informale, dezvoltarea de planuri de acțiune aferente.

✓ Dezvoltarea unui program de stimulare a participării la educație a copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate constând în pachete integrate de servicii, asigurare, consiliere școlară și servicii de educație parentală, dezvoltarea de parteneriate între școală-administrația publică – comunitate.

✓ Derularea de programe pentru promovarea educației incluzive prin eliminarea segregării și combaterea discriminării (programe tip „școala după școală”, „a doua șansă”).

✓ Derularea de acțiuni pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară.

✓ Organizarea și derularea de cursuri de formare pentru mediatorii școlari, mediatorii sanitari, cadrele didactice din domeniul educației incluzive, educației interculturale care susține principiile non-discriminării.

✓ Dezvoltarea unui sistem de acordare de vouchere pentru activitățile din timpul liber ale copiilor și tinerilor (până la împlinirea vârstei de 30 ani) în domeniile: cultură, sport, creație, artă.

- ✓ Dezvoltarea unei linii de intervenție prin care să se asigure elevilor care locuiesc în comunități defavorizate sau marginalizate, în special din mediul rural, sprijin material sub formă de rechizite, cărți, îmbrăcăminte și încălțăminte.
- ✓ Dezvoltarea unui program de tip „Masa pe roți” care să asigure persoanelor vârstnice singure, fără posibilități, imobilizate, accesul la o masă caldă zilnică, la servicii de asistență socială, la servicii de monitorizare.
- ✓ Sprijinirea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul de protecție specială prin furnizarea de servicii și intervenții integrate de consiliere, orientare, consiliere și formare profesională pentru găsirea unui loc de muncă, mediere, dezvoltare personală și a abilităților de viață independentă, monitorizare post intervenție, asigurarea unei locuințe sociale.
- ✓ Dezvoltarea de soluții telematice de tip social-medical pentru persoanele vârstnice și cu dizabilități, inclusiv de alertare, dotare cu echipamente de tehnologie asistivă.
- ✓ Dezvoltarea unui program, linii de intervenție pentru încurajarea participării vârstnicilor la viața socială, prevenirea și combaterea izolării.
- ✓ Sprijinirea facilitării accesului persoanelor dezavantajate la servicii de informare, consiliere, formare profesională și mediere pe piața muncii (inclusiv organizarea de campanii de informare, consiliere, orientare profesională).
- ✓ Sprijinirea inițiativelor locale pentru dezvoltarea capacității antreprenoriale a persoanelor ce aparțin grupurilor dezavantajate.
- ✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de educație, dotarea cu echipamente de specialitate, cu echipamente informatice, cu echipamente ce asigură buna funcționare a unităților (inclusiv construcția de noi grădinițe), digitalizarea acestora.
- ✓ Organizarea de tabere pentru copiii proveniți din grupuri dezavantajate (familii cu venituri reduse, monoparentale, risc de separare, romi, etc., pentru a le da posibilitatea să experimenteze învățarea prin activități culturale, sportive, recreative, să fie autonomi și să socializeze.
- ✓ Construirea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea și dotarea internatelor și cantinelor școlare.
- ✓ Sprijinirea tinerilor care urmează să părăsească sistemul de protecție specială și a celor care au părăsit sistemul, prin furnizarea de servicii integrate: consiliere, orientare în carieră, dezvoltare personală și de abilități de viață independentă, monitorizare post-intervenție în vederea asigurării sustenabilității măsurilor, asigurarea unei locuințe.
- ✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea infrastructurii de sănătate, dotarea cu echipamente medicale de specialitate, cu echipamente informatice, cu echipamente ce asigură buna funcționare a unităților (spălătorii, cantine).
- ✓ Derularea de programe pentru creșterea nivelului de educație privind menținerea și îngrijirea sănătății, cât și adoptarea unor comportamente sănătoase în scopul prevenirii îmbolnăvirilor.

- ✓ Sprijin pentru extinderea și diversificarea serviciilor medicale destinate prevenirii și controlului bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației (derularea de campanii de evaluare a stării de sănătate).
- ✓ Dezvoltarea serviciilor de îngrijire la domiciliu, pe termen lung și de îngrijire comunitară, în special pentru persoanele în vârstă și cele cu dizabilități - cu sisteme de telemetrie.
- ✓ Dezvoltarea unei scheme de vouchere pentru încurajarea participării vârstnicilor la viață socială și prevenirea izolării sociale (spectacole de teatru, expoziții, etc.).
- ✓ Crearea de servicii medicale mobile, care să asigure consultații la domiciliu.
- ✓ Formarea profesională a personalului (asistenți sociali, medicali, consilieri sociali, etc) implicați în domeniul acordării de servicii sociale.
- ✓ Derularea de scheme de grant care vizează crearea, dezvoltarea întreprinderilor sociale.
- ✓ Promovarea conceptului de economie socială, derularea de campanii de informare și promovare a produselor realizate în întreprinderile sociale.
- ✓ Dezvoltarea de scheme de grant care să stimuleze dezvoltarea de piețe de desfacere pentru servicii sociale și de ocupare – externalizarea/cumpărarea de servicii sociale de la furnizorii privați din cadrul economiei și experimentarea unor noi relații de tip contractual cu aceștia sau de vouchere pentru beneficiarii de servicii sociale și de ocupare.
- ✓ Derularea de activități culturale de reconstrucție și afirmare identitară a romilor, în special în rândul copiilor și tinerilor, de promovare a culturii și elitelor
- ✓ Amplasarea de sisteme de supraveghere video, cu rol preventiv în punctele și zonele cu o infraționalitate ridicată.
- ✓ Accesibilizarea spațiilor publice pentru persoanele cu dizabilități.
- ✓ Crearea de instrumente de culegere a datelor privind contribuția adusă de acest sector (locuri de muncă create, cifra de afaceri etc.).
- ✓ Înființarea centrelor de depistare și intervenție timpurie pentru copii cu dizabilități (0-3 ani), dezvoltarea centrelor de abilitare pentru copii (3-8 ani).
- ✓ Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi destinate copilului cu dizabilități, în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare, reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate; asistență, formare pentru părinții care au copii cu dizabilități, creare servicii de respiro.
- ✓ Dezvoltarea de pachete de intervenții integrate pentru victimele violenței domestice: cazare în centre temporare, locuințe protejate, vouchere de chirie diferențiate în funcție de nivelul veniturilor, consiliere/evaluare psihologică, profesională, juridică, suport material (îmbrăcăminte, hrană, etc.).
- ✓ Dezvoltarea de pachete de intervenții personalizate pentru persoanele fără adăpost: asigurarea de asistență medicală primară, medicamente, consiliere/evaluare psihologică, hrană și îmbrăcăminte, cazare,

asistență pentru obținerea actelor de identitate, servicii de consiliere juridică pentru situații civile sau penale.

- ✓ Construirea de centre de tranzit pentru persoanele care se liberează din penitenciare.
- ✓ Asigurarea reinserției familiale și socio-profesională a persoanelor private de libertate prin construirea de noi penitenciare în județele care nu dispun de unitate de deținere, precum și înființarea și construcția de centre județene de arest preventiv.
- ✓ Dezvoltarea de pachete de intervenții integrate pentru sprijinirea persoanelor eliberate din sistemul penitenciar, precum informare, consiliere ocupațională, formare profesională, reinserție socială, etc.

OBIECTIV 3.1. Sprijinirea și promovarea eficienței energetice

Măsuri

3.1.1 Creșterea eficienței energetice și a utilizării energiei din resurse regenerabile în sectorul rezidențial, infrastructura publică și firme

Operațiuni vizate

- ✓ Îmbunătățirea izolației termice și hidro a anvelopei clădirii, acoperișurilor, șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirilor.
- ✓ Modernizarea lifturilor, a circuitelor electrice în părțile comune (scări de bloc, subsol, etc.).
- ✓ Reabilitarea, modernizarea sistemelor, instalațiilor pentru producerea și distribuția agentului termic, apei calde menajere.
- ✓ Reabilitarea, modernizarea sistemelor inteligente de ventilare și climatizare, inclusiv a sistemelor de răcire pasivă.
- ✓ Utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde menajere (amplasarea de panouri solare, sisteme de utilizare a energiei geotermale, biomasei, energiei eoliene etc.).
- ✓ Implementarea sistemelor de management al funcționării consumurilor energetice.
- ✓ Realizarea de terase verzi pe blocurile de locuințe, infrastructura publică, firme care vizează reducerea efectului de seră, îmbunătățirea coeficientului termic, barieră împotriva intemperiilor climatice și contribuind la îmbunătățirea esteticii clădirilor.
- ✓ Alte investiții care conduc la creșterea performanței energetice a clădirilor (sisteme de monitorizare, sisteme de automatizare etc.).

- ✓ Reabilitarea, modernizarea sistemelor de iluminat public, înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață.
- ✓ Elaborarea și implementarea unui plan regional de acțiune privind energia și clima.
- ✓ Elaborarea și implementarea de strategii pentru creșterea eficienței energetice, a reducerii emisiilor de CO².
- ✓ Derularea de campanii de promovare, informare și conștientizare privind efectele benefice ale creșterii eficienței energetice.

OBIECTIV 3.2. Promovarea managementului durabil al apei

Măsuri

3.2.1 Dezvoltarea integrată a sistemelor de apă și apă uzată

Operațiuni vizate

- ✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea, extinderea rețelelor de transport și distribuire a apei potabile și de apă uzată.
- ✓ Construirea, rețehnologizarea, reabilitarea, modernizarea stațiilor de epurare a apelor uzate menajere care asigură colectarea și epurarea încărcării organice biodegradabile.
- ✓ Sprijinirea proiectelor de investiții, sistemelor individuale, cu dimensiuni mai mici și care adresează în proporție mai mare apă uzată.
- ✓ Realizarea de investiții în managementul nămolurilor provenite de la stațiile de epurare a apelor uzate.

OBIECTIV 3.3 Promovarea tranziției către economia circulară

Măsuri

3.3.1 Dezvoltarea sistemelor de management integrat al deșeurilor și stimularea economiei circulare

Operațiuni vizate

- ✓ Investiții în sistemele de management integrat al deșeurilor (menajere, industriale, periculoase) construcția, reabilitarea, modernizarea stațiilor de sortare, tratare achiziționarea de echipamente pentru realizarea colectării selective a deșeurilor, construcția de depozite ecologice.

- ✓ Investiții în extinderea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile și biodeșeurilor.
- ✓ Investiții în îmbunătățirea sistemelor de management integrat al deșeurilor care să conducă la creșterea gradului de reutilizare și reciclare a deșeurilor, de prevenire a generării deșeurilor.
- ✓ Dezvoltarea și implementarea planurilor județene de gestionare a deșeurilor.
- ✓ Dezvoltarea de campanii de informare și conștientizare privind prevenirea deșeurilor, colectarea separată, economia circulară, etc..
- ✓ Dezvoltarea unei scheme de vouchere pentru întreprinderile care doresc să își schimbe modelul de afaceri și să facă tranziția către economia circulară, să implementeze principiile economiei circulare – asistență pentru identificare și dezvoltarea de soluții, servicii de mentorat, etc..
- ✓ Dezvoltarea unei scheme de granturi pentru întreprinderile care vizează/se angajează să aibă rate înalte de reciclare și refolosire în procesele de producție.

OBIECTIV 3.4 Promovarea adaptării la schimbările climatice și prevenirea riscurilor

Măsuri

3.4.1 Adaptarea la schimbările climatice, managementul riscurilor legate de climă și reducerea poluării

Operațiuni vizate

- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de monitorizare și avertizare a fenomenelor meteorologice severe.
- ✓ Investiții în amenajarea cursurilor de apă și realizarea unor sisteme de avertizare-alarmare sonoră a populației și a obiectivelor din zonele potențial afectate.
- ✓ Managementul inundațiilor și reducerea impactului acestora și ale celorlalte fenomene naturale asociate principalelor riscuri accentuate de schimbările climatice asupra populației, proprietății și mediului.
- ✓ Reducerea impactului manifestării secetei și furtunilor asupra populației, proprietății și mediului.
- ✓ Realizarea de perdele de protecție atmosferice și fonice de-a lungul arterelor rutiere intens circulate, magistralelor feroviare, aeroporturilor.
- ✓ Investiții pentru stabilizarea versanților din apropierea căilor de acces – infrastructura feroviară și rutieră afectată de alunecări de teren.
- ✓ Derularea de programe de împădurire a zonelor deșertificate (cu un grad ridicat de eroziune), de creare de perdele forestiere de protecție a terenurilor agricole.
- ✓ Sprijin pentru extinderea, modernizarea și re tehnologizarea sistemelor de irigații care au în vedere reducerea incidenței fenomenelor meteorologice extreme (secetă, eroziune).

- ✓ Realizarea de planuri de protecție a mediului cu regiunile învecinate, inclusiv cu cele din Republica Moldova și Ucraina, realizarea de proiecte și monitorizarea în comun a factorilor poluatori.
- ✓ Sprijin pentru identificarea riscurilor asociate siturilor potențial contaminate sau contaminate.
- ✓ Sprijin pentru realizarea și implementarea planurilor de acțiune privind reabilitarea siturilor potențial contaminate sau contaminate, inclusiv refacerea ecosistemelor naturale și asigurarea calității factorilor de mediu.
- ✓ Investiții pentru pregătirea siturilor reabilite în vederea intrării în circuitul economic și/sau social.
- ✓ Implementarea sistemelor de monitorizare a calității factorilor de mediu (aer, apă, sol), a poluării fonice în zonele urbane.
- ✓ Investiții ce urmăresc stoparea poluării, respectiv depoluarea râurilor și lacurilor, inclusiv acțiuni de repopularea a acestora.
- ✓ Dezvoltarea de tehnologii și cercetări/metode pentru reducerea riscului la geohazarde și implicit a riscului seismic (dezvoltarea sistemelor de blocare a instalațiilor periculoase la cutremur, scenarii la cutremur pentru căile ferate, rețelele de transport petrol și gaz, managementul la cutremur a clădirii și orașului inteligent, etc.) proceduri de evacuare în cazul producerii unui cutremur, dezvoltarea de tehnologii sau pachete de prim ajutor, dezvoltarea sistemelor de alarmă la cutremur.
- ✓ Educația și instruirea populației privind comportarea și protecția la cutremur, inundații, alunecări de teren, etc., ca o componentă principală a prevenției în vederea reducerii numărului de victime la apariția unor evenimente majore (activități și centre pentru educație și instruire, dotări, spații/zone special amenajate pentru simulări seismice, realitate virtuală, echipamente, materiale didactice educaționale și de diseminare, activități de introducere în curricula școlară a orelor de pregătire la cutremur, etc.).

OBIECTIV 3.5 Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării

Măsuri

3.5.1 Prezervarea biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi

Operațiuni vizate

- ✓ Elaborarea de studii pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate, pentru fundamentarea planurilor de management.
- ✓ Elaborarea, actualizarea planurilor, strategiilor de management a ariilor naturale protejate, a planurilor de acțiune aferente.

- ✓ Acțiuni de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate.
- ✓ Investiții în infrastructura de uz public orientată spre protecția și gestionarea mediului în ariile naturale protejate.
- ✓ Organizarea și derularea de campanii de informare și conștientizare publică, dedicate educației și creșterii gradului de conștientizare cu privire la conservarea și îmbunătățirea stării de conservare a ariilor naturale.
- ✓ Crearea, dezvoltarea sistemelor informatice, achiziționarea de echipamente și instrumentarul necesar structurii responsabile pentru administrarea/ asigurarea managementului ariei protejate în vederea îndeplinirii obiectivelor de protecție și conservare a speciilor și habitatelor și monitorizării stării de conservare favorabilă a habitatelor.
- ✓ Derularea de activități care vizează creșterea capacității administrative a structurilor responsabile pentru administrarea, managementului ariei naturale protejate.
- ✓ Reconversia funcțională și/sau refuncționalizarea unor terenuri și suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul orașelor și transformarea în spații verzi.
- ✓ Demolarea clădirilor situate pe terenurile supuse intervențiilor aflate într-o stare avansată de degradare, care nu aparțin patrimoniului național cultural.
- ✓ Amenajare spații verzi (defrișarea vegetației existente; modelarea terenului; plantarea cu plante perene /gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori și arbuști).
- ✓ Crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate (zone speciale amenajate pentru sport, locuri de joacă pentru copii, etc.).

OBIECTIV 4.1 Creșterea accesibilității, conectivității și siguranței prin realizarea de investiții în infrastructura de transport

Măsuri

4.1.1 Dezvoltarea infrastructurii de transport feroviară, aeriană și rutieră

Operațiuni vizate

- ✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelei feroviare, în special dublarea și electrificarea liniilor existente, inclusiv consolidări pe traseele afectate de fenomene de pantă (alunecări de teren, fenomene de eroziune, inundații etc.).

- ✓ Dezvoltarea de terminale intermodale cu impact major asupra valorificării transportului feroviar pe rețeaua TEN-T.
- ✓ Modernizarea gărilor, inclusiv a utilităților aferente, dotarea cu automate de eliberare a legitimațiilor de călătorie (inclusiv sistem informatic aferent), elemente de semnalizare a mijloacelor de transport în comun, accesului către obiectivele turistice.
- ✓ Extinderea, modernizarea pistelor de decolare-aterizare și a pistelor de rulaj.
- ✓ Extinderea, modernizarea terminalelor de pasageri.
- ✓ Modernizarea platformelor de îmbarcare și debarcare.
- ✓ Modernizarea și dotarea cu echipamente de navigație aferente turnurilor de control.
- ✓ Achiziționarea și instalarea de sisteme de navigație instrumentală.
- ✓ Extinderea platformelor în vederea asigurării spațiilor de parcare și operare la sol a aeronavelor.
- ✓ Amenajarea de parcări.
- ✓ Extinderea, modernizarea drumurilor de acces spre și dinspre aeroport.
- ✓ Reabilitarea, modernizarea drumurilor publice județene, comunale, în special a celor care asigură o creștere a accesibilității între zonele rurale, comunitățile izolate și centrele urbane limitrofe, între orașele mici și mijlocii și zonele funcționale urbane, a conectivității și accesibilității transnaționale cu Republica Moldova și Ucraina.
- ✓ Construcția, modernizarea variantelor ocolitoare, în special pentru zonele urbane aglomerate, congestionate care se confruntă cu probleme de poluare atmosferică și fonică.
- ✓ Modernizarea străzilor orășenești, în special cele care asigură o creștere a accesibilității și conectivității cu variantele ocolitoare existente/viitoare.
- ✓ Reabilitare, modernizare drumuri de acces către aeroporturi, zonele de interes turistic și infrastructurile de sprijin a afacerilor.
- ✓ Consolidări, terasamente, refacere și reabilitare a drumurilor de acces afectate de calamități naturale, a trecerilor de cale ferată.

OBIECTIV 4.2 Îmbunătățirea accesului la infrastructura de comunicații de mare viteză

Măsuri

4.2.1 Dezvoltarea infrastructurii de comunicații, în special în zonele rurale și comunitățile izolate

Operațiuni vizate

✓ În cadrul acestei măsuri acțiunile vor viza crearea, modernizarea, extinderea rețelei de internet tip broadband, în special în zonele rurale și în comunitățile izolate care nu au în prezent rețele de internet fix.

OBIECTIV 4.3 Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană

Măsuri

4.3.1 Mobilitate urbană durabilă

Operațiuni vizate

- ✓ Elaborarea, actualizarea, implementarea și monitorizarea planurilor de mobilitate urbană, strategiilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.
- ✓ Crearea, modernizarea și extinderea de benzi separate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public în comun de călători, inclusiv prin configurarea și reconfigurarea infrastructurii rutiere.
- ✓ Dezvoltarea infrastructurii de ciclism - crearea, extinderea pistelor pentru bicicliști, inclusiv de spații de parcare publice pentru biciclete.
- ✓ Configurarea, reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane deservite de transportul public de călători, pentru prioritizarea transportului public de călători, cu bicicleta și pietonal, crearea de spații tip "share space".
- ✓ Accesibilizarea infrastructurii de transport în comun pasageri pentru toate categoriile de persoane.
- ✓ Crearea, extinderea de trotuare și spații dedicate transportului nemotorizat și amenajări urbane pentru pietoni.
- ✓ Realizarea, modernizarea infrastructurii aferente de rulare, inclusiv linii de cale tramvai inierbată, a stațiilor de transport, spațiilor publice, zonelor pietonale și a celor verzi, amenajare depouri și hale de garare, spații de mentenanță, etc..
- ✓ Achiziționarea, modernizarea de material rulant electric.
- ✓ Crearea, modernizarea infrastructurii pentru combustibili alternativi.
- ✓ Investiții în realizarea de rețele de transport integrate, interoperabile.
- ✓ Dezvoltarea de sisteme inteligente de monitorizare a traficului.
- ✓ Amenajarea de parcări în punctele terminus ale liniilor de transport în comun pentru a încuraja continuarea călătoriei spre punctele de interes cu mijloacele de transport în comun.

- ✓ Sisteme informaționale smart pentru transportul public în comun - furnizarea de informații privind timpii de sosire și de plecare, hărți de transport și grafice orare, alternativele și legăturile cu alte linii de transport prin afișare digitală și mesaje vocale, posibilități de intermodalitate, aplicații pentru planificarea călătoriilor.
- ✓ Adaptarea sistemelor informaționale la nevoile persoanelor cu nevoi speciale, vârstnicilor, persoanelor cu dizabilități.
- ✓ Asigurarea accesibilității în stațiile și mijloacele de transport în comun pentru persoanele cu dizabilități.
- ✓ Introducerea de automate pentru eliberarea electronică a biletelor de călătorie, a sistemelor de eliberare de carduri inteligente care să permită atât accesul la mijloacele de transport în comun cât și la obiectivele turistice, dezvoltarea de aplicații pentru plata instant a biletelor de calatorie in mijloacele de transport.
- ✓ Derularea de campanii de informare, promovare și conștientizare a beneficiilor și avantajelor aduse de mobilitatea urbană durabilă

OBIECTIV 4.4 Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală

Măsuri

4.4.1 Dezvoltarea durabilă a zonelor urbane funcționale

4.4.2 Sprijin pentru revitalizarea și regenerarea orașelor

Operațiuni vizate

- ✓ Reabilitarea, modernizarea, extinderea străzilor orașenești, amenajarea, modernizarea de parcări.
- ✓ Amenajarea, modernizarea spațiilor pietonale, centrelor civice.
- ✓ Modernizarea, extinderea iluminatului public, introducerea soluțiilor pentru valorificarea energiilor regenerabile.
- ✓ Crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate, zone amenajate pentru sport, locuri de joacă pentru copii.
- ✓ Montarea elementelor constructive de tipul scene în aer liber, foișoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, etc..
- ✓ Instalare sisteme Wi-Fi în zonele publice.
- ✓ Instalare sisteme de supraveghere video a spațiilor publice.
- ✓ Dotare cu mobilier urban (bănci, cosuri de gunoi, toalete ecologice, etc..
- ✓ Înlocuirea și/sau racordarea la utilitățile publice.

- ✓ Reabilitarea, modernizarea, extinderea caselor de cultură, căminelor culturale, bibliotecilor, muzeelor, echiparea acestora.
- ✓ Construcția și/sau transformarea unor clădiri abandonate în centre comunitare integrate.
- ✓ Reabilitarea, amenajarea lacurilor, cursurilor de apă din (apropierea) mediului urban și crearea de spații de agrement.
- ✓ Crearea de spații de agrement în apropierea zonelor urbane.

OBIECTIV 4.5 Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul rural, prin realizarea de investiții în infrastructura locală

Măsuri

4.5.1 Dezvoltarea spațiului rural, inclusiv integrarea funcțională cu zonele urbane

Operațiuni vizate

- ✓ Reabilitarea, modernizarea, extinderea drumurilor comunale, inclusiv marcarea și dotarea lor cu panouri de orientare și semnalizare.
- ✓ Îmbunătățirea conexiunilor de transport dintre mediul urban și rural.
- ✓ Crearea, modernizarea, reabilitarea rețelei de drumuri interioare, inclusiv a trotuarelor, a parcarilor.
- ✓ Crearea, modernizarea, extinderea rețelelor de iluminat public.
- ✓ Crearea, amenajarea și/sau modernizarea spațiilor verzi și locurilor de joacă pentru copii.
- ✓ Realizarea de alei pietonale, piste pentru bicicliști, crearea de trotuare, inclusiv suporturi pentru biciclete.
- ✓ Crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate, zone amenajate pentru sport, locuri de joacă pentru copii.
- ✓ Instalare sisteme Wi-Fi în zonele publice.
- ✓ Instalare sisteme de supraveghere video a spațiilor publice.
- ✓ Dotare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, toalete, etc.).
- ✓ Construirea, modernizarea și extinderea infrastructurii de utilități (apă, canalizare) din mediul rural.
- ✓ Extinderea rețelelor de alimentare cu energie electrică și celor cu gaze naturale.
- ✓ Crearea, reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de educație, sănătate, servicii sociale, inclusiv dotarea și echiparea cu echipamente de specialitate, digitalizarea și accesibilizarea acestora.
- ✓ Conservarea, protejarea, renovarea monumentelor și siturilor istorice și culturale, inclusiv a muzeelor.
- ✓ Construirea, reabilitarea, modernizarea și dotarea, informatizarea și digitalizarea căminelor culturale.

- ✓ Reabilitarea, amenajarea lacurilor, cursurilor de apă din mediul rural și crearea de spații de agrement.
- ✓ Reamenajarea terenurilor, clădirilor, siturilor dezafectate, abandonate și pregătirea pentru noi activități economice și/sau sociale, inclusiv de centre comunitare integrate.
- ✓ Conservarea, protejarea mediului înconjurător asociată cu conservarea terenurilor, pădurilor și peisajului.
- ✓ Realizarea lucrărilor de prevenire și combatere a fenomenelor de pantă: reîmpăduriri, reabilitări cursuri de apă afectate de calamități, amenajări torenți, lucrări de stabilizare și protecție a terenurilor împotriva alunecărilor, alte lucrări de combatere a eroziunii solului.
- ✓ Crearea, dezvoltarea și îmbunătățirea infrastructurii asociate dezvoltării agriculturii (infrastructura de irigații, silozuri, etc.).

8. PLANUL DE ACȚIUNE

Proiecte propuse pentru orizontul de timp 2025-2035

Nr. crt.	Programe – Cadru/Programe/Proiecte	Perioada	Responsabili și alți actori implicați	Surse de finanțare posibile	Rezultate estimate
1.	DEZVOLTAREA ARHITECTURALĂ ȘI URBANISTICĂ A LOCALITĂȚILOR				
1.1.	Restaurarea și reabilitarea fondului construit				
1.1.1.	Construire sediu pentru Serviciul Public pentru Situații de Urgență/ Serviciul Public pentru Gospodărire Comunală	M	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Implicarea proprietarilor în procesul de restaurare a fondului construit ▪ Intervenții corecte asupra fondului construit valoros; imagine unitară și coerentă ▪ Valorificarea fondului construit existent ▪ Valorificarea identității locale
1.1.2.	Dotarea Serviciul Public pentru Situații de Urgență	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local	
1.1.3	Dotarea Serviciului Public pentru Gospodărire Comunală	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local	
1.1.4.	Construire/ Extindere/ Modernizare Reabilitare și dotare școli în satele	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și	

	componente ale comunei			buget local
1.1.5.	Amenajare săli de sport în școlile din satele comunei	M	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.6.	Construire/ Dotare centru sportiv	M	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.7.	Construirea unui teren sintetic multisport cu nocturnă	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.8.	Construire/ Extindere/ Reabilitare/ Modernizare/ Dotare grădinițe în satele componente ale comunei	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.9.	Construire/ Dotare centru de zi(after school) pentru copii	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.10	Construire/ Reabilitare/Extindere/ Dotare sediu primărie	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.11	Centru comunitar	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.12	Construire/ Reabilitare/Extindere/ Dotare Cămin Cultural	M	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local
1.1.13	Construire/ Extindere/ Reabilitare/ Dotare dispensar medical	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local

1.1.14	Înființare/ Dotare centru medical de permanență	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local	
1.1.15	Înființare/ Dotare centru de îngrijire la domiciliu pentru persoane vârstnice	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local	
1.1.16	Construire capelă mortuară	S	Primaria Butea, C.J. Iași	PNRR, Buget de stat și buget local	
1.2.	Creșterea calității spațiului public				
1.2.1.	Modernizarea și extinderea sistemului de siguranță și supraveghere video	S	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spații publice amenajate ▪ Creșterea calității locuirii ▪ Valorificarea identității locale
1.2.2.	Acces gratuit la WI-FI în spațiile publice din comuna	S	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
1.2.3	Amenajare centru comunal și zone de promenadă	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
1.2.4.	Amenajare piață de desfacere agroalimentară și târguri de profil agrare și zootehnice	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
1.2.5	Intervenții asupra spațiilor degradate, inclusiv reintroducerea în circuitul rural al construcțiilor și terenurilor neutilizate	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
1.2.6	Infrastructură de alimentare verde	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
2.	VALORIFICAREA ȘI PROTEJAREA PATRIMONIULUI CONSTRUIT				
2.1.	Protejarea patrimoniului construit				

2.1.1.	Construire/ Reabilitare/ Dotare lăcașe de cult	M	Primaria Butea, C.J. Iași, Ministerul Culturii	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Protejarea monumentelor istorice de interes local și național ▪ Protejarea patrimoniului construit cu valoare excepțională
2.1.2.	Creșterea eficienței energetice în clădirile publice	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
3.	ÎMBUNĂTĂȚIREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT ȘI CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII				
3.1.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea circulațiilor carosabile				
3.1.1.	Modernizare/ Reabilitare drumuri comunale și sătești în comuna Butea	L	Primaria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor, CNAIR	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eliminarea blocajelor din trafic ▪ Accesibilitate crescută ▪ Reducerea poluării fonice ▪ Creșterea calității aerului Fluidizarea traficului și creșterea accesibilității către obiectivele turistice ▪ Accesibilitate crescută pentru locuitorii zonei
3.1.2	Modernizare/ Reabilitare străzi în comuna Butea	L	Primaria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor, CNAIR	Buget de stat și buget local	
3.1.3	Modernizare/ Reabilitare drumuri de exploatație agricolă în comuna Butea	M	Primaria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor, CNAIR	Buget de stat și buget local	
3.1.4.	Modernizare/ Reabilitare/ Înființare șanțuri de scurgere și trotuare de-a lungul drumurilor	M	Primaria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor, CNAIR	Buget de stat și buget local	
3.1.5.	Construire piste pentru bicicliști în satele comunei Butea	M	Primaria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor,	Buget de stat și buget local	

			CNAIR		
3.1.6.	Construire/ Modernizare poduri, podețe și punți pietonale în satele componente ale comunei	M	Primăria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor, CNAIR	Buget de stat și buget local	
3.2.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea circulațiilor pietonale				
3.2.1.	Modernizare și construire alei pietonale și treceri de pietoni	S	Primăria Butea, C.J. Iași, Ministerul Transporturilor, CNAIR	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea accesibilității pentru pietoni ▪ Dezvoltarea economiei de loisir, creșterea accesibilității cu mijloace de transport nepoluante
4.	DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ȘI SOCIALĂ				
4.1.	Dezvoltarea serviciilor de sănătate, educație și asistență socială				
4.1.1.	Creșterea eficienței energetice în unitățile de învățământ de pe teritoriul comunei	S	Primăria Butea, C.J. Iași, Ministerul Educației	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Completarea infrastructurii de servicii; ▪ Valorificarea specificului economic local;
4.1.2.	Achiziționare de mijloace de transport pentru elevi	S	Primăria Butea, C.J. Iași, Ministerul Educației	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diversificarea activităților economice; ▪ Crearea unor noi locuri de muncă
5.	REABILITAREA ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TEHNICO-EDILITARE				
5.1.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și canalizare				
5.1.1.	Modernizarea/ Extinderea	L	Primaria Butea,	Buget de	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea calității

	rețelei de canalizare în satele componente ale comunei		C.J. Iași	stat și buget local	locuirii <ul style="list-style-type: none"> ▪ Evitarea stagnării apelor meteorice ▪ Îmbunătățirea factorilor de mediu
5.1.2.	Modernizare/ Extinderea rețelei de alimentare cu apă în satele comunei	L	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
5.2.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu energie electrică și iluminat public				
5.2.1	Modernizarea sistemului de iluminat public și extinderea unde este cazul	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Condițiilor optime de funcționare a rețelelor electrice ▪ Creșterea siguranței locuirii și a spațiului public ▪ Creșterea calității locuirii
5.3.	Reabilitarea, modernizarea și extinderea rețelelor de alimentare cu gaze naturale				
5.3.1	Înființarea rețelei de gaz în satele comunei	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Asigurarea accesului echitabil la rețelele de gaze naturale
6.	ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII FACTORILOR DE MEDIU				
6.1.	Reducerea efectelor factorilor de risc natural				

6.1.1.	Regularizare cursuri de apă din comuna Butea și îndiguiri	M	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea siguranței locuirii ▪ Reducerea riscului de afectare a stabilității terenurilor
6.2.	Îmbunătățirea sistemului de management al deșeurilor				
6.2.1.	Înființare stație de colectare selectivă a deșeurilor	S	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea calității locuirii ▪ Creșterea cantității de deșeuri sortate
6.2.2.	Îmbunătățirea sistemului de colectare al deșeurilor	S	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	
6.3.	Asigurarea accesului populației la spațiile verzi de interes public				
6.3.1.	Dezvoltarea infrastructurii de recreere și agrement	S	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Creșterea calității locuirii ▪ Spații publice amenajate ▪ Diversificarea spațiilor verzi ▪ Diversificarea ofertei pentru petrecerea timpului liber
6.3.2.	Amenajarea/ Modernizarea spațiilor verzi	S	Primaria Butea, C.J. Iași	Buget de stat și buget local	

Plan de acțiune – Comuna Butea 2025-2035

S = Obiective pe termen scurt (S = < 5 ani)

M = Obiective pe termen mediu (M = 5-10 ani)

L = Obiective pe termen lung (L = > 10 ani)

9. BIBLIOGRAFIE

Barbu, N., 1987. *Geografia solurilor României*, Iași: Centr. Multipl. Univ. "Al. I. Cuza" Iași.

Băcăuanu, V., 1968. *Campia Moldovei. Studiul geomorfologic*. București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Constatări pentru ariile protejate ROSPA0092 Pădurea Bârnova și ROSCI0135 Pădurea Bârnova – Repede, AGENTGREEN, Septembrie 2020

Iași, A. p. p. m., 2023. *Raport privind starea mediului în județul Iași pentru anul 2022*, s.l.: Agenția Națională pentru Protecția Mediului.

Lucian Badea, D. B. V. B. I. B. A. C. G. E. G. N. M. S. S. V. I. Z., 1983. *Geografia României volumul I. Geografia Fizică*, București: Editura Academiei Republicii Socialiste România.

Lucian Badea, D. B. V. B. I. B. A. C. G. E. G. N. M. S. S. V. I. Z., 1992. *Geografia României, vol IV, Regiunile pericarpatică: Dealurile și Câmpia Banatului și Crișanei, Podișul Mehedinți, Subcarpații, Piemontul Getic, Podișul Moldovei*, București: Editura Academiei Române.

Mihai NICULIȚĂ, V. S. N. N., 2018. Recent landslides from Iași Metropolitan Area. *REVISTA DE GEOMORFOLOGIE*, Volumul 20, pp. 90-101.

Niculiță Mihai, I. I. L. N., 2010. *Degradarea terenurilor în contextul schimbărilor globale*. Iași: Tehnopress.

Roșu, A., 1973. *Geografia Fizică a României*. București: Editura Didactică și pedagogică București.

S.R.L., E. C., 2020. *Planul județean de gestionare a deșeurilor în județul Iași (2019-2025)*, Iași: s.n.

Vasile Băcăuanu, N. B. M. P. A. U. D. C., 1980. *Podișul Moldovei. Natură, om, economie*, București: Editura științifică și enciclopedică.

Administrațiunea Casei Bisericii. Anuar. 1909, București, 1909.

Adrian Macovei, *Organizarea administrativ-teritorială a Moldovei între anii 1832 și 1862 (I-V)*, în „Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie «A.D. Xenopol» Iași”, XIX, 1982; XX, 1983; XXI, 1984; XXII/2, 1985; XXIII/1, 1986.

Alexandru I. Goța, *Legăturile economice dintre Moldova și Transilvania în secolele XIII-XVII*, Ediție, prefață, bibliografie și indice de I. Caproșu, București, 1989.

Anarul oficial întocmit de Serviciul Statelor Personale și al Satisticeii, la 15 noiembrie 1908, București, 1908.

Anarul oficial întocmit de Serviciul Statelor Personale și al Satisticeii, la 15 noiembrie 1908, București, 1908, p. 91

Ștefan S. Gorovei, *Mucenicia Sfântului Ioan cel Nou. Noi puncte de vedere*, în vol. *Închinare lui Petre Ș. Năsturel la 80 de ani*, volum îngrijit de Ionel Căndea, Paul Cernovodeanu și Gheorghe Lazăr, Brăila, 2003.

Horia Teodoru, *Hanu Ancuței*, în „Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”, anul XXXVII, 1944.

Hurmuzaki-Sturdza-Colescu-Vartic, *Documente privitoare la istoria Românilor din anii 1822-1838*, Supliment I, vol. V, București, 1894.

Indicatorul localităților din România. Datele recensământului general din 6 aprilie 1941, București, 1943.

INP, *Arhiva Comisiunii Monumentelor Istorice*, dosar nr. 3438.

INP, *Arhiva Comisiunii Monumentelor Istorice*, dosar nr. 3753.

Tezaurul toponimic al României. Moldova, vol. I, Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale, 1772-1988, partea a 2-a, A. Unități simple (Localități și moșii), București, 1992.

Tezaurul toponimic al României. Moldova, vol. I, Repertoriul istoric al unităților administrativ-teritoriale, 1772-1988, partea I, A. Unități simple (Localități și moșii). A-O, București, 1991.

Documente Iași, vol. II, *Acte interne (1661-1690)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, 2000.

Documente Iași, vol. IX, *Acte interne (1791-1795)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, 2008.

Documente Iași, vol. V, *Acte interne (1741-1755)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, 2001.

Documente Iași, vol. VII, *Acte interne (1771-1780)*, editate de Ioan Caproșu, Iași, 2005.

Domeniul public al statului și al unităților administrativ-teritoriale, Prof. Univ dr. Vasile Negruț

Considerații privind domeniul public și domeniul privat, Asist. Univ. Dr. Cătălin Băncioi

Strategia de dezvoltare locală a comunei Butea, județul Iași – 2021 – 2027 (SDL)

Inventarul bunurilor ce aparțin domeniului public al comunei Butea, județul Iași

Date furnizate de Primăria comunei Butea

Fișa localității

Informații furnizate de către Primăria comunei Butea, județul Iași

Plan Urbanistic General al comunei Butea, județul Iași